

ΤΕΠΑΕΣ
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής
Αγωγής
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής
και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΕΤΩΝ
2014-17

Επιμέλεια οδηγού σπουδών 2014-17:

Καθηγήτρια Ελένη Θεοδοροπούλου, Πρόεδρος Επιτροπής

Νικόλαος Ανδρεαδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Διονύσιος Γουβιάς, Αναπληρωτής Καθηγητής

Παναγιώτης Σταμάτης, Επίκουρος Καθηγητής

Γεώργιος Φεσάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Βασίλειος Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής

Μαίρη Κωνσταντίνου, Προϊσταμένη Γραμματείας του Τμήματος

Χριστίνα Σέλληνα, Υπεύθυνη Προπτυχιακού Προγράμματος.

Σωτηρία Μαλακογιάννη, εκπρόσωπος φοιτητών/τριών

**Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Πίνακας Περιεχομένων

Μήνυμα του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αιγαίου	5
Μήνυμα της Προέδρου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου	6
Μήνυμα της Προέδρου του Φοιτητικού Συλλόγου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου	8
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ	9
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ	9
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	13
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	16
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ ΤΡΙΕΣ	17
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	21
ΕΞΩΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	25
ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	29
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	30
1. ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ	30
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	30
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	44
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	56
2. ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	74
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	74
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	84
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	97
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)	105
3. ΤΟΜΕΑΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	106

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	106
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	112
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ	122
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)	132
4. ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΥΛΟΥ	133
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	133
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.....	142
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ	159
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)	173
5. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	174
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	174
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	184
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	192
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)	201
6. ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΜΕΛΗ Ε.Ε.Δ.Ι.Π. ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Π.Δ. 407/80	202
ΕΙΔΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	202
7. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	203

Μήνυμα του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Αγαπητές φοιτήτριες, αγαπητοί φοιτητές μας,

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου σας καλωσορίζει στην ακαδημαϊκή οικογένειά του!

Η έναρξη των σπουδών σας, σηματοδοτεί την εκπλήρωση των προσδοκιών και την επιβεβαίωση των κόπων που καταβάλατε τα προηγούμενα χρόνια. Σηματοδοτεί, ταυτόχρονα, την αρχή ενός φωτεινού ταξιδιού για σας, ενός ταξιδιού στο αρχιπέλαγος του Αιγαίου, στη θάλασσα που γέννησε σοφούς, μουσικούς, λογοτέχνες, ποιητές, στη θάλασσα εκείνη που έγινε η κοιτίδα της γνώσης και η στέγη του Πανεπιστημίου μας. Στα τριάντα ένα χρόνια λειτουργίας του, το Πανεπιστήμιό μας έχει αναδειχθεί, τόσο στον ελληνικό, όσο και στο διεθνές ακαδημαϊκό χώρο, ως ένα Πανεπιστήμιο δυναμικά αναπτυσσόμενο, με υψηλού επιπέδου σπουδές και έρευνα, με γνωστικά αντικείμενα καινοτόμα και διεπιστημονικά, με υψηλό ποσοστό απασχολησιμότητας των αποφοίτων του και με επιστημονικό, διοικητικό και τεχνικό δυναμικό υψηλών προσόντων.

Το ακαδημαϊκό περιβάλλον του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι πεδίο θετικής παρέμβασης και δημιουργικής δράσης, είναι χώρος ανταλλαγής απόψεων σε κλίμα συνεργατικού διαλόγου, πεδίο ελεύθερης αναζήτησης, παραγωγής και μετάδοσης γνώσης, από όπου αποφοιτούν επιστήμονες νέοι και νέες, με ξεχωριστά χαρακτηριστικά επιστημονικής αρτιότητας και κριτικής σκέψης, με καινοτόμες ιδέες και δημιουργικότητα, ενεργοί πολίτες με λόγο και δράση για την ανάπτυξη της παιδείας και του πολιτισμού, για την κοινωνία και την κοινωνική αλληλεγγύη, για τη δημοκρατία, για την ευημερία και την πρόοδο του τόπου. Κυρίως, όμως, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι μια ακαδημαϊκή οικογένεια που, όσο μεγάλη κι αν είναι, μεριμνά για κάθε μέλος της, για καθέναν και καθεμιά από εσάς χωριστά.

Ο «Σύντομος Οδηγός» που έχετε στα χέρια σας, έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να προσαρμοστείτε, ως ακαδημαϊκοί πολίτες, στο περιβάλλον της Πανεπιστημιακής Κοινότητας του Αιγαίου, να σας πληροφορήσει για θέματα που άπτονται των σπουδών σας, αλλά και για στοιχεία της καθημερινότητάς σας, όπως πολιτιστικές, αθλητικές ή άλλες δραστηριότητες.

Εκ μέρους της Πρυτανικής Αρχής και του συνόλου της ακαδημαϊκής οικογένειας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σας εύχομαι κάθε επιτυχία στην ακαδημαϊκή σας πορεία.

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου
Καθηγητής, Στέφανος Γκρίτζαλης

Μήνυμα της Προέδρου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.) έχει ήδη διανύσει 30 χρόνια μιας δύσκολης πορείας, που το έφερε να συμμετέχει ενεργά και με αξιώσεις στις εξελίξεις που αφορούν στην ελληνική και διεθνή επιστημονική-ερευνητική κοινότητα, αλλά και να έχει πλέον καταξιωθεί στην τοπική κοινωνία της Ρόδου και στην ευρύτερη των Δωδεκανήσων ως ένας «ζωντανός» οργανισμός που συμμετέχει ποικιλοτρόπως στην ανάπτυξη του τόπου, στην παροχή εξειδικευμένης & στοχευμένης γνώσης για τη λύση προβλημάτων, στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, και στον εμπλουτισμό της πολιτισμικής ταυτότητας των νησιών. Το Τμήμα μας έχει δώσει ιδιαίτερη και συνεχή έμφαση στο καινοτομικό στοιχείο, τόσο στο επίπεδο της στρατηγικής ανάπτυξής του, όσο και στο επίπεδο της κατάρτισης του Προγράμματος Σπουδών του. Καινοτομικό στοιχείο, το οποίο συναρτάται εξίσου και με τη διάσταση του *Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*, την οποία προωθεί ως κατεξοχήν αναπτυξιακό εγχείρημα, καθώς σε αυτήν εμπλέκονται όλα τα γνωστικά αντικείμενα μέσα από μια διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και της διαδικασίας παραγωγής της.

Οι προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές, οι πολλαπλές επιμορφωτικές δράσεις, τα πολυάριθμα ερευνητικά προγράμματα, συγκροτούν τη φυσιογνωμία ενός Τμήματος που εργάζεται πολύμορφα και ακούραστα, διαμορφώνοντας βήμα-βήμα τη φυσιογνωμία του/της σύγχρονου/νης παιδαγωγού, ως επιστήμονα/ισσας, ερευνητή/τριας και ενεργού πολίτη. Η Προσχολική Εκπαίδευση αποτελεί για το Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ αναπόσπαστο και αναγκαίο τμήμα του εκπαιδευτικού μηχανισμού της χώρας, και κομβικό κομμάτι της επιστημονικής έρευνας που θεωρείται σημαντική για την ανάπτυξη της χώρας.

Το Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. απαρτίζει κοινότητα για την οποία βασικό διακύβευμα –αλλά και συλλογικό στοίχημα— είναι η υπεράσπιση μιας συνεργατικής και διαλογικής κουλτούρας. Όλα ανεξαιρέτως τα μέλη της αποτελούν τμήμα αυτής της προσπάθειας: φοιτήτριες και φοιτητές, απόφοιτες και απόφοιτοι όλων των κατηγοριών, διδάσκοντες και διδάσκουσες, Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ), Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ), Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ). Ο ρόλος ενός πανεπιστημιακού φορέα είναι να εργάζεται και να αναπτύσσεται σε όφελος της επιστήμης και της κοινωνίας, να ερμηνεύει με διορατικότητα, ψυχραιμία και συνείδηση των ευθυνών τις ανάγκες της εποχής, και να προτείνει τρόπους ανάγνωσης και βίωσης της πραγματικότητας, πέρα από μονοδιάστατες οικονομίστικες, τεχνοκρατικές και (υποτίθεται) «ουδέτερες» λύσεις.

Εάν η παραγωγή και η διαχείριση της γνώσης που προτείνει δεν μπορεί παρά να έχει κοινωνική και πολιτική ευαισθησία και τόλμη, τότε και το Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. βρίσκεται, σήμερα, μπροστά σε ένα νέο σταυροδρόμι για την εξέλιξή του. Μέσα σε συνθήκες οικονομικής δυσπραγίας και κοινωνικής ανισότητας, το Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. επιμένει να αντιπροσωπεύει μια Επιστημονική Κοινότητα, η οποία έχει το σθένος να ερευνά ελεύθερα και δημοκρατικά στην υπηρεσία των ανθρώπων, υπερασπίζοντας τη δύναμη της κριτικής γνώσης. Στις νέες συγκυρίες το Τμήμα μας οφείλει να αναδείξει με σαφήνεια όσα άρρητα πολλές φορές αποτέλεσαν το λόγο της επιβίωσης και της ανάπτυξής του, της εγκαθίδρυσής

του ως φορέα Παιδείας. Οφείλει να συνεχίσει να οργανώνει Επιστημονικό Λόγο τόσο με ικανότητα αντίληψης των πολλαπλών διακυβευμάτων της σημερινής εθνικής και παγκόσμιας πραγματικότητας, όσο και με ικανότητα και απόφαση παρέμβασης σε όποιες καταστάσεις η επιστημονική και παιδαγωγική συλλογική συνείδησή του το καλεί. Σε αυτήν την προσπάθεια, σας καλούμε, όλες και όλους, συμμετοχές/ους!

Η Πρόεδρος του Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.
Χρυσή Βιτσιλάκη-Σορωνιάτη
Καθηγήτρια

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Μήνυμα της Προέδρου του Φοιτητικού Συλλόγου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ο φοιτητικός σύλλογος του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού σας καλωσορίζει στην Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου, και στην ακαδημαϊκή μονάδα της Ρόδου.

Η εισαγωγή σε ένα τμήμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι φυσικά μια μεγάλη επιτυχία, μια ανταμοιβή κόπων τόσων χρόνων, κόποι οι οποίοι πλέον απέδωσαν τους καρπούς τους, και εσείς, όλοι οι νέοι/ες φοιτητές/τριες του τμήματός μας είστε πλέον έτοιμοι/ες να γευτείτε αυτούς τους καρπούς. Ο οδηγός σπουδών ενός τμήματος είναι η εικόνα του, είναι το Α και το Ω, τόσο για την εύρυθμη λειτουργία του τμήματος, όσο και για την αποπεράτωση των σπουδών των φοιτητών. Ο νέος σταθερός οδηγός σπουδών του τμήματός μας είναι μια προσπάθεια αρκετών μηνών διαβούλευσης, συζήτησης, συγκρούσεων, μα πάνω από όλα, συνεργασίας για το καλό του τμήματος και για ένα αποτέλεσμα το οποίο θα βοηθήσει στην αρμονική διευθέτηση μελλοντικών προβλημάτων σχετικά με θέματα σπουδών.

Ο φοιτητικός σύλλογος δήλωσε «παρών» σε όλη αυτή τη διαδικασία προτείνοντας αλλαγές και κάνοντας παρεμβάσεις για τη διευκόλυνση των νέων φοιτητών αλλά και την αρμονικότερη πορεία τους στο τμήμα. Ο φοιτητικός σύλλογος είναι το συνδικαλιστικό όργανο των φοιτητών/τριών, το οποίο λειτουργεί βάσει καταστατικού, και η σύνθεσή του προκύπτει μετά από τις πανελλήνιες φοιτητικές εκλογές οι οποίες διεξάγονται μια φορά το χρόνο. Από τη δημιουργία του ο σύλλογός μας δε σταμάτησε ποτέ να αποτελεί πρότυπο λειτουργίας συλλόγου τόσο στον τομέα της διεκδίκησης θεμάτων που μας αφορούν όσο και επίλυσης των φοιτητικών ζητημάτων, ατομικών και ομαδικών, που προέκυπταν ανά καιρούς. Δέσμευση όλων όσων είμαστε μέλη αυτού του συλλόγου είναι ότι θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να καταστήσουμε το τμήμα πρότυπο σε όλη τη χώρα, αλλά και ένα από τα καλύτερα στον ευρωπαϊκό χάρτη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Φυσικά δεν ονειροπολούμε ... απλά ξέρουμε τι μπορούμε να καταφέρουμε όλοι μαζί ενωμένοι/ες.

Καλώς ορίσατε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου! Καλώς σας δεχτήκαμε στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών! Καλά να περάσετε τα επόμενα χρόνια στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού!

Θα χαρούμε να σας έχουμε πλάι μας στο ταξίδι που μόλις έχει αρχίσει...

Η Πρόεδρος του Φ.Σ.

Μαλακογιάννη Σωτηρία

**Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το ΤΕΠΑΕΣ, θα πρέπει να επισκεφθείτε τον ιστοτόπο (web-site) του τμήματος (http://www.rhodes.aegean.gr/tepaes/index_el.asp). Επίσης, μπορείτε να απευθύνεστε (τις καθορισμένες μέρες και ώρες) στην Ακαδημαϊκή Γραμματεία του τμήματος, αλλά και στους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους που έχουν οριστεί από τη Γενική Συνέλευση του ΤΕΠΑΕΣ για την ενημέρωσή σας σε ακαδημαϊκά θέματα και ζητήματα σπουδών (βλ. παρακάτω).

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Δομή του Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. - Τομείς

Το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού οργανώνεται σε πέντε τομείς:

1. **Τομέας Παιδαγωγικών Σπουδών και Γενικής Διδακτικής**
2. **Τομέας Ψυχολογίας και Ειδικής Αγωγής**
3. **Τομέας Κοινωνιολογίας, Οικονομίας, Πολιτικής της Εκπαίδευσης και Σπουδών Φύλου**
4. **Τομέας Λογοτεχνίας, Γλώσσας και Πολιτισμού**
5. **Τομέας Διδακτικής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών**

Τα βασικά θέματα που μελετώνται και ερευνώνται σε κάθε τομέα είναι τα ακόλουθα:

- **Τομέας Παιδαγωγικών Σπουδών και Γενικής Διδακτικής:** Γενική Παιδαγωγική, Διδακτική Μεθοδολογία, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Ιστορία της Εκπαίδευσης, Φιλοσοφία της Παιδείας, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Παιδαγωγική Επικοινωνία, Μουσική Παιδαγωγική, Παιδαγωγική του Ελεύθερου χρόνου, Επαγγελματική Παιδαγωγική, Παιδαγωγική Διαχείριση Καινοτομιών και Αλλαγών, Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας, Θεωρία Αναλυτικών Προγραμμάτων, Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση, Ευρωπαϊκή διάσταση στην Εκπαίδευση, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων.
- **Τομέας Ψυχολογίας και Ειδικής Αγωγής :** Εξελικτική Ψυχολογία, Γνωστική Ψυχολογία, Ειδική Αγωγή, Παιδαγωγική Ψυχολογία, Μαθησιακές Δυσκολίες, Ανάπτυξη της γλώσσας των παιδιών, Συμβουλευτική Ψυχολογία, Θεωρίες προσωπικότητας, Δημιουργική Μάθηση, Ψυχολογική Αξιολόγηση, Ψυχολογία και Επικοινωνία: Μη λεκτική συμπεριφορά, Νοητική Ανεπάρκεια και Ψυχοπαθολογία κατά την παιδική ηλικία, Περιγραφική και Επαγωγική Στατιστική, Ψυχολογική Έρευνα στο χώρο της Εκπαίδευσης.

- **Τομέας Κοινωνιολογίας, Οικονομίας, Πολιτικής της Εκπαίδευσης και Σπουδών Φύλου:** Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης, Οικονομία της Εκπαίδευσης και Κοινωνικοοικονομική Ανάπτυξη, Εκπαιδευτική Πολιτική, Διοίκηση και Στελέχωση της Εκπαίδευσης, Ανάπτυξη και Διαχείριση Ανθρωπίνων Πόρων στην Εκπαίδευση, Σχεδιασμός και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση, Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Μονάδων, Ευρωπαϊκοί Εκπαιδευτικοί Θεσμοί, Διαβίου Μάθηση, Νέες Μορφές Εκπαίδευσης, Επιστημολογία και Μεθοδολογία Έρευνας, Σπουδές Φύλου, Σπουδές Πολιτισμού.
- **Τομέας Λογοτεχνίας, Γλώσσας και Πολιτισμού:** Γλωσσολογία, Γραπτή Γλώσσα στην Προσχολική Εκπαίδευση, Θεατρική Αγωγή, Θεατρικό Παιχνίδι – Αυτοσχεδιασμός, Θεωρία και Ερμηνεία της Λογοτεχνίας, Λαογραφία – Λαϊκός Πολιτισμός, Λογοτεχνία και Έμφυλη Γυναικεία Ταυτότητα, Λογοτεχνική Πρόσληψη στην Εκπαίδευση, Μουσειολογία – Μουσειοπαιδαγωγική, Νεότερη και Σύγχρονη Νεοελληνική Λογοτεχνία, Παιδική Λογοτεχνία, Παιδικό Βιβλίο, Προσέγγιση της Λογοτεχνίας στην Προσχολική Εκπαίδευση.
- **Τομέας Διδακτικής Θετικών Επιστημών και Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών:** Διδακτική Μαθηματικών, Διδακτική Στατιστικής, Διδακτική Φυσικών Επιστημών (Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Περιβάλλον), Διδακτική Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (Μ.Μ.Ε.), Τ.Π.Ε. και Μ.Μ.Ε. στην Εκπαίδευση, Εκπαιδευτική Μηχανική, Εκπαιδευτικό Υλικό και Μέσα, Σχεδιασμός Καινοτομιών.

Η έρευνα στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Οι εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο εξυπηρετούνται από τα θεσμοθετημένα εργαστήρια του Τμήματος (http://www.pse.aegean.gr/index_el.asp?cmd=articles_el&MenuID=18&Menu=6).

Απονεμόμενος ακαδημαϊκός τίτλος

Ο τίτλος ο οποίος απονέμεται από το Τμήμα Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι ο εξής: **«Πτυχίο στις Επιστήμες της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού»**

Ο/Η φοιτητής/τρια της Τμήματος ανακηρύσσεται πτυχιούχος, εφόσον έχει ολοκληρώσει το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος στο οποίο φοιτά. Για να γίνει αυτό θα πρέπει να έχει καλύψει 8 (οκτώ), κατ' ελάχιστον, εξάμηνα πλήρους φοίτησης και υποχρεωτικής παρακολούθησης, και να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε **39 (τριάντα εννέα) μαθήματα**, που αντιστοιχούν σε **156 Διδακτικές Μονάδες (ΔΜ)**, και σε **240 Ε.Σ.Τ.Σ.** Όλα τα παραπάνω καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση και περιγράφονται στον παρόντα Οδηγό Σπουδών.

Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του πτυχίου καθορίζεται ενιαία για όλα τα Α.Ε.Ι. της χώρας σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Φ141/Β3/2166 (Φ.Ε.Κ. 308/18.06.1987 τ. Β'). Αποτελεί το σταθμικό μέσο όρο των βαθμών που συγκέντρωσε ο/η φοιτητής/τρια σε όλα τα απαραίτητα

μαθήματα. Εάν ο/η φοιτητής/τρια συγκεντρώνει περισσότερες από τις απαιτούμενες ελάχιστες διδακτικές μονάδες, μπορεί, με αίτησή του/της, να ζητήσει την εξαίρεση του βαθμού κάποιων μαθημάτων από τον υπολογισμό του γενικού βαθμού του πτυχίου του/της. Ο γενικός βαθμός που απονέμεται στο/στη φοιτητή/τρια και αναγράφεται στο πτυχίο του/της ορίζεται στη βάση της κλίμακας: α) «Άριστα», για βαθμό από 8,50 έως 10,00, β) «Λίαν Καλώς», για βαθμό από 6,50 έως 8,49, γ) «Καλώς», για βαθμό από 5,00 έως 6,49, ενώ ο ακριβής βαθμός σημειώνεται με δύο δεκαδικά ψηφία.

Η καθομολόγηση πτυχιούχου συνιστά αναγκαία, μονομερή, πανηγυρική ενώπιον των πρυτανικών αρχών, σε ειδική τελετή και με την παρουσία των συναδέλφων του, πράξη του αποφοίτου που περάτωσε επιτυχώς τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, και με την οποία διαβεβαιώνει την προσήλωσή του στην επιστήμη και στις αρχές που διδάχτηκε στο ίδρυμα.

Η ειδική τελετή καθομολόγησης και απονομής πτυχίων πραγματοποιείται τρεις (3) φορές το χρόνο, στο τέλος των εξετάσεων, κάθε έτους, σε τόπο και ημέρα που ορίζονται από το Πρυτανικό Συμβούλιο.

Η καθομολόγηση δεν αποτελεί συστατικό τύπο για την επιτυχή πραγμάτωση σπουδών, αλλά αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του έγγραφου πτυχιακού τίτλου. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αδυναμίας φυσικής παρουσίας για σοβαρούς λόγους υγείας, δύναται να τροποποιηθεί η διαδικασία καθομολόγησης αποκλειστικά και μόνο με απόφαση του Πρύτανη του Ιδρύματος.

Διάγραμμα μαθημάτων του προγράμματος σπουδών με πιστωτικές μονάδες

Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται ο αριθμός των μαθημάτων των διδακτικών μονάδων και των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου:

α/α	Μαθήματα	Αριθμός μαθημάτων	Δ.Μ.	Πιστωτικές Μονάδες E.C.T.S.
A	Υποχρεωτικά	25	X4= 100	x6 = 150
B	Υποχρεωτικά Επιλογής	2 (<i>δύο επιπλέον αν δεν εκπονηθεί διπλωματική</i>)	X3= 6	x6 = 12
Γ	Έρευνες	4	X4= 16	x6 = 24
Δ	Ειδικά Μαθήματα	1	X4= 4	x6 = 6
E	Πρακτικές Ασκήσεις Α' & Β' ΦΑΣΗΣ	4	X4= 16	x6 = 24
ΣΤ	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ Γ' ΦΑΣΗΣ	1	X8= 8	x12 = 12
Z	Πτυχιακή εργασία (ή δύο μαθήματα υποχρεωτικά επιλογής)	2	x3= 6	x6 = 12
	Σύνολο	39	156	240

Εγγραφή Φοιτητών

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Κάθε φοιτητής έχει την υποχρέωση να εγγράφεται στην αρχή κάθε εξαμήνου στα μαθήματα που προτίθεται να παρακολουθήσει κατά το εξάμηνο αυτό και να εξεταστεί στο τέλος του εξαμήνου. Η εγγραφή γίνεται μέσω Πληροφοριακού Συστήματος κατά τη δήλωση μαθημάτων.

Φοιτητής/τρια που δεν έχει εγγραφεί μέσα στις προθεσμίες σε κάποιο μάθημα δεν γίνεται δεκτός/ή στην εξέταση (και στη συμπληρωματική εξέταση). Η εγγραφή αυτή ισχύει μόνο για το συγκεκριμένο εξάμηνο, και δεν υπάρχει αυτόματη εγγραφή ή επανεγγραφή. Φοιτητές/τριες που δεν περατώνουν με επιτυχία την εξέταση μαθήματος στο οποίο έχουν εγγραφεί, πρέπει να επανεγγραφούν σε μεταγενέστερο εξάμηνο προκειμένου να εξεταστούν πάλι στο μάθημα αυτό. Δηλαδή, με το παρόν σύστημα σπουδών, δεν αναγνωρίζεται κανενός είδους «μεταφορά μαθήματος».

Οι φοιτητές οφείλουν να δηλώσουν μέχρι 5 μαθήματα –εκτός της ξένης γλώσσας– ανά εξάμηνο.

Σημείωση 1: Στα μαθήματα στα οποία προβλέπεται και κατάθεση γραπτής εργασίας, οι φοιτητές πρέπει να καταθέτουν την εργασία τους μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα. Σε αντίθετη περίπτωση δεν κατατίθεται βαθμός στη Γραμματεία και οι φοιτητές πρέπει να ξαναδηλώσουν το μάθημα σε επόμενη περίοδο.

Σημείωση 2: Οι δηλώσεις ερευνών δεν μπορούν να ξεπερνούν την μία ανά εξάμηνο.

Τελικές εξετάσεις – Κανονισμοί εξετάσεων και αξιολόγησης – βαθμολόγησης

Σύμφωνα με τον **Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας** του Πανεπιστημίου Αιγαίου (άρθρο 52, Π.Δ. 155, Φ.Ε.Κ.197/01.10.2009, τ. Α'), καθώς και τον εγκεκριμένο **Οργανισμό** του (Απόφαση Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Αιγαίου, 23.06.2014).

1. Ο φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει επιτύχει σε ένα μάθημα, εφόσον η τελική βαθμολογία του σε αυτό είναι ίση ή μεγαλύτερη του 5, σε κλίμακα από 0 έως 10.
2. Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας μπορεί να είναι για κάθε μάθημα το αποτέλεσμα είτε μιας συνολικής τελικής εξέτασης, είτε της συνεκτίμησης επιμέρους αξιολογήσεων, ίσης ή διαφορετικής βαρύτητας, που αντιστοιχούν σε επιμέρους πτυχές του διδακτικού έργου.
3. Η τελική βαθμολογία, καθώς και οι επιμέρους αξιολογήσεις, μπορούν να προκύπτουν ως αποτέλεσμα γραπτών ή και προφορικών ή και πρακτικών εξετάσεων ή και της όλης απόδοσης της συμμετοχής του/της φοιτητή/τριας στην εκπαιδευτική διαδικασία, ιδίως από την εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών για ειδικά θέματα που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας και της επιστημονικής σκέψης του/της.
4. Στην περίπτωση όπου χρησιμοποιούνται άλλες μορφές αξιολόγησης, εκτός ή πέρα από την τελική εξέταση, πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η δυνατότητα ίσης πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων φοιτητών στα απαραίτητα μέσα.
5. Ο καθορισμός του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης των φοιτητών/τριών σε ένα μάθημα αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του/της διδάσκοντος/ουσας, στον/στην οποίο/α από

τη Γ.Σ. έχει ανατεθεί η διδασκαλία του μαθήματος. Για τον τρόπο αξιολόγησης, οι φοιτήτριες/τές μπορούν να ενημερώνονται από την *περιγραφή* του κάθε μαθήματος, όπως αυτή αναφέρεται στο παρόντα Οδηγό Σπουδών.

6. Αν ένας/μία φοιτητής/τρια έχει αποτύχει στην τελική εξέταση ενός μαθήματος, είναι υποχρεωμένος/η να επαναλάβει και τις εργαστηριακές ή τις πρακτικές ή τις φροντιστηριακές υποχρεώσεις τις οποίες έχει εκπληρώσει, εφόσον: α) δεν έχει σε αυτές προβιβάσιμο βαθμό και β) αυτό έχει προκαθορισθεί σχετικά από τον/τη διδάσκοντα/ουσα στην αρχή του αντίστοιχου εξαμήνου και έχει παρασχεθεί σχετική ενημέρωση προς τους/τις φοιτητές/τριες.
7. Οι φοιτητές/τριες, πέρα από την έγκαιρη εξοικείωσή τους με το πληροφοριακό σύστημα που αφορά στην εγγραφή και ανανέωση της φοιτητικής τους ιδιότητας (το λεγόμενο «Φοιτητολόγιο»), και την τακτική επικοινωνία με την Ακαδημαϊκή Γραμματεία του τμήματος, έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν και τις *ανακοινώσεις* των διδασκόντων/ουσών (στις επίσημες ιστοσελίδες & ψηφιακές πλατφόρμες, ή στα μηνύματα η-ταχυδρομείου του πανεπιστημίου).

Αναγνώρισεις μαθημάτων

Οι φοιτητές/τριες που προέρχονται από άλλο Τμήμα μετά από κατατακτήριες εξετάσεις ή από μετεγγραφή, μπορούν να υποβάλουν αίτηση για αναγνώριση μαθημάτων στους/στις διδάσκοντες/ουσες, εφόσον ο βαθμός τους είναι από «επτά» (7) και πάνω.

Όσον αφορά στην αναγνώριση μαθημάτων με τρόπο εισαγωγής την κατάταξη σε Α.Ε.Ι., σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση Φ.2.63/260/Β3/2007 (Φ.Ε.Κ. 1069/29.06.2007), η Γ.Σ. του Τμήματος αναγνωρίζει/εγκρίνει μαθήματα τα οποία, κατά την κρίση των διδασκόντων/ουσών, οι κατατασσόμενοι/νες διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς, στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης (Πανεπιστήμιο και Τ.Ε.Ι.).

Οι κατατασσόμενοι/νες υποχρεώνονται να εξεταστούν σε μαθήματα τα οποία σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος κρίνεται ότι δεν διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης.

Οι κατατασσόμενοι/νες *απαλλάσσονται* από την εξέταση των μαθημάτων, στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και ο βαθμός των μαθημάτων είναι από επτά (7) και πάνω.

Οι κατατασσόμενοι/νες *δεν απαλλάσσονται* από την εξέταση *μαθημάτων έρευνας και πρακτικών ασκήσεων* που είχαν στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης.

Το σύνολο των μαθημάτων που μπορούν να αναγνωριστούν είναι μέχρι δέκα (10).

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Σε ό,τι αφορά στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το νόμο, και αφορούν στη φοιτητική τους ιδιότητα, οι φοιτητές/τριες, πέρα από τον παρόντα Οδηγό Σπουδών, μπορούν να απευθύνονται είτε στην Ακαδημαϊκή Γραμματεία του τμήματος, είτε στους/στις Συμβούλους

Καθηγητές/τριες, οι οποίοι/ες έχουν υποχρέωση να καθοδηγούν και να υποστηρίζουν τους/τις φοιτητές/τριες στα προγράμματα σπουδών τους (βλ. Ν. 4009/2011, άρθρο 35, καθώς και άρθρο 70 του Οργανισμού του Π. Αιγαίου).

1. Οι φοιτητές/τριες του ΤΕΠΑΕΣ, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, τον Εσωτερικό Κανονισμό και τον Οργανισμό του ιδρύματος, έχουν τα ακόλουθα **δικαιώματα**:

α) Να ενημερώνονται έγκαιρα και επαρκώς για όλα τα θέματα της ακαδημαϊκής ζωής που τους αφορούν.

β) Να λαμβάνουν την κατάλληλη κατάρτιση ούτως ώστε να καταστούν ικανοί/ές να εκπονήσουν οποιουδήποτε είδους συγγραφικό έργο υψηλής ποιότητας (εργασίες στα πλαίσια μεμονωμένων μαθημάτων, καθώς και διπλωματικές-πτυχιακές εργασίες). Αυτό σημαίνει και τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε εισαγωγικά σεμινάρια ή σε περιοδικά εργαστήρια (workshops) πάνω στα δεοντολογικά κριτήρια και τα μεθοδολογικά βήματα για τη συγγραφή επιστημονικών εργασιών. Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες του ΤΕΠΑΕΣ έχουν ελεύθερη πρόσβαση –μέσω του διαδικτυακού ιστοτόπου του Τμήματος– στον «Κανονισμό Συγγραφής Επιστημονικών Εργασιών» που έχει θεσπίσει το Τμήμα, ο οποίος αναλύει, με απλό τρόπο και με την παράθεση παραδειγμάτων, τις αναγκαιότητες και τις απαιτήσεις μιας πλήρους επιστημονικής εργασίας, αλλά και τις δεξιότητες που αναμένεται να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες (μεταπτυχιακοί/ές και προπτυχιακοί/ές)

(http://www.pse.aegean.gr/index_el.asp?cmd=articles_el&MenuID=19&Menu=6).

γ) Να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους για εκπαιδευτικά και άλλα θέματα, στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, και με σεβασμό στους κανόνες δεοντολογίας.

δ) Να αξιολογούν το έργο των μελών ΔΕΠ, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών και τις ενέργειες της διοίκησης, όπως ο νόμος ορίζει.

ε) Να εξυπηρετούνται από τις διοικητικές υπηρεσίες του ιδρύματος έγκαιρα και αποτελεσματικά.

στ) Να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων και των μέσων του ιδρύματος, σύμφωνα με τους κανονισμούς του ιδρύματος.

ζ) Να απολαμβάνουν τις κοινωνικές και άλλες παροχές που απορρέουν από την ιδιότητα του/της φοιτητή/τριας γενικά, και του συγκεκριμένου ιδρύματος ειδικά.

η) Να υποβάλουν αναφορές και αιτήματα στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος σχετικά με θέματα όπως: επαναβαθμολόγηση/ επανεξέταση μαθήματος, εξαίρεση από διατάξεις των ακαδημαϊκών κανονισμών και αναθεώρηση αποφάσεων που αφορούν σε πειθαρχικά θέματα.

θ) Να εκπροσωπούνται στα συλλογικά όργανα και τις επιτροπές του ιδρύματος και να συμμετέχουν ενεργά σε όλες τις δραστηριότητες της ακαδημαϊκής κοινότητας.

ι) Να συμμετέχουν στο φοιτητικό σύλλογο και στις άλλες οργανώσεις και ομίλους που υφίστανται στο πλαίσιο του ιδρύματος, και να λειτουργούν συλλογικά, σύμφωνα με τους κανονισμούς του ιδρύματος.

ια) Να λαμβάνουν εκπαιδευτική άδεια κατά την περίοδο των εξετάσεων, εφόσον είναι εργαζόμενοι/ες φοιτητές/τριες, για την προετοιμασία και τη συμμετοχή τους σε αυτές.

2. Οι φοιτητές/τριες του ΤΕΠΑΕΣ, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία και τον Εσωτερικό Κανονισμό και τον Οργανισμό του ιδρύματος, έχουν τις ακόλουθες **υποχρεώσεις**:

- α) Να είναι ενημερωμένοι/ες για τον Οργανισμό, τον Εσωτερικό Κανονισμό και τους επιμέρους κανονισμούς λειτουργίας του ιδρύματος που τους/τις αφορούν, και να τους εφαρμόζουν με συνέπεια και υπευθυνότητα.
- β) Να είναι ενημερωμένοι/ες για το πρόγραμμα σπουδών που παρακολουθούν, για το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, και να κατανοούν την εκπαιδευτική διαδρομή που ακολουθούν (προαπαιτούμενα, έρευνες, πτυχιακή εργασία κ.λπ.).
- γ) Να είναι ενημερωμένοι/ες για τη διάρθρωση και τις αρμοδιότητες των διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος.
- δ) Να ανταποκρίνονται πλήρως στο σύνολο των υποχρεώσεών τους έναντι του ιδρύματος.
- ε) Να σέβονται και να προστατεύουν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του ιδρύματος και να μεριμνούν για τη διατήρηση της καθαριότητας των χώρων του.
- στ) Κατά τη διαδικασία εκπόνησης των διαφόρων εργασιών που τους ανατίθενται από το κύριο και επικουρικό διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου στο πλαίσιο των σπουδών τους, οι φοιτητές/τριες οφείλουν να τηρούν τα δεοντολογικά κριτήρια γύρω από τις απαιτήσεις μιας πλήρους επιστημονικής εργασίας, σύμφωνα και με τον «Κανονισμό Συγγραφής Επιστημονικών Εργασιών» που έχει θεσπίσει το Τμήμα.
- η) Οφείλουν να σέβονται τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των άλλων και να μην προβαίνουν σε λογοκλοπή, η οποία συνιστά παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας και σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα που συνεπάγεται σοβαρές πειθαρχικές κυρώσεις για όσους/ες υποπίπτουν σε αυτό.

Μαθήματα Έρευνας

Οι φοιτητές/τριες είναι υποχρεωμένοι/ες κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους να παρακολουθήσουν επιτυχώς τέσσερα μαθήματα (4) έρευνας, που αντιστοιχούν συνολικά σε δεκαέξι (16) διδακτικές μονάδες και σε είκοσι τέσσερις (24) Ε.Κ.Τ.Σ.

Η δήλωση των μαθημάτων έρευνας ξεκινά από το 4^ο εξάμηνο και ολοκληρώνεται στο 8^ο εξάμηνο.

Από τα προσφερόμενα μαθήματα ερευνών, επιλέγουν τρεις τουλάχιστον από διαφορετικούς Τομείς Σπουδών, και μία από όποιο Τομέα Σπουδών επιθυμούν.

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να ολοκληρώνουν την έρευνα την οποία έχουν δηλώσει στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Σε περίπτωση που οι φοιτητές/τριες εγκαταλείπουν την έρευνα στην οποία έχουν εγγραφεί, δεν υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς της στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών.

Πτυχιακή Εργασία

Οι φοιτητές/τριες του Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν, στην αρχή του 7ου εξαμήνου των σπουδών τους, πτυχιακή εργασία, το θέμα της οποίας θα συμφωνήσουν με μέλος της ομάδας των διδασκόντων/ουσων του Τμήματος. Στην τριμελή επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν

διδάσκοντες/ουσες και άλλων Τμημάτων, όχι όμως να είναι επιβλέποντες/ουσες.

Η αίτηση για την εκπόνηση πτυχιακή εργασίας υποβάλλεται στην Γραμματεία του Τμήματος, από τον υπεύθυνο διδάσκοντα/ουσα, ο οποίος/α και εισηγείται στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος την έγκρισή της. Η διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας είναι το 7ο και 8ο εξάμηνο του/της φοιτητή/τριας.

Σε περίπτωση όπου η πτυχιακή εργασία ξεκινήσει το 8ο εξάμηνο, τότε ο/η φοιτητής/τρια θα πάρει πτυχίο ένα εξάμηνο αργότερα.

Η επιτυχής εκπόνηση πτυχιακής εργασίας αντιστοιχεί σε **έξι (6) διδακτικές μονάδες και σε δώδεκα (12) E.C.T.S.**

Βασική προϋπόθεση για την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας σ' έναν Τομέα αποτελεί η επιτυχής παρακολούθηση **όλων** των Υποχρεωτικών μαθημάτων του Τομέα αυτού.

Η τριμελής επιτροπή, σε συνεννόηση με το/τη φοιτητή/τρια ορίζει την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της δημόσιας παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας. Η ορισθείσα ημερομηνία και ώρα γνωστοποιείται στη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία μεριμνά για την έκδοση σχετικής ανακοίνωσης. Η βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας γίνεται από την τριμελή επιτροπή.

Στην περίπτωση που ο φοιτητής/τρια δεν επιθυμεί να εκπονήσει πτυχιακή εργασία, τότε για την ολοκλήρωση των σπουδών του/της, οφείλει να επιλέξει επιπλέον δύο μαθήματα Υποχρεωτικά Επιλογής από οποιοδήποτε τομέα.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Κόστος διαβίωσης – Στέγαση

Με τις βασικές διευκολύνσεις για την εγκατάσταση και διαβίωση, αλλά και για την ποιότητα διαβίωσης των φοιτητριών/τριών, ασχολείται η υπηρεσία της Φοιτητικής Μέριμνας. Η επικοινωνία με την υπηρεσία αυτή επιτρέπει να αποκτηθεί πρόσβαση ή να ανανεωθεί το δικαίωμα πρόσβασης σε παροχές όπως η στέγαση και η περίθαλψη.

Το Πανεπιστήμιο, μέχρι την απόκτηση ιδιόκτητων φοιτητικών κατοικιών, επιδιώκει την εξασφάλιση δωματίων για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των οικονομικά ασθενέστερων φοιτητών/τριών του. Η ενοικίαση των δωματίων γίνεται με δαπάνη του Πανεπιστημίου. Ο αριθμός και η περιοχή των διαθέσιμων δωματίων («φοιτητικών εστιών») ποικίλλει από χρονιά σε χρονιά, ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους. Για να ενημερωθεί κάθε φοιτητής/τρια για τη διαθεσιμότητα των δωματίων, καθώς και για το δικαίωμα φιλοξενίας σ' αυτά, θα πρέπει να απευθυνθεί στη Φοιτητική Μέριμνα, όπου και θα καταθέσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Το δικαίωμα αυτό επανεξετάζεται κάθε χρόνο. Αφού ολοκληρωθεί, στη βάση σειράς αντικειμενικών κριτηρίων, η διαδικασία επιλογής των φοιτητών/τριών που θα κάνουν χρήση των εστιών, τα αποτελέσματα ανακοινώνονται, συνήθως λίγες μέρες μετά τη λήξη της περιόδου εγγραφών.

Στην περίπτωση όπου θα χρειαστεί κάποιος φοιτητής ή κάποια φοιτήτρια να ενοικιάσει σπίτι ή διαμέρισμα, καλό θα ήταν να ξεκινήσει την αναζήτηση με τη βοήθεια των τοπικών εφημερίδων, των μεσιτικών γραφείων, των ενοικιαστηρίων που είναι αναρτημένα είτε στους πίνακες ανακοινώσεων των κτηρίων της Σχολής, είτε διάσπαρτα σε διάφορα σημεία της πόλης.

Σίτιση φοιτητών/τριών

Υπό ορισμένες νόμιμες προϋποθέσεις, οι φοιτήτριες/τές, μπορούν να έχουν δωρεάν σίτιση στο εστιατόριο της Φοιτητικής Λέσχης, που στεγάζεται στην Πανεπιστημιακή Μονάδα της Ρόδου. Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν και φοιτητές/τριες, ελέγχει συστηματικά τη συγκεκριμένη υπηρεσία, ώστε το φαγητό να είναι προσεγμένο και ποιοτικό. Οι ώρες λειτουργίας του εστιατορίου ανακοινώνονται κάθε Σεπτέμβριο, κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους.

Ιατρικές υπηρεσίες – Ασφάλιση – Υγειονομική περίθαλψη

Οι φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει κανονικά την εγγραφή τους έχουν το δικαίωμα πλήρους υγειονομικής περίθαλψης.

Η φοιτητική περίθαλψη περιλαμβάνει:

1. Ιατρική εξέταση
2. Νοσοκομειακή εξέταση
3. Φαρμακευτική περίθαλψη
4. Παρακλινικές εξετάσεις
5. Εξέταση στο σπίτι
6. Τοκετούς
7. Φυσιοθεραπεία
8. Οδοντιατρική περίθαλψη
9. Ορθοπαιδικά είδη

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ ΤΡΙΕΣ

Περιφερειακό Γραφείο Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου

Το Περιφερειακό Γραφείο Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου ασχολείται με τις βασικές διευκολύνσεις για την εγκατάσταση και διαβίωση φοιτητών και φοιτητριών. Κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να την επισκέπτεται ή να επικοινωνεί μ' αυτήν συχνά για να αποκτήσει πρόσβαση ή να ανανεώσει το δικαίωμα πρόσβασης σε παροχές όπως το φαγητό, η στέγαση, η περίθαλψη, τα συγγράμματα και οι υποτροφίες.

Οι φοιτήτριες/τές, εφόσον είναι εγγεγραμμένες/οι, μπορούν να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες και τις παροχές της Φοιτητικής Μέριμνας για την ελάχιστη διάρκεια σπουδών (δηλαδή 4 χρόνια) και για

επιπλέον 2 χρόνια, εφόσον δεν έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους. Η ιδιότητα του/της φοιτητή/τριας αποκτάται με την εγγραφή του σε Α.Ε.Ι. και αίρεται με τη λήψη του πτυχίου.

Για περισσότερες πληροφορίες κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να απευθυνθεί στο:

Περιφερειακό Γραφείο Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου

Τηλ.: 22410 – 99012 / <http://www.rhodes.aegean.gr/fmerimna.asp>.

Περιφερειακό Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου

Ο πρωταρχικός σκοπός της ύπαρξης και λειτουργίας του Περιφερειακού Τμήματος Πληροφορικής και Επικοινωνιών Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου, είναι η εξυπηρέτηση των τηλεπικοινωνιακών, δικτυακών, διδακτικών και διοικητικών αναγκών των Τμημάτων της Σχολής. Στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των αναγκών αυτών, το Κέντρο Πληροφορικής παρέχει υποβοήθηση και υποστήριξη χρηστών κατά τις ώρες λειτουργίας του, εγκατάσταση και υποστήριξη λογισμικού, υποστήριξη φοιτητών/τριών, ανάπτυξη και υποστήριξη τηλεπικοινωνιακών και δικτυακών συνδέσεων που δημιουργούνται στη Ρόδο, τον έλεγχο της καλής λειτουργίας του εξοπλισμού και του λογισμικού καθώς και την δημιουργία λογαριασμών πρόσβασης, προκειμένου οι φοιτητές/τριες να έχουν τη δυνατότητα δήλωσης μαθημάτων, διδακτικών συγγραμμάτων, χορήγησης αναλυτικής βαθμολογίας κ.ά.

Στα κτήρια της Σχολής λειτουργεί αίθουσα εξοπλισμένη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η αίθουσα χρησιμοποιείται από τους/τις φοιτητές/τριες για τους εξής σκοπούς, με σειρά προτεραιότητας:

1. Μαθήματα του προγράμματος σπουδών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία των οποίων απαιτείται η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.
2. Ελεύθερη χρήση από τους/τις φοιτητές/τριες, για την προετοιμασία των εργασιών τους.
3. Γενική χρήση των υπηρεσιών που παρέχονται, όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σύνδεση με άλλους υπολογιστές (π.χ. ftp) ανάλογα με τα δικαιώματα πρόσβασης.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στην καλή χρήση του εξοπλισμού και των χώρων των εργαστηρίων. Οι υπεύθυνοι της λειτουργίας τους έχουν δικαίωμα να αφαιρέσουν από τους/τις χρήστες/τριες-φοιτητές/τριες το δικαίωμα χρήσης για κάποια χρονική περίοδο, εάν κρίνουν ότι η συμπεριφορά τους είναι επιζήμια ή επικίνδυνη για τον εξοπλισμό.

Για περισσότερες πληροφορίες κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να απευθυνθεί στο:

Περιφερειακό Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου.

Τηλ.: 22410 – 99166, 99042, ή στη διεύθυνση <http://www.rhodes.aegean.gr/>.

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα Φοιτητών/τριών («πάσο»)

Οι προπτυχιακές/οί, μεταπτυχιακές/οί φοιτητριες/τές και υποψήφιοι/οι διδακτόρισες/ες του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού μπορούν να

υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτησή τους για την έκδοση της νέας Ακαδημαϊκής Ταυτότητας στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://academicid.minedu.gov.gr>

Ειδικά για τους/τις πρωτοετείς φοιτητές/τριες, η αίτηση υποβάλλεται έπειτα από την ολοκλήρωση της εγγραφής τους, και αφού παραλάβουν τους κωδικούς πρόσβασης για τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Η νέα ταυτότητα ισχύει για όσα έτη υφίσταται η ακαδημαϊκή ιδιότητα και θα καλύπτει πολλαπλές χρήσεις, πέραν του φοιτητικού εισιτηρίου. Ισχύ και Δελτίου Ειδικού Εισιτηρίου (πάσο) θα έχουν μόνο οι ακαδημαϊκές ταυτότητες των φοιτητών/τριών που ανήκουν στις παρακάτω κατηγορίες (ανεξαρτήτως του χρονικού σημείου εισαγωγής τους):

α) Οι φοιτητές/τριες *πλήρους φοίτησης* του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για όσα έτη απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προσαυξημένα κατά δύο (2) έτη.

β) Οι φοιτητές/τριες *μερικής φοίτησης* του πρώτου κύκλου σπουδών που δεν είναι ήδη κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ για διπλάσια έτη από όσα απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

γ) Οι φοιτητές/τριες του *δεύτερου κύκλου σπουδών* που δεν είναι ήδη κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου για όσα έτη διαρκεί η φοίτησή τους, σύμφωνα με το εκάστοτε ενδεικτικό πρόγραμμα δεύτερου κύκλου σπουδών.

δ) Οι φοιτητές/τριες του *τρίτου κύκλου σπουδών* που δεν είναι ήδη κάτοχοι διδακτορικού τίτλου για τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία εγγραφής τους.

ε) Οι φοιτητές/τριες που είναι *πολίτες κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων κρατών*, οι οποίοι/ες σπουδάζουν σε ημεδαπό ΑΕΙ στα πλαίσια του προγράμματος κινητικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Erasmus», για όσο χρόνο διαρκεί η φοίτησή τους στο ημεδαπό ΑΕΙ.

Στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια είναι δικαιούχος φοιτητικού εισιτηρίου, στην ακαδημαϊκή ταυτότητα θα αναγράφεται η ακριβής περίοδος ισχύος του δικαιώματος φοιτητικού εισιτηρίου, ενώ σε διαφορετική περίπτωση η κάρτα θα έχει θέση απλής ταυτότητας.

Διεθνής Φοιτητική Κάρτα ISIC (International Student Identity Card)

Η κάρτα αυτή πιστοποιεί την φοιτητική ιδιότητα σε όλο τον κόσμο και παρέχει 40.000 εκπτώσεις και προνόμια στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Περιλαμβάνει, για παράδειγμα, εκπτώσεις σε αεροπορικά και σιδηροδρομικά εισιτήρια, σε αρχαιολογικούς χώρους σε youth hostels, κάμπινγκ, κινηματογράφους, θέατρα κ.λπ.

Είναι χρήσιμη ιδιαίτερα σε όσους/ες φοιτητές/τριες ταξιδεύουν, είτε στο πλαίσιο ακαδημαϊκών ανταλλαγών, είτε για λόγους αναψυχής.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για να την αποκτήσει της είναι:

1. Ακαδημαϊκή Ταυτότητα ή βεβαίωση σπουδών για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος
2. Μια φωτογραφία ταυτότητας

3. Αστυνομική ταυτότητα ή διαβατήριο

Η ετήσια συνδρομή για τη Διεθνή Φοιτητική Κάρτα ανέρχεται στο ποσό των 15€

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στον ιστότοπο: <http://www.isic.gr>

Οικονομική ενίσχυση φοιτητών/τριών - Υποτροφίες

Το Ι.Κ.Υ. (Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών) χορηγεί κάθε χρόνο υποτροφίες σε φοιτητές/τριες ανάλογα με την επίδοσή τους στα μαθήματα. Οι υποτροφίες αυτές παρέχονται για την εισαγωγή στο Πανεπιστήμιο και για τα πρώτα 3 έτη σπουδών. Μία φορά το χρόνο (η ημερομηνία δεν είναι σταθερή) η Φοιτητική Μέριμνα ενημερώνει τηλεφωνικά τους/τις φοιτητές/τριες που δικαιούνται αυτές τις υποτροφίες.

Επιπλέον, καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, η Φοιτητική Μέριμνα και το Γραφείο Διασύνδεσης, ανακοινώνουν διάφορες προκηρύξεις υποτροφιών από άλλα κληροδοτήματα, ιδρύματα κλπ. Επομένως, καλό είναι οι φοιτητές/τριες να απευθύνονται στη Φοιτητική Μέριμνα και να ενημερώνονται για τη δυνατότητα να πάρουν μια υποτροφία ή να συμμετάσχουν σε κάποια από τις υπάρχουσες προκηρύξεις.

Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ)

Η Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) είναι η κύρια πύλη σύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου με την αγορά εργασίας. Στόχος της είναι να αναπτύσσει τη στρατηγική, το όραμα και τις πολιτικές του ΠΑ για τη σύνδεσή του με την αγορά εργασίας και τη σταδιοδρομία των φοιτητών/τριών του, να συντονίζει τις δραστηριότητες των παρακάτω Δομών και να διασφαλίσει τη βιωσιμότητά τους. Η ΔΑΣΤΑ συγκέντρωσε ένα μεγάλο αριθμό πληροφοριών, τις οποίες έχει θέσει στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου/ης στην ιστοσελίδα του: <http://www.aegean.gr/career/>.

Μέσα από την ιστοσελίδα αυτή η ΔΑΣΤΑ προσπαθεί να δώσει στους/στις φοιτητές/τριες τη δυνατότητα πλήρους και έγκαιρης ενημέρωσης, έτσι ώστε να βρουν είτε το δρόμο προς τη συνέχιση των σπουδών τους, είτε την εργασία που είναι πιο κοντά στο αντικείμενο σπουδών τους.

Σύμβουλος Σπουδών

Ειδικά για θέματα σπουδών έχει προβλεφθεί (βλ. Νόμος 4009/2011, άρ. 35) ο θεσμός του/της «Συμβούλου Σπουδών». Ο/Η Σύμβουλος Σπουδών είναι ένας/μία Καθηγητής/τρια του Τμήματος, ο/η οποίος/α μπορεί να υποστηρίξει και να συμβουλευτεί σε χρήσιμα θέματα. Ανάλογα με το πόσο ο φοιτητής/τρια ζητά τη βοήθειά του/της, μέσα από συζήτηση και με σεβασμό στις προσωπικές του/της ανάγκες και επιλογές, ο/η Σύμβουλος μπορεί να:

- παρακολουθεί τις κλίσεις του/της κάθε φοιτητή/τριας και να τον/την καθοδηγεί στην επιλογή των κατάλληλων μαθημάτων.
- κατευθύνει σε θέματα υποτροφιών, μεταπτυχιακών σπουδών και επαγγελματικού προσανατολισμού.

- συμβουλεύει σε επιστημονικό επίπεδο (συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, σεμινάρια, συνέδρια κλπ.).
- υποστηρίζει το/τη φοιτητή/τρια σε διάφορες δυσκολίες που μπορεί να συναντήσει στη φοιτητική του/της ζωή.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Πανεπιστημιακών συγγραμμάτων «ΕΥΔΟΞΟΣ»

Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα δωρεάν απόκτησης ενός διδακτικού συγγράμματος (συνήθως στα ελληνικά) για κάθε μάθημα (40 διδακτικά συγγράμματα μέχρι την κτήση του πτυχίου τους) μέσω του νέου συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης με την ονομασία «ΕΥΔΟΞΟΣ». Ο/Η υπεύθυνος/η καθηγητής/τρια κάθε μαθήματος προτείνει αριθμό βιβλίων από τα οποία οι φοιτητές/τριες επιλέγουν εκείνο που επιθυμούν. Η διαδικασία είναι απλή και την αναλαμβάνουν οι ίδιοι/ες οι φοιτητές/τριες μέσω του συστήματος «ΕΥΔΟΞΟΣ». Εισάγοντας τα στοιχεία τους, αποκτούν πρόσβαση στην πληροφορία που αφορά στα εγκεκριμένα συγγράμματα των μαθημάτων του Τμήματος, και προχωρούν στην επιλογή ενός συγγράμματος.

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας, ο/η φοιτητής/τρια θα λαμβάνει αμέσως ένα SMS και ένα e-mail με τον κωδικό PIN, με τον οποίο παραλαμβάνει, χωρίς καθυστέρηση, τα συγγράμματα που επέλεξε από τα βιβλιοπωλεία της πόλης. Σε περίπτωση όπου ένας Εκδοτικός Οίκος δεν μπορεί να ορίσει τοπικό σημείο διανομής στην πόλη στην οποία εδρεύει η Σχολή του δικαιούχου φοιτητή/τριας, είναι υποχρεωμένος να αποστέλλει το σύγγραμμα ταχυδρομικώς, στη διεύθυνση που δήλωσε ο/η φοιτητής/τρια, χωρίς χρέωση του παραλήπτη.

Αναλυτική ενημέρωση και περαιτέρω διευκρινίσεις για τη διαδικασία κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να βρει στον ιστότοπο: <http://www.eudoxus.gr>.

Σπουδαστήρια – Αναγνωστήρια – Βιβλιοθήκες

Τα νησιά του Αιγαίου διαθέτουν κτηριολογικό πλούτο σημαντικής ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας. Η αξιοποίηση μέρους αυτού του πλούτου από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συντελεί στη διάσωση της εθνικής μας κληρονομιάς. Επιδίωξη του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι οι δραστηριότητές του να στεγάζονται – κατά το δυνατόν – σε παραδοσιακά κτήρια στα νησιά.

Στο νησί της Ρόδου, το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού

**Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Σχεδιασμού, του Πανεπιστημίου Αιγαίου αξιοποιεί το κτήριο της *Πρώην Σχολής Χωροφυλακής*, ως ακολούθως:

- Κτήριο «**Κλεόβουλος**» (Αίθουσες Διδασκαλίας, Βιβλιοθήκη, Φοιτητική Λέσχη, Περιφερειακό Γραφείο Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου, Περιφερειακό Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου)
- Κτήριο «**7^{ης} Μαρτίου**» (Γραμματεία Τμήματος, Διδασκτήρια, Αίθουσες Διδασκαλίας, Κέντρο Πληροφορικής, Περιφερειακό Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών Πανεπιστημιακής Μονάδας Ρόδου).

Βιβλιοθήκη

Το **Παράρτημα Βιβλιοθήκης Ρόδου** λειτουργεί από το 1986. Βασικός σκοπός του είναι η εξυπηρέτηση των αναγκών μάθησης και πληροφόρησης των μελών της Ακαδημαϊκής Κοινότητας. Παράλληλα όμως είναι ανοιχτό και για τους πολίτες του νησιού και επισκέπτες εν γένει.

Στεγάζεται στα κτήρια που στεγάζεται το Πανεπιστήμιο και συγκεκριμένα στον πρώτο όροφο του κτηρίου «Κλεόβουλος». Σε μια έκταση 454 τ.μ. αναπτύσσεται η συλλογή που αποτελείται από 35.000 τόμους βιβλίων ελληνικών και ξενόγλωσσων, 150 τίτλους ελληνικών και ξενόγλωσσων περιοδικών, οι συλλογές με τη δωρεά της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Ρόδου και τη δωρεά του κ. Κρικώνη, η συλλογή των βιβλίων του Εύδοξου, η συλλογή με το Πληροφοριακό υλικό και η συλλογή με την γκριζα βιβλιογραφία. Το Παράρτημα προσφέρει πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις βιβλίων και περιοδικών και στο ιδρυματικό αποθετήριο.

Η συλλογή του Παραρτήματος καλύπτει τους τομείς ενδιαφερόντων των τμημάτων του Πανεπιστημίου στη Ρόδο ενώ παράλληλα υπάρχει μεγάλος αριθμός τίτλων γενικού ενδιαφέροντος. Εξυπηρετεί τα τρία (3) Προπτυχιακά Τμήματα και τα έντεκα (11) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών.

Στη διάθεση των χρηστών διατίθενται έξι (6) τερματικά αναζήτησης υλικού και πενήντα έξι (56) θέσεις μελέτης στο αναγνωστήριο.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστοτόπο της Βιβλιοθήκης (<http://portal.lib.aegean.gr/portal/>).

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος μπορούν να επισκέπτονται τη **Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ρόδου**, η οποία είναι δανειστική και στεγάζεται σε ένα από τα ωραιότερα ιπποτικά αρχιτεκτονικά μνημεία της Ρόδου, με στοιχεία αναγεννησιακής τεχνοτροπίας, στο κτήριο της Καστελλανίας, που βρίσκεται στην οδό Αριστοτέλους στο βορειοανατολικό άκρο της πλατείας Ιπποκράτους στη μεσαιωνική πόλη της Ρόδου. Μέρος της συλλογής της βιβλιοθήκης καλύπτει θεματικά τις Επιστήμες της Αγωγής, περιλαμβάνοντας 4.913 τόμους ελληνόγλωσσων βιβλίων παιδαγωγικού περιεχομένου, 10 τίτλους περιοδικών, και 10.493 τεκμήρια από συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων. Διαθέτει επίσης Αρχείο τοπικών εφημερίδων από το 1915 μέχρι σήμερα (έχει γίνει ψηφιοποίηση μέχρι και το 1975 / βλ.: <http://81.186.40.120/main.html>) και 24 Αθηναϊκών. Επίσης διαθέτει και δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω WiFi. Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστοτόπο της Βιβλιοθήκης (<http://www.rhodeslibrary.gr>).

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος έχουν, επίσης, τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τη δανειστική **Δημοτική Βιβλιοθήκη**, η οποία στεγάζεται στη Ροδιακή Έπαυλη.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων (E.C.T.S.)

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων (E.C.T.S.) είναι ένα σύστημα χορήγησης και μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων, το οποίο έχει στόχο τη διευκόλυνση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης μέσω αποτελεσματικών μηχανισμών καθολικής ισχύος. Προβλέπει έναν κώδικα ορθής πρακτικής για την οργάνωση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης βάσει της διαφάνειας των προγραμμάτων σπουδών και των επιδόσεων των σπουδαστών. Το E.C.T.S. δεν ρυθμίζει αυτό καθαυτό το περιεχόμενο, τη δομή ή την αντιστοιχία των ακαδημαϊκών προγραμμάτων, δεδομένου ότι πρόκειται για θέματα των οποίων η ποιότητα πρέπει να καθορίζεται από τα ίδια τα πανεπιστήμια, κατά την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών.

Πρακτικές πληροφορίες για διακινούμενους/ες φοιτητές/τριες

Στρατηγικός στόχος του Ευρωπαϊκού προγράμματος «Erasmus – LLP» (από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 ονομάζεται «ERASMUS+») είναι να συμβάλλει, με τη Διαβίου Μάθηση (ΔΒΜ), στην ανάπτυξη της Κοινότητας ως προηγμένης κοινωνίας βασισμένης στη γνώση, με βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, καλύτερες και περισσότερες θέσεις απασχόλησης και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, διασφαλίζοντας, παράλληλα, ικανοποιητική προστασία του περιβάλλοντος για τις μελλοντικές γενιές. Αποσκοπεί, ιδίως, στην ενίσχυση των ανταλλαγών, της συνεργασίας και της κινητικότητας μεταξύ των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κοινότητα, ώστε να καταστούν παγκόσμιο σημείο ποιοτικής αναφοράς.

Η παραμονή και φοίτηση για ένα ή δύο εξάμηνα σπουδών σε Πανεπιστήμιο του εξωτερικού, στο πλαίσιο του Προγράμματος «ERASMUS+» δεν περιορίζεται στην απλή γνωριμία του φοιτητή/τρια με κάποιο άλλο ευρωπαϊκό Α.Ε.Ι. Ο/η μετακινούμενος/η φοιτητής/τρια έχει όλα σχεδόν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, που έχουν οι κανονικώς εγγεγραμμένοι φοιτητές του Πανεπιστημίου υποδοχής. Συμμετέχει στα μαθήματα, στις εργασίες, στις εξετάσεις, που έχει επιλέξει με τη βοήθεια και τη σύμφωνη γνώμη των αρμοδίων καθηγητών/τριών του Πανεπιστημίου προέλευσης και του Πανεπιστημίου υποδοχής.

Οι Μονάδες E.C.T.S., που ο/η φοιτητής/τρια συγκεντρώνει στο Πανεπιστήμιο υποδοχής, μεταφέρονται και συνυπολογίζονται στο Πανεπιστήμιο προέλευσης. Το σύστημα αυτό στοχεύει στην εξασφάλιση κοινών διαδικασιών για την ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών, που παρέχονται στους διακινούμενους φοιτητές/τριες ανάμεσα στα διάφορα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα στο πλαίσιο ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Το E.C.T.S. βασίζεται κατ' αρχήν στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μέσω διμερών συμφωνιών μεταξύ των συνεργαζομένων Ιδρυμάτων. Το E.C.T.S. σχετίζεται κατά τρόπο άμεσο με τη συμφωνία εκμάθησης, που υπογράφεται μεταξύ του Ιδρύματος προέλευσης, του Ιδρύματος υποδοχής και κάθε διακινούμενου φοιτητή/τριας ξεχωριστά. Στη συμφωνία αυτή προσδιορίζεται το πρόγραμμα σπουδών, που θα παρακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια στο Ίδρυμα υποδοχής. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη συμφωνίας είναι η πληροφόρηση

σχετικά με τα προσφερόμενα μαθήματα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα. Η τριμερής συμφωνία, η οποία προαναφέρθηκε, κατοχυρώνει τις μονάδες Ε.Σ.Τ.Σ. που συγκέντρωσε ο/η φοιτητής/τρια κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Ίδρυμα υποδοχής, καθόσον το Ίδρυμα προέλευσης δεσμεύεται να τις αναγνωρίσει.

Συντονιστής Ε.Σ.Τ.Σ. του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχει οριστεί ο κύριος **Σπύρος Συρόπουλος**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Αναπληρωτής Πρύτανη Διεθνών Συνεργασιών, Φοιτητικών Θεμάτων και Θεμάτων Αποφοίτων.

Η **Συντονίστρια του Τμήματος**, Καθηγήτρια **Ελένη Θεοδωροπούλου**, είναι το πρόσωπο επικοινωνίας μεταξύ των φοιτητών/τριων και του διδακτικού-ερευνητικού προσωπικού εντός του Τμήματος, ασχολείται με όλα τα πρακτικά και ακαδημαϊκά θέματα που αφορούν στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων στο Τμήμα, και παρέχει στους φοιτητές/τριες του Τμήματος κάθε δυνατή συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση σε όλα τα ζητήματα μεταφοράς ή συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Διασφαλίζει την πρόσβαση των διακινούμενων φοιτητών/τριών του Τμήματος στους Ενημερωτικούς Οδηγούς Σπουδών αλλοδαπών Α.Ε.Ι., τους/τις βοηθά στη σωστή συμπλήρωση των εντύπων αιτήσεων και των εκπαιδευτικών συμφωνιών και τους/τις εξηγεί τις προβλεπόμενες διαδικασίες ακαδημαϊκής αναγνώρισης. Είναι υπεύθυνη για τη σωστή έκδοση των πιστοποιητικών αναλυτικής βαθμολογίας των διακινούμενων φοιτητών/τριων του Τμήματος, τόσο πριν, όσο και μετά την περάτωση της περιόδου σπουδών τους σε αλλοδαπά Α.Ε.Ι., καθώς και για τη σωστή έκδοση των αντίστοιχων πιστοποιητικών αλλοδαπών φοιτητών/τριών, οι οποίοι/ες πραγματοποιούν μια περίοδο των σπουδών τους στο οικείο Τμήμα.

Πρακτική Άσκηση στο πλαίσιο προγράμματος ΕΣΠΑ σε συνδυασμό με το μάθημα «Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών και Παραγωγικών Δραστηριοτήτων και Πρακτική Άσκηση»

Το Πρόγραμμα αυτό υλοποιείται στα πλαίσια του ΕΣΠΑ με στόχο τη σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σε επαγγελματικούς χώρους που συνδέονται άμεσα και έμμεσα με το πεδίο των επιστημών της αγωγής. Το Πρόγραμμα υλοποιείται εφ' όσον υπάρχει εγκεκριμένη πίστωση.

Οι φοιτητές/τριες που επιθυμούν να συμμετάσχουν προβαίνουν σε σχετική δήλωση στη Γραμματεία του Τμήματος. Επιλέγεται ορισμένος αριθμός φοιτητών/τριών με κριτήριο (α) το έτος φοίτησης με προτεραιότητα στα μεγαλύτερα έτη, και (β) (σε περίπτωση μεγάλου αριθμού δηλώσεων φοιτητών/τριών του ιδίου έτους) το μέσο όρο των επιδόσεών τους σε προηγούμενα έτη.

Οι φοιτητές/τριες που επιλέγονται, αφού παρακολουθήσουν ενημερωτικές εισηγήσεις από τους συνδιδάσκοντες/ουσες, απασχολούνται για ορισμένο χρονικό διάστημα (ελάχιστο 1 μήνας και μέγιστο 4 μήνες) σε οργανισμούς/εταιρείες/υπηρεσίες του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα (φορείς υποδοχής φοιτητών/τριών) που έχουν δηλώσει πρόθεση απασχόλησης φοιτητών/τριών και έχουν άμεση ή/και έμμεση σχέση με το αντικείμενο σπουδών του Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.

Φορείς υποδοχής των φοιτητών/τριών είναι:

- Ιδιωτικοί και Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί
- Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια
- Παιδότοποι
- Βιβλιοθήκες
- Μουσεία
- Νοσοκομεία
- Ξενοδοχειακές μονάδες (με τμήματα αναψυχής παιδιών)
- Δήμοι

Ο/Η κάθε φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να επιλέξει έναν από τους παραπάνω φορείς ως πρώτη προτίμηση για τη διεξαγωγή της Πρακτικής του/της Άσκησης, και αυτό λαμβάνεται υπόψη –όσο είναι δυνατόν- στη διαδικασία υλοποίησης.

Επιδίωξη του προγράμματος είναι η σύνδεση της θεωρίας με την πράξη και η απόκτηση εμπειρίας στον τρόπο οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των φορέων υποδοχής των φοιτητών/τριών. Συμμετέχοντας στο εργασιακό περιβάλλον και αντλώντας εμπειρίες, αναμένεται ότι οι συμμετέχοντες/ουσες φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες που σχετίζονται με την απασχόληση και την αγορά εργασίας, και θα αναπτύξουν την ικανότητα προσαρμογής τους σε εργασιακά περιβάλλοντα και τη διάθεση για επιχειρηματικότητα.

Για τους/τις φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα προβλέπεται αποζημίωση από το Πρόγραμμα ανάλογη με το χρόνο άσκησης. Με την ολοκλήρωση της άσκησης και την ανταπόκριση των συμμετεχόντων/ουσών φοιτητών/τριών στις απαιτήσεις αξιολόγησης που καθορίζουν οι συνδιδάσκοντες/ουσες, οι φοιτητές/τριες βαθμολογούνται στο μάθημα «Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών και Παραγωγικών Δραστηριοτήτων και Πρακτική Άσκηση» το οποίο κατοχυρώνεται, ως μάθημα υποχρεωτικό επιλογής, σε έναν από τους Τομείς του τμήματος που επιλέγει ο/η φοιτητής/τρια .

Υπεύθυνοι του Προγράμματος:

Περσεφόνη Φώκιαλη, Καθηγήτρια

Παναγιώτης Σταμάτης, Αναπληρωτής Καθηγητής

ΕΞΩΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αθλητικές Εγκαταστάσεις

Η Ρόδος διαθέτει το Εθνικό στάδιο «**Διαγόρας**», διαμορφωμένο σε ποδοσφαιρικό γήπεδο 3.500 περίπου θέσεων και ποδηλατοδρόμιο, το βοηθητικό γήπεδο για προπόνηση και τα υπαίθρια γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Σημαντική αθλητική υποδομή λειτουργεί στο Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο «**Καλλιπάτειρα**» στην περιοχή «Καρακόνερο», σε έκταση 150 περίπου στρεμμάτων, με γήπεδα στίβου, ποδοσφαίρου, μπάσκετ, τένις κ.λπ. Κλειστό γυμναστήριο 500 θέσεων και **μπάσκετ** λειτουργεί δίπλα από το σχολικό συγκρότημα του Βενετοκλείου. Κλειστό γήπεδο μπάσκετ με προσωρινή κατασκευή (τέντα) λειτουργεί στην οδό Μητροπόλεως πίσω από τη λέσχη του Διαγόρα. Υπαίθριο **κολυμβητήριο** υπάρχει στην παραλία του Ν.Ο.Ρ. στο Μαντράκι.

Στην συνοικία του Αγ. Δημητρίου υπάρχει **αθλητικό κέντρο με μικρό κλειστό γυμναστήριο**, ανοικτό γήπεδο **μπάσκετ** και **μίνι ποδοσφαίρου** κ.λπ. **Παλαίστρα** υπάρχει στη συμβολή των οδών Ηρώων Πολυτεχνείου και 25^{ης} Μαρτίου.

Μικροί αθλητικοί χώροι για τένις, υπό την αιγίδα του «Ροδιακού Ομίλου Αντισφαίρισης» (ΡΟΑ), υπάρχουν στην τουριστική ζώνη κοντά στο ξενοδοχείο των Ρόδων. Υπαίθρια γήπεδα καλαθοσφαίρισης υπάρχουν στην οδό Δημοκρατίας (γήπεδο «Δωριέα»), στην πλατεία του Αγ. Όρους στους Αγ. Αποστόλους, στην πλατεία Μητροπόλεως, στον εργατικό οικισμό του Ροδινού στην οδό Βεργίνας, στο πάρκο Αμφιτρίτης στον Αγ. Ιωάννη, στη Ροδιακή Έπαυλη και τη Π. Πόλη. Γήπεδα 5x5 λειτουργούν στην αυλή του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ενώ ιδιωτικά γήπεδα κυρίως 5x5 υπάρχουν στην Εθνική οδό Ρόδου Λίνδου και στην περιοχή των Αγ. Αποστόλων.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις στους αύλειους χώρους των σχολείων εξυπηρετούν πολλές φορές τις ανάγκες της γειτονιάς. Για ερασιτεχνικό αθλητισμό χρησιμοποιούνται και οι αρχαιολογικοί χώροι του Μόντε Σμιθ στο λόφο του Αγίου Στεφάνου και το πάρκο του Ροδινού στα Πευκάκια.

Γήπεδα ποδοσφαίρου 5X5, παραπλεύρως της εισόδου του κτηρίου «Κλεόβουλος».

Πολιτιστικές Ομάδες

Εκτός από τις σπουδές, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε διάφορες ομάδες και να αναπτύξουν δράσεις και πρωτοβουλίες με βάση τα ενδιαφέροντά τους.

Εκτός από τους φοιτητικούς Συλλόγους που λειτουργούν σε κάθε Τμήμα, με πρωτοβουλία φοιτητών/τριών ή άλλων μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, έχουν δημιουργηθεί ήδη διάφορες ομάδες πολιτιστικού και αθλητικού ενδιαφέροντος. Επίσης, φοιτητές/τριες με μεράκι και γνώση στην πληροφορική, δημιούργησαν δικτυακές πύλες (portals) οι οποίες παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες και ευκαιρίες επικοινωνίας. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον ιστοτόπο των Πολιτιστικών Ομάδων Σ.Α.Ε. με τακτικά νέα & ενημερώσεις: <http://posae.rhodes.aegean.gr/>. Επίσης στη διεύθυνση <http://my.aegean.gr/web/>.

Πολιτιστική Εβδομάδα

Καθώς το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διατηρεί Τμήματα σε πέντε νησιά του Αιγαίου, η επικοινωνία των φοιτητών διαφορετικών νησιών στηρίζεται περισσότερο στα ηλεκτρονικά μέσα (όπως για παράδειγμα οι δικτυακές πύλες). Για να ενισχυθεί η επαφή και συνεργασία των φοιτητών μεταξύ

διαφορετικών νησιών, το Πανεπιστήμιο καθιέρωσε το θεσμό της «Πολιτιστικής Εβδομάδας». Κάθε χρόνο, φοιτητές/τριες από τα πέντε νησιά του Πανεπιστημίου συναντώνται σε ένα από αυτά και υλοποιούν διάφορες πολιτιστικές (θέατρο, χορός, συναυλίες κλπ.) και αθλητικές δραστηριότητες. Όπως σχολίασε ένας φοιτητής στο *myAegean*, πρόκειται για ένα πενθήμερο «δημιουργικής τρέλας» που μένει αξέχαστο. Οι φοιτητές/τριες φιλοξενοούνται στις φοιτητικές εστίες ή σε ξενοδοχεία του νησιού με χαμηλές τιμές. Εκτός από τις οργανωμένες εκδηλώσεις, κάθε βράδυ πραγματοποιούνται πολλά happenings που κρατούν μέχρι το πρωί. Γι' αυτό προτείνεται, ανεπιφύλακτα, η ενεργός συμμετοχή σ' αυτές τις εκδηλώσεις. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τον ιστοτόπο του *myAegean*, στη διεύθυνση <http://my.aegean.gr/web/>.

Αιγαιακός Πανεπιστημιακός Αθλητισμός

Ο τομέας «Αιγαιακός Πανεπιστημιακός Αθλητισμός» δίνει την δυνατότητα σε όλους τους φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας να ασχοληθούν ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και την αθλητική τους προτίμηση σε ένα πλήθος αθλητικών δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων. Επίσης, ως σκοπό έχει την εκπροσώπηση του Πανεπιστημίου μέσω των αντιπροσωπευτικών πανεπιστημιακών ομάδων ατομικών και ομαδικών αθλημάτων στις Πανελλήνιες Πανεπιστημιακές διοργανώσεις, στην ετήσια Πολιτιστική Πανεπιστημιακή Εβδομάδα και σε Ευρωπαϊκές ή Παγκόσμιες Πανεπιστημιάδες. Τέλος, μέσω του τομέα παρέχεται η δυνατότητα ανάπτυξης προγραμμάτων αποκατάστασης μετά από τραυματισμούς, η ανάπτυξη προγραμμάτων για άτομα με ειδικές ανάγκες, η συμμετοχή σε προγράμματα μορφωτικών ανταλλαγών και η διοργάνωση ημερίδων και συνεδρίων.

MyAegean

Το *MyAegean* αποτελεί μια πρωτοβουλία φοιτητών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Φιλοδοξία και σκοπός είναι η άμεση, χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς, συμμετοχική και ποιοτική επικοινωνία και ενημέρωση και η δημιουργία ενός μορφώματος τέτοιου, ώστε όλος ο ακαδημαϊκός κόσμος (φοιτητές/τριες, διδάσκοντες/ουσες, ερευνητικό, διοικητικό, τεχνικό και λοιπό προσωπικό) του ιδρύματος, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος/η εκτός αυτού να έχουν ένα τόπο κοινής αναφοράς και δραστηριοποίησης.

Περισσότερες πληροφορίες υπάρχουν στον ιστοτόπο: <http://my.aegean.gr/web/>.

Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες

Αίθουσες εκδηλώσεων και θεατρικών παραστάσεων αποτελούν το **Εθνικό** (εδώ και μερικά χρόνια βρίσκεται υπό ανακαίνιση) και το **Δημοτικό Θέατρο**. Το **κτήριο του Ροδινιού** διαθέτει αίθουσα εκδηλώσεων και αναψυχής.

Το **Αρχαιολογικό Μουσείο** είναι στεγασμένο στο νοσοκομείο των Ιπποτών, ενώ ως μουσειακός χώρος λειτουργεί και το Καστέλο. Μικρό λαογραφικό μουσείο λειτουργεί στην πλατεία Αργυροκάστρου στη Μ. Πόλη, ενώ ως μουσειακός χώρος λειτουργεί και ο ξενώνας της Αγ. Αικατερίνης.

Δημοτική Πινακοθήκη υπάρχει στην Μεσαιωνική Πόλη, ενώ παράλληλα λειτουργεί και το νέο κτήριο της πινακοθήκης στις Εκατό Χουρμαδιές.

Η Ρόδος διαθέτει δυο **κινηματογράφους**: το «Μετροπόλ» και το «Παλλάς». Σε λειτουργία βρίσκονται, επίσης, κατά τη καλοκαιρινή περίοδο και οι **θερινοί κινηματογράφοι** του «Ρόδον» και του «Μετροπόλ».

Ως **υπαίθριοι πολιτιστικοί χώροι** λειτουργούν το αρχαίο στάδιο και θέατρο στο Μόντε Σμιθ, το θέατρο «Μελίνας Μερκούρη» της τάφρου, το ανοικτό δημοτικό θέατρο στην Παλαιά Πόλη κοντά στα λουτρά, και ο υπαίθριος χώρος του «Ήχος και Φως» στο Μαντράκι.

Μνημόνιο Συνεργασίας Δήμου Ροδίων και Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στο πλαίσιο της Επιτροπής Συνεργασίας του Δήμου Ροδίων με Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ο Δήμος Ροδίων και η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας, τον Οκτώβριο του 2009 (επικαιροποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2012), προκειμένου να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν από κοινού Προγράμματα Έρευνας, Μελέτες-Αναφορές και Σχέδια Καινοτομίας.

Στόχος, η αξιοποίηση και ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης με την ένταξη της πολυ-πολιτισμικής και της τεχνολογικής συνιστώσας στην οργάνωση της ζωής και των δικτύων της πόλης σε τομείς όπως:

- ✓ η Πολιτιστική και Τουριστική Ανάπτυξη.
- ✓ ο τομέας των Διεθνών Σχέσεων και Δικτύων Μεσογειακών Πόλεων.
- ✓ η Διάχυση της Καινοτομίας & Νέων Τεχνολογιών - Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- ✓ οι Αστικές Υποδομές και η Περιβαλλοντική Αειφορία
- ✓ η Κοινωνική Συνοχή.
- ✓ η βελτίωση διοικητικής ικανότητας για την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

Σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς προχωρούν σε οργάνωση πολλαπλών εργαλείων όπως φόρουμ, έρευνες, πιλοτικά προγράμματα, εκπαιδευτικά σεμινάρια, προγράμματα, καινοτόμες πρωτοβουλίες, ομάδες εργασίας, συνέδρια, ημερίδες, και άλλες εκδηλώσεις.

Συμφωνία Συνεργασίας του Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. με το Δήμο Ρόδου

Από το β' εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2011-12, τα δύο Προγράμματα Πρακτικών Ασκήσεων του Τμήματος (το 1^ο στο πλαίσιο του Οδηγού Σπουδών, και το 2^ο στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΠΑ) επωφελούνται από σχετική συμφωνία μεταξύ του Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. και του Δήμου Ρόδου, η οποία προβλέπει την αξιοποίηση των Βρεφονηπιακών Σταθμών και των κέντρων ΚΔΑΙ της Ρόδου για την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Οι προπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στα πανεπιστημιακά όργανα.

Η ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών/τριών στα πανεπιστημιακά όργανα αφορά σε μια ετήσια θητεία του φοιτητικού συλλόγου του Τμήματος, ο οποίος λειτουργεί είτε ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου είτε (μέχρι την έγκριση του καταστατικού τους) ως ένωση προσώπων. Μέλη του φοιτητικού συλλόγου μπορούν να είναι όλοι/ες οι φοιτητές/τριες του Τμήματος, εκτός από εκείνους/ες που έχουν νομίμως διαγραφεί. Η εκλογή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου από τους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος, και με βάση τον αριθμό των ψήφων που συγκέντρωσε κάθε ψηφοδέλτιο, ο καθορισμός από το Δ.Σ. των τακτικών και αναπληρωματικών εκπροσώπων των φοιτητών/τριών στη γενική συνέλευση του Τμήματος. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών/τριών ορίζονται από το Δ.Σ. του συλλόγου, ακόμη και αν αυτό δεν έχει συγκροτηθεί σε σώμα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τίτλος Μαθήματος: Μεθοδολογία Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας

Κωδικός μαθήματος:

ΥΑ006

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

A

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Καίλα Μαρία

Περιεχόμενο μαθήματος:

Διαγραμματική παρουσίαση, σχολιασμός και προβληματισμός της επιστημονικής έρευνας. Παρουσίαση της διαδικασίας που ακολουθεί η επιστημονική έρευνα στο εκπαιδευτικό πεδίο. Δυνατότητες, περιορισμοί, δεοντολογικές αρχές. Ταξινομικά κριτήρια έρευνας και εννοιολογικοί προσδιορισμοί των διαφόρων ειδών της. Παρουσίαση των πιο σημαντικών μεθόδων και τεχνικών (παρατήρηση, πειραματική μέθοδος, κοινωνιομετρία, συνέντευξη, ερωτηματολόγιο, ανάλυση περιεχομένου κ.ά.) που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων. Εκπόνηση, επεξεργασία και αξιολόγηση ερευνητικών σχεδίων.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να εκπαιδεύσει τους φοιτητές / τις φοιτήτριες γενικότερα στην επιστημονική ψυχοπαιδαγωγική έρευνα, να τους μυήσει ειδικότερα στην εκπόνηση συγκεκριμένων ερευνητικών σχεδίων.

Να τους χορηγήσει πληροφορίες και γνώσεις αναφορικά με την αξιοποίηση των εργαλείων και των τεχνικών της παιδαγωγικής έρευνας.

Να συσχετίσει την επιστημονική έρευνα με θεματικές περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, διαφυλικών σχέσεων και νέων τεχνολογιών και τις σύστοιχες προσεγγίσεις, όπου αυτό καθίσταται εφικτό, για συλλογή, ανάλυση και επεξεργασία παιδαγωγικών δεδομένων.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Καϊλα, Μ. (2007). *Ο εκπαιδευτικός στα όρια της παιδαγωγικής σχέσης*. (2^η έκδοση). Αθήνα: εκδ. ιδίας.
 Βάμβουκας, Μ. (2000). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική Έρευνα και Μεθοδολογία*. (Στ' Έκδοση).
 Αθήνα: Γρηγόρης

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Bell, J. (2010). *Doing your research project: a guide for first-time researchers in education health and social science* (5th ed.). Maidenhead: Open University Press.
 Bryman, A. (2012). *Social research methods*. 4th ed. Oxford: Oxford University Press.
 Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2011). *Research methods in Education* (7th ed.). London: Routledge.
 Jarvis, P. (2012). *Research in the early years: a step-by-step guide*. Harlow: Pearson-Education.
 McNiff, J., Lomax, P. & Whitehead, J. (2010). *You and your action research project* (3rd ed.). London: Routledge Falmer.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Προσχολική και Πρωτοσχολική Παιδαγωγική

Κωδικός μαθήματος:

YA017

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

B

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
 Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
 Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παναγιώτης Ι. Σταμάτης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα εστιάζει στη δυναμική των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας, δίνοντας έμφαση στις διαπροσωπικές σχέσεις εκπαιδευτικών και παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας καθώς και στις μαθησιακές διαστάσεις που απορρέουν από την εφαρμογή συγκεκριμένων επιστημολογικών θεωρήσεων των Επιστημών της Αγωγής. Εστιάζει, επίσης, στις ιδιαίτερες συνθήκες και τις προϋποθέσεις ανάπτυξης συνεργασιών μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, σε σχέση με τις ψυχοπαιδαγωγικές διαστάσεις που εκδηλώνονται στο νηπιαγωγικό και πρωτοσχολικό περιβάλλον προσδιορίζοντας την ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου. Στο πλαίσιο αυτό, προσεγγίζονται θέματα σχετικά με τα χαρακτηριστικά οργάνωσης και λειτουργίας της τάξης και της σχολικής μονάδας, αναδεικνύονται οι παράγοντες που επιδρούν στην ενδοσχολική συμπεριφορά, όπως ο χώρος, το αναλυτικό πρόγραμμα, η διδακτική μεθοδολογία, το σχολικό κλίμα, η συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων, οι παιδαγωγικές αλληλεπιδράσεις, η αυτοέκφραση και επικοινωνία των νηπίων κ.ά. και επισημαίνονται οι διαδικασίες οικοδόμησης και εδραίωσης της «παιδαγωγικής σχέσης».

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος αποτελεί η παρουσίαση θεωρητικών μοντέλων, αρχών και μεθοδολογικών διεργασιών, οι οποίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο της προσχολικής και πρωτοσχολικής παιδαγωγικής κατά την υλοποίηση διδακτικών δραστηριοτήτων στο νηπιαγωγικό περιβάλλον, έπειτα από μια συνοπτική ιστορική ανασκόπηση της Παιδαγωγικής Επιστήμης και της προσχολικής αγωγής στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Σκοπός του μαθήματος αποτελεί επίσης και η διερεύνηση των ψυχοπαιδαγωγικών διαστάσεων των θεωριών αυτών στα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας, προκειμένου να καταστεί εφικτή η επιλογή και η ανάπτυξη κατάλληλων παιδαγωγικών στρατηγικών που θα συμβάλουν θετικά στη διαχείριση προβλημάτων της τάξης, στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και διαπροσωπικών σχέσεων, σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ασφάλειας, συνεργασίας και πλήρους αποδοχής της ταυτότητας και της ετερότητας, οι οποίες αποτελούν θεμελιώδεις έννοιες οικοδόμησης ενός σύγχρονου, πολυπολιτισμικού πλαισίου αναφοράς στο προσχολικό και πρωτοσχολικό περιβάλλον εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκεται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές να επιτύχουν τα ακόλουθα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Να εισαχθούν στις βασικές επιστημολογικές αρχές της προσχολικής και πρωτοσχολικής εκπαίδευσης και να κατανοήσουν την ιστορική τους εξέλιξη και τη σύγχρονη δυναμική που αυτές περιλαμβάνουν.
- Να εισαχθούν στις θεωρίες και διαδικασίες μάθησης και στις ψυχοπαιδαγωγικές τους διαστάσεις αναφορικά με την ανάπτυξη κοινωνικότητας, συμμετοχικότητας και διεπιστημονικότητας σε παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.
- Να αντιληφθούν ποικίλες ψυχοπαιδαγωγικές διαστάσεις της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας καθώς και τη δυναμική της διαπροσωπικής επικοινωνίας στις αλληλεπιδράσεις μικρών ομάδων, ώστε να αντιμετωπίζουν φαινόμενα συγκρούσεων και να διαχειρίζονται προβλήματα συμπεριφοράς στο νηπιαγωγικό και πρωτοσχολικό περιβάλλον καθώς και τις επιπτώσεις τους στη μαθησιακή διαδικασία.
- Να γνωρίσουν την έννοια και τις πρακτικές διαμόρφωσης και ανάπτυξης του σύγχρονου νηπιαγωγικού κλίματος, τη δυναμική της συνεργασία με γονείς και φορείς της εκπαίδευσης και τις διαδικασίες μετάβασης των νηπίων στο περιβάλλον της πρώτης σχολικής εκπαίδευσης.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Σταμάτης, Π. Ι. (2015). *Προσχολική και Πρωτοσχολική Παιδαγωγική: Επικοινωνιακές διαστάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Μπασέτας, Κ. (2007). *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση στο σχολείο*. Αθήνα: Ατραπός.

Μπαμπάλης, Θ. (2011). *Η ζωή στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Διάδραση.

Πανταζής, Σ. & Σακελλαρίου, Μ. (2005). *Προσχολική παιδαγωγική. Προβληματισμοί-Προτάσεις*. Αθήνα: Ατραπός.

Παπαηλιού, Χ., Ξανθάκου, Γ. & Χατζηχρήστου, Σ. (2005, επιμ.). *Εκπαιδευτική σχολική ψυχολογία*, τ. Α'. Αθήνα: Ατραπός.

Σμαραγδά-Τσιαντζή, Μ. (1997). *Εφαρμοσμένη παιδαγωγική στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Gutenberg.

Σταμάτης, Π.Ι. (2013). *Επικοινωνία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Χρυσάφιδης, Κ. (2006). *Επιστημολογικές αρχές της προσχολικής αγωγής*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δάρδανος.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Κάθε διάλεξη υποστηρίζεται με οπτικοακουστικό υλικό και σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Ακολουθείται το διδακτικό τρίωρο σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα του ΤΕΠΑΕΣ. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη δομή, το περιεχόμενο και την οργάνωση του μαθήματος. Ήδη από το πρώτο μάθημα κάθε εξαμήνου, οι φοιτήτριες/τές γνωρίζουν το ακριβές πλάνο κάθε μαθήματος ώστε να παρακολουθούν κάθε διάλεξη έχοντας προετοιμαστεί και να συμμετέχουν ενεργά στη διδακτική διαδικασία. Στο τέλος κάθε μαθήματος ενημερώνονται εκτενέστερα για το περιεχόμενο της επόμενης διδακτικής ενότητας. Οι φοιτήτριες/τές ενθαρρύνονται, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, να εκφράσουν ερωτήματα προς το διδάσκοντα, απόψεις και βιώματα, απαντώντας σε κατάλληλα διαμορφωμένες διδακτικές ερωτήσεις. Επίσης, παρακινούνται να αναπτύξουν διάλογο μεταξύ τους, με αφορμή τα ερεθίσματα που παρέχονται κατά τη διδασκαλία. Εκτός από τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με το διδάσκοντα καθημερινά, τηλεφωνικά, με e-mail και πρωτίστως δια ζώσης στο γραφείο του σε ώρες που τους γνωστοποιούνται ή σε άλλους χώρους εντός Πανεπιστημίου (βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.ά.). Περισσότερες πληροφορίες για το μάθημα καθώς και υποστηρικτικό υλικό (άρθρα, σημειώσεις κ.ά.), παρέχονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.rhodes.aegean.gr/tepaes/didaskontes/stamatis/index.htm>.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και η ενεργή συμμετοχή στη διδακτική διαδικασία κάθε μαθήματος, αποτελούν στοιχεία θετικής αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Επίσης, η συγγραφή καθοδηγούμενης συνθετικής εργασίας και η παρουσίασή της στο διδάσκοντα, αποτελούν επιπλέον κριτήρια αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται γραπτά για την κατοχύρωση του 70% της βαθμολογίας ενώ το υπόλοιπο 30% κατοχυρώνεται από τη γραπτή, συνθετική εργασία με επιστημονικά κριτήρια που εκπονήθηκε υπό την εποπτεία του διδάσκοντα.

Γλώσσα διδασκαλίας:

Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως):

Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Πρακτική φιλοσοφία. Φιλοσοφία και Πράξη του Διαλόγου
Κωδικός μαθήματος:

ΥΑ014

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Γ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Θεοδωροπούλου Έλενα

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Πρακτική φιλοσοφία - η φιλοσοφία του διαλόγου και το ηθικό και αξιακό διακύβευμα· σύνδεση με τη βιωμένη, ενσώματη πράξη, τις προϋποθέσεις και τις συνέπειές της σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα: ο διάλογος ως πράξη και γεγονός. Ο διάλογος ως ανθρωπολογικό χαρακτηριστικό. Ο διάλογος στην ιστορική εξέλιξή του στη φιλοσοφία και στις παιδαγωγικές θεωρίες μέσα από κείμενα. Εννοιολογικές διακρίσεις /αποσαφήνιση των εννοιών που αποτυπώνουν το διαλογικό φαινόμενο στο πλαίσιο εκπαιδευτικών καταστάσεων. Παιδαγωγικές και διδακτικές όψεις του διαλόγου. Αρχές και αξίες, κριτήρια, οιονεί/ ψευδο-μορφές, μέθοδοι, τεχνικές, εργαλεία στην ανάπτυξη διαδικασιών συζήτησης κατά την εκπαιδευτική πράξη. Πρακτικές διαλόγου και συζήτησης: ο φιλοσοφικός διάλογος ως βασικό χαρακτηριστικό στο πλαίσιο της φιλοσοφικο-παιδαγωγικής πρακτικής της «Φιλοσοφίας με Παιδιά». Το πέρασμα από τις βιβλιοκεντρικές μορφές εξοικείωσης με τη φιλοσοφική σκέψη και το δασκαλοκεντρικό, γνωσιοκεντρικό, διδακτολογικό μοντέλο σε μοντέλα που δίνουν το προβάδισμα στην βιωματική και ενεργητική πρόσκτηση της φιλοσοφικής εμπειρίας. Σύνδεση της φιλοσοφικής μεθοδολογίας με τις σύγχρονες παιδοκεντρικές, κονστρουκτιβιστικές και διαδραστικές παιδαγωγικές θεωρίες ως συστηματική επένδυση στην αυτόνομη σκέψη. Εκπαιδευτικό σύστημα & φιλοσοφία.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτήτριες / φοιτητές στο τέλος των μαθημάτων θα πρέπει είναι ικανές/οί:

- Να αναγνωρίζουν την ανθρωπολογική, φιλοσοφική, ηθική, παιδαγωγική και διδακτική διάσταση του διαλογικού φαινομένου.
- Να αντιλαμβάνονται τις διαφορετικές αυτές διαστάσεις και να τις συνδέουν μέσα στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη
- Να αντιλαμβάνονται τις διαφοροποιήσεις στην εννοιολόγησή του
- Να προσδιορίζουν τις μορφές τις οποίες λαμβάνει κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας

- Να ενσωματώνουν και να εφαρμόζουν στις διαφορετικές μορφές συζήτησης στην τάξη τις αρχές που διέπουν τη φιλοσοφία του διαλόγου
- Να αναγνωρίζουν τις συνδέσεις ανάμεσα στη φιλοσοφία, τη διδασκαλία της και το διάλογο με τα παιδιά στην τάξη
- Να συνδέουν τις αρχές του διαλόγου με τη φιλοσοφία της παιδείας και της εκπαίδευσης που διέπει τις παιδαγωγικές και διδακτικές πρακτικές τους
- Να συνδέουν την πράξη του διαλόγου με τη πρακτική φιλοσοφία.
- Να διακρίνουν το φιλοσοφικό διάλογο από άλλες μορφές διαλόγου και συζήτησης στην τάξη.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν προαπαιτήσεις

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Θεοδωροπούλου Κ. Έ. (επιμ., μτφρ., εισαγ. σημ.). (2014). *Φιλοσοφία της Παιδείας: όψεις της πράξης*. Αθήνα: Πεδίο

Θεοδωροπούλου Κ. Έ. (επιμ., μτφρ., εισαγ. σημ.). (2013). *Φιλοσοφία, φιλοσοφία είσαι εδώ; Κάνοντας Φιλοσοφία με τα παιδιά*. Αθήνα: Πεδίο

Sharp A. M., Splitter L. J., 2011 (β' έκδ.), *Φιλοσοφία για παιδιά - Το κουκλονοσοκομείο και Δίνοντας νόημα στον κόσμο μου. Ένα πρόγραμμα για το παιδί και τον εκπαιδευτικό της Προσχολικής Αγωγής*. Μτφρ. – Εισαγ. – Σημ.: Έ. Θεοδωροπούλου, Αθήνα: Διάδραση

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Διά-λογος, Επετηρίδα Φιλοσοφικής Έρευνας, Αθήνα. Εκδόσεις Παπαζήση. 2012/ 2, σσ .183-343

Bohm D., 2006, *On dialogue*, 1996, London and New York, Routledge

Buber M. (1993/1947). *Between Man and Man*. London & New York. Routledge

Burbules, N. (1993). *Dialogue in Teaching* (New York/London: Teachers College Press. 1993

Dewey, J. (1916). *Democracy and Education* [in: John Dewey, *The Middle Works, 1899-1924*, Vol. 9]

Habermas J. (1997). *Η ηθική της επικοινωνίας* (μτφρ. Κ. Καβουλάκος), Αθήνα, *Εναλλακτικές Εκδόσεις*

Haynes J. (2009). *Τα παιδιά ως φιλόσοφοι. Μάθηση μέσω έρευνας και διαλόγου στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, Πρόλογος - Μετάφραση: Γιάννης Τζαβάρας, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο*

Tozzi M., (dir.). (2003). *La discussion dans l'enseignement et la formation*, Montpellier, Les Cahiers du CERFEE, CERFEE-IRSA Université Montpellier III Tozzi M., (dir.). (2007). *Apprendre à philosopher par la discussion. Pourquoi ? Comment ? Belgique, De Boeck*

Τζαβάρας Γ., 2006, *Εγχειρίδιο Φιλοσοφίας. Διδασκαλία της Φιλοσοφίας με διαλογική και ερευνητική μέθοδο*, Γ' έκδοση, Αθήνα, Τυπωθήτω-Γιώργος Δάρδανος

Τζαβάρας Ι. (2011). (επιμ.) *Από τον μονόλογο του δασκάλου στον ομαδικό διάλογο. Φιλοσοφική σκέψη και διερεύνηση στην πρωτοβάθμια σχολική τάξη*, Πρακτικά Ημερίδας στο: *Φιλοσοφικά Δημοσιεύματα*: <http://www.philosophicalbibliography.com/index.php/2011>

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, εργαστήρια πρακτικής σε σενάρια και μορφές συζήτησης μέσα στην τάξη, εργαστήρια με αξιοποίηση & αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού, μελέτη περιπτώσεων, ανάλυση κειμένων.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Παρουσίαση εργασίας και γραπτές τελικές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως):

Με φυσική παρουσία & αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

Τίτλος Μαθήματος: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΗΣ

Κωδικός μαθήματος:

ΥΑ007

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Γ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Κόνσολας Εμμανουήλ

Περιεχόμενο μαθήματος (100 - 300 λέξεις):

Ιστορική ανασκόπηση στην εξέλιξη της διδακτικής μεθοδολογίας. Έννοια και βασικές αρχές της διδασκαλίας. Αναλυτικά Προγράμματα και διδακτική μεθοδολογία. Εκπαιδευτικοί σκοποί και στόχοι της διδασκαλίας. Διδακτικές αρχές. Μοντέλα διδασκαλίας. Μέθοδοι και μορφές διδασκαλίας. Η πορεία της διδασκαλίας. Η επιλογή και η αξιοποίηση παλαιών και νέων μέσων στη διδακτική πράξη. Τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου εκπαιδευτικού για μια αποτελεσματική διδασκαλία. Οργάνωση και έλεγχος της σχολικής τάξης / ψυχολογικό-κοινωνικό περιβάλλον της σχολικής τάξης. Διεύθυνση και διευθέτηση της σχολικής τάξης. Αξιολόγηση της διδασκαλίας.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκονται οι ακόλουθοι γενικοί στόχοι:

- Να προσεγγίσουν οι φοιτητές το παιδαγωγικό φαινόμενο της διδασκαλίας μέσα από τη γνωστική προσέγγιση των θεωριών διδασκαλίας και των μοντέλων τους.
- Να υπερνικήσουν τις παιδαγωγικές και διδακτικές ελλείψεις τους σε θέματα που σχετίζονται με την προετοιμασία, τη διεξαγωγή και την αξιολόγηση της διδασκαλίας.

- Να εφαρμόσουν ένα σχέδιο διδασκαλίας, το οποίο θα στηρίζεται σε άρτια μεθοδολογία της διδακτικής, στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Καλδή, Στ. & Κόνσολας, Εμμ. (2016). Διδακτική Μέθοδος Project και Διαθεματικότητα: Θεωρία και Πράξη. Αθήνα: Γρηγόρη.

Katz L., & Chard S., (2004). *Η Μέθοδος Project: Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των παιδιών της προσχολικής ηλικίας*. Επιμέλεια – Εισαγωγή: Μ. Κόνσολας. Μετάφραση: Ρ. Λαμπρέλλη. Αθήνα: Ατραπός.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Jacobsen D., Eggen P., Kauchak D., (2009). Μέθοδοι Διδασκαλίας. Ενίσχυση της Μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο. Επιστημονική Επιμέλεια - Εισαγωγή: Μ. Σακελλαρίου, Μ. Κόνσολας. Μετάφραση: Ρ. Λαμπρέλλη. Αθήνα: Ατραπός.

Joyce B., Weil M., Calhoun E., (2009). Διδακτική Μεθοδολογία. Διδακτικά Μοντέλα. Μτφρ.: Ν. Κουβαράκου. Επιμέλεια: Κ. Κασιμάτη. Αθήνα: Ίων.

Κασσωτάκης Μ. & Φλουρής Γ., (2006). *Μάθηση και διδασκαλία*. Τόμος Α & Β'. Αθήνα: εκδ. Ίδιου

Καψάλης Α. & Νημά Ε. (2008). *Σύγχρονη Διδακτική*. Β' Έκδοση. Θεσσαλονίκη: Αδελφών Κυριακίδη

Κόνσολας Μ., Νικολάου Ε., (2009). *Το Ντροπαλό Παιδί*. Απόψεις των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης. Αθήνα: Γρηγόρη

Κοσσυβάκη Φ., (2006). *Εναλλακτική Διδακτική. Προτάσεις για μετάβαση από τη Διδακτική του Αντικειμένου στη Διδακτική του Ενεργού Υποκειμένου*. Αθήνα: Gutenberg.

Ματσαγγούρας Η., (1997). *Θεωρία της Διδασκαλίας (τόμος β')*: Στρατηγικές Διδασκαλίας: Από την Πληροφόρηση στην Κριτική Σκέψη. Αθήνα: Gutenberg (γ' έκδοση)

Ματσαγγούρας Η., (1998). *Θεωρία της Διδασκαλίας (τόμος α')*: Η Προσωπική Θεωρία ως Πλαίσιο Στοχαστικο-Κριτικής Ανάλυσης. Αθήνα: Gutenberg

Μπιρμπίλη Μ., (2008). *Προς μία παιδαγωγική του διαλόγου: Η σημασία και ο ρόλος των ερωτήσεων στην προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg

Τριλιανός Θ., (2004). *Μεθοδολογία της Σύγχρονης Διδασκαλίας*. Τόμος Α', Β' (3η έκδ.). Αθήνα: εκδ. Ίδιου

Χατζηδήμου Δ., (2007). *Εισαγωγή στη θεματική της διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας*. Θεσσαλονίκη: Αδελφών Κυριακίδη

Χριστιάς Ι., (2003). *Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας*. Αθήνα: Γρηγόρη

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις):

- Διαλέξεις
- Συλλογικές συζητήσεις
- Ομαδικές ή και ατομικές εργασίες
- Χρήση της τεχνολογίας για την καλύτερη διεξαγωγή της διδασκαλίας,
- Συστηματική προσπάθεια ένταξης των φοιτητών στη διαδικασία του μαθήματος μέσω της υλοποίησης και παρουσίασης των εργασιών τους κατά τη διδακτική ώρα
- Εργαστηριακή εφαρμογή περιεχομένων του γνωστικού αντικειμένου και
- Εφαρμογή δραστηριοτήτων με επισκέψεις των φοιτητών σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Εξετάσεις (Γραπτές / Προφορικές)

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική Παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Αποτελεσματικός Εκπαιδευτικός – Αξιολόγηση του Έργου των Εκπαιδευτικών και Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός

Κωδικός μαθήματος:

YA016

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Γ

Εξάμηνο σπουδών:

Ε

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Νίκος Ανδρεαδάκης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Εννοιολόγηση βασικών όρων: αξιολόγηση, εκπαιδευτική αξιολόγηση, αποτελεσματικός εκπαιδευτικός, εκπαιδευτικό έργο, εκπαιδευτικός σχεδιασμός, αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου, αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.

Τα χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού με βάση τη θεωρία και την έρευνα, διαφοροποίηση αποτελεσματικού από καλό εκπαιδευτικό.

Σχέση της σχολικής αποτελεσματικότητας και του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του έργου των εκπαιδευτικών.

Θεωρία και έρευνα για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και του έργου των εκπαιδευτικών. Εκπαιδευτικό έργο και εκπαιδευτικός σχεδιασμός.

Σκοπός, στόχοι, φορείς, αντικείμενα, κριτήρια, μέσα, αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών.

Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και ζητήματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και επαγγελματική ανάπτυξη.

Η συζήτηση για την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών στη χώρα μας σήμερα.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος είναι ο προβληματισμός των φοιτητών/τριών και η κατανόηση θεμάτων που αφορούν στην εκπαιδευτική αξιολόγηση, τον αποτελεσματικό εκπαιδευτικό, την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να προσεγγίσουν οι φοιτητές/τριες βασικές έννοιες του περιεχομένου του μαθήματος και να προβληματιστούν συγχρόνως πάνω στις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές τους.
- Να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού και τη σχέση τους με την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.
- Να κατανοήσουν τη σχέση που συνδέει τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό με το εκπαιδευτικό έργο και το έργο των εκπαιδευτικών.
- Να εμβριθύνουν στη θεωρία και την έρευνα της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών.
- Να συζητήσουν για την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών στη χώρα μας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

1) Καρατζιά-Σταυλιώτη, Ε., Λαμπρόπουλος, Χ. (2006) Αξιολόγηση, αποτελεσματικότητα και ποιότητα στην εκπαίδευση: εκπαιδευτικός σχεδιασμός και οικονομία. Αθήνα: Gutenberg (κωδ. Ευδόξου: 31105).

2) Πασιαρδής, Π. (2014) Αξιολόγηση προγραμμάτων και προσωπικού στην Εκπαίδευση ΙΙ. Αθήνα: Ίων (κωδ. Ευδόξου: 41962904).

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ελληνόγλωσση:

➤ Δημητρόπουλος, Ε. (1998). *Εκπαιδευτική αξιολόγηση – μέρος πρώτο: Η αξιολόγηση της εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού έργου*. Αθήνα: Γρηγόρης.

➤ Δούκας, Χ. (1997). *Εκπαιδευτική πολιτική και εξουσία*. Αθήνα: Γρηγόρης.

➤ Παρασκευόπουλος, Θ. (2004). *Επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών*. Αθήνα: εκδ. ιδίου.

➤ Πασιαρδής Π., Σαββίδης Ι., Τσιάκκικρος Α. (2005). *Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου των εκπαιδευτικών: από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Έλλην.

Ξενόγλωσση:

- Blandford, S. (2004). *Professional development manual: a practical guide to planning and evaluating successful staff development*. London: Pearson Education.
- Hickman, R. (2011). *The art and craft of pedagogy: Portraits of effective teachers*. London: Continuum.
- Jones, J., Jenkin, M., Lord, S. (2006). *Developing effective teacher performance*. London: Sage.
- Stronge, J. (2007). *Qualities of effective teachers*. Alexandria – USA: ASCD.
- Stronge, J., Tucker, P., Hindman, J. (2004). *Handbook for qualities of effective teachers*. Alexandria – USA: ASCD.
- Tucker, P., Stronge, J. (2005). *Linking teacher evaluation and student learning*. Alexandria – USA: ASCD.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, παρουσιάσεις powerpoint, ανάλυση κειμένων, εφαρμογές δραστηριοτήτων, συζήτηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να εξεταστεί στο μάθημα με έναν από τους παρακάτω δυο τρόπους:

A. Με γραπτή εξέταση: Η εξέταση θα περιλαμβάνει τρία (3) θέματα ανάπτυξης από τα οποία θα απαντηθούν τα δύο (2). Κάθε θέμα θα βαθμολογείται με 5 μονάδες. Η γραπτή εξέταση γίνεται με ανοικτά βιβλία ή σημειώσεις.

B. Με προφορική εξέταση: Η εξέταση θα γίνει στο γραφείο του διδάσκοντα.

Όποιος/α φοιτητής/τρια το επιθυμεί μπορεί να αναλάβει προαιρετικά και προσθετική εργασία (μια σύντομη –έως 10 σελίδες- θεματική βιβλιογραφική μελέτη) η οποία θα έχει προσθετικό χαρακτήρα στο βαθμό του. Κάθε εργασία θα βαθμολογηθεί από 0-2,5 μονάδες. Ο βαθμός της προσθετικής εργασίας προστίθεται μόνο στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια συγκεντρώσει βαθμολογία από 5 και άνω.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη: Διαστάσεις Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Κωδικός μαθήματος:

ΥΑ009

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Γ

Εξάμηνο σπουδών:

Ε

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Παπαβασιλείου Βασίλης

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Περιεχόμενο μαθήματος:

Εξετάζεται η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και η πορεία εξέλιξής της από τα πρώτα χρόνια εμφάνισής της μέχρι σήμερα, ως προς το θεωρητικό και μεθοδολογικό της πλαίσιο. Συζητούνται, οι έννοιες και οι αρχές της καθώς επίσης και οι λόγοι που συνέβαλαν στην επανεξέταση του πλαισίου εφαρμογής της στην τυπική, μη-τυπική και άτυπη εκπαίδευση. Επίσης, παρουσιάζεται η πορεία της στην Ελλάδα και ευρύτερα στο διεθνή χώρο. Παράλληλα, αναλύεται η έννοια της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη και διερευνώνται οι συγκλίσεις και αλληλοσυνδέσεις της με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Αναλύονται οι βασικές της διαστάσεις, αρχές και χαρακτηριστικά και εξετάζονται οι διάφορες θεωρίες που δομούν τη συγκεκριμένη έννοια. Τέλος, αναλύονται θέματα που σχετίζονται με την ενσωμάτωση της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο σχολείο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές/τριες:

- να γνωρίσουν τις έννοιες της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη,
- να κατανοήσουν το μεθοδολογικό και παιδαγωγικό πλαίσιο τους,
- να αξιολογούν τις διάφορες τάσεις που διαμορφώνονται σήμερα στο χώρο αυτό
- να αναλύουν θέματα που σχετίζονται με την ενσωμάτωση τους στο σχολείο.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Παπαβασιλείου, Β. (2015). *Αειφόρος Ανάπτυξη και Εκπαίδευση: Το πολυδιάστατο μιας σχέσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Καΐλα, Μ., Μόγιας, Α. και Παπαβασιλείου, Β. (επιμ.) (2013). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα: Προβλήματα και προβληματισμοί σε εποχές κρίσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Φώκιαλη, Π., Ξάνθης, Α. Παπαβασιλείου, Β. Μόγιας, Α. και Καΐλα, Μ. (επιμ.) (2015). *Τοπικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Harris, A. (2008). *Leading sustainable schools*. London: Specialist Schools and Academies Trust.

Huckle, J. (2002). *Educating for Sustainability: A guide for primary schools*. National Primary Trust.

Rickinson, M., Lundholm, C., Hopwood, N. (2010). *Environmental Learning. Insights from research into the student experience*. The Hague: Springer

Palmer, J. (1998). *Environmental Education in the 21st century*. London: Routledge.

Scott W. and Gough S. (2003). *Sustainable Development and Learning. Framing the Issues*. London: RoutledgeFalmer

Wheeler K. and Perraca Bijur A. (eds) (2010). *Education for a Sustainable Future. A Paradigm of Hope for the 21st Century*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: ΘΕΩΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΛΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Κωδικός μαθήματος:

ΥΑ012

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Γ

Εξάμηνο σπουδών:

ΣΤ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αναστάσιος Κοντάκος

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Οι σύγχρονες εκπαιδευτικές μονάδες οφείλουν να ανταποκρίνονται ως δυναμικά και «ευφυή» ή «μανθάνοντα» συστήματα στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Το σύγχρονο σχολείο έχει επιφορτιστεί με μια διπλή αποστολή: την προαγωγή της ατομικής μάθησης και τη διαφύλαξη των πολιτιστικών περιεχομένων. Στις προκλήσεις αυτές αντιδρούν οι εκπαιδευτικές μονάδες με διαφορετικό τρόπο μέσω της οργανωσιακής τους ανάπτυξης που εννοεί τη συστηματική τους ανάπτυξη, ως μια συνειδητή και προθετική αλλαγή με στόχο μια βελτιωμένη κατάσταση λειτουργίας. Για να το πετύχει αυτό το σχολείο οφείλει να αυτοοργανωθεί σε χρονικό, υλικό, επαγγελματικό, μαθησιακό, πιστοποιητικό, ελεγκτικό και αξιολογικό επίπεδο. Στο μάθημα παρουσιάζονται και αξιολογούνται θεωρίες και μοντέλα σχολικής ανάπτυξης με έμφαση στη συστημική κατανόηση. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος αναπτύσσονται οι εξής ενότητες:

I. Θεωρία Εκπαίδευσης

II. Θεωρία Σχολείου

III. Θεωρία Ανάπτυξης Σχολικών Μονάδων:

Οργανωσιακή ανάπτυξη

Διδακτική-Παιδαγωγική ανάπτυξη

Ανάπτυξη προσωπικού

Συστημική Σχολική Ανάπτυξη

IV. Μοντέλα Ανάπτυξης Σχολικών Μονάδων

A. Ανάπτυξη σχολικών μονάδων ως οργανωσιακή ανάπτυξη:

Μοντέλα παιδαγωγικής οργανωσιακής ανάπτυξης

Μοντέλα παιδαγωγικής σχολικής ανάπτυξης

Μοντέλα σχολικής ανάπτυξης ως συστημικής πλαισίωσης της οργανωσιακής, διδακτικής και στελεχειακής ανάπτυξης

Το μοντέλο του «ευφυούς» ή «μανθάνοντος» σχολείου

Το μοντέλο της σχολικής ανάπτυξης ως Διαχείρισης Αλλαγής

Β. Σχολική Ανάπτυξη ως ανάπτυξη σχολικής μονάδας σε συστημικό πλαίσιο ή ως Σχολική Ανάπτυξη 3^{ης} τάξης ή ως πολύπλοκη σχολική ανάπτυξη:

Σχέδια μιας σύγχρονης πολύπλοκης Θεωρίας Σχολικής Ανάπτυξης

V. Θεωρία Κοινωνικών Συστημάτων του Ν. Λούμαν:

Βασικές Έννοιες (κοινωνικό σύστημα, ποικιλία, πολυπλοκότητα, λειτουργικά συστήματα, περιβάλλον, διαφορά, όριο, νόημα, εντελής διαφοροποίηση, εξέλιξη, ομοιόσταση, προσαρμογή, σταθερότητα, δομική σύζευξη, σύγκρουση, ενδεχομενικότητα, αναδυτικότητα, αυτοστοχασμός, αυτοαναφορά, αυτορρύθμιση, αυτοέλεγχος, αυτοπηδαλιούχηση, αυτοαναπαραγωγή)

VI. Θεωρία Κοινωνικών Συστημάτων και Ανάπτυξη Σχολικών Μονάδων

Εκπαιδευτικές Μονάδες ως Κοινωνικά Συστήματα

Συστημική Ανάπτυξη Σχολικών Μονάδων

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη θεωρία και τα μοντέλα Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων με έμφαση στην οπτική της Θεωρίας των Κοινωνικών Συστημάτων του Ν. Λούμαν.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

1. Wilke, H. (1996). *Εισαγωγή στη Συστημική Θεωρία*. (Ν. Λίβος, Μεταφρ.) Αθήνα: Κριτική.
2. Luhmann, N. (1995). *Θεωρία των Κοινωνικών Συστημάτων*. (Αντ. Μακρυπίδης, Εισ.-Επιμ.). Αθήνα: Σάκκουλας.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Δεκλερής, Μ. (1986). *Συστημική Θεωρία*. Αθήνα - Κομοτηνή: Σάκκουλας.
- Καλαβάσης, Φ., & Κοντάκος Α. (2007). *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*. (Τόμος 1). Αθήνα: Ατραπός.
- Κοντάκος, Α., & Καλαβάσης, Φ. (2009). *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*. (Τόμος 2). Αθήνα: Ατραπός.
- Κοντάκος Α., & Καλαβάσης, Φ. (2009). «Αλλαγή και διακυβέρνηση εκπαιδευτικών συστημάτων». *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*. (Τόμος 3). Αθήνα: Ατραπός.
- Κοντάκος Α., & Καλαβάσης, Φ. (2011). «Επικοινωνία και διακυβέρνηση εκπαιδευτικών συστημάτων». *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*. (Τόμος 4). Αθήνα: Διάδραση.
- Καλαβάσης, Φ., & Κοντάκος Α. (2013). «Κρίση και Διακυβέρνηση Εκπαιδευτικών Συστημάτων». *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*. (Τόμος 5). Αθήνα: Διάδραση.
- Κοντάκος, Α., & Καλαβάσης, Φ. (2013). «Κοινωνικά Δίκτυα και Σχολικές Μονάδες: Γέφυρες και Νοήματα». *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*. (Τόμος 6). Αθήνα: Διάδραση.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διαλέξεις, Φροντιστήρια, Εργαστήρια.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Δύο πρόοδοι κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, συγγραφή εργασίας, παρουσίαση εργασίας και συμμετοχή στα εργαστήρια κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική (μετά από συνεννόηση αγγλική και γερμανική).

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Θεωρία και Ιστορία της Εκπαίδευσης

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΑ034

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αναστάσιος Κοντάκος

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Εισαγωγή στην Παιδαγωγική ως Επιστήμη και ιδιαίτερα στις Θεωρίες, Προσεγγίσεις, Σχολές και Μοντέλα της Εκπαίδευσης και μοντελοποίηση μιας συστηματικής και ιστορικής προσέγγισης των εκπαιδευτικών συστημάτων και των παιδαγωγικών ζητημάτων, των παιδαγωγικών κρίσεων και των εκπαιδευτικών αλλαγών. Στο μάθημα γίνεται επίσης μια προσπάθεια προσέγγισης των σύγχρονων εκπαιδευτικών ζητημάτων με ένα σύνθετο διδακτικό τρόπο, ο οποίος συνδυάζει τη μορφή της διάλεξης, των φροντιστηρίων και εργαστηρίων με τις ατομικές αλλά και τις ομαδικές σεμιναριακές εργασίες.

Πιο συγκεκριμένα, αναπτύσσονται οι παρακάτω θεματικές περιοχές:

- Εισαγωγή στη Θεωρία της Εκπαίδευσης και στην Ιστορία της
- Ιστορία της Παιδαγωγικής: Ανασυνθέτοντας το Παιδαγωγικό Πεδίο
- Η ιστορία της Ιστορίας
- Η σχέση θεωρίας και εκπαιδευτικής πραγματικότητας:
- Ελληνική και Ρωμαϊκή Αρχαιότητα: Παιδεία, Οικουμενικότητα και Ανθρωπισμός

- Δυτικός και Ανατολικός Μεσαίωνας: Πεφωτισμένος Χριστιανισμός
- Αναγέννηση, Ανθρωπισμός, Μεταρρύθμιση, Αντιμεταρρύθμιση: Ανθρωπισμός και εθνικός αυτοπροσδιορισμός
- Μπαρόκ, Διαφωτισμός: Ο αιώνας του παιδιού
- Κλασική Ιδεαλιστική εποχή, ο Εκβιομηχανισμός: Νεοανθρωπισμός και Τυποποίηση της εκπαίδευσης
- Εικοστός Αιώνας: Παιδαγωγική από τη σκοπιά του παιδιού
- Νεοελληνική Εκπαίδευση I : Διαχρονική Προσέγγιση
- Νεοελληνική Εκπαίδευση II : Συγχρονική Προσέγγιση
- Συστηματοποίηση των Θεωριών της Εκπαίδευσης
- Σύγχρονα Παιδαγωγικά Ρεύματα και Θεωρητικές Προοπτικές

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Ο γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο της Παιδαγωγικής και στο γνωστικό αντικείμενο «Θεωρία της Εκπαίδευσης» από μια ιστορική εξελικτική οπτική (θεωρία της εκπαίδευσης και ιστορία και εξέλιξη θεωριών, θεσμών, φορέων, ιδεών, κρίσεων, μεθόδων, προγραμμάτων, περιεχομένων, παιδαγωγικών υλικών, διαδικασιών και δομών) και η μεθοδολογία της καθώς και η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα βασικά θέματα του τομέα αυτού.

Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκονται οι παρακάτω αντικειμενικοί στόχοι:

- Η οριοθέτηση του παιδαγωγικού επιστημονικού πεδίου
- Η εννοιολόγηση των βασικών παιδαγωγικών όρων
- Η συστηματική και ιστορική συγκρότηση μιας Θεωρίας της Εκπαίδευσης
- Η ανάπτυξη της ικανότητας αξιοποίησης ιστορικών πηγών για την κατανόηση του εκπαιδευτικού παρελθόντος.
- Η ανάπτυξη κριτικής αντίληψης για ιστορικά γεγονότα.
- Η συστηματική σύνδεση του εκπαιδευτικού παρόντος με το παρελθόν για την ανάδυση του μέλλοντος.
- Η κατανόηση της ιστορικής – κοινωνικής διάστασης των εκπαιδευτικών θεμάτων και η απούποστασιοποίησή τους.
- Η ανάπτυξη μιας ανθρωπολογικά, κοινωνικά και πολιτισμικά θεμελιωμένης επαγγελματικής συνείδησης.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Κοντάκος, Α. (2007). *Χρονολόγιο Ιστορίας της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Ατραπός.

Reble, A. (1999). *Ιστορία της Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Παπαδήμας.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Κοντάκος, Α. (2003). *Κείμενα παιδείας: Μύθοι και εκπαίδευση: Προτάσεις για μια παιδαγωγική του μύθου*. Αθήνα: Ατραπός.

Μπουζάκης, Σ. (2002). *Νεοελληνική Εκπαίδευση 1821-1998. Εξαρτημένη Ανάπτυξη*. Αθήνα: Gutenberg.

Ξωχέλλης, Π. (1979). *Θεμελιώδη προβλήματα της παιδαγωγικής επιστήμης*. Θεσσαλονίκη .

Ράσης, Σ. Π. (1988). *Η ανθρωπιστική παιδεία στη σύγχρονη εκπαίδευση: Συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.

Σβορώνος, Ν. (1990). *Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας*. Αθήνα: Θεμέλιο.

Χαρίτος, Χ. (1996). *Το ελληνικό νηπιαγωγείο και οι ρίζες του: Συμβολή στην ιστορία της προσχολικής αγωγής*. Αθήνα: Gutenberg.

Χατζηστεφανίδης, Θ. (1990). *Ιστορία της Νεοελληνικής εκπαίδευσης(1821-1986)*. Αθήνα: Παπαδήμα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε εβδομαδιαία βάση. Κάθε συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Οι συναντήσεις δομούνται ως εξής:

- Διαπραγμάτευση από το διδάσκοντα μιας θεματικής ενότητας (διάλεξη, διάλογος, εργαστήριο)
- Κοινή διαπραγμάτευση διδάσκοντος και φοιτητών/τριών της θεματικής ενότητας (διάλεξη, διάλογος, εργαστήριο)
- Συζήτηση, ασκήσεις, επισκέψεις σε (ιστορικούς), εκπαιδευτικούς χώρους (Περιπατητικά Φροντιστήρια).
- Φροντιστήρια ή/και Παρουσίαση γραπτών εργασιών και πρότζεκτ

Κατά τη διάρκεια κάθε συνάντησης, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενθαρρύνονται να εκφράσουν τα ερωτήματα και τις απορίες τους στο διδάσκοντα καθώς και τις απόψεις και εμπειρίες τους αφού έχουν τεθεί κατάλληλα διδακτικά ερωτήματα. Επιπλέον, καλούνται να αναπτύξουν διάλογο καθοδηγούμενο από τα ερεθίσματα που τους παρέχονται κατά τη διάρκεια της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας. Όσον αφορά στην επικοινωνία, εκτός από την προσωπική επαφή και συνεργασία με το διδάσκοντα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν συχνά την παροχή υλικού και οποιασδήποτε πληροφορίας σχετικών με το μάθημα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της ιστοσελίδας του μαθήματος στο Moodle.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η κατάλληλη προετοιμασία για το μάθημα δείχνει το ενδιαφέρον και την ενεργή συμμετοχή στη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο κάποιος μπορεί να κατανοήσει και να επεξεργαστεί τις πιο σημαντικές πληροφορίες και απόψεις και έτσι να έχει επιτυχία κατά την αξιολόγησή του.

Η επίδοση των φοιτητών και φοιτητριών αξιολογείται με τους παρακάτω τρόπους:

1. Συγγραφή και παρουσίαση σύντομης, θεματικής εργασίας (έως 10 σελίδες), η οποία θα βασίζεται σε μια από τις ενότητες του μαθήματος και θα βαθμολογείται με άριστα τις 5 μονάδες.
2. Αξιολόγηση με **μια (1) Πρόοδο** στο τέλος του εξαμήνου, έτσι ώστε οι φοιτητές να διευκολύνονται στην επεξεργασία της ύλης και της σχετικής βιβλιογραφίας, και η οποία θα βαθμολογείται με άριστα τις 5 μονάδες.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική (αγγλική ή γερμανική κατόπιν συνεννόησης).

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ (ΙΤΥΥ ΔΙΔΕ)

Τίτλος Μαθήματος: Παιδαγωγική Επικοινωνία στην Προσχολική και Πρωτοσχολική Εκπαίδευση

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΑ011

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παναγιώτης Ι. Σταμάτης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η ικανότητα ανάπτυξης επικοινωνιακών στρατηγικών για την αντιμετώπιση παιδαγωγικών προβλημάτων που ανακύπτουν, στο πλαίσιο των διαπροσωπικών σχέσεων, στη νηπιαγωγική-σχολική τάξη. Η οριοθέτηση του όρου «παιδαγωγική επικοινωνία», η προσέγγισή του μέσα από σύγχρονα θεωρητικά μοντέλα και η ανάδειξη των λεκτικών και μη λεκτικών δομικών στοιχείων της επικοινωνιακής διαδικασίας, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πρακτικής, αποτελούν κομβικά σημεία του μαθήματος. Στο μάθημα εξετάζεται, επίσης, το ευρύτερο επικοινωνιακό πλαίσιο των διαπροσωπικών σχέσεων που αναπτύσσονται στο χώρο της εκπαίδευσης, οι παράγοντες δημιουργίας προβλημάτων και διαταραχών επικοινωνίας, ο ρόλος των αισθήσεων στην καλλιέργεια της επικοινωνιακής ικανότητας καθώς και η παρουσίαση στρατηγικών και τεχνικών αποτελεσματικής επικοινωνίας (επικοινωνιακή συμβουλευτική) με νήπια, γονείς και υπηρεσιακούς παράγοντες της εκπαίδευσης.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Η παρακολούθηση του συγκεκριμένου επιλεγόμενου μαθήματος προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ΥΑ017, στο οποίο οι φοιτήτριες/φοιτητές είχαν τη δυνατότητα να εισαχθούν, μεταξύ άλλων, στο πεδίο της Παιδαγωγικής Επικοινωνίας. Στο πλαίσιο του παρόντος μαθήματος, μέσα από μια σειρά εξειδικευμένων διαλέξεων και θεματικών που αναπτύσσονται, επιδιώκονται τα ακόλουθα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να εισαχθούν οι φοιτήτριες/φοιτητές στις βασικές προσεγγίσεις του φαινομένου της επικοινωνίας μέσα από θεμελιώδεις προσεγγίσεις των θεωριών επικοινωνίας και των μοντέλων τους (κυβερνητική, ψυχολογική, κοινωνιολογική, γλωσσολογική, πραγματολογική, πολιτισμική, νευροεπιστημολογική και ολιστική προσέγγιση).

Να διδαχθούν στοιχεία λεκτικής επικοινωνίας, συνήθη προβλήματα και διαταραχές που σχετίζονται με αυτήν και τρόποι αντιμετώπισής τους.

Να διδαχθούν στοιχεία της μη λεκτικής επικοινωνίας, συνήθη προβλήματα και διαταραχές που σχετίζονται με αυτήν και τρόποι αντιμετώπισής τους.

Να γνωρίσουν το ρόλο των αισθήσεων στην άσκηση σύγχρονων διδακτικών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της παιδαγωγικής επικοινωνίας.

Να εισαχθούν στον τομέα ανάπτυξης στρατηγικών και τεχνικών επικοινωνίας με παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς, καθώς και στην συμβουλευτική σε θέματα διαπροσωπικής επικοινωνίας στο νηπιαγωγείο και τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις τεχνικές

αποτελεσματικής επικοινωνίας, σε λεκτικό και μη λεκτικό επίπεδο, σύμφωνα με τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα και τις διαδικασίες που αναπτύσσονται σε επίπεδο διδακτικής επικοινωνίας για παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής εκπαίδευσης.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος ΥΑ017.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Σταμάτης, Π. Ι. (2015). *Προσχολική και Πρωτοσχολική Παιδαγωγική: Επικοινωνικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας*. Αθήνα: Διάδραση.

Σταμάτης, Π. Ι. (2009). *Παιδαγωγική επικοινωνία στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Μπασέτας, Κ. (2007). *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση στο σχολείο*. Αθήνα: Ατραπός.

Σμαραγδά-Τσιαντζή, Μ. (1997). *Εφαρμοσμένη παιδαγωγική στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Gutenberg.

Σταμάτης, Π.Ι. (2013). *Επικοινωνία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Χρυσάφιδης, Κ. (2006). *Επιστημολογικές αρχές της προσχολικής αγωγής*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δάρδανος.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Κάθε διάλεξη υποστηρίζεται με σύγχρονο εποπτικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Ακολουθείται το διδακτικό τρίωρο το οποίο αρχίζει πάντα στην ώρα του και ολοκληρώνεται στον προβλεπόμενο διδακτικό χρόνο. Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην οργάνωση του μαθήματος. Οι φοιτητές γνωρίζουν το πλάνο κάθε μαθήματος, παρακολουθούν τη διάλεξη και συμμετέχουν στη διδακτική διαδικασία. Στο τέλος κάθε μαθήματος ενημερώνονται για το περιεχόμενο της επόμενης διδακτικής ενότητας. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να εκφράσουν ερωτήματα προς το διδάσκοντα, απόψεις και βιώματα κατά τη διάρκεια του μαθήματος έπειτα από υποβολή κατάλληλων διδακτικών ερωτήσεων. Επίσης, παρακινούνται να αναπτύξουν διάλογο μεταξύ τους με αφορμή τα ερεθίσματα που παρέχονται κατά τη διδασκαλία. Εκτός από τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με το διδάσκοντα καθημερινά, τηλεφωνικά, με e-mail και πρωτίστως δια ζώσης στο γραφείο του ή σε άλλους χώρους εντός Πανεπιστημίου (βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.ά.). Στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.rhodes.aegean.gr/tepaes/didaskontes/stamatis/index.htm> παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για το μάθημα καθώς και υποστηρικτικό υλικό (άρθρα, σημειώσεις κ.ά.).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και η συμμετοχή στη διδακτική διαδικασία κάθε μαθήματος αποτελούν στοιχεία θετικής αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Επίσης, η συγγραφή συνθετικής εργασίας και η παρουσίασή της στο μάθημα αποτελούν επιπλέον κριτήρια αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται προφορικά ή γραπτά για την κατοχύρωση του 70% της βαθμολογίας ενώ το υπόλοιπο 30% κατοχυρώνεται με γραπτή, συνθετική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Μέθοδοι και Εφαρμογές

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΑ016

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαβασιλείου Βασίλης

Περιεχόμενο μαθήματος:

Αναλύονται οι βασικές εκπαιδευτικές μέθοδοι και τεχνικές τις οποίες υιοθετεί η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Οι φοιτητές έρχονται σε επαφή με παιδαγωγικές στρατηγικές, μεθόδους και τεχνικές, όπως η επίλυση προβλήματος, πειραματική έρευνα, μελέτη περίπτωσης, έρευνα-δράση, καταιγισμός ιδεών, μελέτη πεδίου, προσομοιώσεις, παιχνίδια ρόλων, χαρτογράφηση εννοιών, ηθικό δίλημμα, μέθοδος project κ.λπ. Παράλληλα, αναλύονται θέματα που σχετίζονται με την οργάνωση του περιβάλλοντος εργασίας και γενικότερα τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών εφαρμογής τους, το ρόλο του/της εκπαιδευτικού και τη σχέση του/της με τους εκπαιδευόμενους.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με τις μεθόδους και τεχνικές τις οποίες υιοθετεί η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, να τις εφαρμόζουν και να αναλύουν θέματα που σχετίζονται με την οργάνωση του περιβάλλοντος εργασίας και γενικότερα τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών εφαρμογής τους, το ρόλο του/της εκπαιδευτικού και τη σχέση του/της με τους εκπαιδευόμενους.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Παπαβασιλείου, Β. (2015). *Αειφόρος Ανάπτυξη και Εκπαίδευση: Το πολυδιάστατο μιας σχέσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Δημητρίου, Α., Ξανθάκου, Γ., Λιαράκου, Γ., Καΐλα, Μ. (επιμ.) (2009). *Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Ζητήματα θεωρίας, έρευνας και εφαρμογών*. Αθήνα: Ατραπός.

Καΐλα, Μ., Μόγιας, Α. και Παπαβασιλείου, Β. (επιμ.) (2013). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα: Προβλήματα και προβληματισμοί σε εποχές κρίσης*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Björneloo, I. & Nyberg, E. (Eds) (2007). *Drivers and Barriers for Implementing Learning for Sustainable Development in Pre-School through Upper Secondary and Teacher Education.- ESD in Action*, Technical Paper N° 4, UNESCO Education Sector, U.N.E.S.C.O.
 Huckle, J. (2002). *Educating for Sustainability: A guide for primary schools*. National Primary Trust.
 Scott W. and Gough S. (2003). *Sustainable Development and Learning. Framing the Issues*. London: RoutledgeFalmer
 Lahiry, D., Sihna, S., Gill, J., Mallick, U. & Mishra, A. (1998). *Environmental Education: A Process for Pre- service Teacher Training Curriculum Development*, UNESCO, Environmental Education Series, 26.
 Wheeler K. and Perraca Bijur A. (eds) (2010). *Education for a Sustainable Future. A Paradigm of Hope for the 21st Century*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Σχεδιασμός Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΑ023

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαβασιλείου Βασίλης

Περιεχόμενο μαθήματος:

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές εισάγονται στο σχεδιασμό προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΠΕ). Συγκεκριμένα αναλύεται η πορεία σχεδιασμού, οργάνωσης, και εφαρμογής ενός περιβαλλοντικού προγράμματος μέσα στο σχολείο, ενώ οι φοιτητές/τριες στο

πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος θα έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν το δικό τους ΠΠΕ. Επιπλέον, συζητούνται ζητήματα σχετικά με τη σύνδεση των ΠΠΕ με το Αναλυτικό Πρόγραμμα, την τοπική κοινότητα, καθώς επίσης και παράμετροι που πρέπει να συνεκτιμώνται για την επιτυχή εφαρμογή τους. Τέλος, παρουσιάζονται ενδεικτικά παραδείγματα ΠΠΕ που έχουν εφαρμοσθεί στο διεθνή και ελλαδικό χώρο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν την πορεία σχεδιασμού, οργάνωσης, και εφαρμογής ενός περιβαλλοντικού προγράμματος, να σχεδιάσουν το δικό τους περιβαλλοντικό πρόγραμμα να ασκηθούν σε κατάλληλες διδακτικές τεχνικές και να γίνουν ικανοί να σχεδιάζουν κατάλληλο διδακτικό υλικό.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Παπαβασιλείου, Β. (2015). *Αειφόρος Ανάπτυξη και Εκπαίδευση: Το πολυδιάστατο μιας σχέσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Καΐλα, Μ., Μόγιας, Α. και Παπαβασιλείου, Β. (επιμ.) (2013). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα: Προβλήματα και προβληματισμοί σε εποχές κρίσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Φώκιαλη, Π., Ξάνθης, Α. Παπαβασιλείου, Β. Μόγιας, Α. και Καΐλα, Μ. (επιμ.) (2015). *Τοπικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Huckle, J. (2002). *Educating for Sustainability: A guide for primary schools*. National Primary Trust.

Scott W. and Gough S. (2003). *Sustainable Development and Learning. Framing the Issues*. London: RoutledgeFalmer

Lahiry, D., Sihna, S., Gill, J., Mallick, U. & Mishra, A. (1998). *Environmental Education: A Process for Pre-service Teacher Training Curriculum Development*, UNESCO, Environmental Education Series, 26.

Pipere, A. (ed) (2007). *Education and sustainable development: First steps toward changes*. Daugavpils: Daugavpils University Publishing House.

Wheeler K. and Perraca Bijur A. (eds) (2010). *Education for a Sustainable Future. A Paradigm of Hope for the 21st Century*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Σχεδιασμός Προγραμμάτων Προσχολικής Αγωγής και Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΑ027

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Κόνσολας Εμμανουήλ

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300λέξεις):

- Ο Σχεδιασμός και η Υλοποίηση Προγραμμάτων Σπουδών απαιτούν γνώση των παιδαγωγικών αρχών για τη Διδασκαλία και τη Μάθηση – Η Ποιότητα στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση οι ευρέως αποδεκτοί δείκτες που συνδέονται με αυτήν.
- Η ανάπτυξη της γλώσσας στο μικρό παιδί – Τα χαρακτηριστικά των παιδιών προσχολικής ηλικίας ως προς τη γλώσσα.
- Προφορική και γραπτή επικοινωνία στο νηπιαγωγείο - Προφορική επικοινωνία (ακρόαση - ομιλία), γραφή και ανάγνωση στο παιδί προσχολικής ηλικίας.
- Ο σχεδιασμός Προγραμμάτων Σπουδών για τη Γλώσσα.
- Κοινωνικές σπουδές στο νηπιαγωγείο – Η συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη – Η κοινωνικοποίηση.
- Οι έννοιες, οι δεξιότητες, οι αξίες και οι στάσεις ζωής – Οι γενικοί στόχοι της διδασκαλίας των κοινωνικών σπουδών.
- Ο σχεδιασμός Προγραμμάτων Κοινωνικών Σπουδών.
- Η διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στην προσχολική ηλικία – Επίλυση προβλημάτων και επιστημονικός συλλογισμός – Γενικές κατευθυντήριες γραμμές.
- Ο σχεδιασμός Προγραμμάτων Σπουδών για τις Φυσικές Επιστήμες.

- Η ανάπτυξη λογικομαθηματικών εννοιών στο παιδί προσχολικής ηλικίας – ταξινόμηση, σειραθέτηση, αντιστοίχιση και οικοδόμηση της έννοιας του αριθμού.
- Ο σχεδιασμός Προγραμμάτων Σπουδών για τα Μαθηματικά.
- Ο ρόλος του παιχνιδιού στην ανάπτυξη του παιδιού - Προγράμματα Σπουδών και παιχνίδι.
- Ο σχεδιασμός Προγραμμάτων Σπουδών Φυσικής Αγωγής.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Η εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών:

- Με τις παιδαγωγικές αρχές για τη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Με τις διδακτικές αρχές που συνδέονται με το σχεδιασμό και την υλοποίηση Προγραμμάτων Σπουδών για παιδιά προσχολικής ηλικίας.
- Με ζητήματα μεθοδολογίας της παιδαγωγικής επιστήμης και αξιοποίησής τους στο χώρο εφαρμογής της πράξης, στο Νηπιαγωγείο.

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος(έως 3 συγγράμματα):

Κουτσοβάνου, Ε. & Αρβανίτη-Παπαδοπούλου, Τ. (2011). *Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Παπαζήση

Καλδή, Στ. & Κόνσολας, Εμ. (2016). *Διδακτική Μέθοδος Project και Διαθεματικότητα: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Γρηγόρη

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία(έως 10 συγγράμματα):

Jacobsen, D., Eggen, P. & Kauchak, D. (2009). *Μέθοδοι Διδασκαλίας. Ενίσχυση της Μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο*. Επιστημονική Επιμέλεια - Εισαγωγή: Μ. Σακελλαρίου, Μ. Κόνσολας. (Μετάφραση: Ρ. Λαμπρέλλη). Αθήνα: Ατραπός.

Joyce, B., Weil, M. & Calhoun, E. (2009). *Διδακτική Μεθοδολογία. Διδακτικά Μοντέλα*. Επιμέλεια: Κ. Κασσιμάτη. (Μτφρ.: Ν. Κουβαράκου). Αθήνα: Ίων.

McAfee O., Leong D., Bodrova E., (2010). *Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση*. Εισαγωγή-Επιστημονική επιμέλεια: Μ. Σακελλαρίου - Μ. Κόνσολας (Μετάφραση: Τ. Πλυτά). Αθήνα: Παπαζήση.

Κασσωτάκης Μ. & Φλουρή Γ. (2006). *Μάθηση και διδασκαλία. Τόμος Β΄*. Αθήνα: Αυτοέκδοση

Κόνσολας Μ., (2004). Εισαγωγή: Μια εισαγωγική θεώρηση για τη μεθοδολογική προσέγγιση Project, στο Η Μέθοδος Project: Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των παιδιών της προσχολικής ηλικίας. Μετάφραση Λαμπρέλλη Ρ., Επιμέλεια: Μ. Κόνσολας, Αθήνα: Ατραπός, 15-33.

- Κόνσολας, Μ. & Καλδή, Στ. (2006). «Ο ρόλος του δασκάλου ως παράγοντα διαμόρφωσης θετικού κλίματος στην τάξη για μια αποτελεσματική διδασκαλία». Στο Χρ. Παπαηλιού, Γ. Ξανθάκου, Σ. Χατζηχρήστου (Επιμέλεια) *Εκπαιδευτική – Σχολική Ψυχολογία*, Τόμος Γ', σσ. 61 – 77. Αθήνα: Ατραπός
- Κουτσουβάνου, Ε. (2003). *Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης και η Διαθεματική Διδακτική προσέγγιση*. Αθήνα: Οδυσσέας
- Ντολιοπούλου, Ε. (2005). *Σύγχρονα Προγράμματα για παιδιά Προσχολικής Ηλικίας*. Β' Έκδοση. Αθήνα: Τυπωθήτω- Δαρδανός
- Τριλιανός, Θ. (2004). *Μεθοδολογία της Σύγχρονης Διδασκαλίας*. Τόμος Α' & Β' (3η έκδοση). Αθήνα: αυτοέκδοση
- Φλουρή, Γ. (2006). *Μάθηση και Διδασκαλία*. Τόμος Α' & Β'. Αθήνα: αυτοέκδοση
- Χατζηδήμου, Δ. (2007). *Εισαγωγή στη θεματική της διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις):

- Διαλέξεις
- Συλλογικές συζητήσεις
- Ατομικές ή και ομαδικές εργασίες

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική Παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Σχολικός Εκφοβισμός και Διαχείριση Συγκρούσεων στο Σχολικό Περιβάλλον

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΑ033

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Κατσιγιάννη Βικτωρία

Περιεχόμενο μαθήματος:

Ο σχολικός εκφοβισμός αποτελεί ένα πολυπαραγοντικό κοινωνικό φαινόμενο με αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και την πορεία της μάθησής του. Ο πρωτοπόρος Νορβηγός μελετητής, Olweus, ήδη από τη δεκαετία του '70 ανέδειξε τη σοβαρότητα του ζητήματος για τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς. Έκτοτε έχουν διεξαχθεί μελέτες σε όλο τον κόσμο κι εφαρμόστηκαν προγράμματα για την αποτελεσματική διαχείριση του φαινομένου στο σχολικό περιβάλλον. Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοηθούν τα χαρακτηριστικά, η έκταση του φαινομένου, οι διαστάσεις που παρουσιάζεται και οι επιπτώσεις του στους μαθητές που εμπλέκονται. Επίσης θα αναδειχθούν τρόποι αντιμετώπισής του από τη σχολική κοινότητα. Θα εξεταστεί το φαινόμενο υπό το πρίσμα των δικαιωμάτων του παιδιού δεδομένου ότι η προάσπιση και η προστασία τους συνίσταται σε άξονα προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στο πλαίσιο αυτό η ανάληψη δράσεων τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο προάγουν την επικοινωνία, τον διάλογο, τη συνεργασία και την ειρηνική επίλυση συγκρούσεων για μια κοινωνία σεβασμού κι αλληλεγγύης.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας, σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση :

- Να εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά και τις διαστάσεις του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού
- Να εξοικειωθούν με την ελληνική και διεθνή επιστημονική ορολογία περιγραφής του φαινομένου
- Να διακρίνουν το προφίλ των εμπλεκόμενων μαθητών/τριών (θύτες, θύματα, θύτες – θύματα, παρατηρητές, υποστηρικτές...)
- Να συνειδητοποιήσουν τους παράγοντες του περιβάλλοντος (οικογένεια, σχολείο, κοινωνία) που ευνοούν την εκδήλωση του φαινομένου
- Να διακρίνουν τις ποικίλες συνέπειες του φαινομένου (ψυχολογικές, μαθησιακές, κοινωνικοοικονομικές κ.ά.)
- Να γνωρίσουν τις στρατηγικές πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- Να προτείνουν τρόπους διαχείρισης του φαινομένου στη σχολική κοινότητα
- Να συγκρίνουν στρατηγικές διαχείρισης συγκρούσεων μέσα από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας
- Να σχεδιάσουν και να αξιολογήσουν ένα πρόγραμμα παρέμβασης σε επίπεδο πρόληψης όσο και σε επίπεδο αντιμετώπισης
- Να ευαισθητοποιήσουν και να ενδιαφερθούν για την ανάπτυξη της σχολικής κοινότητας στην κατεύθυνση της ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων, της εμπιστοσύνης, της ανεκτικότητας, του σεβασμού, της διαφορετικότητας.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Ξανθάκου Γ. & Καίλα Μ. (2002). *Το Δημιουργικής Επίλυσης Πρόβλημα* (επιμ. Γιώτα Ξανθάκου, Franz Monks, Μαρία Καίλα). Αθήνα : Ατραπός

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Ανδρέου, Ε. (2011). *Χορεύοντας με τους λύκους. Διαδικασίες και μηχανισμοί θυματοποίησης εντός και εκτός του σχολείου*. Θεσσαλονίκη: ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ.
- Αρτινοπούλου Β., Κουράκης Ν., Πανούσης Γ., Κουρκούτας Η., Θάνος, Θ., Γιαννάτου Α. κ.ά. (2011). *Η Διαμεσολάβηση στο σχολείο και την κοινωνία. Επανορθωτική δικαιοσύνη, Σχολική διαμεσολάβηση, Ποινική συνδιαλλαγή*. (επιμ. Θ. Θάνου). Αθήνα : Πεδίο.
- Εθνική Επιτροπή δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ΕΕΜΟΕΒ (2010). *Ομαδική βία και επιθετικότητα στα σχολεία*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη (Διεύθυνση έκδοσης: Αλίκη Γιωτοπούλου- Μαραγκοπούλου).
- Κατσιγιάννη Β. (2007). Εκφοβισμός και θυματοποίηση: Μια πραγματικότητα στο σχολικό περιβάλλον. *Επιστήμες Αγωγής* (τ.4/2007) σ. 187-195.
- Κατσιγιάννη Β. & Ξανθάκου Γ. (2010). *Σχολικός εκφοβισμός : Το προφίλ του μαθητή – θύτη. Στο Εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες. Μια πολυπρισματική προσέγγιση* (Κατσιγιάννη Β. & Ξανθάκου Γ.). Εκδ. Πεδίο, Αθήνα 2010, σ. 137-149.
- Μπεζέ Λ. (επιμ.). (1998). *Βία στο σχολείο, Βία του σχολείου*. Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα.
- Olweus, D. (1993a). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Oxford, UK, and Cambridge, MA, USA: Blackwell Publishers.
- Salmivalli, C. (1999). Participant role approach to school bullying: implications for interventions. *Journal of Adolescence*, 22, 453–459.
- Rigby, K. (2013). *Advice Sheets: Strengthening the target*.
<http://www.education.vic.gov.au/Documents/about/programs/bullystoppers/krstrengthening.pdf>

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Η μεθοδολογική προσέγγιση θα βασιστεί στη συνδυαστική χρήση πολυμεσικών εισηγήσεων, μελετών περίπτωσης, βιβλιογραφικής επισκόπησης σχετικών ερευνών, προσομοιώσεων και εστιασμένων συζητήσεων.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Παράδοση εργασίας (προαιρετικά) και Γραπτές εξετάσεις (υποχρεωτικά).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Ο ρόλος της γυναίκας στην τοπική αειφορική ανάπτυξη: Δημιουργικοί δρόμοι στον πολιτισμό και την οικονομία

Κωδικός μαθήματος:

EPEA012

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαβασιλείου Βασίλης, Καϊλα Μαρία & Ξανθάκου Ποτίτσα

Περιεχόμενο μαθήματος:

Με αφετηρία την έννοια της αειφορίας, αναλύονται οι κοινωνικές, πολιτικές, πολιτιστικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές διαστάσεις της στο πλαίσιο της δημιουργικότητας και διερευνάται διαχρονικά ο δημιουργικός ρόλος της γυναίκας στην τοπική αειφορική ανάπτυξη με έμφαση στους τομείς της οικονομίας και του πολιτισμού. Παράλληλα, αξιοποιούνται μέθοδοι και τεχνικές της επιστημονικής παιδαγωγικής έρευνας όπως ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, παρατήρηση, ανάλυση περιεχομένου, έρευνα – δράση και άλλες, για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Η κατανόηση των διαστάσεων της τοπικής αειφορικής ανάπτυξης

Η εμβάθυνση στο παιδαγωγικό πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη με έμφαση στη δημιουργική σκέψη

Η επίγνωση της προσφοράς της γυναίκας σε τοπικά θέματα αειφόρου διαχείρισης και η ανάδειξη του δημιουργικού ρόλου της

Η εξοικείωση με μεθόδους και τεχνικές της επιστημονικής παιδαγωγικής έρευνας, στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Προαπαιτούμενα:

Συνιστάται η επιλογή των μαθημάτων: “Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη”, “Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Μέθοδοι και Εφαρμογές” και “Σχεδιασμός Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης”

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Ξανθάκου, Γ., Καϊλα, Μ. & Παπαβασιλείου, Β. (2015). «Φαντασία νεκρή φαντάσου» γιατί «με τις ξόβεργες μπορείς να πιάνεις πουλιά, δεν πιάνεις ποτέ το κελαηδητό τους». Αθήνα: Διάδραση.

Καΐλα, Μ., Μόγιας, Α. και Παπαβασιλείου, Β. (επιμ.) (2013). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα: Προβλήματα και προβληματισμοί σε εποχές κρίσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Φώκιαλη, Π., Ξάνθης, Α. Παπαβασιλείου, Β. Μόγιας, Α. και Καΐλα, Μ. (επιμ.) (2015). *Τοπικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Huckle, J. (2002). *Educating for Sustainability: A guide for primary schools*. National Primary Trust.

Rickinson, M., Lundholm, C., Hopwood, N. (2010). *Environmental Learning. Insights from research into the student experience*. The Hague: Springer

Scott W. and Gough S. (2003). *Sustainable Development and Learning. Framing the Issues*. London: RoutledgeFalmer

Wheeler K. and Perraca Bijur A. (eds) (2010). *Education for a Sustainable Future. A Paradigm of Hope for the 21st Century*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Μορφές επικοινωνίας μεταξύ νηπιαγωγείου και οικογένειας:
Ψυχοπαιδαγωγικές διαστάσεις

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΑ009

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα/ Εργαστήριο & Θεωρία

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παναγιώτης Ι. Σταμάτης / Μαρία Καΐλα

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Η επικοινωνία αποτελεί μια από τις πιο διάχυτες και κριτικές λειτουργίες του ανθρώπου. Με την επικοινωνία και τη στάση τους οι άνθρωποι μπορούν να ρυθμίζουν τις σχέσεις τους τόσο στο

εργασιακό όσο και στο κοινωνικό περιβάλλον τους. Μαθαίνουν, σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά τη γέννησή τους, την πολύπλοκη διαδικασία της επικοινωνίας, η οποία αποτελεί μια δυναμική λειτουργία που αλλάζει συνεχώς, οδηγώντας σε ποικίλες μορφές αλληλεπιδράσεων. Στο πλαίσιο του μαθήματος, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη μεθοδολογία έρευνας για την επικοινωνία στη νηπιαγωγική τάξη κατά τις αλληλεπιδράσεις που αναπτύσσονται μεταξύ νηπιαγωγών και γονέων. Επίσης, εξετάζονται οι μορφές, οι διαδικασίες, οι συνθήκες και τα μέσα επικοινωνίας μεταξύ νηπιαγωγών και γονέων σε μια προσπάθεια διερεύνησης των προϋποθέσεων και των δυνατοτήτων συνεργασίας των δυο αυτών θεμελιωδών εταίρων στο σύγχρονο εκπαιδευτικό θεσμικό πλαίσιο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει την εξοικείωση των φοιτητριών/φοιτητών με τις ερευνητικές διαδικασίες σε συνθήκες εργαστηρίου και εφαρμογής τους στο πεδίο. Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκεται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, μέσα από θεωρητικές και πρακτικές-εργαστηριακές προσεγγίσεις και ανάπτυξη ερευνητικών διαδικασιών, εργαζόμενες/οι σε ολιγομελείς ομάδες, να οδηγηθούν στα ακόλουθα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να εισαχθούν στη μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας και να γνωρίσουν τα βασικά είδη και στάδια εκπόνησης ερευνών στις Επιστήμες της Αγωγής.

Να εισαχθούν στις μεθοδολογικές διαδικασίες εκπόνησης εκπαιδευτικής έρευνας και να γνωρίσουν βιωματικά τα βασικά στάδια δημιουργίας ερευνητικών εργαλείων στις Επιστήμες της Αγωγής.

Να ασκηθούν στις βασικές ερευνητικές μεθόδους ανάλυσης στρατηγικών επικοινωνίας καθώς και στην προσέγγιση παραγόντων αποτελεσματικής, διαπροσωπικής επικοινωνίας στο περιβάλλον του νηπιαγωγείου και της οικογένειας.

Να ανακαλύψουν τα βασικά χαρακτηριστικά της διαπροσωπικής επικοινωνίας που αναπτύσσεται μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων στο χώρο του νηπιαγωγείου και της οικογένειας αντίστοιχα, να προσεγγίσουν βιωματικά τα συνήθη προβλήματα που σχετίζονται με αυτήν και να εξοικειωθούν με τεχνικές διερεύνησης επικοινωνιακών ζητημάτων, τα οποία εμφανίζονται σε όλα τα επίπεδα σχέσεων των μελών της νηπιαγωγικής κοινότητας.

Να αναζητήσουν ερευνητικά δεδομένα και να εργαστούν με αυτά καταλήγοντας σε συγκεκριμένα συμπεράσματα, μαθαίνοντας να εργάζονται ερευνητικά αναπτύσσοντας συνεργασίες με συμφοιτήτριες/τές, εκπαιδευτικούς και γονείς, αρχικά υπό καθοδήγηση και κατόπιν αυτόνομα.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος ΥΑ017

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Σταμάτης, Π. Ι. (2013). *Επικοινωνία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Δημητρίου, Α., Ξανθάκου, Γ., Λιαράκου, Γ. & Καΐλα, Μ. (2011, επιμ.). *Περιβαλλοντική εκπαίδευση: Ζητήματα θεωρίας, έρευνας και εφαρμογών*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Κυριαζή. Ν. (2002). *Η κοινωνιολογική έρευνα. Κριτική επισκόπηση των μεθόδων και των τεχνικών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Παπαδημητρίου, Γ. (2001). *Περιγραφική στατιστική*. Θεσσαλονίκη.

Σταμάτης, Π. Ι. (2012). *Παιδαγωγική επικοινωνία στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Friedrich, H. (2000). *Επικοινωνία στο νηπιαγωγείο. Τα παιδιά ως ομιλητές και ακροατές*. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός.

Verma, G., & Mallick, K. (2004). *Εκπαιδευτική έρευνα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και τεχνικές*. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Κάθε διάλεξη υποστηρίζεται με οπτικοακουστικό υλικό και σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Ακολουθείται το διδακτικό τρίωρο σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα του ΤΕΠΑΕΣ. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη δομή, το περιεχόμενο και την οργάνωση του μαθήματος. Ήδη από το πρώτο μάθημα κάθε εξαμήνου, οι φοιτήτριες/τές γνωρίζουν το ακριβές πλάνο κάθε μαθήματος ώστε να παρακολουθούν κάθε διάλεξη έχοντας προετοιμαστεί και να συμμετέχουν ενεργά στη διδακτική διαδικασία. Στο τέλος κάθε μαθήματος ενημερώνονται εκτενέστερα για το περιεχόμενο της επόμενης διδακτικής ενότητας. Οι φοιτήτριες/τές ενθαρρύνονται, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, να εκφράσουν ερωτήματα προς το διδάσκοντα, απόψεις και βιώματα, απαντώντας σε κατάλληλα διαμορφωμένες διδακτικές ερωτήσεις. Επίσης, παρακινούνται να αναπτύξουν διάλογο μεταξύ τους, με αφορμή τα γνωστικά ερεθίσματα που παρέχονται κατά τη διδασκαλία. Εκτός από τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με το διδάσκοντα καθημερινά, τηλεφωνικά, με e-mail και πρωτίστως δια ζώσης στο γραφείο του σε ώρες που τους γνωστοποιούνται ή σε άλλους χώρους εντός Πανεπιστημίου (βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.ά.). Περισσότερες πληροφορίες για το μάθημα καθώς και υποστηρικτικό υλικό (άρθρα, σημειώσεις κ.ά.) παρέχονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.rhodes.aegean.gr/tepaes/didaskontes/stamatis/index.htm>.

Τα εργαστηριακά μαθήματα αποτελούν καθοριστικό παράγοντα αποτελεσματικότητας του μαθήματος. Οι φοιτήτριες/τές εντάσσονται σε ερευνητικές ομάδες, επιλέγοντας συνεργάτες. Κατόπιν, παρακολουθώντας παράλληλα τις διαλέξεις, ενθαρρύνονται να αναζητήσουν χρήσιμη βιβλιογραφία, σχετική με τη μεθοδολογία έρευνας, να μελετήσουν και να συναποφασίσουν την ερευνητική τους στρατηγική αναφορικά με την επικοινωνία στο νηπιαγωγικό περιβάλλον, επιλέγοντας ερευνητικό πεδίο ανάμεσα σε γονείς ή εκπαιδευτικούς. Αφού καθοδηγούνται να κατασκευάσουν το ερευνητικό τους εργαλείο, συλλέγουν, επεξεργάζονται, αναλύουν και ερμηνεύουν τα ερευνητικά τους δεδομένα καταλήγοντας σε αποτελέσματα, τα οποία ανακοινώνουν στις άλλες ομάδες, προκειμένου να αξιολογούν, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό ανατροφοδότηση στην ερευνητική διαδικασία.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και η συμμετοχή στη διδακτική διαδικασία κάθε μαθήματος, αποτελούν στοιχεία θετικής αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητριών καθώς και ο βαθμός συμμετοχής στις ομάδες έρευνας. Επίσης, η συμβολή στην κατασκευή του ερευνητικού εργαλείου, η συλλογή και η επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων, η εξαγωγή και παρουσίαση των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων της έρευνας και επιπλέον, η συγγραφή εργασίας καθώς και η παρουσίασή της στο μάθημα, αποτελούν θεμελιώδη κριτήρια αξιολόγησης.

Γλώσσα διδασκαλίας:

Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Μέθοδοι Ιστοριογραφικής Εκπαιδευτικής Έρευνας

Κωδικός μαθήματος:

EPEA003

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αναστάσιος Κοντάκος

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Εισαγωγή στη μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας με έμφαση στην ιστορική μέθοδο.

Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι παρακάτω θεματικές περιοχές και παρουσιάζονται παραδείγματα εφαρμογών:

- Εισαγωγή
- Επιστημολογία Ερευνητικών Παραδειγμάτων
- Μεθοδολογία Έρευνας
- Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας
- Μέθοδος Ιστορικής Έρευνας
- Παραδείγματα Ιστορικής Έρευνας: Μετανάλυση Ερευνητικών Εργασιών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παραδείγματα Μικροερευνών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παραδείγματα Μικροερευνών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παραδείγματα Μικροερευνών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παρουσίαση και σχολιασμός Ερευνητικών Εργασιών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παρουσίαση και σχολιασμός Ερευνητικών Εργασιών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παρουσίαση και σχολιασμός Ερευνητικών Εργασιών
- Εφαρμογή και εξοικείωση με την ιστορική έρευνα: Παρουσίαση και σχολιασμός Ερευνητικών Εργασιών

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Ο γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο εκπαιδευτικής έρευνας με έμφαση στην ιστορική έρευνα, τη μεθοδολογία της, τις τεχνικές της και τις εφαρμογές της.

Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκονται οι παρακάτω γενικοί στόχοι:

- Η κατανόηση και η εμβάθυνση του επιστημολογικού και θεωρητικού υπόβαθρου της μεθοδολογίας έρευνας γενικά και της εκπαιδευτικής ειδικότερα.
- Η εξοικείωση με τις μεθόδους και τις τεχνικές της Ιστορικής Έρευνας.
- Η ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων για την αξιοποίηση ιστορικών πηγών.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Cohen, L., & Manion, L. (2000). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κοντάκος, Α. (2016). Ο εκπαιδευτικός ως «ποιοτικός» ερευνητής. Το παράδειγμα της “έρευνας πράξης”. (Ιστοσελίδα μαθήματος)

Mertens, D. (2005). Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Δημαράς, Α. (2005). Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε. (Τόμ. Α & Β). Αθήνα: Εστία.

Κόκκινος, Γ. (1998). Από την Ιστορία στις Ιστορίες. Προσεγγίσεις στην ιστορία της ιστοριογραφίας, την επιστημολογία και τη διδακτική της ιστορίας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κοντάκος, Α. (2007). Χρονολόγιο Ιστορίας της Εκπαίδευσης. Αθήνα: Ατραπός.

Μπουζάκης, Σ. (2002). Νεοελληνική Εκπαίδευση 1821-1998. Εξαρτημένη Ανάπτυξη. Αθήνα: Gutenberg.

Σβορώνος, Ν. (1990). Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας. Αθήνα: Θεμέλιο.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε τρίωρη, εβδομαδιαία βάση. Κάθε συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Οι τριώρες συναντήσεις δομούνται ως εξής:

Πρώτη ώρα: Κοινή διαπραγμάτευση διδάσκοντος και φοιτητών/τριών ενός θέματος (διάλεξη, διάλογος, εργαστήριο).

Δεύτερη ώρα: Εφαρμογή σε παραδείγματα μικροέρευνας.

Τρίτη ώρα: Φροντιστήρια/ Παρουσιάσεις Γραπτών Εργασιών.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η κατάλληλη προετοιμασία για το μάθημα δείχνει το ενδιαφέρον και την ενεργή συμμετοχή στη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο κάποιος μπορεί να κατανοήσει και να επεξεργαστεί τις πιο σημαντικές πληροφορίες και απόψεις και έτσι να έχει επιτυχία κατά την αξιολόγησή του. Για την αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/τριών αξιολογείται η **αδιάλειπτη συμμετοχή** στις διαλέξεις και στα εργαστήρια (εφαρμογές), η **συγγραφή και παρουσίαση** σύνθετης ερευνητικής εργασίας (έως 20 σελίδες).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική (αγγλική ή/και γερμανική μετά από έγκαιρη συνεννόηση).

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις: Θεωρία και Πράξη

Κωδικός μαθήματος:

EPEA018

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Κόνσολας Εμμανουήλ

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300λέξεις):

Έννοια και βασικές αρχές - Σύντομη ιστορική αναδρομή. Βιωματική, επικοινωνιακή διδασκαλία (Μέθοδος Project). Το αναπτυξιακό – αλληλεπιδραστικό πρόγραμμα (Bank Street). Η συνεργατική μάθηση - ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Μουσειοπαιδαγωγική. Η Θεωρία του Vygotsky. Η θεωρία των πολλαπλών τύπων νοημοσύνης του Gardner. Η Θεωρία του Piaget. Το πρόγραμμα της Montessori. Το πρόγραμμα των Kamii – Devries. Το πρόγραμμα του Reggio Emilia. Μια προσέγγιση για την προαγωγή της ειρήνης. Μια προσέγγιση για την καλλιέργεια των συναισθημάτων. Διαθεματικές προσεγγίσεις για μια αποτελεσματική διδασκαλία.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιδιώκονται οι ακόλουθοι γενικοί στόχοι:

- Να προσεγγίσουν - κατανοήσουν οι φοιτητές την ποικιλία των σημερινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πέρα από την πρόταση στο πλαίσιο του επίσημου προγράμματος σπουδών.
- Να εξοικειωθούν στην παρακολούθηση των σημαντικών μεταβολών που έχουν προκύψει στις εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις με έμφαση στην προσχολική αγωγή.
- Να προβληματιστούν οι φοιτητές για τις πρακτικές μεθόδους και να ωθούνται στη βελτίωση της διδασκαλίας τους μέσα από την απόκτηση νέων γνώσεων.
- Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν ζητήματα της διδακτικής πραγματικότητας με τα οποία έρχεται αντιμέτωπος ο εκπαιδευτικός της προσχολικής ηλικίας.
- Να προγραμματίσουν, να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δραστηριότητες στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης.
- Να μπορούν να αξιοποιούν στο σχολικό περιβάλλον διδακτικά μοντέλα για την καλλιέργεια δεξιοτήτων των μαθητών Νηπιαγωγείου (ή και Δημοτικού Σχολείου).

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος(έως 3 συγγράμματα):

McAfee O., Leong D., Bodrova E., (2010). *Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση*. Εισαγωγή-Επιστημονική επιμέλεια: Μ. Σακελλαρίου - Μ. Κόνσολας (Μετάφραση: Τ. Πλυτά). Αθήνα: Παπαζήση.

Καλδή, Στ. & Κόνσολας, Εμμ. (2016). *Διδακτική Μέθοδος Project και Διαθεματικότητα: Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Γρηγόρη.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία(έως 10 συγγράμματα):

Κουτσοβάνου Ε. (2000). *Η θεωρία του Piaget και παιδαγωγικές εφαρμογές στην προσχολική εκπαίδευση*. Δ' Έκδοση. Αθήνα: Οδυσσέας.

Κουτσοβάνου, Ε. (2002). *Η μέθοδος Montessori και η προσχολική εκπαίδευση*. Δ' έκδοση. Αθήνα: Οδυσσέας.

Κουτσοβάνου, Ε. και Ομάδα Εργασίας, (2003). *Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και η διαθεματική διδακτική προσέγγιση*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Ματσαγγούρας, Η. (2003). *Η διαθεματικότητα στη σχολική γνώση. Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Ματσαγγούρας Η. (2000). *Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Ντολιοπούλου Ε., (2001). *Σύγχρονες τάσεις της προσχολικής αγωγής*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.

Ντολιοπούλου Ε., (2005). *Σύγχρονα Προγράμματα για παιδιά Προσχολικής Ηλικίας*. Β' Έκδοση. Αθήνα: Τυπωθήτω- Δαρδανός.

Baudrit A., (2007). *Η ομαδοσυνεργατική μάθηση*. Πρόλογος - Επιστ. Επιμέλεια: Κ. Αγγελάκος. Αθήνα: Κέδρος.

Biber B., (1996). *Η Προσέγγιση της Παιδαγωγικής σχολής Bank street στην Προσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Οδυσσέας.

Edwards C., Gandini L., Forman G., (2003). *REGGIO EMILIA: Οι χίλιες γλώσσες των παιδιών προσχολικής ηλικίας*. Μεταφρ. Βεργιοπούλου Α. Αθήνα: Πατάκης.

Gardner, H. (2006). *Πώς το παιδί αντιλαμβάνεται τον κόσμο. Μέθοδοι διδασκαλίας σε αρμονία με τους τρόπους σκέψης του παιδιού*. Μεταφρ.: Α. Βεργιοπούλου. Εισαγωγή – Επιμέλεια: Κουτσοβάνου Ε., Πανταζής Σ. Αθήνα: Ατραπός.

Katz L., & Chard S., (2004). *Η Μέθοδος Project: Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των παιδιών της προσχολικής ηλικίας*. Επιμέλεια – Εισαγωγή: Μ. Κόνσολας. Μετάφραση: Ρ. Λαμπρέλλη. Αθήνα: Ατραπός.

Roopnarine J. & Johnson L., (2006). *Ποιοτικά Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης: Παραδείγματα από τη Διεθνή Πρακτική*. Μετάφραση: Ρ. Λαμπρέλλη. Αθήνα: Παπαζήση.

Vygotsky L.S., (1997). *Νους στην κοινωνία. Η ανάπτυξη των Ανώτερων Ψυχολογικών Διαδικασιών*. Μετάφρ.: Μπίμπου Α. και Βοσνιάδου Στ., Αθήνα: Gutenberg.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις):

- Διαλέξεις

- Συλλογικές συζητήσεις
- Ομαδικές ή και ατομικές εργασίες
- Χρήση της τεχνολογίας για την καλύτερη διεξαγωγή της διδασκαλίας,
- Συστηματική προσπάθεια ένταξης των φοιτητών στη διαδικασία του μαθήματος μέσω της υλοποίησης και παρουσίασης των εργασιών τους κατά τη διδακτική ώρα
- Εργαστηριακή εφαρμογή περιεχομένων του γνωστικού αντικείμενου και
- Εφαρμογή δραστηριοτήτων με επισκέψεις των φοιτητών σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Παράδοση εργασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική Παρουσία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Αξιολόγηση του Έργου των Εκπαιδευτικών: Θεωρία και Πράξη

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΑ014

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β – Γ - Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Νίκος Ανδρεαδάκης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Θεωρία και έρευνα για την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.

Αναγκαιότητα της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών

Σκοπός, στόχοι, φορείς, αντικείμενα, κριτήρια, μέσα, αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών.

Εκπαιδευτικός / μαθητές / γονείς / διευθυντής / σχολικός σύμβουλος και αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.

Αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και επαγγελματική ανάπτυξη – επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Κριτική μελέτη και ανάλυση του ΠΔ 152 για την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.

Σχεδιασμός ερευνητικής διαδικασίας, συλλογή και ανάλυση-ερμηνεία ερευνητικών δεδομένων αναφορικά με την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος είναι η σε βάθος μελέτη θεμάτων εστιασμένων στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να εμβαθύνουν στη θεωρία και την έρευνα της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών.
- Να προσεγγίσουν κριτικά τόσο τη στοχοθεσία όσο και τους τρόπους αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών.
- Να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της αξιολόγησης του έργου των εκπαιδευτικών (κριτήρια, μέθοδοι-τεχνικές, φορείς, αντικείμενα, κ.λπ.).
- Να συζητήσουν για την κατάσταση στη χώρα μας σήμερα αναφορικά με την αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών και να αναδείξουν πιθανές προοπτικές αλλά και προβλήματα.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- 1) Πασιαρδής, Π., Σαββίδης, Ι., Τσιάκκικος, Α. (2005) *Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου των εκπαιδευτικών: Από τη θεωρία στην Πράξη*. Αθήνα: Ίων (κωδ. Ευδόξου: 16414)
- 2) Δημητρόπουλος, Ε. (2002) *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση. Μέρος πρώτο: Η αξιολόγηση της Εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού έργου*. Αθήνα: Γρηγόρης (κωδ. Ευδόξου: 22266)

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ελληνόγλωσση:

- Καπαχτσή, Β. (2008). *Η αξιολόγηση του έργου του εκπαιδευτικού. Στάσεις ελλήνων εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στην αξιολόγηση*. Θεσ/νίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Καραφύλλης, Α. (2010). *Ο θεσμός του επιθεωρητή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Κριτική.
- Λιακοπούλου, Μ. (2010). *Η παιδαγωγική επάρκεια των εκπαιδευτικών: Προϋποθέσεις και αξιολόγηση*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Mertens, D. (2009). *Η Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Ξενόγλωσση:

- Calderhead, J., Gates, P. (2004). *Conceptualizing reflection in teacher development*. London: Falmer Press.
- Danielson, C., McGreal, T. (2000). *Teacher evaluation to enhance professional practice*. Alexandria – USA: ASCD.
- Huber, S. (2010). *School leadership – international perspective*. London: Springer.

- Jones, J., Jenkin, M., Lord, S. (2006). *Developing effective teacher performance*,. London: Sage.
- Marshal, K. (2009). *Rethinking teacher supervision and evaluation*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Stronge, J. (2007). *Qualities of effective teachers*. Alexandria – USA: ASCD.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, παρουσιάσεις powerpoint, ανάλυση κειμένων, εφαρμογές δραστηριοτήτων, συζήτηση, παρουσιάσεις εργασιών φοιτητών/τριών.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Για την αξιολόγηση των φοιτητών/τριών και την εξαγωγή του τελικού βαθμού στο μάθημα συνεκτιμώνται: α) η συστηματική παρακολούθηση των μαθημάτων, β) η συμμετοχή στις συζητήσεις, και κυρίως, γ) η συγγραφή και παρουσίαση σύνθετης θεματικής βιβλιογραφικής ή ερευνητικής εργασίας. Η εργασία μπορεί να είναι είτε ατομική είτε ομαδική (2-5 φοιτητών/τριών).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Το αειφόρο σχολείο

Κωδικός μαθήματος:

EPEA008

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β - Γ - Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαβασιλείου Βασίλης & Καίλα Μαρία

Περιεχόμενο μαθήματος:

Εξετάζεται η έννοια του αειφόρου σχολείου, αναλύονται οι αρχές και οι αξίες του, μελετώνται ζητήματα σε σχέση με τις θεωρητικές του κατευθύνσεις και επιδιώξεις, θέματα διοίκησης και

λειτουργίας του και διατυπώνονται οι βασικές προκλήσεις που καλείται να υπερβεί προκειμένου να προσανατολιστεί προς κατευθύνσεις αιεφόρες. Παράλληλα, αξιοποιούνται μέθοδοι και τεχνικές της επιστημονικής παιδαγωγικής έρευνας όπως ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, παρατήρηση, ανάλυση περιεχομένου, έρευνα – δράση και άλλες, για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων, στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη στο σχολείο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν την έννοια του αειφόρου σχολείου,
- να εμβαθύνουν στις αρχές και τις αξίες του,
- να κατανοήσουν το μεθοδολογικό, παιδαγωγικό και διοικητικό πλαίσιο του
- να αξιοποιήσουν μεθόδους και τεχνικές της επιστημονικής παιδαγωγικής έρευνας, στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Προαπαιτούμενα: Συνιστάται η επιλογή των μαθημάτων: “Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη”, “Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: Μέθοδοι και Εφαρμογές” και “Σχεδιασμός Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης”

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Καΐλα, Μ., Μόγιας, Α. και Παπαβασιλείου, Β. (επιμ.) (2013). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία στις αρχές του 21ου αιώνα: Προβλήματα και προβληματισμοί σε εποχές κρίσης*. Αθήνα: Διάδραση.

Καΐλα, Μ., Κατσίκης, Α., Φώκιαλη, Π., Ζαχαρίου, Α. (επιμ.) (2009). *Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη: Νέα Δεδομένα και Προσανατολισμοί*. Αθήνα: Ατραπός.

Φώκιαλη, Π., Ξάνθης, Α. Παπαβασιλείου, Β. Μόγιας, Α. και Καΐλα, Μ. (επιμ.) (2015). *Τοπικότητα και Βιώσιμη Ανάπτυξη*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Harris, A. (2008). *Leading sustainable schools*. London: Specialist Schools and Academies Trust.

Huckle, J. (2002). *Educating for Sustainability: A guide for primary schools*. National Primary Trust.

Rickinson, M., Lundholm, C., Hopwood, N. (2010). *Environmental Learning. Insights from research into the student experience*. The Hague: Springer

Scott W. and Gough S. (2003). *Sustainable Development and Learning. Framing the Issues*. London: RoutledgeFalmer

Wheeler K. and Perraca Bijur A. (eds) (2010). *Education for a Sustainable Future. A Paradigm of Hope for the 21st Century*. New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Μέθοδοι Επικοινωνιακής Ανάλυσης: Το Παράδειγμα της Έρευνας στα Μέσα Επικοινωνίας

Κωδικός μαθήματος:

EPEA014

Τύπος μαθήματος:

Μάθημα έρευνας

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β – Γ - Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αναστάσιος Κοντάκος

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Εισαγωγή στη μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας με έμφαση στην Ανάλυση της Επικοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι παρακάτω θεματικές περιοχές με παράλληλη παρουσίαση παραδειγμάτων και εφαρμογών επικοινωνιακής έρευνας:

- Εισαγωγή
- Επιστημολογία Ερευνητικών «Παραδειγμάτων»
- Μεθοδολογία Έρευνας
- Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας
- Μέθοδος Ανάλυσης Επικοινωνίας
- Παραδείγματα Επικοινωνιακής Έρευνας: Μετανάλυση Ερευνητικών Εργασιών
- Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές για εξοικείωση με την Επικοινωνιακή Έρευνα
- Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές για εξοικείωση με την Επικοινωνιακή Έρευνα
- Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές για εξοικείωση με την Επικοινωνιακή Έρευνα
- Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές για εξοικείωση με την Επικοινωνιακή Έρευνα.

Παρουσίαση Ερευνητικών Εργασιών

- Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές για εξοικείωση με την Επικοινωνιακή Έρευνα.
- Παρουσίαση Ερευνητικών Εργασιών**
- Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές για εξοικείωση με την Επικοινωνιακή Έρευνα.
- Παρουσίαση Ερευνητικών Εργασιών**

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Ο γενικός στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο επιστημονικό πεδίο της εκπαιδευτικής έρευνας με έμφαση στην Ανάλυση της Επικοινωνίας, τη μεθοδολογία της, τις τεχνικές της και τις εφαρμογές της.

Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκονται οι παρακάτω γενικοί στόχοι:

- Η κατανόηση του θεωρητικού υπόβαθρου της μεθοδολογίας έρευνας γενικά και της εκπαιδευτικής ειδικότερα.
- Η εξοικείωση με τις τεχνικές της Επικοινωνιακής Έρευνας.
- Η ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων για την Ανάλυση της Επικοινωνίας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Το μάθημα είναι προαπαιτούμενο στο 3^ο έτος σπουδών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Cohen, L., & Manion, L. (2000). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Mertens, D. (2005). *Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Κοντάκος, Α., Σταμάτης, Ι. Π. (2014). *Μη λεκτική επικοινωνία στην εκπαίδευση: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Argyle, M. (1988). *Bodily communication*. New York: Methuen & Co.
 Βρεττός, Γ.Ε. (1994). *Μη λεκτική συμπεριφορά και επικοινωνία στη σχολική τάξη*. Θεσσαλονίκη: Art of text.
 Ekman, P., Friesen, W.V. & Hager J.C. (2002). *Facial Action Coding System*. The manual, Nexus division of Network Information Research Corporation.
 Ekman, P. (1972). Universals and cultural differences in facial expressions of emotion. In J. Cole (Ed.), *Nebraska Symposium on Motivation 1971, Vol. 19*. Lincoln, NE: University of Nebraska Press. (pp. 207-283).
 Κοντάκος, Α., & Πολεμικός, Ν. (2002). *Μη λεκτική Επικοινωνία – Σύγχρονες θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις στην Ελλάδα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 Κοντάκος, Α. & Πολεμικός, Ν. (2000). *Μη λεκτική Επικοινωνία στο Νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε εβδομαδιαία βάση. Κάθε συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Οι συναντήσεις δομούνται ως εξής:

- Κοινή διαπραγμάτευση διδάσκοντος και φοιτητών/τριών ενός θέματος (διάλεξη)
- Εργαστήριο: Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές
- Εργαστήριο: Παραδείγματα ερευνών και Εφαρμογές. Παρουσιάσεις Ερευνητικών Εργασιών
- Ασκήσεις

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Για την αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/τριών αξιολογείται η συμμετοχή στις διαλέξεις, στα εργαστήρια και τις ασκήσεις και η συγγραφή **και παρουσίαση σύνθετης ερευνητικής εργασίας (έως 20 σελίδες)**.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική (αγγλική και γερμανική μετά από έγκαιρη συνεννόηση).

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Η Φιλοσοφία στην Εκπαίδευση: Αναγνώριση & Εφαρμογές

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΑ017

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β – Γ - Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Θεοδωροπούλου Έλενα

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Ανάδειξη και μελέτη παραμέτρων που περιχαράκωνουν τη δυνατότητα ενσωμάτωσης φιλοσοφικών διαδικασιών στην τάξη: ζητήματα ιστορίας, θεωρίας, διδακτικής της φιλοσοφίας. Ανάδειξη της ιδιαιτερότητας της φιλοσοφικής οπτικής και των φιλοσοφικών πρακτικών κατά την διδακτικο-παιδαγωγική πράξη.

Σχέσεις Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Φιλοσοφίας της Παιδείας: η φιλοσοφία της παιδείας ως φιλοσοφία και ως θεωρία της εκπαίδευσης. Η διαμεσολάβησή της ως μηχανισμού προβληματοποίησης και ως εργαλείου κατάρτισης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Η φιλοσοφία ως έρευνα και μέθοδος έρευνας.

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός και η φιλοσοφία: από την κριτική στην αναστοχαστική σκέψη. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού ως φορέα σχεδιασμού: η φιλοσοφική εκπαίδευση και η λειτουργία του παραπρογράμματος.

Η φιλοσοφία ως φορέας ηθικού προβληματισμού. Αναγνώριση ζητημάτων που εντάσσονται στο χώρο της ηθικής έρευνας. Η θεωρητική και πρακτική διάσταση του ηθικού στοχασμού. Ζητήματα επαγγελματικής ηθικής.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Μετά το πέρας των μαθημάτων, οι φοιτήτριες/τές αναμένεται να:

- Έχουν την ικανότητα να διακρίνουν τη φιλοσοφική διάσταση και δυναμική καθώς και τις φιλοσοφικές ποιότητες και τα χαρακτηριστικά των παιδαγωγικών και διδακτικών διεργασιών στην τάξη
- Αναγνωρίζουν τα ειδικά χαρακτηριστικά του αντικειμένου της φιλοσοφίας της παιδείας
- Έχουν την ικανότητα να προσδιορίζουν τη σχέση θεωρίας και πράξης στο πλαίσιο της φιλοσοφικής ανάλυσης

- Αναγνωρίζουν τη φιλοσοφική παράμετρο ως οργανωτική παράμετρο στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού σχεδιασμού
- Να κατανοούν την έννοια του ηθικού ερωτήματος σε φιλοσοφικό επίπεδο
- Να αναγνωρίζουν ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εκπαιδευτική πράξη
- Να εντάσσουν το εκπαιδευτικό έργο στο πεδίο της επαγγελματικής ηθικής
- Να αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της φιλοσοφίας με παιδιά.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Επιτυχής ολοκλήρωση του υποχρεωτικού μαθήματος του 3^{ου} εξαμήνου: Πρακτική Φιλοσοφία. Φιλοσοφία & Πράξη του Διαλόγου.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Θεοδωροπούλου Ε. (επιμ., μτφρ., εισαγ. σημ.), 2010, *Φιλοσοφία της Παιδείας: λόγοι, όψεις, διαδρομές*, Αθήνα: Πεδίο.

Θεοδωροπούλου Ε. (2005/2011). *Η εγκοπή της φιλοσοφίας της παιδείας: εισαγωγή*. Αθήνα: Διάδραση.

Θεοδωροπούλου Κ. Έ. (επιμ., μτφρ., εισαγ. σημ.). (2013). *Φιλοσοφία, φιλοσοφία είσαι εδώ; Κάνοντας Φιλοσοφία με τα παιδιά*. Αθήνα: Πεδίο.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Βέϊκος Θ., 1995, *Θαυμασμός και παράδοξο*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα

Βενέτη Μ., 2001, *Η διδασκαλία της φιλοσοφίας* Αθήνα, Παπαδήμα

Cossuta F., 2002, *Η Φιλοσοφία και πώς τη διαβάζουμε*, Αθήνα Πατάκης

Lipman M., 2006, *Η σκέψη στην εκπαίδευση*, (μτφρ. Γ. Σαλαμάς), Αθήνα, Πατάκης

Kennedy D. (2006). *Changing conceptions of the Child from the renaissance to post-Modernity. A philosophy of childhood*. USA. The Edwin Mellen Press

Μπαγκκίνι Τζ., Φοσλ Π., 2005, *Τα Εργαλεία του φιλοσόφου. Φιλοσοφικές έννοιες και μέθοδοι*, Αθήνα, Εκδ. Καστανιώτη

«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΓΩΓΗΣ», πρδκ., 2003, *Φιλοσοφία της Παιδείας και Εκπαιδευτική Πρακτική*, τεύχος 4, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.

Marples R., (επιμ.), 2002, *Οι σκοποί της εκπαίδευσης* (μτφρ. Π. Σ. Χατζηπαντελή), Αθήνα, Μεταίχμιο

Noddings, N. (1998). *Philosophy of education*. Boulder: CO: Westview Press.

Μορέν Ε. (1999). *Το καλοφτιαγμένο κεφάλι. Ξανασκεφτόμαστε τη μεταρρύθμιση. Μεταρρυθμίζουμε τη σκέψη*. Αθήνα. Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Ανάλυση κειμένων, ανάλυση και αξιολόγηση εκπαιδευτικού υλικού, διάλογος, μελέτη περιπτώσεων, εργαστήρια, προβληματοποίηση-διληματοποίηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Διαμορφωτική αξιολόγηση στο πλαίσιο των εργαστηριακών ασκήσεων. Συνθετική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία & αξιοποίηση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle.

Τίτλος Μαθήματος: Διδακτικός Σχεδιασμός: Θεωρία και Πράξη

Κωδικός μαθήματος:

EPEA013

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

B – Γ - Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Κόνσολας Εμμανουήλ

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300λέξεις):

-Εξοικείωση με τη διδακτική πραγματικότητα, δηλαδή την περιοχή της εκπαιδευτικής πραγματικότητας που σχετίζεται με τις μορφές, το πλαίσιο, το περιεχόμενο και τα μέσα αλληλεπίδρασης που αναπτύσσονται και αξιοποιούνται κατά τη διδασκαλία.

-Ανάδειξη βασικών αρχών διαφόρων μοντέλων για τη διδασκαλία καθώς και των επιπτώσεών τους στη διαδικασία της μάθησης.

-Εφαρμογή διδακτικών μοντέλων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων των μαθητών Νηπιαγωγείου ή Δημοτικού Σχολείου: α) μοντέλα επεξεργασίας των πληροφοριών, β) μοντέλα ανάπτυξης κοινωνικών δεξιοτήτων, γ) μοντέλα ανάπτυξης προσωπικών χαρακτηριστικών και δ) μοντέλα ανάπτυξης συστημάτων συμπεριφοράς.

-Εκτίμηση - αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διδασκαλίας.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτήτριες και φοιτητές:

- Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν ζητήματα της διδακτικής πραγματικότητας με τα οποία έρχεται αντιμέτωπος ο εκπαιδευτικός της προσχολικής ηλικίας.
- Να προγραμματίσουν, να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν δραστηριότητες στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης.
- Να μπορούν να αξιοποιούν στο σχολικό περιβάλλον διδακτικά μοντέλα για την καλλιέργεια δεξιοτήτων των μαθητών Νηπιαγωγείου (ή και Δημοτικού Σχολείου).

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Καλδή, Στ. & Κόνσολας, Εμμ. (2016). Διδακτική Μέθοδος Project και Διαθεματικότητα: Θεωρία και Πράξη. Αθήνα: Γρηγόρη

Jacobsen, D., Eggen, P. & Kauchak, D. (2009). *Μέθοδοι Διδασκαλίας. Ενίσχυση της Μάθησης των παιδιών από το Νηπιαγωγείο έως το Λύκειο*. Επιστημονική Επιμέλεια - Εισαγωγή: Μ. Σακελλαρίου, Μ. Κόνσολας. (Μετάφραση: Ρ. Λαμπρέλλη). Αθήνα: Ατραπός.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Gardner, H. (2006). *Πώς το παιδί αντιλαμβάνεται τον κόσμο. Μέθοδοι διδασκαλίας σε αρμονία με τους τρόπους σκέψης του παιδιού*. (Επιμ. Ε. Κουτσοβάνου, Σπ. Πανταζής), (μτφ. Α. Βεργιοπούλου). Αθήνα: Ατραπός

Joyce, B., Weil, M. & Calhoun, E. (2009). *Διδακτική Μεθοδολογία. Διδακτικά Μοντέλα*. Επιμέλεια: Κ. Κασιμάτη. (Μτφρ.: Ν. Κουβαράκου). Αθήνα: Ίων.

McAfee O., Leong D., Bodrova E., (2010). *Βασικές αρχές της αξιολόγησης στην προσχολική αγωγή και εκπαίδευση*. Εισαγωγή-Επιστημονική επιμέλεια: Μ. Σακελλαρίου - Μ. Κόνσολας (Μετάφραση: Τ. Πλυτά). Αθήνα: Παπαζήση.

Κόνσολας Μ., (2004). Εισαγωγή: Μια εισαγωγική θεώρηση για τη μεθοδολογική προσέγγιση Project, στο Η Μέθοδος Project: Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των παιδιών της προσχολικής ηλικίας. Μετάφραση Λαμπρέλλη Ρ., Επιμέλεια: Μ. Κόνσολας, Αθήνα: Ατραπός, 15-33.
Κουτσοβάνου, Ε. & Αρβανίτη-Παπαδοπούλου, Τ. (2011). *Προγράμματα προσχολικής εκπαίδευσης και διδακτική μεθοδολογία*. Αθήνα: Παπαζήση.

Κουτσοβάνου, Ε. (2003). "Στοχασμοί και Προβληματισμοί σχετικά με το Πρόγραμμα και τη Διδασκαλία στο Νηπιαγωγείο». Στο Η. Κ. Cuffaro, Ε. Κ. Shapiro, C. Kamii και Ε. Κουτσοβάνου, *Θεωρία και Μεθοδολογία της Προσχολικής Εκπαίδευσης*, σελ. 85-108. Αθήνα: Πατάκη

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις

Συλλογικές συζητήσεις

Ομαδικές ή και ατομικές εργασίες

Πρακτική εφαρμογή στο σχεδιασμό μιας διδασκαλίας σε Νηπιαγωγείο ή Δημοτικό Σχολείο

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Παράδοση εργασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική Παρουσία.

2. ΤΟΜΕΑΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Τίτλος Μαθήματος: Αναπτυξιακή Ψυχολογία Ι**Κωδικός μαθήματος:**

YB007

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Α

Εξάμηνο σπουδών:

Α

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Νικήτας Πολεμικός

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Γίνεται ανασκόπηση των κύριων ιστορικών επιρροών (αρχαιότητα, μεσαίωνας, διαφωτισμός), και της επίδρασής τους στις θεωρίες για την ανάπτυξη του παιδιού. Περιγράφονται οι ερευνητικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη των παιδιών. Εξετάζονται οι σύγχρονες εξελίξεις στη θεωρία και την έρευνα της ανθρώπινης ανάπτυξης, από τη σύλληψη μέχρι και τη σχολική ηλικία. Δίνεται έμφαση στη μεταβλητότητα της ανάπτυξης και στην εξήγησή της με βάση τις κλασικές και τις πρόσφατες θεωρίες, συμπεριλαμβανομένων της ψυχαναλυτικής (Freud), της βιοκοινωνικής (Erikson), της συμπεριφοριστικής (Skinner), της γνωστικής (Piaget)], του οικολογικού (Bronfenbrenner), κοινωνικοπολιτισμικού (Vigotsky), και του δυναμικού συστήματος (Fisher & Bidell). Γίνεται αξιολόγηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων κάθε θεωρίας. Αναλύεται η αλληλοσύνδεση και η αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στη βιολογία και το περιβάλλον. Η προσέγγιση του μαθήματος είναι συνθετική και διεπιστημονική: Αξιοποιούνται, μεταξύ άλλων, οι συνεισφορές της εκπαιδευτικής, κοινωνικής, κλινικής και συμβουλευτικής ψυχολογίας, καθώς και της ψυχολογίας της υγείας, της νευροβιολογίας, της ανθρωπολογίας, της κοινωνιολογίας, της παιδιατρικής, κ.ά. Εξετάζονται οι συνεξαρτήσεις που έχει το φαινόμενο της ψυχοπνευματικής ανάπτυξης με την εκπαιδευτική πράξη.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν και να χρησιμοποιούν την σχετική ορολογία για την ανθρώπινη ανάπτυξη.

- Περιγράψουν τα αναπτυξιακά στάδια διαφόρων θεωριών (π.χ. ψυχαναλυτική, συμπεριφοριστική, βιοκοινωνική, γνωστική), τα χαρακτηριστικά τους και πώς εφαρμόζονται στη ζωή των παιδιών. Πιο συγκεκριμένα θα μπορούν να:
 - Συγκρίνουν και να αντιπαραθέσουν τα στάδια μεταξύ των διαφορετικών θεωριών. Να συσχετίσουν κάθε στάδιο με την αντίστοιχη ηλικία και να περιγράψουν τα χαρακτηριστικά και τα επιτεύγματα του συγκεκριμένου σταδίου.
 - Αναγνωρίζουν την ομαλή από την παρεκκλίνουσα συμπεριφορά.
 - Επιλέξουν σχετικές δραστηριότητες στην τάξη, για τη βελτίωση του ψυχοκινητικού συντονισμού.
 - Εφαρμόσουν τη θεωρία της γνωστικής ανάπτυξης στη διδακτέα ύλη και στη διδασκαλία.
 - Εφαρμόσουν τη θεωρία της συντελεστικής μάθησης στη μαθησιακή διαδικασία και στην τροποποίηση της συμπεριφοράς στη σχολική τάξη.
 - Εφαρμόσουν τις θεωρίες για να βελτιώσουν την κοινωνικοποίηση των παιδιών και την αλληλέγγυη συμπεριφορά.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- Berk, L.E. (2013/2015). *Ανάπτυξη του παιδιού*. Αθήνα: Ίων.
- Feldman, R.S. (2008/2011). *Εξελικτική ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Cole, M. & Cole, S.C. (1996/2002). *Η ανάπτυξη των παιδιών* (τ. Α' & Β'). Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα)

- Berg, L.E. (2015). *Η ανάπτυξη των βρεφών των παιδιών και των εφήβων*. Αθήνα: Ίων.
- Craig, G.J. & Baucum, D. (2007). *Η ανάπτυξη του ανθρώπου*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Eysenck, M.W. (2010). *Βασικές αρχές γνωστικής ψυχολογίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κουρκούτας, Η.Ε. (2001). *Η ψυχολογία του εφήβου*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Wenar, C. & Kerig, P.K. (2008). *Εξελικτική ψυχοπαθολογία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πολεμικός, Ν. (2012). *Ψυχολογικά μελετήματα παιδιών και εφήβων*. Αθήνα: Ίων.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

- Εκτός από τις διαλέξεις, οι φοιτητές/τριες θα συμμετέχουν σε συζητήσεις αντιπαράθεσης στην τάξη, σχετικά με αντικρουόμενα θέματα της ανάπτυξης (π.χ. κληρονομικότητα έναντι περιβάλλοντος).
- Θα προβληθούν βίντεο (ντοκυμανταίρ), σχετικά με την ανθρώπινη ανάπτυξη, από τη σύλληψη έως την ενηλικίωση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

- Η βαθμολογία βασίζεται σε μια κλίμακα 1-10 (5 είναι ο χαμηλότερος βαθμός για να περάσει κάποιος το μάθημα). Η βαθμολογία θα ακολουθεί την κατανομή της ομαλής καμπύλης.
- Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών θα βασιστεί:
 - Στη συμμετοχή τους στις συζητήσεις της τάξης.
 - Σε γραπτή συνθετική βιβλιογραφική εργασία σε θέματα που θα προταθούν από το διδάσκοντα.
 - Τελική εξέταση με τεστ πολλαπλών επιλογών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, ή εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Αναπτυξιακή Ψυχολογία II

Κωδικός μαθήματος:

YB008

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

B

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκουσας:

Χριστίνα φ. Παπαηλιού

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στόχος του μαθήματος είναι η επαρκής εισαγωγή στις βασικές αρχές που διέπουν την ανάπτυξη του παιδιού. Ειδικότερα, παρουσιάζονται βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, όπως *εξέλιξη, ανάπτυξη, κρίσιμες και ευαίσθητες περίοδοι* στην ανάπτυξη, και επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις σύγχρονες μεθόδους έρευνας του κλάδου. Επιπλέον, εξετάζεται η πορεία της σωματικής, της γνωστικής, της συναισθηματικής και της κοινωνικής ανάπτυξης σε κάθε μια από τις ακόλουθες περιόδους της ζωής: προγεννητική και περιγεννητική περίοδος, βρεφική, νηπιακή και παιδική ηλικία. Επιπλέον, μελετώνται κρίσιμα ζητήματα της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, όπως η επίδραση του πολιτισμικού πλαισίου και των γονεϊκών πρακτικών στην ανάπτυξη, αλλά και η επίδραση του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη του εγκεφάλου καθώς και ζητήματα, όπως η παιδική κακοποίηση και παραμέληση, η χρήση του διαδικτύου και ο σχολικός εκφοβισμός.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Να κατανοηθούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Βασικές έννοιες της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, όπως *ανάπτυξη* και *εξέλιξη*, *κρίσιμες* και *ευαίσθητες περίοδοι* στην ανάπτυξη.
- Σύγχρονες μέθοδοι έρευνας του κλάδου, όπως η παρατήρηση, η μικροανάλυση μαγνητοσκοπημένων συμπεριφορών και τα ερωτηματολόγια γονέων.
- Η πορεία της σωματικής, της γνωστικής, της συναισθηματικής και της κοινωνικής ανάπτυξης σε κάθε μια από τις ακόλουθες περιόδους της ζωής: προγεννητική και περιγεννητική περίοδος, βρεφική, νηπιακή και παιδική ηλικία.
- Η συνέχεια στην ανάπτυξη.
- Η επίδραση του πολιτισμικού πλαισίου και των γονεϊκών πρακτικών στην ανάπτυξη.
- Η επίδραση του περιβάλλοντος στην ανάπτυξη του εγκεφάλου.
- Οι επιπτώσεις της παιδικής κακοποίησης και παραμέλησης.
- Οι επιπτώσεις της χρήσης του διαδικτύου
- Τα αίτια και οι τρόποι αντιμετώπισης του σχολικού εκφοβισμού.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση ο φοιτητής/τρια να υλοποιεί/εφαρμόζει:

- Τις γνώσεις σχετικά με τις γνωστικές, τις συναισθηματικές και τις κοινωνικές ικανότητες του παιδιού στη διαμόρφωση αποτελεσματικότερων παιδαγωγικών προγραμμάτων.
- Βασικές ερευνητικές μεθόδους της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας για τη συλλογή δεδομένων.
- Βασικές τεχνικές για τον εντοπισμό παιδιών που έχουν υποστεί κακοποίηση ή παραμέληση
- Βασικές τεχνικές για τον εντοπισμό παιδιών που υφίστανται εκφοβισμό
- Βασικές τεχνικές για τον εντοπισμό παιδιών που αντιμετωπίζουν προβλήματα από τη χρήση διαδικτύου.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι**Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:****α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Cole, M. & Cole, S. R. (2002). *Η Ανάπτυξη των Παιδιών*, Τόμος Γ' (Επιμ. Ζ. Παπαληγούρα & Π. Βορριά). Εκδόσεις Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Craig G. J. & Baucum, D. (2007). *Η ανάπτυξη του ανθρώπου*, Τόμος Α'. Εκδόσεις Παπαζήση.

Feldman S. R. (2011). *Εξελικτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Gutenberg (επιμ. Η. Μπεζεβέγκης).

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Nolen-Hoeksema, S. (2003). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία του Hilgard*, Τόμος Α'. (Επιμ. Γ. Βορριά, Μ. Ντάβου, Ζ. Παπαληγούρα). Αθήνα: Παπαζήσης.

Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action*. Englewood Cliffs, NJ; Prentice-Hall.

Erikson, E. (1963). *Childhood and Society* (2nd ed). New York: Norton.

Kagan, J. (1984). *The Nature of the Child*. New York; Basic Books.

Kohlberg, L. (1976). Moral stages and moralization: The cognitive-developmental approach to socialization. In T. Lickona (Ed.), *Moral development and behavior*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

- Lehalle, H. & Mellier, Δ. (2009). Ψυχολογία της ανάπτυξης. Εκδόσεις Πεδίο.
- Μπαμπλέκου, Ζ. (2003). Η ανάπτυξη της μνήμης: Γνωστική διαδρομή στην παιδική ηλικία. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.
- Piaget, J. (1952b). *The Origins of Intelligence in Children*. New York: international Universities Press.
- Salkind, N. (2006). Εισαγωγή στις θεωρίες της ανθρώπινης ανάπτυξης (Επιμ. Δ. Μαρκουλής)
- Simpson, J.A. & Rholes, W. (1998). *Attachment theory and close relationships*. New York; Guilford.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε 3 ώρες /εβδομάδα.

Κάθε τρίωρη συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Κάθε συνάντηση μπορεί να περιλαμβάνει: διάλεξη της διδάσκουσας, παρουσίαση οπτικοακουστικού υλικού, το οποίο οι φοιτητές καλούνται να επεξεργαστούν με βάση δομημένο πρωτόκολλο παρατήρησης.

Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να διατυπώνουν απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης και να συζητούν τις παρατηρήσεις τους επί του οπτικοακουστικού υλικού ή οποιασδήποτε άλλης περίπτωσης αντιμετωπίζουν στα νηπιαγωγεία που επισκέπτονται.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, υποχρεωτική γραπτή εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Δημιουργική Μάθηση: Σχεδιασμός και Καινοτομία

Κωδικός μαθήματος:

YB002

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

B

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ξανθάκου Ποτίτσα

Περιεχόμενο μαθήματος:

Η δημιουργικότητα συνιστά πρωταρχικό προσόν για τη διαμόρφωση του πολίτη του μέλλοντος και κρίνεται απαραίτητη η καλλιέργεια της κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Εξετάζονται οι παράγοντες οι οποίοι συνθέτουν το φαινόμενο της δημιουργικότητας, όπως τα γνωρίσματα της προσωπικότητας,

το σύνολο των νοητικών διεργασιών με έμφαση στην αποκλίνουσα σκέψη και οι διαδικασίες παραγωγής ιδεών. Παρουσιάζονται οι θεωρίες των Guilford, Mac Kinnon, Torrance κ.ά. Η έμφαση δίνεται σε δραστηριότητες που αναπτύσσουν τη δημιουργικότητα του παιδιού στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές / οι φοιτήτριες τους τρόπους οικοδόμησης της παραγωγικής σκέψης και να καλλιεργήσουν τις δυνατότητες – ικανότητες – δεξιότητες δημιουργικής επίλυσης προβλήματος.
- Να γνωρίσουν τις τεχνικές παραγωγής ιδεών, αναζητώντας συγχρόνως κοινούς τόπους στις τεχνητά διακριτές γνωστικές περιοχές και τα διαφορετικά γνωστικά περιεχόμενα, μ' έμφαση, δηλαδή, στη διαθεματικότητα και τη διεπιστημονικότητα.
- Να συνδέσουν τη δημιουργική σκέψη με την εκπαίδευση, την πολιτική, την οικονομία, την κοινωνία, το περιβάλλον και τον πολιτισμό, δηλαδή με πολλαπλούς χώρους προβληματισμού και δράσης.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Ξανθάκου, Π. (1998). *Η δημιουργικότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ξανθάκου, Π. & Καΐλα, Μ. (2011). *Το δημιουργικής επίλυσης πρόβλημα*. Αθήνα: Διάδραση

Ξανθάκου, Π. & Καΐλα, Μ. (2011). *Δημιουργικότητα και Καινοτομία στο Σχολείο και την Κοινωνία*.

Αθήνα: Διάδραση

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Bateson, P. & Martin, P. (2013). *Play, Playfulness, Creativity and Innovation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Florida, R. (2002). *The rise of the creative class*. New York: Basic Books.

Fry, T. (2009). *Design futuring*. Oxford, New York: Berg.

Fuad-Luke, A. (2009). *Design activism: beautiful strangeness for a sustainable world*. London, N.Y.: Earthscan from Routledge.

Lockwood, T. (Ed.) (2010). *Design thinking: Integrating innovation, customer experience, and brand value*. New York, NY: Allworth Press.

Pink, D. (2011). *A whole new mind: Why Right-Brainers Will Rule the Future*. London: Marshall Cavendish.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Γνωστική Ψυχολογία**Κωδικός μαθήματος:**

ΥΒ006

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Γ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ελένη Νικολάου

Περιεχόμενο μαθήματος:

Το μάθημα αποτελεί μια γενική εισαγωγή στο χώρο της γνωστικής ψυχολογίας. Η γνωστική ψυχολογία σχετίζεται με την επιστημονική μελέτη των νοητικών διεργασιών. Γίνεται επισκόπηση της ιστορίας της γνωστικής ψυχολογίας και των μεθόδων της. Αναλύονται σε βάθος οι γνωστικές λειτουργίες της προσοχής, της αντίληψης και της μνήμης. Παράλληλα, η μελέτη των γνωστικών λειτουργιών συνδέεται με τη νευροψυχολογική τους βάση (φυσιολογία των γνωστικών διεργασιών) και αναπτύσσεται η σχέση των ευρημάτων του κλάδου της γνωστικής ψυχολογίας με τις εφαρμογές τους στην εκπαίδευση.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές όταν θα έχουν ολοκληρώσει την παρακολούθηση του μαθήματος θα είναι σε θέση να:

- να γνωρίζουν τις εισαγωγικές έννοιες στο ερευνητικό και εφαρμοσμένο πεδίο της Γνωστικής Ψυχολογίας
- να μπορούν να περιγράφουν και να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο επιτελούνται οι νοητικές διεργασίες που αποτελούν αντικείμενο μελέτης της γνωστικής ψυχολογίας
- να περιγράφουν και να αναλύουν το σύνολο των νευροψυχολογικών δομών που σχετίζονται με τις γνωστικές λειτουργίες
- να αντιλαμβάνονται και να αναφέρουν τον τρόπο με τον οποίο οι γνωστικές λειτουργίες σχετίζονται με τις διεργασίες της μάθησης.

Προαπαιτούμενα : Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος :

Sternberg, R.J. (2006). Γνωστική Ψυχολογία (επιμέλεια Γ. Ξανθάκου & Μ. Καΐλα). Αθήνα: Ατραπός

Eysenck, M.W. (2006). Βασικές αρχές γνωστικής Ψυχολογίας. Αθήνα: Gutenberg

Πόρποδας, Κ.Δ. (2003). Η μάθηση και οι δυσκολίες της (γνωστική προσέγγιση). Πάτρα: Αυτοέκδοση

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία :

Ελληνόγλωσση:

Ρούσος, Π. (2012). Γνωστική Ψυχολογία: οι βασικές γνωστικές διεργασίες. Αθήνα: Τόπος

Ξενόγλωσση:

Sternberg, R.J. (2002). Cognitive Psychology (3rd ed). London: Wadsworth

Eysenck, M.W., & Keane, M.T. (2005) Cognitive Psychology: a student's handbook (5th ed). East Sussex Psychology: Press

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Το μάθημα διδάσκεται με τη μέθοδο των παραδόσεων, διαλέξεων και την προβολή ψηφιακών διαφανειών (powerpoint). Γίνεται κριτική ανάλυση των διδακτικών ερωτημάτων. Πραγματοποιείται διάλογος και ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών και η διατύπωση των απόψεων τους σε σχέση με τους προβληματισμούς που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης : Γραπτές εξετάσεις, προαιρετική εργασία εξαμήνου.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Θεωρίες Μάθησης και Συμπεριφορά Δασκάλου

Κωδικός μαθήματος:

ΥΒ010

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Δ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Καίλα Μαρία

Περιεχόμενο μαθήματος:

Ψυχολογικές θεωρίες μάθησης και η αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική πράξη, ιδιαίτερα στον τομέα της μάθησης και της διδασκαλίας. Παρουσίαση και ανάλυση συμπεριφοριστικών θεωριών (Pavlov, Thorndike, Watson, Guthrie, Skinner κ.ά.), κοινωνικογνωστικών (Bandura, Mahoney, Meichenbaum κ.ά.), γνωστικών (Lewin, Tolman, Piaget, Bruner κ.ά.) και ψυχοδυναμικών (Freud, Adler, Jung, Erikson κ.ά.).

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Οι μελλοντικοί εκπαιδευτικοί, οι φοιτητές / οι φοιτήτριες να πληροφορηθούν για τις ψυχολογικές θεωρίες μάθησης τόσο σε συμπεριφοριστικό επίπεδο όσο και σε κοινωνιογνωστικό, γνωστικό και ψυχοδυναμικό-ψυχαναλυτικό.
- Να είναι σε θέση να τις αξιολογήσουν, να επισημάνουν θετικά σημεία σε συσχέτιση με τομείς διδασκαλίας και να τα εφαρμόσουν.
- Να είναι σε θέση να συνδέσουν τις θεωρίες μάθησης με το σχολείο και την οικογένεια, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν συμβουλευτικό ρόλο σε γονείς.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος:**

Sternberg, R. (2007). *Γνωστική Ψυχολογία* (Επιμ. Γ. Ξανθάκου και Μ. Καϊλα, μτφ. Ι. Βραχωρίτου). Αθήνα: Ατραπός.

Κολιάδης, Ε. (1996). *Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη, Α: Συμπεριφοριστικές Θεωρίες*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Κολιάδης, Ε. (1997). *Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη, Β: Κοινωνικογνωστικές Θεωρίες*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Κολιάδης, Ε. (1997). *Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη, Γ: Γνωστικές Θεωρίες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κολιάδης, Ε. (2002). *Γνωστική Ψυχολογία, Γνωστική Νευροεπιστήμη και Εκπαιδευτική Πράξη*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ****Τίτλος Μαθήματος: Ψυχολογία και Επικοινωνία: Μη Λεκτική Συμπεριφορά****Κωδικός μαθήματος:**

YEB014

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παναγιώτης Ι. Σταμάτης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Η μη λεκτική επικοινωνία αποτελεί ένα συναρπαστικό και ταχύτατα αναπτυσσόμενο πεδίο επιστημονικής έρευνας, με ενδιαφέρουσες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις και με ευρύ φάσμα πρακτικών εφαρμογών, ιδιαίτερα στο χώρο της σύγχρονης εκπαίδευσης. Οι εκφράσεις του προσώπου, η διαπροσωπική απόσταση, η σωματική επαφή, οι κινήσεις του σώματος, οι χειρονομίες, τα φωνητικά χαρακτηριστικά της ομιλίας, η διάρκεια και η χρονική διαχείριση των μη λεκτικών σημάτων και η εμφάνιση αποτελούν διαστάσεις της μη λεκτικής επικοινωνίας που εξετάζονται στα πλαίσια του μαθήματος, ως θεμελιώδη δομικά στοιχεία ανάπτυξης σύγχρονων διδακτικών στρατηγικών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε παραμέτρους της μη λεκτικής επικοινωνίας, όπως αυτή εκδηλώνεται στη νηπιαγωγική τάξη με έμφαση στις αλληλεπιδράσεις νηπιαγωγών και νηπίων, στην ερμηνεία και έκφραση των μη λεκτικών σημάτων, στην αξιοποίηση της γλώσσας του σώματος ως στοιχείο διδακτικής στρατηγικής και βελτίωσης των συνθηκών διδασκαλίας και μάθησης.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Το μάθημα αυτό είναι εξαιρετικά πρωτότυπο για τα ελληνικά δεδομένα της εκπαίδευσης και ειδικά της τριτοβάθμιας, όπου οι φοιτήτριες/φοιτητές καλούνται, πιθανόν για πρώτη φορά συστηματικά στη ζωή τους, να εισαχθούν, να εντρυφήσουν και να μελετήσουν ενδελεχώς τη γλώσσα του σώματος, την αξιοποίησή της στη διδακτική διαδικασία και τις επιδράσεις της στα παιδιά, ιδιαίτερα της προσχολικής ηλικίας. Καλούνται επίσης να στοχαστούν και να συνειδητοποιήσουν τις μη λεκτικές τους εκφραστικές και επικοινωνιακές ικανότητες, εστιάζοντας σε κάθε μέλος του σώματός τους (πρόσωπο, χέρια κ.λπ.) και στα μη λεκτικά σήματα που αυτό εκπέμπει σε σχέση με το σχολικό χώρο

κ.ά. παράγοντες της διδασκαλίας. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του παρόντος μαθήματος επιδιώκεται να επιτευχθούν τα ακόλουθα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Να εισαχθούν οι φοιτητές/φοιτήτριες στις βασικές διαστάσεις του φαινομένου της επικοινωνίας μέσα από την ψυχολογική προσέγγιση των θεωριών επικοινωνίας και των μοντέλων τους.
- Να διδαχθούν στοιχεία μη λεκτικής επικοινωνίας (ή της γλώσσας του σώματος) καθώς και τα συνήθη προβλήματα που σχετίζονται με αυτήν, την αντιμετώπισή τους ή τις δυνατότητες αξιοποίησής τους στο περιβάλλον της τάξης.
- Να αντιληφθούν το ρόλο των αισθήσεων στην άσκηση στρατηγικών παιδαγωγικής επικοινωνίας και γενικότερα της διδακτικής αξιοποίησης της γλώσσας του σώματος.
- Να εισαχθούν στον τομέα ανάπτυξης μη λεκτικών στρατηγικών επικοινωνίας καθώς και στη συμβουλευτική σε θέματα διαπροσωπικής επικοινωνίας στο νηπιαγωγείο.
- Να γνωρίσουν τις παιδαγωγικές και διδακτικές διαστάσεις τη μη λεκτικής επικοινωνίας στην εκπαίδευση.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Κοντάκος, Α. & Σταμάτης, Π. Ι. (2014, επιμ.). *Μη λεκτική επικοινωνία στην εκπαίδευσης: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Wainwright, G., (2000). *Η γλώσσα του σώματος*. Αθήνα: Καστανιώτη.

Βρεττός, Ι. Ε. (2003). *Μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτικού-μαθητή. Άσκηση με μικροδιδασκαλία*. Αθήνα: Ατραπός.

Κοντάκος, Α., & Πολεμικός, Ν. (2000). *Η μη λεκτική επικοινωνία στο νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Παπαδάκη-Μιχαηλίδη, Ε. (1997). *Η σιωπηλή γλώσσα των συναισθημάτων - Η μη λεκτική επικοινωνία στις διαπροσωπικές σχέσεις*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Πολεμικός, Ν., & Κοντάκος, Α. (2002). *Μη λεκτική επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ρήγα, Β. (2001). *Η σωματική έκφραση στο νηπιαγωγείο και στο δημοτικό σχολείο*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δάρδανος

Σταμάτης, Π. Ι. (2012). *Παιδαγωγική επικοινωνία στην προσχολική και πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

Friedrich, H. (2000). *Επικοινωνία στο νηπιαγωγείο. Τα παιδιά ως ομιλητές και ακροατές*.

Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δάρδανος

Morris, D. (1998). *Ανθρωποπαράτηρηση. Η ανθρώπινη συμπεριφορά*. Αθήνα: Αρσενίδης.

Pease, A. (1991). *Η γλώσσα του σώματος*. Αθήνα: Έσοπτρον.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Κάθε διάλεξη υποστηρίζεται με οπτικοακουστικό υλικό και σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Ακολουθείται το διδακτικό τρίωρο σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα του ΤΕΠΑΕΣ. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη δομή, το περιεχόμενο και την οργάνωση του μαθήματος. Ήδη από το πρώτο μάθημα κάθε εξαμήνου, οι φοιτήτριες/τές γνωρίζουν το ακριβές πλάνο κάθε μαθήματος ώστε να παρακολουθούν κάθε διάλεξη έχοντας προετοιμαστεί και να συμμετέχουν ενεργά στη διδακτική διαδικασία. Στο τέλος κάθε μαθήματος ενημερώνονται εκτενέστερα για το περιεχόμενο της επόμενης διδακτικής ενότητας. Οι φοιτήτριες/τές, κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ενθαρρύνονται να εκφράσουν ερωτήματα προς το διδάσκοντα, απόψεις και βιώματα, απαντώντας σε κατάλληλα

διαμορφωμένες, διδακτικές ερωτήσεις. Επίσης, παρακινούνται να αναπτύξουν διάλογο μεταξύ τους, με αφορμή τα γνωστικά ερεθίσματα που παρέχονται κατά τη διδασκαλία. Εκτός από τη διάρκεια του μαθήματος, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με το διδάσκοντα καθημερινά, τηλεφωνικά, με e-mail και πρωτίστως δια ζώσης στο γραφείο του σε ώρες που τους γνωστοποιούνται ή σε άλλους χώρους εντός Πανεπιστημίου (βιβλιοθήκη, εργαστήρια κ.ά.). Στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.rhodes.aegean.gr/tepaes/didaskontes/stamatis/index.htm> παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για το μάθημα καθώς και υποστηρικτικό υλικό (άρθρα, σημειώσεις κ.ά.).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η εκδήλωση ενδιαφέροντος και η συμμετοχή στη διδακτική διαδικασία κάθε μαθήματος αποτελούν στοιχεία θετικής αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών. Επίσης, η συγγραφή συνθετικής εργασίας αποτελεί βασικό κριτήριο αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται γραπτά για την κατοχύρωση του 60% της βαθμολογίας ενώ το υπόλοιπο 40% κατοχυρώνεται από τη γραπτή, συνθετική εργασία που εκπόνησαν και υπέβαλαν, το θέμα της οποίας, η δομή και το περιεχόμενο καθορίζονται σε συνεργασία με το διδάσκοντα. Η πορεία εκπόνησης της εργασίας, εποπτεύεται από το διδάσκοντα, καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Ψυχολογική Αξιολόγηση του Παιδικού Ιχνογραφήματος

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΒ004

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ξανθάκου Ποτίτσα

Περιεχόμενο μαθήματος:

Η προβολική ερμηνεία του παιδικού ιχνογραφήματος (π.χ. σχέδιο της οικογένειας, του εαυτού, της σχολικής τάξης κλπ.) είναι αποκαλυπτική. Ψυχικά τραύματα και συναισθηματικές καταστάσεις του παιδιού εκφράζονται και μπορούν να ανιχνευθούν στο παιδικό σχέδιο. Εξετάζονται τρόποι ανάλυσης και ερμηνείας του σχεδίου.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

- Οι φοιτητές / οι φοιτήτριες να ενημερωθούν για τα στάδια του παιδικού ιχνογραφήματος.
- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες αναφορικά με το παιδικό σχέδιο ως προβολικό διαγνωστικό εργαλείο.
- Να είναι σε θέση να αναλύσουν και να ερμηνεύσουν το test του Corman σε γραφικό επίπεδο, επίπεδο μορφολογικών δομών και επίπεδο περιεχομένου.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Ξανθάκου, Π. (2011). *Σχεδιάζοντας μια φανταστική Οικογένεια*. Αθήνα: Διάδραση.

Μερεντιέ ντε Φ. (1981). *Το παιδικό σχέδιο*. Αθήνα: Υποδομή.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Anzieu, D. (1980). *Les méthodes projectives*. 6ème éd., Paris: P.U.F.

Corman, L. (1978). *Le test du dessin de famille*. Paris: P.U.F

Ferraris, A.O. (1980). *Les dessins d' enfants el leur signification*. Verviers: Marabout.

Lacan, J. (1994). *Le séminaire, la relation d' objet*. Paris: Seuil.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας -Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: : Θεωρίες Προσωπικότητας

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΒ013

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Ελένη Νικολάου

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :**Περιεχόμενο μαθήματος:**

Το μάθημα αποτελεί ανασκόπηση των βασικών θεωριών προσωπικότητας και των ερευνητικών πορισμάτων που τις υποστηρίζουν. Εξετάζεται η ανάπτυξη, η δομή και τα κίνητρα της προσωπικότητας, τα χαρακτηριστικά της τυπικής και της αποκλίνουσας συμπεριφοράς και οι διεργασίες που επιφέρουν αλλαγές σ' αυτή. Αναλύονται η ψυχαναλυτική θεωρία, η φαινομενολογική, η ανθρωπιστική, οι συμπεριφοριστικές θεωρίες και η κοινωνικογνωστική θεωρία του Bandura. Επίσης, παρουσιάζεται η θεωρία των προσωπικών εννοιολογικών κατασκευών της προσωπικότητας του Kelly, και οι θεωρίες για τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας. Τέλος, γίνεται κριτική αξιολόγηση της θεωρίας και της έρευνας για την προσωπικότητα.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Στο τέλος του ακαδημαϊκού εξαμήνου οι φοιτητές αναμένεται να:

- να περιγράφουν το σύνολο των κυριότερων αρχών των βασικών θεωριών προσωπικότητας.
- να περιγράφουν, να εξηγούν και να αναλύουν τις βασικές διεργασίες που σχετίζονται με τα θεωρητικά μοντέλα.
- να περιγράφουν και να ερμηνεύουν την ανθρώπινη συμπεριφορά με βάση τις συγκεκριμένες θεωρίες.

Προαπαιτούμενα : Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος :**

Pervin, A.L., & Cervone, D. (2013). Θεωρίες προσωπικότητας: έρευνα και εφαρμογές Αθήνα: Gutenberg
 Pervin, L.A., & John, O.P. (2011). Θεωρίες προσωπικότητας: έρευνα και εφαρμογές. Αθήνα: Τυπωθήτω
 Chamorro-Premuzic, T. (2013). Προσωπικότητα και ατομικές διαφορές. Αθήνα: Gutenberg

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία :

Cervone, D., & Pervin, A.L. (2013). Personality: theory and research. London : Wiley
 Pervin, A.L., Cervone, D., & John, O. P. (2005). Personality theory and research. USA: Wiley
 Friedman, S.H., & Schustack, W.M. (2011). Personality: classic theories and modern research (5th ed). USA: Pearson
 Crowne, P. D. (2009). Personality theory. (2nd ed). USA: Oxford University Press
 Schultz, D., & Schultz, S. (eds.). (2008). Theories of personality. USA: Wadsworth Cengage Learning.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διαλέξεις, προβολή διαφανειών, μελέτη και συζήτηση περιπτώσεων. Κριτική ανάλυση των διδακτικών ερωτημάτων. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών και η διατύπωση των απόψεων τους σε σχέση με τους προβληματισμούς που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης : Παράδοση προαιρετικής συνθετικής εργασίας και γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Ψυχολογία της Υγείας

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΒ011

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ελένη Νικολάου

Περιεχόμενο μαθήματος :

Το μάθημα εξετάζει την επίδραση των ψυχολογικών διεργασιών στη σωματική και ψυχική υγεία. Αναλύεται ο ρόλος των βιοσυμπεριφορικών παραγόντων (προσωπικότητα, συναισθήματα, διαχείριση του στρες) στη διατήρηση και προώθηση της υγείας. Επίσης, δίνεται έμφαση στην επίδραση που έχουν σημαντικά γεγονότα στη ζωή του νηπίου και του παιδιού, όπως είναι η απώλεια, ο θάνατος, οι χρόνιες ασθένειες και η αναπηρία.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα : Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση:

να ανακαλούν και να περιγράφουν το ερευνητικό και εφαρμοσμένο πεδίο της Ψυχολογίας της Υγείας

να αναγνωρίζουν και να εξηγούν τις ψυχοκοινωνικές παραμέτρους που καθορίζουν την υγεία και την ασθένεια και τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος :

Καραδήμας, Ε. (2005). Ψυχολογία της Υγείας. Αθήνα: Τυπωθήτω

DiMatteo, M. R., & Martin, L. R. (2011). Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Υγείας (Επιμ. Φ. Αναγνωστόπουλος και Γ. Ποταμιάνος). Αθήνα: Πεδίο

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία :

Rice, I.P. (2005). Η Ψυχολογία της Υγείας (Επιμ. Α-Σ. Αντωνίου). Αθήνα: Έλλην

Παπαδάτου, Δ., & Αναγνωστόπουλος, Φ. (2012). Η Ψυχολογία στο χώρο της Υγείας. Αθήνα: Πεδίο

Αναγνωστόπουλος, Φ., & Καραδήμας, Ε. (Επιμ.) (2008). Υγεία και ασθένεια: ψυχολογικές διεργασίες. Αθήνα: Λιβάνης

Ποταμιάνος, Γ. (1995). Δοκίμια στη Ψυχολογία της Υγείας. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι :

Προφορικές παραδόσεις, προβολή διαφανειών. Κριτική ανάλυση διδακτικών ερωτημάτων. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών και η διατύπωση των απόψεων τους σε σχέση με τους προβληματισμούς που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης :

Παράδοση προαιρετικής συνθετικής εργασίας και γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΒ015

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκουσας:

Χριστίνα Φ. Παπαηλιού

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στο συγκεκριμένο μάθημα εξετάζονται τα κριτήρια στα οποία βασίζεται η διάκριση φυσιολογικής και παθολογικής συμπεριφοράς, τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης των αναπτυξιακών διαταραχών, η αιτιοπαθογένεια και οι δυνατότητες πρόληψης των αναπτυξιακών διαταραχών καθώς και η κλινική εικόνα που παρουσιάζει ένα φάσμα ψυχικών διαταραχών, όπως η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), οι Γλωσσικές Διαταραχές, οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και οι Διαταραχές Άγχους/Κατάθλιψης, στις διάφορες ηλικίες. Επιπλέον, μελετώνται η συννοσηρότητα μεταξύ των αναπτυξιακών διαταραχών, η διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει σε έγκυρη και αξιόπιστη διάγνωση, οι σύγχρονες μέθοδοι αντιμετώπισής τους και ρόλος των εκπαιδευτικών στον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των αναπτυξιακών διαταραχών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Να κατανοηθούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Η διάκριση φυσιολογικής και παθολογικής συμπεριφοράς
- Τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης των αναπτυξιακών διαταραχών
- Τα εργαλεία διάγνωσης των αναπτυξιακών διαταραχών
- Η διαδικασία μέσω της οποίας θα προκύψει μία έγκυρη και αξιόπιστη διάγνωση
- Η αιτιοπαθογένεια και οι δυνατότητες πρόληψης των αναπτυξιακών διαταραχών
- Η κλινική εικόνα που παρουσιάζει ένα φάσμα ψυχικών διαταραχών, όπως η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), οι Γλωσσικές Διαταραχές, οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και οι Διαταραχές Άγχους/Κατάθλιψης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση των πρωτογενών και δευτερογενών συμπτωμάτων κάθε διαταραχής.
- Η εκδήλωση των αναπτυξιακών διαταραχών στις διάφορες ηλικίες.
- Η εκδήλωση των αναπτυξιακών διαταραχών σε διάφορα πλαίσια.
- Η συννοσηρότητα μεταξύ των αναπτυξιακών διαταραχών
- Οι σύγχρονες μέθοδοι αντιμετώπισης των αναπτυξιακών διαταραχών
- Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στον εντοπισμό και την αντιμετώπιση αναπτυξιακών διαταραχών

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση ο φοιτητής/τρια να υλοποιεί/εφαρμόζει:

- τεχνικές για τον έγκαιρο εντοπισμό των προαναφερθέντων αναπτυξιακών διαταραχών, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της προσχολικής ηλικίας.
- τεχνικές για τη διάκριση του παιδιού που παρουσιάζει κάποιου είδους αναπτυξιακή διαταραχή από το τυπικά αναπτυσσόμενο παιδί.
- τεχνικές συμβουλευτικής και παρότρυνσης προς τους γονείς να απευθυνθούν σε ειδικό.
- τεχνικές διαχείρισης του εκάστοτε προβλήματος στο πλαίσιο της σχολικής τάξης.
- στρατηγικές συνεργασίας με τον/ην ψυχολόγο και άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας που παρακολουθούν το παιδί.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2002). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων*. Αθήνα: Τυπωθήτω Δαρδανός.

Wenar, C., & Kerig, P. (2008). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. Αθήνα: Gutenberg.

Wilmshurst, L. (2009). *Εξελικτική ψυχοπαθολογία: Μία αναπτυξιακή προσέγγιση*. Αθήνα: Gutenberg.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Cicchetti, D., & Cannon, T. D. (1999). Neurodevelopmental processes in the ontogenesis and epigenesis of psychopathology. *Development and Psychopathology*, 11, 375–393.

Collia-Faherty, C. (2003). *Αυτισμός, Τι σημαίνει για μένα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καλύβα, Ε. (2005). *Αυτισμός. Εκπαιδευτικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (Επίμ.) (2012). *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και θεραπευτική αντιμετώπιση*. Αθήνα: Gutenberg.

Μιχαηλίδης, Κ. Θ. (2009). *Συνεκπαίδευση και αναπηρία: Μία ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2001). *Παιδιά και Έφηβοι με Ειδικές Ανάγκες και Δυνατότητες. Τόμος Α': Σύγχρονες Τάσεις Εκπαίδευσης και Ειδικής Υποστήριξης*. Αθήνα: Ατραπός.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2001). *Παιδιά και Έφηβοι με Ειδικές Ανάγκες και Δυνατότητες. Τόμος Β': Νοητική Υστέρηση. Ψυχολογική, Κοινωνιολογική και Παιδαγωγική Προσέγγιση*. Αθήνα: Ατραπός.

Τζουριάδου, Μ. (1995). *Παιδιά με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Μια Ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Προμηθέας

Παπαγεωργίου, Β. (2012). Η συνύπαρξη της ΔΕΠ-Υ και των Διαταραχών Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ).

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (επίμ.), *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και θεραπευτική αντιμετώπιση* (σσ. 135-159). Αθήνα: Gutenberg.

Τσιάντης, Γ., & Αλεξανδρίδης, Α., (Επιμ.), (2009). *Προσχολική Παιδοψυχιατρική*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε 3 ώρες /εβδομάδα

Κάθε τρίωρη συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Κάθε συνάντηση μπορεί να περιλαμβάνει: διάλεξη της διδάσκουσας, παρουσίαση οπτικοακουστικού υλικού, το οποίο οι φοιτητές καλούνται να επεξεργαστούν με βάση δομημένο πρωτόκολλο παρατήρησης.

Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να διατυπώνουν απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης και να συζητούν τις παρατηρήσεις τους επί του οπτικοακουστικού υλικού ή οποιασδήποτε άλλης περίπτωσης αντιμετωπίζουν στα νηπιαγωγεία που επισκέπτονται.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, υποχρεωτική γραπτή εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Τίτλος Μαθήματος: Εκπαιδευτική Συμβουλευτική

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΒ021

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ελένη Νικολάου

Περιεχόμενο μαθήματος :

Ο εκπαιδευτικός εκτός από το διδακτικό του ρόλο, ασκεί και ρόλο συμβουλευτικό τόσο στους μαθητές του όσο και στους γονείς των μαθητών του.

Το μάθημα εξετάζει τις βασικές θεωρίες συμβουλευτικής, τα στάδια της συμβουλευτικής διαδικασίας και τις βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής. Εστιάζεται στη συμβουλευτική στην εκπαίδευση και αναλύεται η συμβουλευτική διάσταση του ρόλου του εκπαιδευτικού. Επίσης, επισημαίνεται η συμβολή της συμβουλευτικής στο χώρο της εκπαίδευσης και οι εφαρμογές της.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- να ονομάζουν και να αναφέρουν τις βασικές έννοιες, θεωρίες, μεθόδους και έρευνες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας.
- να προσδιορίζουν και να εξηγούν το ρόλο του συμβούλου και τα χαρακτηριστικά της συμβουλευτικής σχέσης.
- να επισημαίνουν τις εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας στο χώρο της εκπαίδευσης.

Προαπαιτούμενα : Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Μαλικιώση-Λοΐζου, Μ. (2011). Η συμβουλευτική ψυχολογία στην εκπαίδευση: από τη θεωρία στη πράξη. Αθήνα: Πεδίο

Χατζηχρήστου, Χ. (2014). Συμβουλευτική στη σχολική κοινότητα. Αθήνα: Gutenberg

Μαλικιώση-Λοΐζου, Μ. (2014). Συμβουλευτική Ψυχολογία. Αθήνα: Πεδίο

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία :

Corey, G. (2005). Θεωρία και πρακτική της συμβουλευτικής και της ψυχοθεραπείας (επιμέλεια Ευ. Κοτρώτσου). Αθήνα: Έλλην

McLeod, J. (2005). Εισαγωγή στη συμβουλευτική. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μπρούζος, Α. (2004). Προσωποκεντρική συμβουλευτική: θεωρία, έρευνα και εφαρμογές. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι :

Προφορικές παραδόσεις, προβολή διαφανειών. Κριτική ανάλυση των διδακτικών ερωτημάτων. Ενθαρρύνεται η συμμετοχή των φοιτητών και η διατύπωση των απόψεων τους σε σχέση με τους προβληματισμούς που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο. Μελέτη περιπτώσεων και ασκήσεις στις συμβουλευτικές δεξιότητες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης : παράδοση προαιρετικής συνθετικής εργασίας και γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Ψυχολογική Αξιολόγηση: Η Μέτρηση της Νοημοσύνης και της Προσωπικότητας

Κωδικός μαθήματος:

YEB001

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ'

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Άννα Πολεμικού

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Η ψυχολογική αξιολόγηση αφορά στη συγκριτική αποτίμηση πληροφοριών που προέρχονται από πολλές πηγές, όπως είναι η παρατήρηση, οι συνεντεύξεις, διάφορες κλίμακες εκτίμησης, τα προβολικά τεστ και ειδικότερες ψυχολογικές δοκιμασίες, με σκοπό τη συνθετική εκτίμηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς και των νοητικών διεργασιών. Στο πλαίσιο του μαθήματος μελετώνται βασικές αρχές ψυχολογικής αξιολόγησης και μέτρησης. Αναλύονται οι έννοιες της νοημοσύνης και της προσωπικότητας με έμφαση στις κλασικές θεωρίες προσωπικότητας, καθώς και στη διαφοροποίηση συναισθηματικής (emotional) και πνευματικής (spiritual) νοημοσύνης. Περιγράφεται η κλινική συνέντευξη και εξετάζονται τα σταθμισμένα τεστ καθώς και οι κλίμακες μέτρησης για την αξιολόγηση των πνευματικών λειτουργιών, της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς. Τέλος, παρουσιάζονται ορισμένα θεμελιώδη ζητήματα για την αξιολόγηση της μάθησης των μαθητών με αυτοσχέδια τεστ κατασκευασμένα από τους/τις ίδιους/ες τους/τις εκπαιδευτικούς.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές σε έννοιες, θεωρίες και μεθοδολογικές παραμέτρους της ψυχολογικής αξιολόγησης. Επικεντρώνεται σε ζητήματα των αρχών που διέπουν την ψυχομετρική διαδικασία (π.χ. μεταβλητές, έλεγχος υποθέσεων, εγκυρότητα και αξιοπιστία), στην επιλογή των κατάλληλων ψυχολογικών δοκιμασιών, στην ανάλυση των στοιχείων που συνθέτουν αυτές τις δοκιμασίες, στην κατασκευή των τεστ, και στις εφαρμογές ψυχομετρικής αξιολόγησης σε διάφορα πλαίσια (π.χ. εκπαίδευση, συμβουλευτική, υγεία). Ταυτόχρονα, παρουσιάζει τις βασικές θεωρίες προσωπικότητας (ψυχοδυναμική, γνωσιακή-συμπεριφορική, ανθρωπιστικές, θεωρίες παραγόντων) και νοημοσύνης (IQ, EQ, SQ) και τις ψυχομετρικές τους αποτυπώσεις σε κλίμακες και δοκιμασίες.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα:

1. Γνωρίζουν τις εφαρμογές της σύγχρονης ψυχομετρίας στην αξιολόγηση των ατομικών διαφορών.
2. Κατανοούν τα βασικά ζητήματα της ψυχολογικής αξιολόγησης και ψυχομετρίας (διαμόρφωση θεωρητικών προτάσεων και ερευνητικών υποθέσεων, έλεγχος υποθέσεων)
3. Αναγνωρίζουν τις βασικές τεχνικές ανάλυσης των ψυχομετρικών δοκιμασιών (περιεχόμενο και μετρήσεις: είδη μεταβλητών, κλίμακες μέτρησης, ανάλυση δεδομένων)
4. Ερμηνεύουν και θα παρουσιάζουν τις ψυχομετρικές ποιότητες των δοκιμασιών (π.χ. εγκυρότητα και αξιοπιστία)
5. Εφαρμόζουν τις βασικές αρχές της ψυχομετρίας (σε συνεντεύξεις, κλίμακες εκτίμησης, τεστ)
6. Διακρίνουν ανάμεσα στις δοκιμασίες που αξιολογούν την προσωπικότητα, την επάρκεια και τα ενδιαφέροντα του ατόμου, και πώς αυτά σχετίζονται με την ανθρώπινη συμπεριφορά, τη σκέψη, το συναίσθημα και τα κίνητρα.
7. Αρθρώσουν σύγχρονα θέματα και αντιπαραθέσεις στην αξιολόγηση της προσωπικότητας και της νοημοσύνης
8. Κατανοούν πώς οι ατομικές διαφορές μπορούν να βελτιώσουν την κατανόησή μας για διαφόρων ειδών ψυχολογικές έννοιες, ενημερώνοντας τους λειτουργικούς τους ορισμούς.
9. Γνωρίζουν το περιεχόμενο διαφόρων ειδών τεστ προσωπικότητας και επάρκειας και τις πρακτικές και δεοντολογικές προεκτάσεις της ψυχομετρικής διαδικασίας.

10. Παράγουν ερευνητικό έργο, όπως ορίζεται από το APA για δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά.

Επιπρόσθετα, αφού διαμορφώσουν τις σκέψεις τους για κάποια εννοιολογική κατασκευή, θα κληθούν να ετοιμάσουν παρουσιάσεις ή/και να κατασκευάσουν ένα ερωτηματολόγιο και θα επιδοθούν στη συλλογή δεδομένων, τα οποία και θα αναλύσουν ώστε να παραθέσουν τα ευρήματά τους.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Δεν υπάρχουν ειδικά προαπαιτούμενα συμμετοχής στο μάθημα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Pervin, A.L., & Cervone, D. (2013). *Θεωρίες Προσωπικότητας: Έρευνα και Εφαρμογές* (10^η έκδοση). Στον Α. Μπρούζο (Επιστ. Επιμ.). Αθήνα: Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.

Πολεμικού, Α. (2016). *Μεγαλώνοντας Πνευματικά Παιδιά: Από την Υπέρτατη Νοημοσύνη στην Υπέρτατη Ευτυχία*. Αθήνα: Εκδόσεις Αρμός. (ISBN13 – 9789605279844).

Παρασκευόπουλος, Ι.Ν. (1993). *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας* (τόμος 2). Αθήνα: Αυτοέκδοση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Gregory, R.J. (2011). *Psychological testing: History, principles, and applications* (6th ed.). Boston: Pearson.

Κυριαζή, Ν. (2011). *Η κοινωνιολογική Έρευνα: Κριτική Επισκόπηση των Μεθόδων και των Τεχνικών*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Ουζούνη, Χ., & Νακάκης, Κ. (2001). Η αξιοπιστία και η εγκυρότητα των εργαλείων μέτρησης σε ποσοτικές μελέτες. *Νοσηλευτική*, 50(2), 231-239. ([σύνδεσμος](#))

Schnell, R., Hill, P.B., & Esser, E. (2014). *Μέθοδοι Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας*. Ν. Ναγόπουλος & Γ. Γκιόσος (Επιστ. Επιμ.). Αθήνα: Εκδόσεις Προπομπός.

Javeu, C. (2000). *Η Έρευνα με Ερωτηματολόγιο: Το Εγχειρίδιο του Καλού Ερευνητή*. Κ. Τζαννόνε-Τζωρτζή (Μτφ. & Επιστ. Επιμ.). Αθήνα: Τυπωθήτω, Γιώργος Δαρδανός.

- Friedman, H. S. & Schustack, M. W. (2012). *Personality, classic theories and modern research* (5th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Wodrich, D.L. (1997). *Children's psychological testing: A guide for nonpsychologists* (3rd ed). Baltimore, MD: Brookes Publishing Company.
- Reynolds, C.R., Kamphaus, R.W., & Hendry, C.N. (Eds.). (2003). *Handbook of psychological and educational assessment of children: Intelligence, aptitude, and achievement* (2nd ed.). New York: Guilford Press.
- Van Ornum, W., Dunlap, L.L., & Shore, M. (2007). *Psychological testing across the lifespan*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Τζούνης, Ε., & Γουργουλιάνης, Κ. (2013). Πνευματικότητα και πνευματική αξιολόγηση: Ο ρόλος τους στην παροχή πνευματικής φροντίδας. *Διεπιστημονική Φροντίδα Υγείας*, 5(1), 7-12. [\(σύνδεσμος\)](#)
- Yurdakul, N., Ker-Dincer, M., & Vural, Z.B.A. (2008). Searching for excellence in educational communication: The role of IQ, EQ and SQ. *Bilig*, 45, 147-164. [\(σύνδεσμος\)](#)

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα συμπεριλαμβάνει εβδομαδιαίες διαλέξεις, βασικά και συμπληρωματικά αναγνώσματα, και την προετοιμασία παρουσιάσεων οι οποίες διεξάγονται ομαδικά, σε θεματικές συγγενείς προς τη διδακτέα ύλη.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Παρουσιάσεις φοιτητών (ομαδικές - 20% του συνολικού βαθμού), τελικές εξετάσεις πολλαπλής επιλογής (80% του συνολικού βαθμού).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική Παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Έρευνα σε Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας

EPEB012

**Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Κωδικός μαθήματος:

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκουσας:

Χριστίνα Φ. Παπαηλιού

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στο χώρο της ψυχολογικής έρευνας και ειδικότερα της έρευνας στον κλάδο της Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας. Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες στοιχειώδη εμπειρία και βασικές γνώσεις για τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η έρευνα στο πλαίσιο του κλάδου της Αναπτυξιακής Ψυχοπαθολογίας, από το στάδιο της διαμόρφωσης των ερευνητικών υποθέσεων, μέχρι τον σχεδιασμό της έρευνας, τη συλλογή ερευνητικών δεδομένων, την καταγραφή τους σε λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (SPSS), την ανάλυση και την τελική παρουσίαση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων με τη μορφή επιστημονικής αναφοράς. Επιπλέον, το συγκεκριμένο μάθημα παρέχει τη δυνατότητα εξάσκησης της κριτικής σκέψης στη σχετική βιβλιογραφία. Τα θέματα τα οποία τίθενται προς διερεύνηση αφορούν τη συμπτωματολογία της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), της Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ), των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών και των Διαταραχών Άγχους/Κατάθλιψης. Επιπλέον, εξετάζονται οι αντιλήψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών για τις διαταραχές αυτές καθώς και για τη συνεκπαίδευση παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Να κατανοηθούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Η διαδικασία διεξαγωγής μίας επιστημονικής μελέτης (διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων, ερευνητικός σχεδιασμός, συλλογή, καταγραφή και ανάλυση δεδομένων, παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων).
- Οι περιορισμοί που ενυπάρχουν σε μία επιστημονική μελέτη και οι αδυναμίες στις οποίες μπορεί να οδηγήσει ο ανεπαρκής σχεδιασμός της.
- Οι βασικές αρχές λειτουργίας του SPSS
- Οι βασικές αρχές στατιστικής επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων
- Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας
- Η κριτική επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας
- Η κλινική εικόνα που παρουσιάζει ένα φάσμα ψυχικών διαταραχών, όπως η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), η Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), οι Γλωσσικές Διαταραχές, οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και οι Διαταραχές Άγχους/Κατάθλιψης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση των πρωτογενών και δευτερογενών συμπτωμάτων κάθε διαταραχής.
- Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τις προαναφερθείσες διαταραχές.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση ο φοιτητής/τρια να υλοποιεί/εφαρμόζει:

- Διαδικασία διεξαγωγής μίας επιστημονικής μελέτης (διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων, ερευνητικός σχεδιασμός, συλλογή, καταγραφή και ανάλυση δεδομένων, παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων).
- Ενεδειγμένες τεχνικές για τον περιορισμό των αδυναμιών μίας επιστημονικής μελέτης.
- Εισαγωγή δεδομένων στο SPSS
- Βασικά εργαλεία στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων
- Ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας
- Συγγραφή ερευνητικού πρωτοκόλλου.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ, παρακολούθηση μαθήματος ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2002). Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων. Αθήνα: Τυπωθήτω Δαρδανός.

Wenar, C., & Kerig, P. (2008). Εξελικτική Ψυχοπαθολογία. Αθήνα: Gutenberg.

Wilmshurst, L. (2009). Εξελικτική ψυχοπαθολογία: Μία αναπτυξιακή προσέγγιση. Αθήνα: Gutenberg.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Cicchetti, D., & Cannon, T. D. (1999). Neurodevelopmental processes in the ontogenesis and epigenesis of psychopathology. *Development and Psychopathology*, 11, 375–393.

Collia-Faherty, C. (2003). Αυτισμός, Τι σημαίνει για μένα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καλύβα, Ε. (2005). Αυτισμός. Εκπαιδευτικές και θεραπευτικές προσεγγίσεις. Αθήνα: Παπαζήσης.

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (Επίμ.) (2012). Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και θεραπευτική αντιμετώπιση. Αθήνα: Gutenberg.

Μιχαηλίδης, Κ. Θ. (2009). Συνεκπαίδευση και αναπηρία: Μία ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση. Αθήνα: Παπασωτηρίου.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2001). Παιδιά και Έφηβοι με Ειδικές Ανάγκες και Δυνατότητες. Τόμος Α': Σύγχρονες Τάσεις Εκπαίδευσης και Ειδικής Υποστήριξης. Αθήνα: Ατραπός.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2001). Παιδιά και Έφηβοι με Ειδικές Ανάγκες και Δυνατότητες. Τόμος Β': Νοητική Υστέρηση. Ψυχολογική, Κοινωνιολογική και Παιδαγωγική Προσέγγιση. Αθήνα: Ατραπός.

Τζουριάδου, Μ. (1995). Παιδιά με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Μια Ψυχοπαιδαγωγική Προσέγγιση. Θεσσαλονίκη: Προμηθέας

Παπαγεωργίου, Β. (2012). Η συνύπαρξη της ΔΕΠ-Υ και των Διαταραχών Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ).

Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (επίμ.), Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και θεραπευτική αντιμετώπιση (σσ. 135-159). Αθήνα: Gutenberg.

Τσιάντης, Γ., & Αλεξανδρίδης, Α., (Επιμ.), (2009). Προσχολική Παιδοψυχιατρική. Αθήνα: Καστανιώτης.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε 3 ώρες /εβδομάδα

Κάθε τρίωρη συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα. Κάθε συνάντηση μπορεί να περιλαμβάνει: διάλεξη της διδάσκουσας, παρουσίαση οπτικοακουστικού υλικού.

Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να διατυπώνουν απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Παράδοση πρωτοκόλλου έρευνας στο τέλος του εξαμήνου.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Προβολικά Τεστ Προσωπικότητας: Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση

Κωδικός μαθήματος:

EPEB010

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

B-Γ- Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ξανθάκου Ποτίτσα

Περιεχόμενο μαθήματος:

Διενεργείται ανάλυση των εξελίξεων στη θεωρία και την έρευνα για την προσωπικότητα και τα προβολικά τεστ ανίχνευσης και ερμηνείας της προσωπικότητας για νήπια και παιδιά. Μελετώνται μέσα από πρωτόκολλα περιπτώσεων τα τεστ C.A.T. του Bellak και T.A.T του Murray, ενώ δίνεται έμφαση στις συνεξαρτήσεις με την εκπαίδευση και τον εκπαιδευτικό.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτητές / οι φοιτήτριες να ενημερωθούν για τις εξελίξεις στη θεωρία και την έρευνα για τα προβολικά τεστ ανίχνευσης και ερμηνείας της προσωπικότητας για νήπια και παιδιά

Να καλλιεργήσουν δεξιότητες μελέτης, μέσα από πρωτόκολλα περιπτώσεων, προβολικών τεστ προσωπικότητας

Να είναι σε θέση να αναλύσουν και να ερμηνεύσουν προβολικά τεστ προσωπικότητας.

Προαπαιτούμενα: «Ψυχολογική Αξιολόγηση του Παιδικού Ιχνογραφήματος»

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

Ξανθάκου, Π. (2011). *Σχεδιάζοντας μια φανταστική Οικογένεια*. Αθήνα: Διάδραση.

Μερεντιέ ντε Φ. (1981). *Το παιδικό σχέδιο*. Αθήνα: Υποδομή.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Anzieu, D. (1980). *Les méthodes projectives*. 6ème éd., Paris: P.U.F.

Corman, L. (1978). *Le test du dessin de famille*. Paris: P.U.F

Ferraris, A.O. (1980). *Les dessins d'enfants et leur signification*. Verviers: Marabout.

Lacan, J. (1994). *Le séminaire, la relation d'objet*. Paris: Seuil.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Ομαδοσυνεργατική μέθοδος - Διεπιστημονική προσέγγιση – ΤΠΕ

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης: Παράδοση εργασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Έρευνα σε Θέματα Γλωσσικών Διαταραχών

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΒ013

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

B – Γ- Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκουσας:

Χριστίνα Φ. Παπαηλιού

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στο χώρο της ψυχολογικής έρευνας και ειδικότερα της έρευνας στον κλάδο των Γλωσσικών Διαταραχών. Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες στοιχειώδη εμπειρία και βασικές γνώσεις για τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η έρευνα για τις Γλωσσικές Διαταραχές, από το στάδιο της διαμόρφωσης των ερευνητικών υποθέσεων, μέχρι τον σχεδιασμό της έρευνας, τη συλλογή ερευνητικών δεδομένων, την καταγραφή τους σε λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (SPSS), την ανάλυση και την τελική παρουσίαση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων με τη μορφή επιστημονικής αναφοράς. Επιπλέον, το συγκεκριμένο μάθημα παρέχει τη δυνατότητα εξάσκησης της κριτικής σκέψης στη σχετική βιβλιογραφία. Τα θέματα τα οποία τίθενται προς διερεύνηση αφορούν τα προβλήματα ακουστικής διάκρισης, άρθρωσης, περιορισμένου λεξιλογίου, φωνολογικής επίγνωσης καθώς και τη σχέση τους με τις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, ενώ εξετάζεται και ο τραυλισμός. Επιπλέον, εξετάζονται οι αντιλήψεις και οι στάσεις των εκπαιδευτικών για τα γλωσσικά προβλήματα των παιδιών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Να κατανοηθούν τα ακόλουθα ζητήματα:

- Η διαδικασία διεξαγωγής μίας επιστημονικής μελέτης (διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων, ερευνητικός σχεδιασμός, συλλογή, καταγραφή και ανάλυση δεδομένων, παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων).
- Οι περιορισμοί που ενυπάρχουν σε μία επιστημονική μελέτη και οι αδυναμίες στις οποίες μπορεί να οδηγήσει ο ανεπαρκής σχεδιασμός της.
- Οι βασικές αρχές λειτουργίας του SPSS
- Οι βασικές αρχές στατιστικής επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων
- Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας
- Η κριτική επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας
- Τα προβλήματα ακουστικής διάκρισης, άρθρωσης, περιορισμένου λεξιλογίου, φωνολογικής επίγνωσης καθώς και η σχέση τους με τις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, και ο τραυλισμός
- Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τα γλωσσικά προβλήματα των μικρών παιδιών.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση ο φοιτητής/τρια να υλοποιεί/εφαρμόζει:

- Τη διαδικασία διεξαγωγής μίας επιστημονικής μελέτης (διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων, ερευνητικός σχεδιασμός, συλλογή, καταγραφή και ανάλυση δεδομένων, παρουσίαση ερευνητικών αποτελεσμάτων).
- Ενδεδειγμένες τεχνικές για τον περιορισμό των αδυναμιών μίας επιστημονικής μελέτης.
- Εισαγωγή δεδομένων στο SPSS
- Βασικά εργαλεία στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων
- Ερμηνεία των αποτελεσμάτων της έρευνας
- Συγγραφή ερευνητικού πρωτοκόλλου
- Βασικές τεχνικές αντιμετώπισης γλωσσικών προβλημάτων στο πλαίσιο της σχολικής τάξης.
- Βασική συμβουλευτική γονέων για την παραπομπή των παιδιών σε ειδικούς ψυχικής υγείας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΙΙ, παρακολούθηση μαθήματος ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑ.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Βοσνιάδου, Σ. (1995). *Κείμενα Εξελικτικής Ψυχολογίας*, Α' Τόμος, Γλώσσα. Αθήνα: Gutenberg.
 Κατή, Δ. (2000). *Γλώσσα και επικοινωνία στο παιδί*. Αθήνα: Οδυσσέας.
 Παπαηλιού, Χ. (2005). *Η ανάπτυξη της γλώσσας*. Αθήνα: Παπαζήσης.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Barrett, M. (Ed.) (1999). *The Development of language*. London: Psychology Press.
 Bloom L. (1993). *Language development from two to three*. Cambridge: Cambridge University Press.
 Cole, M. & Cole, S.R. (2001). *Η ανάπτυξη των παιδιών*, Τόμος Β, Κεφ. 8. Αθήνα: Συπωθήτω.
 Fenson, L. (1994). *Variability in early communicative development*. Chicago: Society for Research in Child Development.
 Fletcher, P. & Garman, M. (1986). *Language acquisition: Studies in first language development*. Cambridge: Cambridge University Press
 Fletcher, P. & MacWhinney, B. (Eds.) (1995). *The handbook of child language*. Oxford: Blackwell.
 Owens, R. E. (1996). *Language development: An introduction*. Boston: Allyn and Bacon.
 Πόρποδας, Κ. (1992). *Γνωστική Ψυχολογία*, Τόμος 2, Θέματα ψυχολογίας της γλώσσας – Λύση προβλημάτων. Αθήνα.
 Sue Savage-Rumbaugh, E.S. (1993). *Language comprehension in ape and child*. Chicago: Society for Research in Child Development.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα διδάσκεται σε 3 ώρες /εβδομάδα

Κάθε τρίωρη συνάντηση υποστηρίζεται από σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό και τεχνολογικά μέσα.
 Κάθε συνάντηση μπορεί να περιλαμβάνει: διάλεξη της διδάσκουσας, παρουσίαση οπτικοακουστικού υλικού.

Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να διατυπώνουν απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο της διάλεξης.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Παράδοση πρωτοκόλλου έρευνας στο τέλος του εξαμήνου.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Προβλήματα Συμπεριφοράς νηπίων και παιδιών: Απόψεις εκπαιδευτικών

Κωδικός μαθήματος:

EPEB015

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β – Γ - Δ

Εαρινό

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
 Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
 Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Εξάμηνο σπουδών:**Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):**

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ελένη Νικολάου

Περιεχόμενο μαθήματος:

Το μάθημα αυτό εστιάζεται σε βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό της έρευνας και πιο συγκεκριμένα στο σχεδιασμό ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων.

Παράλληλα, αναλύονται τα βασικά στάδια της επιστημονικής έρευνας.

Επικεντρώνεται στη μελέτη των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών για ποικίλα προβλήματα συμπεριφοράς των παιδιών τα οποία ενδέχεται να σχετίζονται για παράδειγμα με τις αγχώδεις διαταραχές, τη ντροπαλή συμπεριφορά, την κατάθλιψη, το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αναφέρουν τις βασικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διαδικασία της έρευνας στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.
- να σχεδιάζουν ερωτηματολόγια κατάλληλα για την διεξαγωγή της έρευνας.
- να σχεδιάζουν και να διενεργούν συνεντεύξεις.
- να εφαρμόζουν τις γνώσεις της επιστημονικής έρευνας στο γνωστικό πεδίο του μαθήματος.

Προαπαιτούμενα : Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος :**

Javeau, C. (2000). Η έρευνα με ερωτηματολόγιο: εγχειρίδιο του καλού ερευνητή. Αθήνα: Τυπωθήτω

Cohen, L., & Manion, L., & Morrison, K. (2008). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Μεταίχμιο

Robson, C. (2007). Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Αθήνα: Gutenberg

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία :

Mason, J. (2003). Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας (επιμέλεια Ν. Κυριαζή). Αθήνα: Πεδίο.

Robson, C. (2011). Real world research. London: Wiley.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). Research methods in education. London: Routledge.

Volkmar, R. F., Paul, R., Klin, A., & Cohen, D. (eds.), (2005). Handbook of autism and pervasive developmental disorders (3rd ed). Hoboken, N.J, U.S: Wiley.

Mason, J. (2002). Qualitative Researching. London: Sage.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι :

Εισηγήσεις-διαλέξεις, προβολή διαφανειών και καθοδήγηση στον σχεδιασμό των κατάλληλων ερευνητικών εργαλείων και τη συγγραφή της ερευνητικής έκθεσης. Κριτική ανάλυση επιστημονικών άρθρων. Διεξαγωγή έρευνας.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης : Συγγραφή ερευνητικής εργασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)

Ψυχολογική Αξιολόγηση: Μέτρηση της Νοημοσύνης και της Προσωπικότητας
Κοινωνική Ψυχολογία
Ψυχολογία Ατομικών Διαφορών
Νευροφυσιολογία
Τεχνικές Δημιουργικότητας

3. ΤΟΜΕΑΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τίτλος Μαθήματος: Παιδικό Βιβλίο: Θεωρία και Ιστορία

Κωδικός μαθήματος:

ΥΓ001

Τύπος μαθήματος:

Θεωρητικό-Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος:

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

A

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος :

Ιωάννης Σ. Παπαδάτος

Περιεχόμενο μαθήματος:

Απόψεις για την παιδική λογοτεχνία. Θεωρίες για την Ανάγνωση. Το παιδί ως αναγνώστης και κριτικός. Αφηγηματικά στοιχεία. Ποίηση – Παραμύθι – Μύθος – Μικρή ιστορία. Εικονογραφημένο βιβλίο και Εικονοβιβλίο. Διήγημα. Μυθιστόρημα. Το βιβλίο γνώσεων. Η διδασκαλία της λογοτεχνίας για παιδιά. Σύγχρονες τάσεις και προσεγγίσεις λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά (διακειμενικότητα, μεταμυθοπλασία, μαγικός ρεαλισμός κ.ά.).

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

α. Η γνώση: βασικών στοιχείων σύγχρονων θεωριών για την ανάγνωση και τη λογοτεχνία, σύγχρονων τάσεων και προσεγγίσεων των λογοτεχνικών κειμένων για παιδιά, της ιστορίας του βιβλίου για παιδιά (λογοτεχνικού και γνώσεων) κατά είδος, θεματικό περιεχόμενο και συγγραφέα. β. η κριτική προσέγγιση και αξιολόγηση των κειμένων. γ. η δυνατότητα σχεδιασμού διδασκαλιών με απώτερο στόχο τη διδασκαλία κειμένων στην τάξη.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

- Κανατσούλη, Μ. *Εισαγωγή στη θεωρία και κριτική της παιδικής λογοτεχνίας*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 2007.

- Παπαδάτος, Σ. Γ. *Το παιδικό βιβλίο στην εκπαίδευση και στην κοινωνία*. Αθήνα: Παπαδόπουλος, 2014.
- Παπαντωνάκης, Δ. Γ. *Θεωρίες Λογοτεχνίας και ερμηνευτικές προσεγγίσεις κειμένων για παιδιά και για νέους*. Αθήνα: Πατάκης, 2009.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

Ελληνόγλωσση

- Αναγνωστοπούλου, Δ. *Λογοτεχνική πρόσληψη στην Προσχολική και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πατάκης, 2002.
- Γιαννικοπούλου, Α. *Στη χώρα των χρωμάτων. Το σύγχρονο εικονογραφημένο βιβλίο*. Αθήνα: Παπαδόπουλος, 2008.
- Καρακίτσιος, Α. *Θέματα παιδικής λογοτεχνίας*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός, 2008.
- Κατσίκη-Γκίβαλου, Ά. *Το θαυμαστό ταξίδι*. Αθήνα: Πατάκης, 2006¹³.
- Οικονομίδου, Σ. *Το παιδί πίσω από τις λέξεις. Ο εννοούμενος αναγνώστης των βιβλίων*. Αθήνα: Gutenberg, Γιώργος & Κώστας Δαρδανός, 2016.
- Σακελλαρίου, Χ. *Ιστορία της παιδικής λογοτεχνίας ελληνικής και παγκόσμιας με στοιχεία θεωρίας*. Αθήνα: Νόηση, 2008.

Ξενόγλωσση:

- Hunt, P. *An Introduction to Children's Literature*. Oxford: Oxford University Press, 1994.
- Nodelman, P. & Reimer, M. *The Pleasures of Children's Literature*. Boston/New York/London, Allyn and Bacon, 2003³.
- Maybin, J.-Watson, J. N. (επιμ). *Children's Literature: Approaches and Territories*. Basingstoke, England: Palgrave Macmillan, 2009.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διαλέξεις, Μελέτη αντιπροσωπευτικών κειμένων στην αίθουσα διδασκαλίας, Συζήτηση, Προφορική παρουσίαση ατομικών εργασιών, Χρήση εποπτικού υλικού.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης:

Αξιολόγηση γραπτών εξετάσεων καθώς και ατομικών προαιρετικών εργασιών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος: Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Φύλο, Λαογραφία και Λαϊκός Πολιτισμός Ι

Κωδικός μαθήματος:

ΥΓ007

Τύπος μαθήματος:

Θεωρία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Α

Εξάμηνο σπουδών:

Β

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκουσας:

Μαρία Γκασούκα

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα εστιάζει στις θεμελιώδεις πεποιθήσεις, αξίες, κοινωνικές επιλογές κ.λπ., καθώς και στις αισθητικές αντιλήψεις της σύγχρονης κοινωνίας, στη γνώση της εξέλιξης της λαογραφικής θεωρίας και έρευνας, στα ζητήματα των σχέσεων της με όμορες επιστήμες, στην κριτική που ασκείται σχετικά. Δίνει έμφαση στις αναζητήσεις και στους επαναπροσδιορισμούς των στόχων και των εργαλείων της λαογραφικής επιστήμης, αλλά και στις επιδράσεις που δέχεται από ρεύματα, όπως ο μεταμοντερνισμός, ο φεμινισμός, οι μεταποικιακές θεωρίες, οι θεωρίες της σεξουαλικότητας κ.λπ. Ιδιαίτερα αναδεικνύεται η μελέτη της συμβολής της αναλυτικής κατηγορίας «Φύλο» στην ανανέωση, τον εκσυγχρονισμό και τον εκδημοκρατισμό των λαογραφικών σπουδών, το διαδίκτυο και η εθνογραφία του, οι νέες αναζητήσεις της λαογραφικής έρευνας και η προσέγγιση της λαογραφίας, σε αντίθεση με τις κυρίαρχες έως πρόσφατα αντιλήψεις, ως οχήματος προσέγγισης και αποδοχής της ετερότητας στις σχέσεις μεταξύ πολιτισμών, εθνοτήτων, ποικίλων λαϊκών ομάδων, κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων, φύλων, σεξουαλικότητας, θρησκείας κ.ά.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτήτριες/ές θα γνωρίσουν τις σύγχρονες λαογραφικές σπουδές, την ιστορική τους εξέλιξη, τη σχέση τους με τις όμορες επιστήμες, τον επαναπροσδιορισμό, τη διεύρυνση και τον εκδημοκρατισμό τους, που συντελείται τις τελευταίες δεκαετίες και με τη συμβολή και των σύγχρονων φεμινιστικών θεωριών. Στο πλαίσιο των τελευταίων επιδιώκεται η εστίαση στην έμφυλη διάσταση του λαϊκού πολιτισμού. Θα κατανοήσουν επίσης τη σημαντική συμβολή του διαδικτύου στην αναζωογόνηση και τη διεύρυνση των οριζόντων των σύγχρονων λαογραφικών σπουδών και θα έρθουν σε επαφή με τη διαδικτυακή Εθνογραφία.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.**Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:****α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Γκασούκα Μ- Φουλίδη Ξ. 2012. *Σύγχρονοι Ορίζοντες των Λαογραφικών Σπουδών. Εννοιολογικό πλαίσιο, Έρευνα, Φύλο, Διαδίκτυο, Σχολείο*. Αθήνα: Ι.Σιδέρης.

Γκασούκα, Μ. 2006. *Κοινωνιολογία του Λαϊκού Πολιτισμού, τομ. 1: Δοκίμια Κοινωνικής Λαογραφίας*. Αθήνα: Ψηφίδα.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):**Ελληνική:**

Βαρβούνης, Γ. Μ. 1994. Συμβολή στη Μεθοδολογία της Επιτόπιας Λαογραφικής Έρευνας. Αθήνα: Οδυσσέας

Βασιλόπουλος, Σ. 1949. «Τι είναι και πως εργάζεται το Λαογραφικόν Αρχείον». Ήλιος 9. σ. 472

Κυριακίδης, Π. Σ. 1927. Οδηγίαι δια την συλλογήν του δημώδους λαογραφικού και γλωσσικού υλικού. Θεσσαλονίκη Κυριακίδου, -Νέστορος Ά. 19993. Λαογραφικά Μελετήματα, τόμ. Β΄, Αθήνα: Πορεία

Λουκάτος Δημήτριος Σ., Εισαγωγή στην Ελληνική Λαογραφία, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 19782, σ. 15-90.

Μ. Γ. Μερακλής, Συνηγορία της Λαογραφίας, Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα 2004, σελ.50

Ξερόγλωσση:

Bausinger, H. 1990. *Folk Culture in a World of Technology*. Trans. Dettmer, E., Bloomington: Indiana University Press.

Cashdan, Sh. 2002. *The Witch must Die: The Hidden Meaning of Fairy Tales*, New York: Basic Books

Cocchiara, G. 1981. *The History of Folklore in Europe*. Trans. John N. McDaniel, N. J. Philadelphia: ISHI.

Stacey, J. 1988. "Can There be a Feminist Ethnography?". In *Women's Studies International Forum* 11 (1) pp 21-27

Webster, Sh. 1986. "Women and Folklore. Special Issue" in *Women's Studies International Forum* 9, pp 219-301.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Ανοικτή συμμετοχική μέθοδος, με διάδραση. Οι φοιτήτριες δραστηριοποιούνται με διαλέξεις, working groups, συλλογικές παρουσιάσεις, μικρές ατομικές και ομαδικές έρευνες κ.λπ.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Θεατρικό Παιχνίδι

Κωδικός μαθήματος:

ΥΓ003

Τύπος μαθήματος:

Θεωρία και εργαστήριο

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Γ

Εξάμηνο σπουδών:

Ε

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαδόπουλος Ιωάννης

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Η έννοια της μιμήσεως. Τα τελετουργικά δρώμενα. Η αλληλουχία μεταξύ παθών και παθημάτων. Η ιδεολογική – πολιτιστική μεσότητα και τα καθ' υπερβολή ή εν ελλείψει πάθη και παθήματα. Η εδραίωση της γνώσης και της αυτογνωσίας. Όροι ομαδοποίησης: Κάθαρσις και ενσυναίσθηση. Η παιδαγωγική λειτουργία της θεατρικής τέχνης. Η συσχέτιση μεταξύ εξαρχόντων ή ποιητών και δασκάλων. Από τον μύθο στη δραματοποίηση. Σύνθεση πρωτότυπων δραματοποιήσεων.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτήτριες / φοιτητές στο τέλος των μαθημάτων πρέπει να γνωρίζουν:

- βασικά στοιχεία σύγχρονων θεωριών για τη συμβολή της θεατρικής τέχνης (μίμηση, δραματοποίηση, πάθος και παθήματα) στις παιδαγωγικές δραστηριότητες.
- τις σύγχρονες απόψεις για την αξία της βιωματικής μεθόδου διδασκαλίας (ενσυναίσθηση, επικοινωνία, γνώση και αυτογνωσία).
- τον τρόπο δημιουργίας πρωτότυπων δραματικών ιστοριών, ικανών να υποστηρίξουν τη βιωματική μέθοδο διδασκαλίας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

α1) Γ. Παπαδόπουλου, *Μυθοπλασία, Βίωμα και Παιδεία. Διδασκαλίας Τέχνη: Θεωρία και Εφαρμογές*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2012.

α2) Γ. Παπαδόπουλου, *Έστιν ουν Τραγωδία*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2008.

α3) Γ. Παπαδόπουλου, *Το Όλον, το Τραγικόν και η Αγωγή*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2002.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

β1) Αριστοτέλους. *Ηθικά Νικομάχεια*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β2) Αριστοτέλους. *Περί Ποιητικής*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β3) Αριστοτέλους. *Περί Ψυχής*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β4) Αριστοτέλους. *Πολιτικά*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη, 1989.

β5) Αριστοτέλους. *Ρητορική Τέχνη*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β6) Ph. Hartol. *Ιστορία του Θεάτρου* (μτφρ. Ρ. Πατεράκη). Αθήνα: Υποδομή, 1980.

β7) P. Pavis. *Λεξικό του Θεάτρου* (μτφρ. Α. Στρουμπούλη). Αθήνα: Gutenberg, 2006.

β8) Πλάτωνος. *Νόμοι*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β9) Πλάτωνος. *Πολιτεία*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β10) Πλάτωνος. *Πρωταγόρας*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, Συζητήσεις, Δραματοποιήσεις, Δημιουργία πρωτότυπων δραμάτων για βιωματική μέθοδο διδασκαλίας.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Αξιολόγηση βάσει εργασιών και συμμετοχής στη διαδικασία. Γραπτές εξετάσεις, α) θεωρητικά ζητήματα, β) σύνθεση και δραματοποίηση πρωτότυπης μυθοπλασίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Νεώτερη και Σύγχρονη Νεοελληνική Λογοτεχνία

Κωδικός μαθήματος:

ΥΓ002

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Γ

Εξάμηνο σπουδών:

ΣΤ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Αφορά αφενός στον εντοπισμό και τη σκιαγράφηση του ιστορικού και κοινωνικοπολιτιστικού πλαισίου που σηματοδοτεί τη γέννηση και εξέλιξη της λογοτεχνικής περιόδου που εξετάζεται κάθε φορά, και αφετέρου στην ανάδειξη των λογοτεχνικών τάσεων της περιόδου αυτής και την εξέταση των δειγμάτων γραφής μέσα από επιλεγμένα κείμενα εκπροσώπων τους.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Εισαγωγή στη γνώση βασικών λογοτεχνικών όρων. Εισαγωγή στην ιστορία και στην ερμηνεία λογοτεχνικών περιόδων και λογοτεχνικών κειμένων.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Οι φοιτητές και φοιτήτριες που μπορούν να το δηλώσουν να είναι στο τρίτο έτος, στο έκτο εξάμηνο σπουδών τους.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα): 1) Δ. Αναγνωστοπούλου, Αναπαραστάσεις του γυναικείου στη λογοτεχνία, Αθήνα, Πατάκη, 2007, 2) Μ. Vitti, Η λογοτεχνική γενιά του Τριάντα, Αθήνα, Ερμής, 1995, 3) Λ. Πολίτης, Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1985.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα): Δίδεται στο μάθημα

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διαλέξεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Γραπτές τελικές εξετάσεις και εκπόνηση προαιρετικής εργασίας

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Παιδικό Βιβλίο Γνώσεων

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΓ036

Τύπος μαθήματος:

Θεωρητικό -Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος:

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος :

Ιωάννης Σ. Παπαδάτος

Περιεχόμενο μαθήματος:

Τι είναι το βιβλίο γνώσεων. Η ιστορία του βιβλίου γνώσεων. Τα είδη του βιβλίου γνώσεων. Η μορφή του βιβλίου γνώσεων. Η αξιολόγηση του βιβλίου γνώσεων. Βιβλίο γνώσεων και εικονογράφηση. Βιβλία γνώσεων με ιστορικό περιεχόμενο. Βιβλία γνώσεων με οικολογικό περιεχόμενο. Βιβλία γνώσεων με διαπολιτισμικό περιεχόμενο. Βιβλία γνώσεων και αρχαία Ελλάδα- Διδακτικές προσεγγίσεις.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Να γνωρίσουν οι φοιτήτριες/φοιτητές την κατηγορία των συγκεκριμένων βιβλίων και στη συνέχεια να μπορούν να τα χρησιμοποιούν στη σχολική τάξη.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

- Καρπόζηλου, Μ. *Το παιδί στην χώρα των βιβλίων*. Αθήνα: Καστανιώτης, 1992.
- Norton, E. Donna. *Μέσα από τα μάτια ενός παιδιού. Εισαγωγή στην Παιδική Λογοτεχνία*. Μετ. Καπτσίκη, Φ.- Καζαντζή, Σ. Αθήνα: Επίκεντρο, 2007.
- Παπαδάτος, Σ. Γ. *Το παιδικό βιβλίο στην εκπαίδευση και στην κοινωνία*. Αθήνα: Παπαδόπουλος, 2014.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Ντελόπουλος, Κ. *Παιδικά και Νεανικά βιβλία του 19ου αιώνα*. Αθήνα, ΕΛΙΑ, 1995.
- Ντελόπουλος, Κ. (επιμέλεια). *Το παιδικό βιβλίο στην Ελλάδα το 19ο αιώνα*. Αθήνα, Καστανιώτης, 1997.

Ξενόγλωσση:

- Britsch, J.S. *Beyond Stories: Young Children's Nonfiction Composition*, New York, Eye On Education, Inc., 2002.
- Weisbart Mahoney, J. *Introducing Nonfiction Writing in the Early Grades: Lessons, Activities, and Graphic Organizers That Teach Young Children What Nonfiction Is and How to Write It*. Scholastic Inc., 2002.
- Stead, Tony. *Reality checks: teaching reading comprehension with nonfiction*. Portland, Maine, Stenhouse Publishers. 2006.
- Moss, Barbara. *Exploring the Literature of Fact: Children's Nonfiction Trade Books in the Elementary Classroom*. New York, The Guilford Press, 2003.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διαλέξεις, Μελέτη αντιπροσωπευτικών κειμένων στην αίθουσα διδασκαλίας, Συζήτηση, Προφορική παρουσίαση ατομικών εργασιών, Χρήση εποπτικού υλικού.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης:

Αξιολόγηση γραπτών εξετάσεων καθώς και ατομικών προαιρετικών εργασιών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος: Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Λογοτεχνική Πρόσληψη και Εκπαίδευση

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΓ004

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Αφορά στη διερεύνηση των σχέσεων που έχουν ή μπορεί να έχουν η λογοτεχνία και το λογοτεχνικό βιβλίο με την εκπαίδευση. Διερευνά τις προϋποθέσεις, τους όρους και τους τρόπους πρόσληψης των λογοτεχνικών κειμένων από το/τη μικρό/μικρή αναγνώστη/αναγνώστρια, ειδικότερα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πράξης, καθώς και το ρόλο του διδάσκοντος και της διδάσκουσας στη διαδικασία αυτή. Προσέγγιση του θέματος μέσα από βασικές έννοιες, όπως η δημιουργικότητα, η επικοινωνία, η δημιουργική ανάγνωση, η ατομικότητα και κοινωνικότητα της ανάγνωσης, η εικονική λειτουργία του κειμένου και της εικόνας, η παιγνιώδης προσέγγιση της λογοτεχνικής ανάγνωσης.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Πώς προσεγγίζουμε λογοτεχνικά κείμενα στην τάξη, ποια κείμενα επιλέγουμε, τι είδους αναγνώστες θέλουμε να παράγουμε, ποιοι οι επικοινωνιακοί στόχοι μιας λογοτεχνικής προσέγγισης στην εκπαιδευτική πράξη, ποιο το πλαίσιο της ανάγνωσης στην τάξη, πρωτόκολλο λογοτεχνικής ανάγνωσης.

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις): Κανένα.**Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**

α) Εγχειρίδια του μαθήματος(έως 3 συγγράμματα):1) Δ. Αναγνωστοπούλου, Λογοτεχνική πρόσληψη στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση, Αθήνα, Πατάκη, 2002, 2) Τ. Καλογήρου και Κ. Λαλαγιάννη, Η λογοτεχνία στο σχολείο, Αθήνα, Τυπωθήτω-Δαρδανός, 2005, 3) Δ. Αναγνωστοπούλου, Β. Πάτσιου, Τ. Καλογήρου, Λογοτεχνικά βιβλία στην προσχολική αγωγή, Αθήνα, Εκδόσεις της Σχολής Ι.Μ.Παναγιωτόπουλου, 2001.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία(έως 10 συγγράμματα): Δίδεται στο μάθημα.**Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις):** Διαλέξεις και εφαρμογές προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων στην τάξη**Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις):** Γραπτές τελικές εξετάσεις.**Γλώσσα διδασκαλίας:** Ελληνική.**Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως):** Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Φύλο, Λαογραφία και Λαϊκός Πολιτισμός II**Κωδικός μαθήματος:**

ΥΓΕ022

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Μαρία Γκασούκα

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα διερευνά αρχικά τους γυναικείους τρόπους έρευνας και γνώσης>), που τα τελευταία χρόνια αναπτύσσονται και στο χώρο των Λαογραφικών και ευρύτερα των Σπουδών του Πολιτισμού και οι οποίοι συμπυκνώνουν τις ατομικές και συλλογικές γυναικείες φωνές που επιθυμούν να εκφραστούν. Ακολουθώντας οι φοιτήτριες ενημερώνονται για τη διεθνή συζήτηση που βρίσκεται σε εξέλιξη για το ρόλο της παραμυθολογίας ως φορέα ισχυρής πατριαρχικής ιδεολογίας. Μέσω κυρίως της ανάγνωσης του λανθάνοντος κειμένου των λαϊκών παραμυθιών, διερευνούν τη δημοτική σκέψη και τις αναφορές της, βαθύτατα πατριαρχικές στο σύνολο τους, και κατανοούν μορφές έμφυλων, αλλά και ευρύτερων κοινωνικών σχέσεων στο εσωτερικό των παραδοσιακών κοινοτήτων. Στο πλαίσιο της σχετικής ανάλυσης επισημαίνονται γεγονότα που αναδεικνύει η πλοκή της ιστορίας και τα οποία απηχούν την κοινωνική ηθική και τις κατά φύλο προσδιορισμένες συμπεριφορές των ηρώων/ίδων, καθώς και το πως το μυθικό μοτίβο εναρμονίζεται με την Κοινωνική προσδοκία (αλλά και με τις παραγωγικές συνθήκες - δηλαδή τις αγροτικές) της συγκεκριμένης Κοινότητας που το δημιουργήσε και επιβραβεύει την κοινωνικά "Κανονική" συμπεριφορά της ηρωίδας, με το γάμο πεπρωμένο της. Τέλος, οι φοιτήτριες/ες ενημερώνονται για τις ανθολογίες φεμινιστικής επανεγγραφής των παραμυθιών που κυκλοφορούν σε Ευρώπη και Αμερική και διδάσκονται τη σχετική μεθοδολογία, προκειμένου να καταστούν ικανές/οι να την εφαρμόσουν και σε παραμύθια της ελληνικής λαϊκής παράδοσης.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Βασικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατανόηση εκ μέρους των φοιτητριών/ών της προσπάθειας που συντελείται διεθνώς για τον επαναπροσδιορισμό του μυθολογικού σύμπαντος από τη σκοπιά των γυναικών, αλλά και η ενεργή τους συμμετοχή στην προσπάθεια αυτή και μάλιστα στο πεδίο της λαϊκής παραμυθολογίας. Επιδιώκεται ειδικότερα η εκ νέου ανάγνωση των παραμυθιών με αναλυτική κατηγορία το gender (κοινωνικό φύλο) και η αποκάλυψη στο πλαίσιό τους ενός ισχυρού πατριαρχικού συστήματος αξιών, το οποίο καλούνται να ανατρέψουν μέσω της φεμινιστικής επανεγγραφής τους.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Γκασούκα, Μ. 2008. Κοινωνιολογία του Λαϊκού Πολιτισμού, τομ.2: Το Φύλο κάτω από το Πέπλο. Γυναικεία Πραγματικότητα και Αναπαραστάσεις του Φύλου στα Λαϊκά Παραμύθια. Αθήνα: Ψηφίδα

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ελληνική:

Αγγελοπούλου Α. 1991. Το Ελληνικό Παραμύθι. Α. Παραμυθοκόρες. Αθήνα: Εστία
 Αναγνωστοπούλου Δ. 1996. «Γυναικεία πρόσωπα μέσα στο λαϊκό παραμύθι». Αυδίκος Ε. (επ.). Από το παραμύθι στα Κόμικς. Παράδοση και Νεωτερικότητα. Αθήνα: Οδυσσέας, σσ 374-384
 Αναγνωστοπούλου Δ. 2007. Αναπαραστάσεις του Γυναικείου στη Λογοτεχνία. Αθήνα: Πατάκη
 Γιαννικοπούλου Α. 2007. "Κι έζησαν αυτοί/ές καλά κι εμείς καλύτερα: Θέσεις και αντιθέσεις για τη γυναίκα των εικονογραφημένων παραμυθιών». Βιτσιλάκη Χ., Γκασούκα Μ., Παπαδόπουλος Γ. (επ.). Φύλο και Πολιτισμός. Αθήνα: Ατραπός. σσ189-216
 Γκασούκα, Μ. 2006. Κοινωνιολογία του Λαϊκού Πολιτισμού, τομ. 10 Δοκίμια Κοινωνικής Λαογραφίας. Αθήνα: Ψηφίδα.
 Γκασούκα, Μ. 2008. Κοινωνιολογία του Λαϊκού Πολιτισμού, τομ.2: Το Φύλο κάτω από το Πέπλο. Γυναικεία Πραγματικότητα και Αναπαραστάσεις του Φύλου στα Λαϊκά Παραμύθια. Αθήνα: Ψηφίδα

Ξενόγλωσση:

Babcock, B. A. 1993. "At Home, No Women Are Storytellers": Potteries, Stories, and Politics in Cochiti Pueblo. In *Feminist Messages: Coding in Women's Folk Culture*, ed. Joan Newlon Radner. Chicago: University of Illinois Press.
 Morgan, Kathryn L. 1980. *Children of Strangers: The Stories of a Black Family*. Philadelphia: Temple University Press.
 Radner, J.N., (ed.) 1993. *Feminist Messages: Coding in Women's Folk Culture*. Urbana: University of Illinois Press.
 Rowe K.E. 1979. "Feminism and Fairy Tales". *Women's Studies*. Vol. 6, 3. pp 237-260
 Stone, K. 1975. "Things Walt Disney Never Told Us". *Journal American Folklore* 88. pp42-49
 Stone, K. 1991. "Feminist Approaches to the Interpretation of Fairy Tales" in Hallet M. & Kanasek B. (eds) *Folk and Fairy Tales*. Ontario
 Toelken, B., 1979. *The Dynamics of Folklore*. Boston: Houghton Mifflin.
 Trites R.S. 1997. *Waking Sleeping Beauty: Feminist Voices in Children's Novels*. Iowa City: University of Iowa.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Ανοικτή- συμμετοχική μέθοδος, με διάδραση. Οι 4οι/5οι δραστικοποιούνται με διαλέξεις, working groups, συλλογικές παρουσιάσεις και την επανεγγραφή παραμυθιών από τη φεμινιστική οπτική.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Παρουσίαση διδακτικής ενότητας (διάλεξης) στην ομάδα 20%. Μετεγγραφή παραμυθιού 30%. Συμμετοχή 10%. Τελική εξέταση 40%. Προϋπόθεση συμμετοχής στην τελική εξέταση η μετεγγραφή παραμυθιού.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Εικονιστικές Αφηγήσεις

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΓ035

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Μαριάννα Μίσιου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Ο χώρος της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους εξελίσσεται διαρκώς, διευρύνοντας τους ορίζοντες του παιδικού βιβλίου σε επίπεδο θεματολογίας, περιεχομένου και μορφής. Σημαντικό μέρος της παιδικής λογοτεχνίας, οι σχεδιαστικές λογοτεχνίες (littératures dessinées), προσφέρουν στους δημιουργούς (συγγραφείς/εικονογράφους), ένα αξιόλογο δημιουργικό έδαφος, ανοικτό σε όλες τις τάσεις, το οποίο τοποθετείται ανάμεσα στην παράδοση και την καινοτομία. Οι σχεδιαστικές λογοτεχνίες αποτελούν το ευρύτερο επιστημονικό πεδίο στο οποίο εντάσσεται το μάθημα *Εικονιστικές Αφηγήσεις*. Κεντρικός άξονας είναι η μελέτη βιβλίων στα οποία η εικόνα διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στην αφήγηση: εικονοβιβλία, κόμικς, graphic novels, βιβλία χωρίς λέξεις, αλλά και βιβλία που βρίσκονται στο μεταίχμιο των ειδών. Θα επικεντρωθούμε στις εικονιστικές αφηγήσεις ως μέσο περισσότερο παρά ως είδος, καθώς οι επίσημες πρακτικές τους χρησιμοποιούνται για την αφήγηση διάφορων ειδών ιστοριών που απευθύνονται σε διάφορα αναγνωστικά κοινά. Στο πλαίσιο αυτό, οι φοιτητές/τριες θα αναπτύξουν ένα βασικό «λεξιλόγιο», ώστε να είναι σε θέση να μιλούν για τις εικονιστικές αφηγήσεις ως μέσο και στη συνέχεια να εξετάζουν τους τρόπους με τους οποίους διάφοροι δημιουργοί χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο αυτό σε ποικίλα συγκεκριμένα. Προκειμένου οι φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν στο μέγιστο αναμενόμενο βαθμό με το εύρος των εικονιστικών αφηγήσεων, δεν θα γίνει διάκριση ανάμεσα στην υψηλή και λαϊκή τέχνη, στα κλασικά και σύγχρονα, ελληνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή έργα.

Προγραμματισμός-Χρονοδιάγραμμα- Διάγραμμα περιεχομένων του μαθήματος (περιληπτικά):

Προσδιορισμός του πεδίου «σχεδιαστικές λογοτεχνίες».

Οι αφηγηματικοί κώδικες: λέξη/εικόνα και η μεταξύ τους σχέση. Η συγγραφική ιδιότητα.

Είδη και χαρακτηριστικά. Έργα, εκπρόσωποι, κριτική.

Τρόποι ανάγνωσης και αποκωδικοποίησης. Η ανάγνωση της εικόνας. Το αναγνωστικό κοινό.

Εισαγωγή στις τεχνικές και τις συμβάσεις (Μέρος 1).

Εισαγωγή στις τεχνικές και τις συμβάσεις (Μέρος 2). Η λειτουργία τους στην αφήγηση.
Οπτική γωνία και Εστίαση.
Σκηνικό.

Ο χαρακτήρας στην εικονιστική και λεκτική αποτύπωση.
Πλοκή. Από το σενάριο στο σχέδιο.

Αφηγηματική λειτουργία των στερεοτύπων.

Θεματολογία: εξέλιξη και σύγχρονοι προβληματισμοί.

Παρουσιάσεις εργασιών - Ανασκόπηση του μαθήματος.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτητές/τριες θα εξοικειωθούν με βασικές έννοιες, θεωρίες και απόψεις που σχετίζονται με τις σχεδιαστικές λογοτεχνίες. Θα είναι σε θέση να κατανοούν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν τον τρόπο με τον οποίο οι σχεδιαστικές λογοτεχνίες αναπτύσσουν τις αφηγήσεις τους με τα δικά τους μέσα. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αναλύουν τη «γλώσσα» των διάφορων εικονιστικών αφηγήσεων και να περιγράφουν το βασικό τους λεξιλόγιο,
- να κατανοούν τους τρόπους αφήγησης,
- να γνωρίζουν το εύρος των ειδών τους, τη θεματολογία τους, τα σημαντικότερα έργα και τους σημαντικότερους εκπροσώπους τους,
- να αναπτύσσουν διάφορες μεθόδους για την ανάλυσή τους,
- να πειραματίζονται στη δημιουργία των δικών τους εικονιστικών μετα-«κειμένων».

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

1. Μίσιου, Μαριάννα. *Τα κόμικς από το περίπτερο στη σχολική τάξη*. Αθήνα: ΚΨΜ, 2010.
2. McCloud, Scott. *Κατανοώντας τα κόμικς*. Αθήνα: Webcomics-N. Καμπουρόπουλος, 2014.
3. Γιαννικοπούλου, Αγγελική. *Στη χώρα των χρωμάτων - Το σύγχρονο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο*. Μεταμόρφωση Αττικής: Παπαδόπουλος, 2008.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα)

Hatfield, Charles. *Alternative comics*. Jackson : University Press of Mississippi, 2005.

Kress, Gunther & Leeuwen van, Theo. *Η ανάγνωση των εικόνων*. Επιμ. Φ. Παπαδημητρίου. Αθήνα: Επίκεντρο, 2010.

Nikolajeva, Maria & Scott, Carroll. *How Picturebooks Work*. New York – London: Garland publishing, 2001.

Nodelman, Perry. *Λέξεις για εικόνες- Η αφηγηματική τέχνη του παιδικού εικονογραφημένου βιβλίου*. Μτφρ. Πανάου Πέτρος, επιμ. Τσιλιμένη Τασούλα. Αθήνα: Πατάκης, 2009.

Ασωνίτης, Πολυδεύκης. *Η εικονογράφηση στο βιβλίο παιδικής λογοτεχνίας*. Αθήνα: Καστανιώτης, 2001.

Μαρτινίδης, Πέτρος. *Κόμικς - Τέχνη και τεχνική της εικονογραφήγησης*. ΑΣΕ: Θεσσαλονίκη, 1991.

Οικονομίδου, Σούλα. *Το παιδί πίσω από τις λέξεις: Ο εννοούμενος αναγνώστης των παιδικών βιβλίων*. Αθήνα: Gutenberg, 2015.

Παπαντωνάκης, Γεώργιος & Κωτόπουλος, Τριαντάφυλλος. *Σκηνικό, Χαρακτήρες, Πλοκή*. Αθήνα: Ίων, 2011.

Σιβροπούλου, Ρένα. *Ταξίδι στον κόσμο των εικονογραφημένων μικρών ιστοριών: θεωρητικές και διδακτικές διαστάσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο, 2003.

Τσιλιμένη, Τασούλα. *Το εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο: όψεις και απόψεις*. Βόλος: Πανεπιστημιακές εκδ. Θεσσαλίας, 2007.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις. Ομαδοσυνεργατική μέθοδος διδασκαλίας, Ανάγνωση βιβλίων στο μάθημα. Παρουσιάσεις - διαλέξεις των φοιτητών/τριών.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Γραπτές εξετάσεις και μικρές ατομικές / ομαδικές εργασίες που θα πραγματοποιούνται στη διάρκεια του εξαμήνου.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Φύλο και Λογοτεχνία

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΓ021

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300λέξεις):

Το μάθημα αποσκοπεί στη μελέτη του «γυναικείου ρόλου», ως δημιουργού και ως δημιουργήματος, μέσα από την ελληνική λογοτεχνία, διαχρονικά. Στην πρώτη περίπτωση, της δημιουργού, διερευνάται ο κοινωνικός ρόλος της γυναίκας συγγραφέως σε σχέση με τους ομοτέχνους άνδρες συγγραφείς. Στη δεύτερη περίπτωση, του δημιουργήματος εξετάζονται οι αναπαραστάσεις της γυναίκας, όπως έχουν καταγραφεί μέσα στα λογοτεχνικά κείμενα.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Εξοικείωση με τις γυναικείες αναπαραστάσεις στα λογοτεχνικά κείμενα και τις διαφοροποιήσεις τους στα κείμενα ανδρών και γυναικών συγγραφέων.

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις): Κανένα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

- 1) Δ. Αναγνωστοπούλου, Αναπαραστάσεις του γυναικείου στη λογοτεχνία, Αθήνα, Πατάκη, 2007,
- 2) Δ. Αναγνωστοπούλου, Η ποιητική του έρωτα στο έργο του Α. Εμπειρίκου, Αθήνα, Ύψιλον, 1990,
- 3) Δ. Αναγνωστοπούλου και Θ. Τζαβάρας, Ψυχαναλυτικές αναψηλαφήσεις στο έργο του Α. Εμπειρίκου, Αθήνα, Συνάψεις, 2006.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία(έως 10 συγγράμματα): Δίδεται στο μάθημα και μέσω διαδικτύου.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις): Με φυσική παρουσία & αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Εκπόνηση εργασιών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία & αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

Τίτλος Μαθήματος: Φύλο και Θέατρο

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΓ023

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαδόπουλος Ιωάννης

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Μελέτη δραμάτων, τα οποία ανήκουν σε τρεις ιστορικές – πολιτιστικές φάσεις: α) Κλασική αρχαιοελληνική περίοδος, β) Ευρωπαϊκά Έθνη – Το Θέατρο στους Νέους Χρόνους, και γ) το Δράμα κατά τη διάρκεια το 20^{ου} αιώνα. Αναλύεται η σχέση μεταξύ κοινωνικών προτύπων και ποιητικών μιμήσεων, σύμφωνα με την οποία έχουν διαμορφωθεί και παρασταθεί οι γυναικείοι ρόλοι, επισημαίνοντας την ισχύουσα ή μη «ισότητα των δύο φύλων».

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Η μελέτη του «γυναικείου ρόλου», διαχρονικά, από την κλασική περίοδο της αρχαίας Ελλάδας έως τη σύγχρονη εποχή.

Ο κοινωνικός ρόλος της γυναίκας υπό το πρίσμα της ισχύουσας ή μη «ισότητας των δύο φύλων».

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

α1) Παπαδόπουλου, Γ. *Έστιν ουν Τραγωδία*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2008.

α2) Παπαδόπουλου, Γ. *Το Όλον, το Τραγικόν και η Αγωγή*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2002.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

β1) Αριστοτέλους. *Ηθικά Νικομάχεια*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β2) Αριστοτέλους. *Περί Ποιητικής*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β3) Flacelière, R. *Ο Δημόσιος και Ιδιωτικός Βίος των Αρχαίων Ελλήνων*, (μτφρ. Γ.Δ. Βανδώρου). Αθήνα: Δ.Ν. Παπαδήμας, 1980.

β4) Hardwick, L. *Κοινωνική Ιστορία της Αρχαίας Αθήνας*, (μτφρ. Ν. Αλβανού). Αθήνα: Κουτσουμπός, 1985.

β5) Hartnoll, Ph. *Ιστορία του Θεάτρου*, (μτφρ. Ρ. Πατεράκη). Αθήνα: Υποδομή, 1980.

β6) Ησιόδου. *Θεογονία*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β7) Κοττ, Γ. *Σαίξπηρ, ο Σύγχρονός μας*, (μτφρ. Α. Κοτζιά). Αθήνα: Ηριδανός, 1970.

β8) Πλάτωνος. *Πολιτεία*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β9) Σήγκελ Π. *Ο Σαίξπηρ στην Εποχή του και στη Δική μας*, (μτφρ. Φ. Κονδύλη). Αθήνα: Θεωρία, 1983.

β10) Wright, L. *Ο Σαίξπηρ και η Εποχή του*, (μτφρ. Α. Κοτζιά). Αθήνα: Ηριδανός, χχ.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Η διδακτική ύλη των μαθημάτων αναρτάται στο διαδίκτυο. Συμπεριλαμβάνει τις θεωρητικές προσεγγίσεις, τις βιβλιογραφικές παραπομπές και αποσπάσματα από τα εξεταζόμενα κείμενα.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Καθεμία ηλεκτρονική διάλεξη συμπεριλαμβάνει συγκεκριμένα ερωτήματα και προτάσεις εργασιών, βάσει των οποίων αξιολογούνται οι φοιτητές.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία & αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Ετερότητες στη λογοτεχνία

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΓ008

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διαμάντη Αναγνωστοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300λέξεις):

Εξοικείωση με τη θεωρία της έννοιας της ετερότητας κυρίως στο χώρο της λογοτεχνίας και εντοπισμός στοιχείων έμφυλης και εθνοτικής ετερότητας και της λειτουργίας τους σε λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά, για εφήβους και ενηλίκους.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Προσοικείωση της έννοιας της έμφυλης και εθνοτικής ετερότητας στο χώρο της θεωρίας και των λογοτεχνικών κειμένων.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Υποχρεωτικές παρουσίες φοιτητών/φοιτητριών στα μαθήματα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- 1) Δ. Αναγνωστοπούλου, Αναπαραστάσεις του γυναικείου στη λογοτεχνία, Αθήνα, Πατάκη, 2007,
- 2) Δ. Αναγνωστοπούλου, Γ. Παπαδάτος, Γ. Παπαντωνάκης, Γυναικείες και ανδρικές αναπαραστάσεις στη λογοτεχνία για παιδιά και νέους, Αθήνα, Παπαδόπουλος, 2013,
- 3) Ρ. Τσοκαλίδου και Μ. Παπαρούση, Θέματα ταυτότητας στην ελληνική διασπορά (γλώσσα και λογοτεχνία), Αθήνα, Μεταίχμιο, 2004.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία(έως 10 συγγράμματα): Δίδεται στο μάθημα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις): Διαλέξεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις): Εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Ήθος και Πράξεις Μυθικών Ηρώων Ι: Από την Αρχαία Ελλάδα στη Σύγχρονη Εποχή

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΓ002

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαδόπουλος Ιωάννης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

- α. Βιβλιογραφική έρευνα - Προσέγγιση της λειτουργίας των μύθων στην αρχαία Ελλάδα.
- β. Οργάνωση ερωτηματολογίου.
- γ. Επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία για συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από νήπια.
- δ. Επεξεργασία και σχολιασμός των αποτελεσμάτων.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Με οδηγό τους μυθικούς ήρωες – παιδαγωγικά πρότυπα στην αρχαία Ελλάδα, οι φοιτητές / τριες διερευνούν τη σχέση που αναπτύσσεται σήμερα μεταξύ των μαθητών / τριών της προσχολικής αγωγής και των σύγχρονων ηρωικών προτύπων.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

α1) Γ. Παπαδόπουλου, *Έστιν ουν Τραγωδία*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2008.

α2) Θ. Γραμματά, Γ. Παπαδόπουλου (επιμέλεια). *Τραγικό και Τραγωδία στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Διάδραση, 2011.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

β1) Αισώπου. *Μύθοι*.

https://el.wikisource.org/wiki/%CE%91%CE%B9%CF%83%CF%8E%CF%80%CE%BF%CF%85_%CE%9C%CF%8D%CE%B8%CE%BF%CE%B9

β2) Αριστοτέλους. *Περί Ποιητικής*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β3) Ησιόδου. *Θεογονία*, Πάπυρος, Αθήνα 1975.

β4) Hartnol, Ph. *Ιστορία του Θεάτρου* (μτφρ. Ρ. Πατεράκη). Αθήνα: Υποδομή, 1980.

β5) Παπαδόπουλου, Γ. *Διά Παιδαγωγίας Κοινωνιών Αποτραγικοποιήσεις*, Εντός, Αθήνα 1999.

β6) Παπαδόπουλου, Γ. *Το Όλον, το Τραγικόν και η Αγωγή*, Ψηφίδα, Αθήνα 2002.

β7) Παπαδόπουλου, Γ. *Καθάρσεως Όρια και Όροι*, Ψηφίδα, Αθήνα 2004.

β8) Παπαδόπουλου, Γ. *Έστιν ουν Τραγωδία*, Ψηφίδα, Αθήνα 2008.

β9) Ravis, P. *Λεξικό του Θεάτρου* (μτφρ. Α. Στρουμπούλη). Αθήνα: Gutenberg, 2006.

β10) Κακριδής, Ι.Θ. (Γεν. Εποπτ.) *Ελληνική Μυθολογία*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1986.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, βιβλιογραφική έρευνα, συζητήσεις, συλλογική σύνταξη ερωτηματολογίου στην αίθουσα διδασκαλίας, επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία και συμπλήρωση ερωτηματολογίων από νήπια, παράδοση φακέλου (συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, επεξεργασία αποτελεσμάτων, σχολιασμός).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Αξιολόγηση των φακέλων.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Εθνογραφική Έρευνα σε Χώρους Λαογραφικής Αναφοράς Ι

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΓ010

Τύπος μαθήματος:

Θεωρία, Έρευνα Πεδίου

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Γκασούκα Μαρία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος «Εθνογραφική Έρευνα σε Χώρους Πολιτισμικής Αναφοράς» είναι να συνδέσουν οι φοιτητές/τριες τους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς με το αντικείμενο σπουδών τους, ως φορείς μηνυμάτων για το παρελθόν και το παρόν αλλά και ως εξωσχολικά περιβάλλοντα μάθησης ενηλίκων και ανηλίκων. Μέσα από μία διαδικασία έρευνας πεδίου, διεξαγωγής συνεντεύξεων με κατοίκους της πόλης, και επιτόπιας παρατήρησης, επιτυγχάνεται η εξοικείωση με τον χώρο, επέρχεται η σταδιακή επαφή με ομάδες κατοίκων, καταγράφονται βιώματα, αναμνήσεις, απόψεις και ιστορίες, γύρω από συγκεκριμένες κάθε φορά θεματικές. Τα πορίσματα της έρευνας πλαισιώνονται από θεωρητικό διάβασμα και βιβλιογραφικές αναφορές, οι συνεντεύξεις απομαγνητοφωνούνται, και το σύνολο των πληροφοριών δομείται με τρόπο τέτοιο ώστε να συντεθεί ένα ενιαίο κείμενο βασισμένο στην εθνογραφική έρευνα.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Εισαγωγή των Φοιτητών/τριών στη μεθοδολογία έρευνας.

Εξάσκηση στην Οργάνωση και διεξαγωγή προφορικών συνεντεύξεων.

Εξοικείωση με τη σύνθεση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων έρευνας.

Προσέγγιση των χώρων πολιτισμικής αναφοράς ως πεδία μεστά πληροφοριών για τον τόπο και τις μικροϊστορίες του.

Κατανόηση της αξίας των χώρων πολιτισμικής αναφοράς ως εξωτερικά περιβάλλοντα άτυπης εκπαίδευσης.

Επαφή με πτυχές τις τοπικής ιστορίας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν**Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:****α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Γκασούκα, Μ. και Φουλίδη, Ξ. 2012. Σύγχρονοι Ορίζοντες των Λαογραφικών Σπουδών: εννοιολογικό πλαίσιο, έρευνα, φύλο, διαδίκτυο, σχολείο. Αθήνα: Σιδέρης

Δαλκαβούκης, Β., Μάνος, Ι., Βεϊκού, Χ. 2010. Ανυποψίαστοι ανθρωπολόγοι, καχύποπτοι φοιτητές: διδάσκοντας ανθρωπολογία σ' αυτούς που δεν τη χρειάζονται. Αθήνα: Κριτική.

Παρασκευοπούλου-Κόλλια, Ε. 2008. Μεθοδολογία ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και συνεντεύξεις. Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology, 4:1.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Bakalaki, A., 2006. A different kind of knowledge: learning anthropology in the Greek university system. Journal of Modern Greek Studies, 24:257-283.

Kirschner, S. R., 1987. Then what have I to do with thee?: on identity, fieldwork, and ethnographic knowledge. Cultural Anthropology, 2(2):211-234.

Marcus, G. E. 1995. Ethnography in/of the World System: the emergence of multi-sited ethnography. Annual Review of Anthropology, 24:95-117.

Palmer, C. 2001. Ethnography: a research method in practice. International Journal of Tourism Research, 3:301-312.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Παράδοση, επιτόπια έρευνα σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς, διεξαγωγή συνεντεύξεων, συγγραφή πορισμάτων.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

- Ομαδικές ασκήσεις/παρουσιάσεις στην τάξη (υποχρεωτικές).
- Διεξαγωγή εθνογραφικής έρευνας (υποχρεωτική).
- Τελική παράδοση εργασιών (υποχρεωτική).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Ήθος και Πράξεις Μυθικών Ηρώων II: Σύγχρονη Εποχή

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΓ003

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β,Γ,Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Παπαδόπουλος Ιωάννης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

- Βιβλιογραφική έρευνα - Προσέγγιση της λειτουργίας των μύθων στην αρχαία Ελλάδα.
- Οργάνωση ερωτηματολογίου.
- Επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία για συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από νήπια.
- Επεξεργασία και σχολιασμός των αποτελεσμάτων.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Με οδηγό τους μυθικούς ήρωες – παιδαγωγικά πρότυπα στην αρχαία Ελλάδα, οι φοιτητές / τριες διερευνούν τη σχέση που αναπτύσσεται σήμερα μεταξύ των μαθητών / τριών της προσχολικής αγωγής και των σύγχρονων ηρωικών προτύπων.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

α1) Γ. Παπαδόπουλου, *Έστιν ουν Τραγωδία*. Αθήνα: Ψηφίδα, 2008.

α2) Θ. Γραμματά, Γ. Παπαδόπουλου (επιμέλεια). *Τραγικό και Τραγωδία στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Διάδραση, 2011.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

β1) Αριστοτέλους. *Περί Ποιητικής*. Αθήνα: Πάπυρος, 1975.

β2) Ησιόδου. *Θεογονία*, Πάπυρος, Αθήνα 1975.

β3) Hartol, Ph. *Ιστορία του Θεάτρου* (μτφρ. Ρ. Πατεράκη). Αθήνα: Υποδομή, 1980.

β4) Παπαδόπουλου, Γ. *Διά Παιδαγωγίας Κοινωνιών Αποτραγικοποιήσεις*, Εντός, Αθήνα 1999.

β5) Παπαδόπουλου, Γ. *Το Όλον, το Τραγικόν και η Αγωγή*, Ψηφίδα, Αθήνα 2002.

β6) Παπαδόπουλου, Γ. *Καθάρσεως Όρια και Όροι*, Ψηφίδα, Αθήνα 2004.

β7) Παπαδόπουλου, Γ. *Έστιν ουν Τραγωδία*, Ψηφίδα, Αθήνα 2008.

β8) Ravis, P. *Λεξικό του Θεάτρου* (μτφρ. Α. Στρουμπούλη). Αθήνα: Gutenberg, 2006.

β9) Κακριδής, Ι.Θ. (Γεν. Εποπτ.) *Ελληνική Μυθολογία*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1986.

β10) Σύγχρονα Παραμύθια.

[https://www.ucy.ac.cy/psifides-gnosis/documents/psifides-](https://www.ucy.ac.cy/psifides-gnosis/documents/psifides-gnosis/NeaEkdilwseisAnakoinwseis/ListaParamithiwnGiaDiaforetikotita.pdf)

[gnosis/NeaEkdilwseisAnakoinwseis/ListaParamithiwnGiaDiaforetikotita.pdf](https://www.ucy.ac.cy/psifides-gnosis/documents/psifides-gnosis/NeaEkdilwseisAnakoinwseis/ListaParamithiwnGiaDiaforetikotita.pdf)

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, βιβλιογραφική έρευνα, συζητήσεις, συλλογική σύνταξη ερωτηματολογίου στην αίθουσα διδασκαλίας, επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία και συμπλήρωση ερωτηματολογίων από νήπια, παράδοση φακέλου (συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, επεξεργασία αποτελεσμάτων, σχολιασμός).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Αξιολόγηση των φακέλων.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Παιδικά Περιοδικά

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΓ012

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα – Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος:

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος :

Ιωάννης Σ. Παπαδάτος

Περιεχόμενο μαθήματος:

Συνοπτική ιστορία των περιοδικών για παιδιά στην Ελλάδα – Το περιοδικό *Παιδική Αποθήκη*: περιεχόμενο-ιδεολογία – Το περιοδικό *Η Διάπλασις των Παίδων*: περιεχόμενο-ιδεολογία – Σύγχρονα περιοδικά για παιδιά: περιεχόμενο ιδεολογία – Ιδεολογική προσέγγιση και ανάλυση περιεχομένου τευχών του εβδομαδιαίου περιοδικού *Οι Μικροί Ερευνητές*.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Οι φοιτήτριες / φοιτητές στο τέλος των μαθημάτων πρέπει να γνωρίζουν:

- την ιστορία των περιοδικών για παιδιά στην Ελλάδα,
- τη μορφή, το περιεχόμενο και την ιδεολογία των σημαντικών περιοδικών για παιδιά στην Ελλάδα

Επίσης, οι φοιτήτριες/φοιτητές να ασκηθούν στη δημιουργία έντυπων και ηλεκτρονικών παιδικών περιοδικών.

Προαπαιτούμενα: Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος:**

- Πάτσιου, Β. *Η Διάπλασις των Παίδων*, Καστανιώτης, Αθήνα, 1995.
- Χατζηδημητρίου-Παράσχου, Σ. *Παιδικά περιοδικά και λογοτεχνία*, Αθήνα, Ελληνοεκδοτική, 2010.
- Μαλαφάντης, Δ. Κ. *Οι «Αθηναϊκαί Επιστολαί» του Γρηγορίου Ξενόπουλου στη «Διάπλασιν των Παίδων» 1896-1947*. Αθήνα, Αστήρ, 1995.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:**Ελληνόγλωσση**

- Καραβά, Ζ. *Τα ελληνικά Κωνσταντινουπολίτικα περιοδικά για παιδιά και νέους (1898-1919)*. Συμβολή στην ιστορία του ελληνικού παροικιακού Τύπου. Αθήνα: [Κέντρο Σπουδής και Ανάδειξης Μικρασιατικού Πολιτισμού \(ΚΕ.ΜΙ.ΠΟ.\)](#), 2010.

Ξενόγλωσση:

- Martin, J. (Ed.). *Lessons of War: The Civil War in Children's Magazines*. USA: Scholarly Resources Inc., 1999.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διαλέξεις, Μελέτη περιοδικών στην αίθουσα διδασκαλίας, Συζήτηση, Προφορική παρουσίαση ατομικών εργασιών και ομαδικών, Χρήση εποπτικού υλικού.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης:

Αξιολόγηση ομαδικών και ατομικών γραπτών εργασιών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος: Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Εθνογραφική Έρευνα σε Χώρους Λαογραφικής Αναφοράς II

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΓ011

Τύπος μαθήματος:

Θεωρία, Έρευνα Πεδίου με Συνεντεύξεις & Επιτόπια Παρατήρηση

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

A

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Γκασούκα Μαρία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις): Σε συνέχεια του μαθήματος «ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ Ι» το παρών μάθημα θα εστιάσει στην φεμινιστική εθνογραφία και στην λαογραφία. Η Εθνογραφία είναι μια περιγραφική, ποιοτική μεθόδους έρευνας που μπορεί να χρησιμεύσει για την μελέτη της ζωής των ανθρώπων και της συμπεριφοράς τους, στο πλαίσιο του καθημερινού, φυσικού περιβάλλοντός τους. Στις δεκαετίες του '70 και του '80, οι φεμινιστικοί ερευνητές/τριες εξυμνούσαν τις μορφές ποιοτικής έρευνας και ειδικά την εθνογραφία, λόγω της δυνατότητας της να προσφέρει μία διυποκειμενική κατανόηση και ερμηνεία της κοινωνικής ζωής. Θεωρούσαν ότι μπορεί να αποφύγει τις ιεραρχικές εκμεταλλευτικές σχέσεις των συνήθων μορφών έρευνας και να προωθήσει μία σχέση ισοτιμίας, αυθεντικότητας, διυποκειμενικότητας και αμοιβαιότητας μεταξύ ερευνητή/τριας και συμμετεχόντων/ουσων

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

1. Η επιτόπια έρευνα είναι ένας από τους βασικούς τύπους έρευνας για την άντληση πληροφοριών στις κοινωνικές επιστήμες.
2. Η επιτόπια έρευνα, και ειδικά η λαογραφική, συνίσταται στην παρατήρηση και τεκμηρίωση της ζωής των ανθρώπων που ζουν σε διάφορες κοινότητες, αλλά και άλλων λαογραφικών ομάδων στην ευρύτερη περιοχή όπου ζουν και δραστηριοποιούνται και η γνώση της μεθοδολογίας εμπλουτίζει τη σύγχρονη λαογραφία.
3. Κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας, δύο διαφορετικοί πολιτισμοί συναντώνται και να αλληλεπιδρούν: Ο ένας είναι αυτός των συμμετεχόντων/ουσων στην έρευνα και ο άλλος είναι του/της λαογράφου.
4. Η εθνογραφία είναι μέθοδος έρευνας μέσα από την οποία περιγράφεται η κουλτούρα, ο πολιτισμός και η «γνώση» που έχει η υπό μελέτη ομάδα.
5. Πυρήνα της εθνογραφικής μεθόδου έρευνας αποτελεί η πεποίθηση ότι η ανθρώπινη συμπεριφορά είναι βασικό προϊόν της κοινωνικής ζωής.
6. Κατά τη διαδικασία της έρευνας, οι ερευνητές/τριες, ανεξάρτητα από το είδος της μεθόδου που χρησιμοποιούν, θα πρέπει να ασχοληθούν με το ιδεολογικό πλαίσιο και τις προκαταλήψεις που μπορεί να προκύψουν από αυτή και οι οποίες συνδέονται με το φύλο, τη φυλή, την εθνικότητα, τις θρησκευτικές και πολιτικές πεποιθήσεις, κ.λπ. είναι επομένως απαραίτητο οι ερευνητές/τριες να βρουν τρόπους για να ξεπεραστούν όλα τα παραπάνω και να διασφαλίσουν την αναγκαιότητα να μην οδηγηθούν σε νέες προκαταλήψεις και στερεότυπα.
7. Οι ερευνητές/τριες δεν περιορίζονται μόνο στη συλλογή, ανάλυση και ταξινόμηση των πληροφοριών τους. Επικεντρώνονται στην σύγχρονη πραγματικότητα των πολιτισμικών μορφών και διαδικασιών που επιτρέπουν την καλύτερη κατανόηση της πολιτιστικής παραγωγής του ανθρώπου.
8. Η εθνογραφία συνδέεται, εκτός από το ζεύγος του/της ερευνητή/τριας - συμμετεχόντων/ουσων, και με το κοινωνικό, οικονομικό, πολιτιστικό, πολιτικό και έμφυλο πλαίσιο.

9. Οι φεμινίστριες πιστεύουν ότι η εθνογραφία είναι μια "εναλλακτική" μη-θετικιστική μέθοδος και είναι απολύτως απαραίτητη για τη φεμινιστική επιστήμη.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

1. Γκασούκα, Μ. και Φουλίδη, Ξ. 2012. Σύγχρονοι Ορίζοντες των Λαογραφικών Σπουδών: εννοιολογικό πλαίσιο, έρευνα, φύλο, διαδίκτυο, σχολείο. Αθήνα: Σιδέρης
2. Δαλκαβούκης, Β., Μάνος, Ι., Βεϊκού, Χ. 2010. Ανυποψίαστοι ανθρωπολόγοι, καχύποπτοι φοιτητές: διδάσκοντας ανθρωπολογία σ' αυτούς που δεν τη χρειάζονται. Αθήνα: Κριτική.
3. Παρασκευοπούλου-Κόλλια, Ε. 2008. Μεθοδολογία ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και συνεντεύξεις. Open Education - The Journal for Open and Distance Education and Educational Technology, 4:1.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

1. Bartis, P., Glatt H. (1994). Folklore Sourcebook: A Directory of Folklore Resources in the United States. Washington, DC: Library of Congress.
2. Bascom, W. (1953). "Folklore and Anthropology", Journal of American Folklore, 66. p.p. 103-114.
3. Clifford, I., and Marcus, G., (eds.) (1986). Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography. Berkeley: University of California Press.
4. Cocchiara, G. (1981). The History of Folklore in Europe. Trans. John N. McDaniel. Philadelphia: ISHI.
5. Collins, C. A., ed. (1990). Folklore Fieldwork: Sex, Sexuality, and Gender. Southern Folklore (Special Issue) 47:1.
6. De Lame Marlene (2000). ((Roles and role performance Fieldwork, Participation and Practice Ethics and Dilemmas in Qualitative Research SAGE Publications.
7. Dundes, A. (1965). The Study of Folklore. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
8. Erixon, S. (1962). Folk-Life Research in Our Time: From a Swedish Point of View. Gwerin, 3 :275—291.
9. Fine G. A. (1999). ((Methodological Problems of collecting Folklore from children in Children's folklore: A source book Utah State University press, Logan, Utah.
10. Finnegan R. (1992). Oral Traditions and the Verbal Arts: A Guide to Research Practices. New York: Routledge.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Παράδοση, επιτόπια έρευνα σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς, διεξαγωγή συνεντεύξεων, συγγραφή πορισμάτων.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

1. Ομαδικές ασκήσεις/παρουσιάσεις στην τάξη (υποχρεωτικές).
2. Διεξαγωγή εθνογραφικής έρευνας (υποχρεωτική).
3. Τελική παράδοση εργασιών (υποχρεωτική).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)

Παιδική Ποίηση
 Παιδικό Βιβλίο και Περιβάλλον
 Παιδαγωγικές και Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στο Παιδικό Βιβλίο
 Λογοτεχνία - Ερμηνεία και Μέθοδοι Προσέγγισης Λογοτεχνικών Κειμένων
 Λογοτεχνία και Γυναίκα
 Θεωρία της Λογοτεχνίας
 Θέματα Νεότερης και Σύγχρονης Νεοελληνικής Λογοτεχνίας
 Διδακτική της Λογοτεχνίας
 Ο Αυτοσχεδιασμός ως Παιδαγωγική Πράξη
 Θεατρική Αγωγή I: Αρχαίο Δράμα
 Θεατρική Αγωγή II: Παιδικό Θέατρο
 Η Παιδαγωγική Οπτική του Μύθου: Από το Κλασικό Δράμα στο Λαϊκό Παραμύθι
 Τα Δρώμενα των Ελλήνων
 Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις της Τέχνης I
 Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις της Τέχνης II
 Πρόσληψη Ιστοριών από Παιδιά Προσχολικής και Σχολικής Ηλικίας
 Η Γραπτή Γλώσσα στην Προσχολική Εκπαίδευση I
 Η Γραπτή Γλώσσα στην Προσχολική Εκπαίδευση II
 Πρώιμα Θρησκευτικά Συστήματα και Θεωρίες για την Μαγεία και τις Τελετουργίες
 Η Κοινωνική Διάσταση του Έργου του Α. Παπαδιαμάντη

4. ΤΟΜΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΦΥΛΟΥ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τίτλος Μαθήματος: Κοινωνικοποίηση του παιδιού & του εφήβου

Κωδικός μαθήματος:

ΥΔ002

Τύπος μαθήματος:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

A

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκουσας :

Χρυσή Βιτσιλάκη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα αυτό πραγματεύεται το αντικείμενο της κοινωνικοποίησης του παιδιού και του εφήβου, αλλά και τις διαχρονικές διαδικασίες κοινωνικοποίησης καθ' όλη τη διάρκεια του βίου του ατόμου, προσεγγίζοντάς το διεπιστημονικά, μέσα από τις βιολογικές, ψυχολογικές και κοινωνιολογικές θεωρίες και τα σχετικά με αυτές εμπειρικά δεδομένα. Δίνεται έμφαση στους παράγοντες που καθιστούν απαραίτητη την κοινωνικοποίηση για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και της ταυτότητας του ατόμου και την ένταξή του στην κοινωνία. Εξετάζονται ειδικότερα: οι επιμέρους ορισμοί και είδη κοινωνικοποίησης, οι βασικές αρχές των επιμέρους θεωρητικών προσεγγίσεων, οι φορείς κοινωνικοποίησης, με έμφαση στο ρόλο της οικογένειας και του σχολείου και οι σημαντικότεροι παράγοντες που διαφοροποιούν τις κοινωνικές δομές και διαδικασίες και τα αποτελέσματα της κοινωνικοποίησης, σημαντικότεροι των οποίων είναι οι κοινωνικο-οικονομικές και οι έμφυλες ανισότητες.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Ανάπτυξη της ικανότητας για αναγνώριση της αναγκαιότητας της κοινωνικοποίησης στην ανάπτυξη της προσωπικότητας και της κοινωνικής ταυτότητας και ένταξης του παιδιού και του εφήβου ειδικότερα και του ατόμου γενικότερα.

Ανάπτυξη των απαιτούμενων γνώσεων και ικανοτήτων αναγνώρισης και κατανόησης των σημαντικότερων διαστάσεων του φαινομένου της κοινωνικοποίησης μέσα από διεπιστημονικές

προσεγγίσεις και των επιπτώσεων που αυτή έχει στη διαμόρφωση της κοινωνικής ταυτότητας για το άτομο και την κοινωνία.

Ανάπτυξη της ικανότητας μεταφοράς και έμπρακτης εφαρμογής του θεωρητικού υπόβαθρου και των ερευνητικών πορισμάτων σχετικών με την κοινωνικοποίηση στην καθημερινή πράξη του εκπαιδευτικού.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Νόβα-Καλτσούνη, Χ., (1998). Κοινωνικοποίηση. Η Γένεση του Κοινωνικού Υποκειμένου. Gutenberg: Αθήνα.

Πυργιωτάκης, Ι., (1999). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Πεδίο : Αθήνα.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

John Muncie, Margaret Wetherell, Mary Langan, (2009). Οικογένεια: Η μελέτη και κατανόηση της οικογενειακής ζωής, Μεταίχμιο, Αθήνα.

Jean-Manouel de Oueiroz, (2003). Το Σχολείο και οι Κοινωνιολογίες του, Επιμ. Γ. Σταμέλος, Gutenberg, Αθήνα.

K.R. Muhlbauer, (1990). Κοινωνικοποίηση. Θεωρία και Έρευνα. Αφοι Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.

Κατή, Δ., (2002). Νοημοσύνη και Φύλο. Αθήνα, Οδυσσέας.

Muhlbauer, K. P., (1990). Κοινωνικοποίηση. Θεωρία και έρευνα. Εκδόσεις Αφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη

Πυργιωτάκης, Ι., (1989). Κοινωνικοποίηση και Εκπαιδευτικές ανισότητες. Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα

Τάτσης, Ν., (1991). Κοινωνιολογία. Κοινωνική Οργάνωση και Πολιτισμικές Διεργασίες. Τόμος δεύτερος. Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα.

Φραγκουδάκη, Α., (1985). Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διδασκαλία και μάθηση μέσω της διαλεκτικής μεταξύ εισηγήσεων της διδάσκουσας και παρουσιάσεων/τοποθετήσεων φοιτητών/τριών, αμφίδρομων ερωτήσεων, απαντήσεων και διαλόγου, παραδείγματα εφαρμογής, σε συνέχεια μελέτης προαπαιτούμενης ύλης και παρουσίασης αυτής.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Κατά περίπτωση, παρουσιάσεις φοιτητών/τριών στην τάξη, ηλεκτρονικά test αυτο-αξιολόγησης ή/και αξιολόγησης, εκπόνηση ατομικών ή/και συλλογικών εργασιών και πρότζεκτς, γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως):

Στις φοιτήτριες και τους φοιτητές είναι διαθέσιμο εκπαιδευτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή προς μελέτη για καθεμία από τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος. Η παράδοση, με την έννοια της

εκπαίδευσης και της μάθησης, γίνεται με φυσική παρουσία, η οποία μπορεί, κατά περίπτωση, να υποστηρίζεται και με ηλεκτρονικά μέσα, όπως προβλέπεται και στο ισχύον νομικό πλαίσιο.

Τίτλος Μαθήματος: Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Θεσμών, Οργανισμών και Προγραμμάτων

Κωδικός μαθήματος:

ΥΔ006

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

B

Εξάμηνο σπουδών:

Δ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Νίκος Ανδρεαδάκης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Εννοιολόγηση βασικών όρων: αξιολόγηση, εκπαιδευτική αξιολόγηση, αξιολόγηση εκπαιδευτικών θεσμών, οργανισμών και προγραμμάτων, αξιολόγηση σχολικών μονάδων.

Αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων, αξιολόγηση και διασφάλιση ποιότητας.

Τα είδη αξιολόγησης (με βάση το χρόνο, τις λειτουργίες, τη στοχοθεσία, το ερευνητικό παράδειγμα και τη θέση του φορέα αξιολόγησης).

Στρατηγικές και μέθοδοι αξιολόγησης (ποιοτικές-ποσοτικές: απογραφή, δημοσκόπηση, μελέτη περίπτωσης, έρευνα δράσης, εθνογραφική, κ.λπ.).

Μοντέλα αξιολόγησης (ποιοτικά-ποσοτικά).

Θεωρία και έρευνα για την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων (σκοπός, στόχοι, φορείς, αντικείμενα, κριτήρια, μέσα, αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης).

Η συζήτηση για την αξιολόγηση θεσμών, οργανισμών και προγραμμάτων στη χώρα μας με έμφαση στην αξιολόγηση σχολικών μονάδων.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος είναι ο προβληματισμός των φοιτητών/τριών και η κατανόηση θεμάτων που αφορούν στην αξιολόγηση εκπαιδευτικών θεσμών, οργανισμών και προγραμμάτων.

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να προσεγγίσουν οι φοιτητές/τριες βασικές έννοιες του περιεχομένου του μαθήματος και να προβληματιστούν συγχρόνως πάνω στις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές τους.
- Να αναγνωρίσουν τα βασικά είδη αξιολόγησης.
- Να αποκτήσουν βασική θεωρητική γνώση των διαφορετικών στρατηγικών και μεθόδων και να αναπτύξουν σχετικές δεξιότητες.
- Να κατανοήσουν τα διάφορα μοντέλα αξιολόγησης εκπαιδευτικών θεσμών, οργανισμών ή προγραμμάτων.
- Να εμβαθύνουν στη θεωρία και την πράξη της αξιολόγησης των σχολικών μονάδων.

- Να συζητήσουν για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών θεσμών, οργανισμών και προγραμμάτων στη χώρα μας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- 1) Διαμαντίκος, Κ. (2007) *Θεωρία και πρακτική της αξιολόγησης προγραμμάτων, δράσεων και πολιτικών*. Αθήνα: Παπαζήσης (κωδ. Ευδόξου: 30137).
- 2) Πασιαρδής, Π. (2014) *Αξιολόγηση προγραμμάτων και προσωπικού στην Εκπαίδευση Ι*. Αθήνα: Ίων (κωδ. Ευδόξου: 41962900).

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ελληνόγλωσση:

- Δημητρώπουλος, Ε. (1998). *Εκπαιδευτική Αξιολόγηση – μέρος πρώτο: Η Αξιολόγηση της Εκπαίδευσης και του Εκπαιδευτικού Έργου*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Καρατζιά-Σταυλιώτη Ε., Λαμπρόπουλος Χ. (2006). *Αξιολόγηση, Αποτελεσματικότητα και Ποιότητα στην Εκπαίδευση: Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός και Οικονομία*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπαγάκης, Γ. (2001). *Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Σχολείου*. Αθήνα: Μεταίχιμο.
- Ντολιοπούλου, Ε., Γουργιώτη, Ε. (2008). *Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση: με Έμφαση στην Προσχολική*. Αθήνα: Gutenberg.

Ξενόγλωσση:

- Ainsworth, P. (2010). *Developing a Self-Evaluating School: a Practical Guide*. New York: Continuum.
- Boynton, M., Boynton, C. (2007). *School Discipline Programs: Assessing and Improving*. Alexandria – USA: ASCD.
- Cousins, B., Earl, L. (2005). *Participatory Evaluation in Education: Studies in Evaluation Use and Organizational Learning*. London: Falmer Press.
- Kellaghan, T., Stufflebeam, D., Wingate, L. (2003). *International Handbook of Educational Evaluation (Volume 9)*. London: Kluwer Academic Publishers.
- MacBeath, J., McGlynn, A. (2005). *Self-Evaluation: What's in it for Schools?*. London: Routledge.
- Sagor, R. (2000). *Guiding School Improvement with Action Research*. Virginia: ASCD.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διαλέξεις, παρουσιάσεις powerpoint, ανάλυση κειμένων, εφαρμογές δραστηριοτήτων, συζήτηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να εξεταστεί στο μάθημα με έναν από τους παρακάτω δυο τρόπους:

A. Με γραπτή εξέταση: Η εξέταση θα περιλαμβάνει τρία (3) θέματα ανάπτυξης από τα οποία θα απαντηθούν τα δύο (2). Κάθε θέμα θα βαθμολογείται με 5 μονάδες. Η γραπτή εξέταση γίνεται με ανοικτά βιβλία ή σημειώσεις.

B. Με προφορική εξέταση: Η εξέταση θα γίνει στο γραφείο του διδάσκοντα.

Όποιος/α φοιτητής/τρια το επιθυμεί μπορεί να αναλάβει προαιρετικά και προσθετική εργασία (μια σύντομη –έως 10 σελίδες- θεματική βιβλιογραφική μελέτη) η οποία θα έχει προσθετικό χαρακτήρα στο βαθμό του. Κάθε εργασία θα βαθμολογηθεί από 0-2,5 μονάδες. Ο βαθμός της προσθετικής

εργασίας προστίθεται μόνο στην περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια συγκεντρώσει βαθμολογία από 5 και άνω.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Οικονομική και Κοινωνική ανάπτυξη και Εκπαίδευση

Κωδικός μαθήματος

ΥΔ005

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Γ

Εξάμηνο σπουδών:

ΣΤ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Περσεφόνη Φώκιαλη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Ενότητα 1. Εισαγωγή. Ορισμοί της ανάπτυξης
 Ενότητα 2. Αναπτυξη χωρος και αειφορία
 Ενότητα 3. Συντελεστές παραγωγής.
 Ενότητα 4. Τομείς παραγωγής και ανάπτυξη
 Ενότητα 5: Ιστορική ανάδρομη στις θεωρίες οικονομικής ανάπτυξης
 Ενότητα 6: Θεωρία του ανθρωπίνου κεφαλαίου (στα πρώιμα στάδια). Γενικό περιεχόμενο
 Ενότητα 7. Το ανθρώπινο κεφάλαιο σε μικρο-οικονομικό επίπεδο
 Ενότητα 8. Το ανθρώπινο κεφάλαιο σε μακρο-οικονομικό επίπεδο
 Ενότητα 9. Εξελίξεις στη θεωρία της ανάπτυξης. Νέα υποδείγματα
 Ενότητα 10. Η ποιότητα της εκπαίδευσης ως προσδιοριστικός παράγοντας της ποιότητας του ανθρωπίνου κεφαλαίου
 Ενότητα 11: Η εκπαιδευτική αξιολόγηση και ο αναπτυξιακός της ρόλος
 Ενότητα 12. Γενική αποτίμηση και κριτική στη θεωρία του ανθρωπίνου κεφαλαίου
 Ενότητα 12. Σύνοψη- επίλογος

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Εξοικείωση με την έννοια της ανάπτυξης και τους τρόπους εκτίμησης της

Κατανόηση της άμεσης και έμμεσης επίδρασης της εκπαίδευσης στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Κατανόηση του οικονομικού και αναπτυξιακού ρόλου της εκπαίδευσης.

Ικανότητα ανάπτυξης επιχειρημάτων σχετικά με τη σημασία της εκπαίδευσης στο κοινωνικο-οικονομικό γίγνεσθαι.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Φώκιαλη, Π., (2011). Διαστάσεις Κοινωνικο-Οικονομικής Ανάπτυξης στην Εκπαίδευση. Θεωρητικές Αναζητήσεις, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο

Βαβούρας Ι.Σ. (2008). Πολιτική Οικονομικής Ανάπτυξης. ΠΑΠΑΖΗΣΗ. Α' ΕΚΔΟΣΗ/2008
Αθήνα

Σαϊτή, Α. (2004). Εκπαίδευση και Οικονομική Ανάπτυξη, Τυπωθήτω

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Βαϊτσος Κ., Μπαρτζώκας Α., (2004), Αναπτυξιακή Οικονομική: Η Ανάπτυξη της Επιστημονικής Σκέψης στον Οικονομικό Χώρο, στο Βαϊτσος Κ., Μπαρτζώκας Α., (επιμ.), Αναπτυξιακή οικονομική. Κείμενα Οικονομικής Σκέψης και Κοινωνικού Προβληματισμού, Αθήνα, Κριτική, σ. 13-58.

Ruttan, V., W., (2004), Νέες Θεωρίες Οικονομικής Μεγέθυνσης και Αναπτυξιακή Οικονομική, στο: Βαϊτσος Κ., Μπαρτζώκας Α., (επιμ.), Αναπτυξιακή οικονομική. Κείμενα Οικονομικής Σκέψης και Κοινωνικού Προβληματισμού, μετ. Ν. Ρούσσος, Αθήνα, Κριτική, σ. 165-202.

Gillis M., Perkins D.H., Roemer M., Snodgrass D. R., (2000), Οικονομική της Ανάπτυξης, Τυπωθήτω, Αθήνα.

Abeysekera, I., (2006), The Project of Intellectual Capital Disclosure: Researching the Research, *Journal of Intellectual Capital*, 7 (1), p. 61- 77

Chaharbaghi, K., & Cripps S. (2006), Intellectual Capital: Direction, not Blind Faith, *Journal of Intellectual Capital*, 7 (1), p.29-42

Garet, M.S., Porter, A.C., Desimone, L., Birman, B.F., Yoon, K.S., (2001), What Makes Professional Development Effective? Results From a National Sample of Teachers, *American Educational Research Journal*, Winter, 38 (4), p. 915-945.

Guskey, T., R., (2002), Professional Development and Teacher Change, *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 8, (3-4), p. 381-391.

Jørgensen, K.M., (2006) Conceptualising Intellectual Capital as Language Game and Power, *Journal of Intellectual Capital*, 7 (1) P. 78 - 92

Kelly, A., (2004), The Intellectual Capital of Schools: Analysing Government Policy Statements on School Improvement in Light of a New Theorization, *Journal of Education Policy*, 19, (5), 609-629 (<http://eprints.soton.ac.uk/9779/>).

- Malhorta, Y., (2000), Knowledge Assets in the Global Economy: Assessment of National Intellectual Capital, *Journal of Global Information Management*, July-Sep, 8(3), p. 5-15.
- Schultz, T.W., (1961), Investment in Human Capital, *American Economic Review*, 51, May, p. 1-17.
- Spender J.C. (2006), Method, Philosophy and Empirics in KM and IC, *Journal of Intellectual Capital*, 7 (1) p. 12- 28
- Swart, J., (2006), Intellectual Capital: Disentangling an Enigmatic concept, *Journal of Intellectual Capital*, 7 (2), p. 136- 159
- Φώκιαλη, Π., Κουρουτσίδου, Μ., Λέφας, Ε., (2005), Ζήτηση για Επιμόρφωση. Οι Συνιστώσες της Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών, στο Γ. Μπαγάκης (επιμ.), *Επιμόρφωση και Επαγγελματική Ανάπτυξη του Εκπαιδευτικού*, Μεταίχμιο.
- Ψαχαρόπουλος, Γ., (1999) , *Οικονομική της Εκπαίδευσης*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διαλέξεις / Συζήτηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Γραπτή εξέταση.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κωδικός μαθήματος:

ΥΔ004

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Ζ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διονύσιος Γουβιάς

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στο μάθημα αυτό γίνεται συγκριτική ανάλυση των εναλλακτικών θεωριών που σχετίζονται με τη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής. Εντοπίζονται οι βασικοί κοινωνικοί, οικονομικοί, ιδεολογικοί και πολιτικοί παράγοντες που συμβάλλουν στη σύλληψη, επεξεργασία και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δη νεωτερικών, μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων. Αναλύονται οι σημαντικότεροι φορείς που ενεργοποιούνται προς την διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής και οι δυναμικές της αλλαγής και της συντήρησης που αναπτύσσονται προς νέες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις. Εξετάζονται, ειδικότερα, παραδειγματικές περιπτώσεις εφαρμογής μεταρρυθμιστικών

εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η στοχοθεσία, εφαρμογή και επιπτώσεις τους, τόσο στη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος, όσο και στους εμπλεκόμενους στην εκπαίδευση φορείς (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς, πολιτικούς). Πιο αναλυτικά μελετώνται οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

1. Η ανάγκη μελέτης της Εκπαιδευτικής Πολιτικής - Βασικές έννοιες - Πολιτική και Εκπαίδευση.
2. Οι Πρώτες Θεωρητικές Προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης: Εκπαίδευση και Εκσυγχρονισμός - Εκπαίδευση και Ανθρώπινο Κεφάλαιο - Εκπαίδευση και Εξάρτηση.
3. Εκπαιδευτική Πολιτική και Μαρξισμός : Η Πολυτεχνική Εκπαίδευση - Εκπαιδευτική Πολιτική Και Νεοφιλελευθερισμός.
4. Οι Κυριότεροι «Παίκτες» της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
5. Ερμηνευτικά Σχήματα της Εκπαιδευτικής Πολιτικής και των Εκπαιδευτικών Αλλαγών.
6. Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση.
7. Αποκέντρωση – Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης.
8. Εκπαιδευτική Τεχνολογία.
9. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.
10. Φύλο και Εκπαιδευτική Πολιτική.
11. Παγκοσμιοποίηση και Εκπαιδευτικά Συστήματα. Ο Ρόλος του Εθνικού Κράτους και των Υπερεθνικών Οργανισμών.
12. Εκπαιδευτική Πολιτική και Κοινωνικές Ανισότητες.
13. Θεσμικές Πρωτοβουλίες στην Εκπαιδευτική Πολιτική τον 21ο Αιώνα.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Η κατανόηση εκ μέρους των φοιτητών/τριών της σημασίας της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, και ιδιαίτερα του κομματιού εκείνου που αναφέρεται στην 'πολιτική' διάστασή της.
- Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ορολογία της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
- Η αναγνώριση των βασικών παραγόντων άσκησης της Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
- Η παροχή όλων εκείνων των εφοδίων σε φοιτητές/τριες που θα τους/τις κάνουν ενσυνείδητους συμμετέχοντες σε μια δημοκρατική και ανοικτή εκπαιδευτική διαδικασία.
- Η κατανόηση της πολυπλοκότητας της άσκησης της Εκπαιδευτικής Πολιτικής και των συμφερόντων τα οποία αυτή 'αντανακλά' (κυβέρνηση, εκπαιδευτικοί & διοικητικοί παράγοντες, μαθητές, γονείς, συνδικαλιστές, εκπρόσωποι εργοδοτών, συμβουλευτικοί & επιστημονικοί φορείς κλπ.).
- Η συνειδητοποίηση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των φοιτητών/τριών μέσα στην καθημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα.
- Η προετοιμασία μελλοντικών ερευνητών/τριών σε σχετικά θέματα.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Γουβιάς, Δ. & Θεριανός, Κ. (2014). *Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Γράβαρης, Δ. & Παπαδάκης, Ν. (επιμ.) (2005). *Εκπαίδευση και Εκπαιδευτική Πολιτική*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Γρόλλιος, Γ. (1999). *Ιδεολογία, παιδαγωγική και εκπαιδευτική πολιτική: λόγος και πράξη των ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κάτσικας, Χ., Καββαδίας, Γ., Τσιριγώτης, Θ. & Γρόλλιος, Γ. (1998). *Κρίση του σχολείου και εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Gutenberg.
- Μπουζάκης, Σ. (επιμ.) (2006) [2001]. *Συγκριτική Παιδαγωγική – Μεθοδολογικές, Θεωρητικές Προσεγγίσεις, Διεθνής Εκπαίδευση, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών, Ευρωπαϊκή Διάσταση στην Εκπαίδευση, Παγκοσμιοποίηση και Εκπαίδευση* (3^η έκδοση). Αθήνα: Gutenberg.
- Νικολάου, Σ.-Μ. (2004). *Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκπαίδευση και οι ενέργειες της Ελλάδας (2000-2008)*. Αθήνα: Gutenberg.
- Porkewitz T. & Νικολακάκη, Μ. (2012). *Κριτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική πολιτική: τα μεταβαλλόμενα πεδία εξουσίας και γνώσης*. Αθήνα: Σιδέρης.
- Προβατά, Α. (2013). *Η Ελληνική Εκπαιδευτική Πολιτική και η Ενωμένη Ευρώπη - Εκπαίδευση - κινητικότητα στα πλαίσια της απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων: Μια κοινωνιολογική προσέγγιση: 1981-2011*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σταμέλος Γ. & Βασιλόπουλος, Α. (2004). *Ευρωπαϊκή Εκπαιδευτική Πολιτική. Συγκρότηση, Θεματολογία Μεθοδολογία Υλοποίησης, Επιδράσεις στην Ελληνική Εκπαίδευση και Κατάρτιση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σταμέλος Γ. & Βασιλόπουλος, Α. (2014). *Πολιτικές Δια Βίου Μάθησης στο Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης - Η Ελληνική περίπτωση*. Αθήνα: ΔΙΟΝΙΚΟΣ.
- Τσαούσης, Δ. (2007). *Η Εκπαιδευτική Πολιτική των Διεθνών Οργανισμών. Παγκόσμιες και Ευρωπαϊκές Διαστάσεις*. Αθήνα: Gutenberg - Πάντειο Πανεπιστήμιο / ΚΕΚΜΟΚΟΠ.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Θα γίνει προσπάθεια οι φοιτητές/τριες να αναπτύξουν αυτενέργεια και προσωπική εμπλοκή στην «ανακάλυψη» και την παραγωγή της γνώσης, μέσα και από την υποστήριξη των νέων τεχνολογιών. Θα χρησιμοποιηθεί ως αποθετήριο ψηφιακού υλικού, αλλά και ως χώρος η-διαλόγων, η Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα Moodle. Η ανατροφοδότηση θα γίνεται είτε δια ζώσης, είτε ηλεκτρονικά (e-mail, συζήτηση σε ειδικό Chat-room ή Discussion Forum που θα δημιουργήσει ο διδάσκοντας).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η Αξιολόγηση θα βασιστεί στην εκπόνηση εργασιών και σε τελικές εξετάσεις:

Οι εργασίες είναι υποχρεωτικές. Οι φοιτητές κάνουν μια μόνο εργασία. Οι εργασίες θα αναλαμβάνονται έπειτα από έγκριση του διδάσκοντα. Τα θέματα των εργασιών λαμβάνονται από το περιεχόμενο των διαλέξεων του μαθήματος. Δίνονται ενδεικτικοί τίτλοι, αλλά οι φοιτητές/τριες είναι ελεύθεροι/ες να προτείνουν στο διδάσκοντα και δικά τους θέματα. Θα δοθεί η ευκαιρία στους/στις φοιτητές/τριες να κάνουν μια σύντομη παρουσίαση της εργασίας τους στα πλαίσια των μαθημάτων. Οι εργασίες θα συνεισφέρουν στην τελική αξιολόγηση σε ποσοστό 50%.

Οι εξετάσεις θα συνεισφέρουν στην τελική αξιολόγηση σε ποσοστό 50%.

Σημείωση: Για να ληφθεί υπόψη ο βαθμός της εργασίας θα πρέπει να γράψει ο/η φοιτητής/τρια τουλάχιστον 5 στις τελικές εξετάσεις. Επίσης, στις εξεταστικές περιόδους (κανονικές ή «εμβόλιμες») ο βαθμός θα βασίζεται μόνο στην επίδοση στις εξετάσεις, και καμιά πρότερη εργασία δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Εκπαίδευση και επιχειρηματικότητα

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ042

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Περσεφόνη Φώκιαλη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

- 1η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η έννοια της επιχειρηματικότητας
- 2η ΕΝΟΤΗΤΑ: Επιχειρηματίας και επιχειρηματικότητα
- 3η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η οικονομική σημασία της επιχειρηματικότητας
- 4η ΕΝΟΤΗΤΑ: Οι θεωρίες της επιχειρηματικότητας και η σχέση τους με την εκπαίδευση
- 5η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ενδείξεις για την επίδραση του φύλου στην επιχειρηματικότητα
- 6η ΕΝΟΤΗΤΑ: Ενδείξεις για την επίδραση του επιπέδου εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα
- 7η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η διεύθυνση της επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση
- 8η ΕΝΟΤΗΤΑ: Λόγοι υπέρ της εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα
- 9η ΕΝΟΤΗΤΑ: Κατευθύνσεις και δομή εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην επιχειρηματικότητα
- 10η ΕΝΟΤΗΤΑ: Θεματικές εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην επιχειρηματικότητα
- 11η ΕΝΟΤΗΤΑ: Η διδασκαλία της επιχειρηματικότητας ανά βαθμίδα εκπαίδευσης και στη μη τυπική εκπαίδευση
- 12η ΕΝΟΤΗΤΑ: Εκπαιδευτικά προγράμματα επιχειρηματικότητας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Καλές Πρακτικές

13η ΕΝΟΤΗΤΑ: Τριτοβάθμια εκπαίδευση και εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα. Εμπειρία από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την έννοια της επιχειρηματικότητας και τη σχέση της με τη δημιουργικότητα

Απόκτηση γνώσεων σχετικά με το πώς πρέπει να διδάσκεται η επιχειρηματικότητα ανά βαθμίδα εκπαίδευσης

Γνωριμία με καλές πρακτικές από διεθνείς και ελληνικές εμπειρίες διδασκαλίας της επιχειρηματικότητας

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Φώκιαλη, Π., Βασιλειάδης, Α., & Βιτσιλάκη, Χ., (επιμ). (2014). Εκπαίδευση, απασχόληση και επιχειρηματικότητα: Η έμφυλη διάσταση. Αθήνα: Διάδραση.

Λαμπρόπουλος Π. (2008). Επιχειρηματικότητα. ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ" Αθήνα

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

European Commission, (2002). Τελική έκθεση της ομάδας εμπειρογνομώνων: Η διαδικασία Best στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης στην επιχειρηματικότητα. Enterprise Directorate General, Brussels.

European Commission, (2004). Τελική έκθεση της ομάδας εμπειρογνομώνων Εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα: επίτευξη προόδου στην προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και των συναφών δεξιοτήτων μέσω της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Enterprise Directorate General, Brussels.

Fiet, J. O. (2000). The theoretical side of teaching entrepreneurship, Journal of Business Venturing, 16 (1), 1-24.

Fiet, J. O. (2000b). The pedagogical side of entrepreneurship theory, Journal of Business Venturing, 16 (2), 101-117.

Minniti, M., Arenius, P. and Langowitz, N. (2005). 2004 Global entrepreneurship monitor special topic report: women and entrepreneurship. Babson Park, MA: Center for Women's Leadership at Babson College.

Swedberg, R. (2000). The social science view of entrepreneurship: introduction and practical applications in R. Swedberg (ed.), Entrepreneurship: The Social Science View. Oxford: Oxford University Press, 7-44.

The Consortium for Entrepreneurship Education. (2008). A Guide to Resources and Models for Entrepreneurship Education, retrieved 27/09/2008, available at http://www.entre-ed.org/_arc/home1.htm.

Αντύπας Γ., Αναγνώστου Π. και Μπατσολάκη Μ. (2012). Επιχειρηματικότητα - Ευρωπαϊκή πρακτική και δράσεις στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα, Παρουσιάσεις 1-22 ΕΣΔΟ 15 25-27 Μαΐου 2012.

Τζερεμές, Ν., & Σκαγιάννης, Π., (2009). Η Διεθνής Εμπειρία της Εκπαίδευσης στην Επιχειρηματικότητα, Αγορά χωρίς σύνορα, 15 (1) 2009: 3-28.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Δια ζώσης διδασκαλία.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Γραπτή εξέταση.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων και Συστημάτων

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ011

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Νικόλαος Ράπτης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα αναπτύσσεται σε δεκατρείς εβδομαδιαίες συναντήσεις. Μέσα από αυτές τις θεματικές τίθενται τα θεμέλια για μια επιστημονική αντιμετώπιση των σύγχρονων διοικητικών θεμάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των εκπαιδευτικών οργανισμών. Αναλυτικότερα μέσα από τις εβδομαδιαίες δια ζώσης συναντήσεις οι εκπαιδευόμενοι θα έρθουν σε επαφή με το γνωσιολογικό υπόβαθρο της διοίκησης γενικότερα και της εκπαιδευτικής διοίκησης ειδικότερα. Θα εξοικειωθούν με τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Εκπαιδευτικής διοίκησης και θα γνωρίσουν τα διαφορετικά μοντέλα οργάνωσης των σχολείων και των εκπαιδευτικών συστημάτων. Θα έρθουν σε επαφή με τις λειτουργίες της διοίκησης: τον προγραμματισμό, την οργάνωση, τη διεύθυνση/ηγεσία και τον έλεγχο. Κατόπιν θα γνωρίσουν τη δομή και τη λειτουργία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και θα πειραματιστούν με την εφαρμογή των λειτουργιών της διοίκησης στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό σύστημα. Οι λειτουργίες κλειδιά της εκπαιδευτικής διοίκησης, η επικοινωνία και λήψη αποφάσεων θα γίνει αντικείμενο μελέτης στη συνέχεια των συναντήσεων. Τέλος, θα μας απασχολήσει η εφαρμογή και η διατήρηση των αλλαγών στην εκπαίδευση καθώς και ο ρόλος του/της διευθυντή/τριας στην βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Η εξοικείωση με το σχολικό και εκπαιδευτικό μάνατζμεντ
 Η κατανόηση των διεθνών και εθνικών παραγόντων στην λήψη αποφάσεων για την εκπαίδευση σε επίπεδο πολιτικό
 Η βασική γνώση της δομής και οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος μέσα από τις επιχειρούμενες μεταρρυθμίσεις
 Η βασική γνώση και εξοικείωση με τη σχολική ιεραρχία και το ρόλο του εκπαιδευτικού στην πυραμίδα της επαγγελματικής ιεραρχίας
 Η εξοικείωση με το ρόλο της Ευρωπαϊκής Εκπαιδευτικής Πολιτικής στη διαμόρφωση της εκπαιδευτικής πολιτικής των κρατών μελών.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): κανένα

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Μπουραντάς, Δ., (2005), *Ηγεσία: Ο δρόμος της διαρκούς επιτυχίας*. Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.
 Πασιαρδή, Π., (2004) *Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή*, Αθήνα. Εκδόσεις Μεταίχμιο & Π. Πασιαρδής.
 Ράπτης, Ν. και Βιτσιλάκη, Χ. (2007). *Ηγεσία και διοίκηση εκπαιδευτικών μονάδων. Η ταυτότητα του διευθυντή της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης*. Αθήνα: Αδελφών Κυριακίδη
 Σαΐτη, Α., & Σαΐτης, Χ. (2012). *Οργάνωση και διοίκηση της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
 Σαΐτη, Χρ., (2014) *Μύηση των Εκπαιδευτικών στα μυστικά της Σχολικής Ηγεσίας. Σύγχρονες τάσεις και πρακτικές*. Αθήνα, Αυτοέκδοση.
 Everard, K.B., Morris, G. and Wilson, I. (2004) *Effective School Management*, (4th ed) SAGE London

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διάλεξη, Συζήτηση, Ανάλυση μελετών περίπτωσης.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Ατομική εργασία, Πρόοδος, Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός για την αντιμετώπιση του Κοινωνικού Αποκλεισμού

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ047

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
 Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
 Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ηλίας Ευθυμίου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος είναι η θεωρητική μελέτη της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού και των μορφών που αυτή παίρνει στη σύγχρονη κοινωνία και η ανάδειξη της διαλεκτικής σχέσης της Εκπαίδευσης με τις διάφορες μορφές αποκλεισμού, με έμφαση στις πολιτικές αντιμετώπισης του. Στις πρώτες ενότητες ανασκοπούνται βιβλιογραφικά οι θεωρητικές αφητηρίες διάφορων επιστημολογικών ρευμάτων που συνεισφέρουν στην νοηματοδότηση, την τυπολογία και την ερμηνεία των ποικίλων μορφών κοινωνικού αποκλεισμού. Αφού εξεταστούν με μια διεπιστημονική ματιά τα βασικά αίτια της ανάπτυξης των κυριότερων μορφών φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού, εξετάζεται στη συνέχεια η σχέση των αιτιών και των εκφάνσεων του κοινωνικού αποκλεισμού με την Εκπαίδευση. Επίσης, με ανασκόπηση των συμπερασμάτων εμπειρικών ερευνών τεκμηριώνεται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο η ύπαρξη και η ένταση των σχετικών φαινομένων καθώς και της αμφίδρομης σχέσης μεταξύ κοινωνικού αποκλεισμού και Εκπαίδευσης. Αναδεικνύονται όχι μόνο οι διαφορετικές μορφές φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού στο χώρο της σχολείου και της Παιδείας γενικότερα αλλά και η επίδρασή τους σε φαινόμενα όπως η σχολική διαρροή, ο εκφοβισμός και η σχολική αποτυχία. Τέλος, ανασκοπείται τόσο θεωρητικά όσο και εμπειρικά ο ρόλος της εκπαιδευτικής πολιτικής και του εκπαιδευτικού σχεδιασμού για την αναπαραγωγή ή αντίθετα αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και των συνακόλουθων επιδράσεων στο Σχολείο, το θεσμό της Εκπαίδευσης και γενικότερα στην Παιδεία της χώρας. Στο σημείο αυτό καταγράφονται προτάσεις και καλές πρακτικές για την αντιμετώπιση παρόμοιων φαινομένων ή και εν μέρει ορισμένων από τις αιτίες τους, καθώς και κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής με σχετικό περιεχόμενο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/-ητές αναμένεται να έχουν επιτύχει τα εξής:

- Να αναγνωρίζουν τις σύγχρονες προκλήσεις σε κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό, δημογραφικό, τεχνολογικό και παιδαγωγικό επίπεδο που συνδέουν την Εκπαίδευση με μορφές κοινωνικού αποκλεισμού
- Να αναλύουν τη σχέση της Εκπαίδευσης με τον κοινωνικό αποκλεισμό υπό την οπτική διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων.
- Να ταξινομούν τις διαφορετικές μορφές κοινωνικού αποκλεισμού γενικά και στον χώρο της Εκπαίδευσης ειδικότερα.
- Να διατυπώνουν θεωρητικά τεκμηριωμένες υποθέσεις για τις Αιτίες και Προϋποθέσεις εκδήλωσης φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού στην Εκπαίδευση
- Να προσεγγίζουν κριτικά τα αποτελέσματα συγκεκριμένων φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού στο χώρο της Εκπαίδευσης
- Να κατανοούν τον ρόλο της εκπαιδευτικής πολιτικής και του εκσυγχρονισμού της ελληνικής εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού

- Να σχεδιάζουν παρεμβάσεις κατά την άσκηση των εκπαιδευτικού έργου και καλές πρακτικές για την αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και των επιπτώσεων τους στο σχολείο.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα αλλά προτείνεται η προηγούμενη σπουδή σε ζητήματα κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικής πολιτικής και κοινωνικοοικονομικής προσέγγισης της Εκπαίδευσης.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Τσιρώνης Χρήστος, *Κοινωνικός αποκλεισμός και εκπαίδευση στην ύστερη νεωτερικότητα*. Εκδόσεις Επιστημονικών Συγγραμμάτων Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 5130 Παπαδοπούλου Δέσποινα, *Κοινωνιολογία του Αποκλεισμού στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης*. Μοτίβο Εκδοτική Α.Ε. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 22770385

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ανδρούτσου, Α. και Ασκούνη, Ν. (επιμ.) (2011) *Πολιτισμική ετερότητα και ανθρώπινα δικαιώματα. Προκλήσεις για την εκπαίδευση*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Ασδραχάς, Σ., Τσιάκαλος, Γ., Κωνσταντόπουλος Ν κ.α. (2009) *Ανθρώπινη αξιοπρέπεια και κοινωνικός αποκλεισμός. Εκπαιδευτική πολιτική στην Ευρώπη*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 ΕΚΚΕ (1996) *Διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα. Κύρια θέματα και προσδιορισμός προτεραιοτήτων πολιτικής*, Αθήνα: ΕΚΚΕ, τομ. Α & Β.
 Κασιμάτη, Κ. (επιμ.) (1998) *Κοινωνικός αποκλεισμός: η ελληνική εμπειρία*, Αθήνα: Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής.
 Κογκίδου, Δ., Μαρβάκης, Α., Τρέσσου, Ε., και Τσιάκαλος Γ. (1997). *Φτώχεια – Κοινωνικός αποκλεισμός, Βιβλιογραφικός Οδηγός (1970-1995)*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
 Κογκίδου, Δ., Τρέσσου, Ε. και Τσιάκαλος, Γ. (1997) *Κοινωνικός αποκλεισμός και εκπαίδευση - Η περίπτωση γλωσσικών μειονοτήτων στη Δυτική Θεσσαλονίκη*. Στο Ε. Σκούρτου (επιμέλεια). *Θέματα διγλωσσίας και Εκπαίδευσης*, Νήσος, Αθήνα.
 Κονιόρδος, Σ. και Φωτόπουλος, Ν. (2010) *Φτώχεια, ανισότητες και εκπαίδευση στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα: ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ.
 Λύτρας, Α. και Σουλιώτης, Κ. (2004) *Αποκλεισμοί στην παγκοσμιοποίηση: ζητήματα κοινωνικής πολιτικής*, Αθήνα: Παπαζήσης.
 Τουρτούρας, Χ. (2010) *Σχολική αποτυχία και κοινωνικός αποκλεισμός*, Αθήνα: Εκδόσεις Επίκεντρο.
 Τσομπάνογλου, Γ., Κορρές, Γ. και Γιαννοπούλου, Ι. (επιμ.) (2005) *Κοινωνικός αποκλεισμός και πολιτικές ενσωμάτωσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
 Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Θεωρητικές διαλέξεις και εργαστήρια κριτικής ανασκόπησης ερευνών, πολιτικών και καλών πρακτικών.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

- α) Δραστηριότητες αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης μαθησιακών αποτελεσμάτων με βάση την κριτική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και της έρευνας επί του αντικειμένου (40%)
 β) Γραπτές εξετάσεις στο τέλος (60%).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Διαμόρφωση του Ρόλου του Φύλου

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ034

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Χρυσή Βιτσιλάκη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα πραγματεύεται τις κυριότερες δομές, διαδικασίες και αποτελέσματα διαμόρφωσης της έμφυλης ταυτότητας και του ρόλου των φύλων. Προς τούτο, μελετάμε καταρχήν τις επιμέρους θεωρίες που έχουν αναπτυχθεί προκειμένου να εντοπίσουν και να ερμηνεύσουν τις διαφυλικές διαφορές είτε στη βάση βιολογικών παραγόντων που διαφοροποιούν τα φύλα, είτε στη βάση της λειτουργίας δομών και θεσμών της κοινωνίας. Στη συνέχεια μελετάμε τα εμπειρικά δεδομένα που αφορούν στις διαφορές ανάμεσα στα δύο φύλα στο πλαίσιο των σημαντικότερων κοινωνικών θεσμών που είναι η οικογένεια, το εκπαιδευτικό σύστημα, η αγορά εργασίας και η απασχόληση, και η πολιτική. Τέλος, παρουσιάζουμε και αναλύουμε στοιχεία και εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές που αφορούν στην ισότητα των φύλων, αλλά και στα σύγχρονα προβλήματα της εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και της βίας κατά των γυναικών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Απόκτηση γνώσεων και ικανότητας αναγνώρισης, κατανόησης και κριτικής προσέγγισης των «παραδοσιακών» αντιλήψεων που εδράζονται στις βιολογικές θεωρίες για την ανισότητα των δύο

φύλων, και μελέτη των επιμέρους θεωριών των κοινωνικών επιστημών που αναλύουν την έμφυλη ανισότητα ως κοινωνικό κατασκεύασμα.

Απόκτηση γνώσεων και ικανότητας αναγνώρισης, κατανόησης και κριτικής προσέγγισης της λειτουργίας των δομών και διαδικασιών κοινωνικοποίησης στη διαμόρφωση της ταυτότητας και του ρόλου του φύλου, μέσω των οποίων παράγεται και αναπαράγεται διαχρονικά η ανισότητα των φύλων

Απόκτηση γνώσεων επί θεωριών και ερευνητικών δεδομένων που αφορούν στο ρόλο των δύο φύλων στο πλαίσιο της οικογένειας, της εκπαίδευσης, της αγοράς εργασίας, της πολιτικής

Απόκτηση γνώσεων επί των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών που προωθούν την ισότητα και ανάπτυξη ικανότητας διατύπωσης προτάσεων και πρακτικών μέτρων για την έμπρακτη αντιμετώπιση της έμφυλης ανισότητας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Connell.R.W.,(2006). Κοινωνικό Φύλο. Επίκεντρο: Αθήνα.

Madeleine, A., (2006). Διαδικασίες Αναπαραγωγής του Φύλου. Μεταίχμιο: Αθήνα.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Αθανασιάδου, Χ. & Δεληγιάννη – Κουϊμτζή, Β. (2010). Η διαμόρφωση των ταυτοτήτων του φύλου. Μια φεμινιστική προσέγγιση σε Χ. Αθανασιάδου και Β. Δεληγιάννη – Κουϊμτζή. Συμβουλευτική με την οπτική του φύλου. Ελληνικά Γράμματα : Αθήνα

Maruani, M. (2008). Γυναίκες, Φύλο, Κοινωνίες. Μεταίχμιο: Αθήνα.

Μουσούρου, Λ. (2004). Εργασία και Οικογενειακή Ζωή σε Λ. Μουσούρου & Μ. Στρατηγάκη (2004), Ζητήματα οικογενειακής πολιτικής. Θεωρητικές Αναφορές και Εμπειρικές Διερευνήσεις. Gutenberg: Αθήνα.

Παντελίδου-Μαλούτα, Μ. (1992). Γυναίκες και Πολιτική. Η πολιτική φυσιολογία των Ελληνίδων. Gutenberg: Αθήνα.

Παπαγεωργίου, Γ. (2004). Ηγεμονία και Φεμινισμός. Τυπωθήτω: Αθήνα

Παπαγεωργίου, Γ. (1998). Η φεμινιστική Κριτική της παραδοσιακής επιστημονικής έρευνας και η εναλλακτική πρότασή της. Στο Παπαγεωργίου. Γ. (επιμ.) Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα. Τυπωθήτω: Αθήνα.

Στρατηγάκη, Μ. (2003), Πολιτικές για την ισότητα των φύλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συμπτώσεις και αντιφάσεις στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, στο Ρ. Παναγιωτοπούλου, Σ.Κονιόρδος & Λ. Μαράτου-Αλιπράντη (επιμ.). Παγκοσμιοποίηση και Σύγχρονη Κοινωνία. ΕΚΚΕ: Αθήνα

Turner, J. P. (1998). Βιολογικό φύλο, κοινωνικό φύλο και ταυτότητα του Εγώ. Ελληνικά Γράμματα: Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διδασκαλία και μάθηση μέσω της διαλεκτικής μεταξύ εισηγήσεων της διδάσκουσας, αμφίδρομων ερωτήσεων, απαντήσεων και διαλόγου, παραδείγματα εφαρμογής, σε συνέχεια μελέτης προαπαιτούμενης ύλης και παρουσίασης αυτής.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Κατά περίπτωση, παρουσιάσεις φοιτητών/τριών στην τάξη, ηλεκτρονικά test αυτο-αξιολόγησης ή/και αξιολόγησης, εκπόνηση ατομικών ή/και συλλογικών εργασιών και πρότζεκτς, γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως):

Στις φοιτήτριες και τους φοιτητές είναι διαθέσιμο εκπαιδευτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή προς μελέτη για καθεμία από τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος. Η παράδοση, με την έννοια της εκπαίδευσης και της μάθησης, γίνεται με φυσική παρουσία, η οποία μπορεί, κατά περίπτωση, να υποστηρίζεται και με ηλεκτρονικά μέσα όπως προβλέπεται και στο ισχύον νομικό πλαίσιο.

Τίτλος Μαθήματος: Φύλο και Απασχόληση

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ012

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Περσεφόνη Φώκιαλη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

- 1η ΕΝΟΤΗΤΑ. Εισαγωγή
- 2η ΕΝΟΤΗΤΑ. Η έννοια της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας
- 3η ΕΝΟΤΗΤΑ. Η περιορισμένη συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση και την αγορά εργασίας
- 4η ΕΝΟΤΗΤΑ. Ανεργία
- 5η ΕΝΟΤΗΤΑ. Κάθετος διαχωρισμός της αγοράς εργασίας
- 6η ΕΝΟΤΗΤΑ. Οριζόντιος διαχωρισμός της αγοράς εργασίας
- 7η ΕΝΟΤΗΤΑ. Μισθολογικό χάσμα
- 8η ΕΝΟΤΗΤΑ. Ευέλικτες μορφές απασχόλησης
- 9η ΕΝΟΤΗΤΑ. Ευέλικτες μορφές απασχόλησης και φύλο
- 10η ΕΝΟΤΗΤΑ. Γυναικεία επιχειρηματικότητα
- 11η ΕΝΟΤΗΤΑ. Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ισότητα των φύλων
- 12η ΕΝΟΤΗΤΑ. Ελληνικές πολιτικές για την ισότητα των φύλων
- 13η ΕΝΟΤΗΤΑ. Ελληνική νομοθεσία για την ισότητα

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Κατανόηση της έννοιας της αγοράς εργασίας και των φαινομένων έμφυλης ανισότητας σε αυτήν
 Ικανότητα ερμηνείας των φαινομένων αυτών βάσει κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών παραγόντων

Ανάπτυξη της δεξιότητας ανάγνωσης πινάκων και εξαγωγής συμπερασμάτων από στατιστικές του φύλου

Γνωριμία με τις ευρωπαϊκές και ελληνικές πολιτικές για άρση των έμφυλων ανισοτήτων στην αγορά εργασίας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα.**Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:****α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Φώκιαλη, Π., Βιτσιλάκη, Χ., Βασιλειάδης, Α. (2011). Η έμφυλη διάσταση της απασχόλησης. Εμπειρικές Προσεγγίσεις. Κ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ. Αθήνα

Βιτσιλάκη- Σορωνιάτη, Χ., & Φώκιαλη, Π. (επιμ.) (2007). Φύλο και απασχόληση, Ατραπός -, Αθήνα.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Καραμεσίνη, Μ. (2008), Η Ισότητα των φύλων στην απασχόληση. Επισκόπηση και αποτίμηση των πολιτικών της τελευταίας δεκαετίας στην Ελλάδα, στο: Στρατηγάκη, Μ. (επιμ.), Πολιτικές ισότητας των φύλων. Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και εθνικές πρακτικές, Αθήνα: Gutenberg, σελ. 279-328.

Κορδεράς, Δ., (2013). Έρευνα ICAP για τις γυναίκες Managers: Η συμμετοχή γυναικών στη διοίκηση παραμένει μικρή. <http://www.inewsgr.com/105/erevna-icap-gia-tis-gynaikes-managers-i-symmetochi-gynaikon-sti-dioikisi-paramenei-mikri.htm>

Μαραγκουδάκη, Ε. (2007) Φύλο και νέα επαγγέλματα. Εισαγωγή θεμάτων για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαιδευτική διαδικασία. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΕΠΕΑΕΚ II 2000-2006). ΜΕΤΡΟ 4.1. ΕΝΕΡΓΕΙΑ 4.1.1. «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ» «Παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία».

Μοσχοβάκου Ν., Κανταράκη Μ., Παγκάκη Μ. & Σταματελοπούλου Τ. (2008). Κατά φύλο επαγγελματικός διαχωρισμός (κάθετος και οριζόντιος): Διακρίσεις και ανισότητες κατά των γυναικών στην εκπαίδευση. Αθήνα: ΚΕΘΙ.

Στρατηγάκη, Μ. (επιμ.) (2009), Πολιτικές Ισότητας των φύλων. Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και Εθνικές πολιτικές, Αθήνα: Gutenberg.

Φώκιαλη, Π., & Αμπατζόγλου Α. (2015) Ο έμφυλος χάρτης των μελών ΔΕΠ στα ελληνικά πανεπιστήμια, στο: Π. Φώκιαλη, Α. Βασιλειάδης και Χ. Βιτσιλάκη (επιμ) Εκπαίδευση, Απασχόληση και Επιχειρηματικότητα, Η έμφυλη διάσταση. Εκδ' Διάδραση, Αθήνα

Bettio, F. (2008), 'Occupational segregation and gender wage disparities in developed economies: Should we still worry?' in F. Bettio and A. Verashchagina (eds), *Frontiers in the economics of gender*, Routledge Siena Studies in Political Economy, Routledge: 267–285.

Borjas, G. (2000). *Labor Economics*, MacGraw hill Companies. Διαθέσιμο και σε ελληνική μετάφραση European Commission (2013). *She Figures 2012. Gender in Research and Innovation, Statistics and Indicators*, Directorate-General for Research and Innovation, Directorate B, European Research Area,

Unit B.6, Ethics and Gender http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/she-figures-2012_en.pdf

Grout, P.A., Park, I., & Sonderegger, S., (2007). An Economic Theory of the Glass Ceiling. CMPO Working Paper Series No. 07/183, University of Bristol.

ICAP, (2013). Leading women in business. Οι γυναίκες ηγέτες των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, ICAP Group, 4th leading edition.

Papalexandris, N. (2000). Flexible Working Patterns: Towards Reconciliation of Family and Work. In: Brewster, C., Mayrhofer, W. and Morley, M., (ed), New Challenges for European Human Resource Management, Macmillan Press Ltd.

Petridou E., Sarri, A., & Kyrgidou, L. (2009). Entrepreneurship education in higher educational institutions: the gender dimension. Gender in Management: An International Journal, 24, 4, 286-309.

Wilson, F., Kickul, J., & Marlino, D. (2007). Gender, entrepreneurial self-efficacy, and entrepreneurial career intentions: Implications for entrepreneurship education. Entrepreneurship Theory and Practice, 31(3), 387-406.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διαλέξεις. Συζήτηση . Ασκήσεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία για τους φοιτητές/τριες της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών, εξ αποστάσεως για φοιτητές άλλων τμημάτων.

Τίτλος Μαθήματος: Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ040

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διονύσιος Γουβιάς

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στο συγκεκριμένο μάθημα μελετάται η εκπαίδευση ως πολυσύνθετος κοινωνικός θεσμός μετάδοσης γνώσης αλλά και αναπαραγωγής των υφισταμένων κοινωνικών, οικονομικών και πολιτισμικών

δομών. Εξετάζεται η διαμόρφωση του εκπαιδευτικού θεσμού μέσω των βασικών θεωριών που εξηγούν τη δομή και κυρίως τις λειτουργίες της εκπαίδευσης, καθώς και τη συσχέτισή της με ευρύτερες αλλαγές των εκπαιδευτικών συστημάτων, κυρίως της Δύσης. Γίνονται ιδιαίτερες αναφορές σε ειδικά θέματα 'Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης', τα οποία αφορούν και τον ελληνικό 'χώρο', και έχουν να κάνουν με σύγχρονα ζητήματα και προβληματισμούς (π.χ. παγκοσμιοποίηση, διαπολιτισμικότητα, ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κ.ά.). Πιο αναλυτικά μελετώνται οι παρακάτω θεματικές ενότητες:

1. Βασικές έννοιες Κοινωνιολογίας και Παιδαγωγικής.
2. Συγκρουόμενες Λειτουργίες και Διαδικασίες στην Εκπαίδευση: Τι κάνει το σύστημα να δουλεύει;
3. Εκπαίδευση και η Διαδικασία Κοινωνικής Διαστρωμάτωσης.
4. Φύλο, Φυλή και Κοινωνική Τάξη: Απόπειρες να επιτευχθεί ισότητα εκπαιδευτικών ευκαιριών.
5. Το Σχολείο ως Οργανισμός.
6. Επίσημοι Σχολικοί Κανόνες και Ρόλοι: «Πώς θα έπρεπε να ήταν τα πράγματα».
7. Μαθητές και μαθήτριες: Ο πυρήνας του σχολείου.
8. Το Άτυπο Σύστημα και το «Κρυφό Αναλυτικό Πρόγραμμα»: Τι συμβαίνει πραγματικά στο Σχολείο;
9. Το Εκπαιδευτικό Σύστημα και το Περιβάλλον: Μια Συμβιωτική Σχέση.
10. Το Σύστημα της Ανώτατης Εκπαίδευσης.
11. Τα Εκπαιδευτικά Συστήματα σε όλο τον κόσμο: Μια Συγκριτική Θεώρηση
12. Τα Εκπαιδευτικά Συστήματα σε διάφορα μέρη του κόσμου: Βρετανία, Κίνα και μετααποικιακή Αφρική.
13. Εκπαιδευτικά Κινήματα και Μεταρρύθμιση.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ορολογία της «Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης».
- Η κατανόηση της «Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης», ως ειδικού γνωστικού πεδίου της επιστήμης της «Κοινωνιολογίας», αλλά και ως επιστημολογικού και μεθοδολογικού εργαλείου για τη μελέτη των θεσμών και φαινομένων της Εκπαίδευσης.
- Η συνειδητοποίηση της σημασίας της «Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης», τόσο στην καθημερινή σχολική πρακτική, όσο και στην ανάλυση της ευρύτερης εκπαιδευτικής πραγματικότητας από τους/τις νηπιαγωγούς.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κοινωνικοποίηση του Παιδιού (Υποχρεωτικό Α' έτους).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Ballantine J. & Hammack F. (2014). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης – Μια Συστηματική Προσέγγιση* (μτφ.: Υ. Κοσμά & Π. Κουρμένταλα, επιμ.: Δ. Γουβιάς). Αθήνα: Επίκεντρο.
 Νόβα-Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Banks, O. (1987). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
 Ηλιού, Μ. (1984). *Εκπαιδευτική και κοινωνική δυναμική*. Αθήνα: Πορεία.

- Θάνος, Θ. (επ.) (2015). *Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης στην Ελλάδα – Ερευνών Απάνθισμα*. Αθήνα: Gutenberg.
- Κάτσικας, Χ., Θεριανός, Κ., Τσιριγώτης, Θ. & Καββαδίας, Γ. (2007). *Η Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Λιβάνης.
- De Queiroz, J.-M. (2000). *Το σχολείο και οι κοινωνιολογίες του*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πυργιωτάκης, Ι. (1998). *Κοινωνικοποίηση και Εκπαιδευτικές Ανισότητες* (7^η έκδοση). Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.
- Φραγκουδάκη, Α. (1985). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης - Θεωρίες για την Κοινωνική Ανισότητα στο Σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Στις πρώτες συναντήσεις, όπου (υποτίθεται ότι) οι φοιτήτριες/τές δεν έχουν ακόμη εισαχθεί στους βασικούς θεωρητικούς της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, ούτε έχουν διδαχθεί τις καταβολές της κοινωνιολογικής σκέψης, η διάλεξη θα αποτελεί ακόμα το κυρίαρχο στοιχείο, συνεπικουρούμενη όμως από την ανάγνωση κλασσικών κειμένων, είτε σε έντυπη, είτε σε ηλεκτρονική μορφή. Ταυτόχρονα, θα επιδιώκεται να γίνει αναφορά στο κοινωνικο-οικονομικό περίγυρο της εποχής αναφοράς των διαφόρων θεωριών. Εδώ υπάρχει αρκετά μεγάλο πεδίο συνεισφοράς του σύγχρονου οπτικοακουστικού υλικού προκειμένου να γίνει πιο ενδιαφέρον το μάθημα. Κατόπιν, όσο θα εισερχόμαστε σε Ειδικά Θέματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, θα υπάρξει ανάγκη για εργασίες, παρουσιάσεις, συμμετοχή σε εργαστηριακές ασκήσεις, βιβλιοπαρουσιάσεις και μικρο-έρευνες. Θα χρησιμοποιηθεί ως αποθετήριο ψηφιακού υλικού, αλλά και ως χώρος η-διαλόγων, η Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα Moodle. Η ανατροφοδότηση θα γίνεται είτε δια ζώσης, είτε ηλεκτρονικά (e-mail, συζήτηση σε ειδικό Discussion Forum, ή Chat-room που θα δημιουργήσει ο διδάσκοντας) και μόνο σε ώρες και μέρες που αυτός θα ορίσει.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η Αξιολόγηση θα βασιστεί στην *εκπόνηση εργασιών* και σε *τελικές εξετάσεις*, με ισόποση βαρύτητα (50%) η κάθε μια:

Οι εργασίες είναι υποχρεωτικές, ως κομμάτι της λεγόμενης «διαμορφωτικής αξιολόγησης», και εκπονούνται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Οι εργασίες θα αναλαμβάνονται έπειτα από έγκριση του διδάσκοντα. Τα θέματα των εργασιών λαμβάνονται από το περιεχόμενο των διαλέξεων του μαθήματος. Δίνονται ενδεικτικοί τίτλοι, αλλά οι φοιτητές/τριες είναι ελεύθεροι/ες να προτείνουν στο διδάσκοντα και δικά τους θέματα. Θα δοθεί η ευκαιρία στους φοιτητές/τριες να κάνουν μια σύντομη παρουσίαση της εργασίας τους στα πλαίσια των μαθημάτων.

Οι τελικές εξετάσεις βασίζονται σε ό,τι αναπτύχθηκε μέσα στο μάθημα (διαλέξεις, ψηφιακό υλικό μέσω η-πλατφόρμας) και στο διανεμόμενο σύγγραμμα (ή συγγράμματα).

Σημείωση: Για να ληφθεί υπόψη ο βαθμός της εργασίας θα πρέπει να γράψει ο/η φοιτητής/τρια τουλάχιστον 5 στις τελικές εξετάσεις. Επίσης, στις εξεταστικές περιόδους (κανονικές ή «εμβόλιμες») ο βαθμός θα βασίζεται μόνο στην επίδοση στις εξετάσεις, και καμιά πρότερη εργασία δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Ηγεσία και Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων στην Εκπαίδευση

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ033

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Νικόλαος Ράπτης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300λέξεις):

Το μάθημα κινείται σε τρεις άξονες:

Στον πρώτο άξονα γίνεται η αποσαφήνιση των εννοιών: «διοίκηση» και «ηγεσία», η σχέση μεταξύ αυτών και αναφορά στην ιστορική εξέλιξη της ηγεσίας. Αξιολογούνται οι διαφορές των δύο αυτών όρων και επιχειρηματολογούμε για την αναγκαιότητα της συμπληρωματικότητάς τους. Επιχειρείται μια συστημική προσέγγιση της ηγεσίας και αναφερόμαστε στο περιεχόμενο της αποτελεσματικής ηγετικής συμπεριφοράς. Εξετάζονται στοιχεία όπου αποδεικνύουν ότι η αποτελεσματική ηγεσία είναι σημαντική για τη σχολική βελτίωση

Στο δεύτερο άξονα γίνεται αναφορά στα μοντέλα εκπαιδευτικής διοίκησης και ηγεσίας. Εξετάζονται διάφορα μοντέλα ηγεσίας και αξιολογούνται τα στοιχεία αποτελεσματικότητάς τους.

Αναλυτικότερα, αναφερόμαστε στο Διοικητικό, στο συμμετοχικό, στο μετασχηματιστικό, στο διαπροσωπικό, στο καθοδηγητικό μοντέλο ηγεσίας, στην κατανομημένη ηγεσία, στη συναλλακτική ηγεσία, στη μεταμοντέρνα ηγεσία και στην ηγεσία πιθανοτήτων.

Στον τρίτο άξονα γίνεται αναφορά στην ανάγκη ανάπτυξης και προετοιμασία των σχολικών ηγετών. Συγκεκριμένα, αναδεικνύεται ο εκτεταμένος ρόλος της σχολικής ηγεσίας, η αυξανόμενη πολυπλοκότητα του σχολικού περιβάλλοντος και η ηθική υποχρέωση για την προετοιμασία της ηγεσίας. Επίσης γίνεται εκτενή αναφορά για το αναλυτικό πρόγραμμα προετοιμασίας και ανάπτυξης των σχολικών ηγετών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι τις έννοιες της ηγεσίας και του ηγέτη, τις διαφορές των εννοιών ηγεσίας και ηγέτη από τις έννοιες του μάνατζμεντ και του μάνατζερ. Να γνωρίσουν τα χαρακτηριστικά του ηγέτη και της ηγετικής συμπεριφοράς. Η γνώση και η κατανόηση των μοντέλων εκπαιδευτικής διοίκησης και ηγεσίας και η ικανότητα να επιλέγουν κάθε φορά το προσφορότερο μοντέλο. Επίσης η γνώση του περιεχομένου των αναλυτικών προγραμμάτων για την προετοιμασία και την ανάπτυξη των σχολικών ηγετών και η κατανόηση της ανάγκης αυτών για κατάλληλη προετοιμασία και ανάπτυξη.

Προαπαιτούμενα(έως 50 λέξεις):**Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:****α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Ράπτης, Ν., & Βιτσιλάκη, Χρ. (2006). *Ηγεσία και Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός οίκος Αδελφών Κυριακίδη.

Bush, T. (2011). *Theories of Educational Leadership & Management* (4η εκδ.). London : SAGE

Ράπτης, Ν., & Ψαράς Χ. (2015). *Η Συνεργατική Ηγεσία στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Διάδραση.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Harris, A. (2011). *Distributed leadership Matters. Perspectives, Practicalities and Potential*. London: Corwin

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι(έως 100 λέξεις):

Εισήγηση, Συζήτηση, Ερωτηματολόγιο, Καταιγισμός ιδεών, ερωτοαποκρίσεις. Ομαδική εργασία, Power-Point

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης(έως 100 λέξεις):

Γραπτή εργασία 2000 λέξεων και προφορική εξέταση

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνικά.**Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως) Με φυσική παρουσία.**

Τίτλος Μαθήματος: Δια βίου Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων: Κοινωνικοοικονομικές και πολιτισμικές διαστάσεις

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΔ039

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Μουστάκας Λουκάς

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις): Πρόκειται για ένα μάθημα το οποίο προσεγγίζει θεωρητικά και ερευνητικά το πεδίο της δια βίου μάθησης και της εκπαίδευσης ενηλίκων, εξετάζοντας τις θεωρίες, τις βασικές αρχές, τις πρακτικές και τις ιδιαιτερότητες, που τη διέπουν, έχοντας ως γνώμονα την προετοιμασία και εκπαίδευση ικανών στελεχών, που θα κληθούν να πρωταγωνιστήσουν στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον της διαρκούς μάθησης. Στα περιεχόμενα του μαθήματος περιλαμβάνονται θεματικές, όπως: η δια βίου εκπαίδευση και η Εκπαίδευση ενηλίκων, μέσα από τη μελέτη θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων, οι σύγχρονες ενεργητικές και ομαδοσυνεργατικές εκπαιδευτικές τεχνικές καθώς επίσης και ζητήματα που σχετίζονται με τις υποδομές, τα εκπαιδευτικά μέσα και τη διαδικασία αξιολόγησης στο πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται από τον/την κάθε εκπαιδευόμενο/η να γνωρίζει:

- το θεωρητικό πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης ενηλίκων,

- τα κοινωνικοοικονομικά - πολιτισμικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της εκπαίδευσης ενηλίκων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο,
- να γνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιήσει, διδάσκοντας στο πλαίσιο της εκπαίδευσης ενηλίκων, σύγχρονες εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως τα σχέδια εργασίας, την προσομοίωση, το παιχνίδι ρόλων, την έρευνα δράση κ.ά.
- τη διαδικασία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Βεργίδης, Δ. (2008). Σχεδιασμός και δόμηση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων. Στο Δ. Βεργίδης, & Θ. Καραλής (Επιμ.), Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Σχεδιασμός, Οργάνωση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων (Τομ. Γ, Β' έκδοση). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Βεργίδης, Δ. (2003). Σχεδιασμός προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στο Δ. Βεργίδης (επιμ.), Εκπαίδευση Ενηλίκων: Συμβολή στην εξειδίκευση στελεχών και εκπαιδευτών (σσ. 95-122). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Jarvis, P. (επιμ.) (2007). Οι θεμελιωτές της εκπαίδευσης ενηλίκων. Μτφρ. Α. Θεοδωρακάκου. Αθήνα: Μεταίχμιο

Jarvis, P. (2004). Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση. Θεωρία και πράξη. Μτφρ. Α. Μανιάτη. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Καραλής, Θ. (2008). Τυπολογίες και μοντέλα αξιολόγησης. Στο Δ. Βεργίδης, & Θ. Καραλής (Επιμ.), Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Σχεδιασμός, Οργάνωση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων (Τομ. Γ, Β' έκδοση), Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κόκκος, Α. (2005). Εκπαίδευση ενηλίκων. Ανιχνεύοντας το πεδίο. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Mezirow, J. (1991). Transformative Dimensions of Adult Learning. New York: Jossey-Bass.

Rogers, A. (2002). Η Εκπαίδευση Ενηλίκων. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Rogers, A. (1999). Η Εκπαίδευση Ενηλίκων, Μτφρ. Παπαδοπούλου, Μ. Τόμπρου, Αθήνα:

Μεταίχμιο. **Χατζηγεωργίου, Γ.** (2001). Γνώθι το Curriculum. Αθήνα : Ατραπός. **Χατζηδήμου, Δ. &**

Αναγνωστοπούλου, Μ. (2011). Οι ομάδες εργασίας των μαθητών στην εκπαίδευση.

Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Οι μεθοδολογικές επιλογές στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος περιλαμβάνουν εκτός από τις εισηγήσεις και ομαδικές - συνεργατικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν σύγχρονες βιωματικές τεχνικές που αυξάνουν το βαθμό της συμμετοχής και της αποτελεσματικότητας

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Η αξιολόγηση προβλέπει την κατάθεση ατομικής εργασίας. Η παράδοση των εργασιών πραγματοποιείται μέσα στην εξεταστική περίοδο και αν είναι εφικτό, (σε συνάρτηση με τον αριθμό των συμμετεχόντων/ουσών φοιτητών/τριών), παρουσιάζονται και στην ολομέλεια.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική Παρουσία

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Σχολική Διαρροή

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΔ002

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Χρυσή Βιτσιλάκη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το παρόν μάθημα εισαγάγει φοιτητές/τριες στις βασικές αρχές της μεθοδολογίας έρευνας στην εκπαίδευση και μέσω μιας συνοπτικής θεωρητικής παρουσίασης και μέσω της ενεργούς συμμετοχής στα κύρια βήματα διεξαγωγής μιας εμπειρικής έρευνας σχετικά με τη σχέση σχολείου και μαθητικής διαρροής. Ειδικότερα το μάθημα περιέχει τις παρακάτω ενότητες που συνδυάζουν θεωρία και πράξη:

- Εισαγωγή στις βασικές αρχές σχεδιασμού και μεθοδολογίας έρευνας
- Ποσοτική – ποιοτική έρευνα
- Ανάλυση του θεωρίας και πρότερων ερευνητικών δεδομένων αναφορικά με τη σύνδεση χαρακτηριστικών του σχολείου σχολικής εγκατάλειψης
- Διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων
- Εργαλεία ποσοτικής έρευνας
- Εργαλεία ποιοτικής έρευνας
- Συλλογή δεδομένων
- Περιγραφική στατιστική ανάλυση
- Παρουσίαση ερευνητικών συμπερασμάτων σε σχέση με το θεωρητικό πλαίσιο.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις στο σχεδιασμό και τη διεξαγωγή μιας εμπειρικής έρευνας
- Να αποκτήσουν γνώσεις σε στο υπό διερεύνηση αντικείμενο της σχολικής διαρροής
- Να εξοικειωθούν με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών σε ερευνητικές δραστηριότητες.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- Babbie E. (2011). **Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα**. Επιμ.: Κ. Ζαφειρόπουλος, Μτφ: Γ. Βογιατζής. Αθήνα: Κριτική
- Τσαούσης, Ι. & Ρούσος, Π. (2011). Στατιστική στις Επιστήμες της Συμπεριφοράς με τη χρήση του SPSS, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Bell, J. (1999). Μεθοδολογικός σχεδιασμός παιδαγωγικής και κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Gutenberg.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). **Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας**. Μτφ: Σ. Κυρανάκης, Μ. Μαυράκη, Χ. Μητσοπουλου, Π. Μπιθάρα, Μ. Φιλιπούλου. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Φίλιας, Β. κ.συν. (2001) (β' έκδοση). Εισαγωγή στη Μεθοδολογία των Κοινωνικών Ερευνών. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαγεωργίου, Γ. (επιμ.) (1998). Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Παρασκευόπουλος, Ι. (1984). Στοιχεία Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Javeau, C. (2000). Η έρευνα με ερωτηματολόγιο. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Ιωσηφίδης, Θεόδωρος. (2008). Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Αθήνα: Κριτική.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα της έρευνας θα γίνεται διαδραστικά και θα στηρίζεται σε μια σειρά ερευνητικών συνεργατικών δραστηριοτήτων στις οποίες θα συμμετέχουν ενεργά οι φοιτητές/τριες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

- Μικρές εργασίες και ασκήσεις σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου

- Τελική εργασία που θα πραγματοποιηθεί σε δύο επίπεδα: α) καταχώρηση και επεξεργασία δεδομένων ποσοτικής έρευνας και β) παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία και ενεργή συμμετοχή.

Τίτλος Μαθήματος: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΔ013

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διονύσιος Γουβιάς

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στο πλαίσιο του μαθήματος μελετάται και αναλύεται συγχρονικά και διαχρονικά η δομή και λειτουργία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, όπως αποκρυσταλλώνονται, τόσο στο θεσμικό πλαίσιο, όσο και στις καθημερινές συλλογικές πρακτικές. Επιχειρείται να καταδειχθεί η σχέση που έχει η διάρθρωση της ελληνικής εκπαίδευσης με την ιστορική διαδρομή του ελληνικού οικονομικο-πολιτικού σχηματισμού, και ιδιαίτερα με την ανάπτυξη του Κράτους. Ταυτόχρονα μελετώνται πρόσφατες οικονομικές, γεωπολιτικές και γενικότερα πολιτισμικές εξελίξεις σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, και διερευνάται το κατά πόσο έχει επηρεαστεί το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα από τις παραπάνω. Επιπλέον, γίνεται προσπάθεια να μάθουν οι φοιτητές/τριες μεθόδους και εργαλεία για να αναζητούν, γρήγορα και αποτελεσματικά, πληροφορίες για τα σχετικά θέματα.

1. Εισαγωγή. Τα είδη Κοινωνικής Έρευνας. Προβλήματα – Ερωτήματα.
2. Η Ιστορική Έρευνα. Η ιδιαιτερότητα της ιστορικής έρευνας για τη μελέτη της νεότερης & σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, και οι πολιτικές διαστάσεις της έρευνας αυτής.
3. Χρήση των νέων τεχνολογιών για *πρόσβαση, επεξεργασία και αποθήκευση* στοιχείων. [1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]
4. Ιστορική αναδρομή της Νεο-ελληνικής Εκπαίδευσης. Η συνάρθρωση Εκπαιδευτικής Πολιτικής και πολιτικών δομών.
5. Οι βασικότερες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις στον 19^ο και στον 20^ο Αιώνα.

6. Οι μεταρρυθμίσεις του '80 και του 1997-98 (κυρίως Ν. 2525/97 & Ν. 2640/98). [2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]
7. Οργάνωση και Διοίκηση του Ελληνικού Δημόσιου Σχολείου.
8. Χρηματοδότηση της Δημόσιας Εκπαίδευσης. Ο ρόλος της ευρωπαϊκής χρηματοδότησης.
9. Αναλυτικά προγράμματα και παιδαγωγικό περιβάλλον.
10. Η σημασία της 'αξιολόγησης': η αξιολόγηση των μαθητών/τριών και των εκπαιδευτικών (ή του 'εκπαιδευτικού έργου').
11. «Γενική» και «επαγγελματική» εκπαίδευση. Μια παρεξηγημένη σχέση. [3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]
12. "Άνοιγμα" της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης την τελευταία δεκαετία (νέα ιδρύματα και νέα τμήματα, ή μετονομασίες παλιών, αύξηση εισακτέων, προώθηση της Διαβίου Εκπαίδευσης κλπ.).
13. Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, χρηματοδότηση και σύνδεση με την αγορά εργασίας. Ζητήματα «διασφάλισης της ποιότητας» της Ανώτατης Εκπαίδευσης. [4^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Η κατανόηση εκ μέρους των φοιτητών/τριών της σημασίας της σχέσης μεταξύ της ιστορικής ανάπτυξης του ελληνικού κοινωνικο-οικονομικού σχηματισμού, από τη μια, και της άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής από το Νεοελληνικό Κράτος, από την άλλη.
- Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την ορολογία της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, με έμφαση στον ελληνικό χώρο.
- Η αναγνώριση των βασικών παραγόντων άσκησης της Εκπαιδευτικής Πολιτικής στην πορεία του Νεοελληνικού Κράτους (κυβέρνηση, εκπαιδευτικοί & διοικητικοί παράγοντες, μαθητές, γονείς, συνδικαλιστές, εκπρόσωποι εργοδοτών, συμβουλευτικοί & επιστημονικοί φορείς κλπ.).
- Η απόκτηση από τους/τις φοιτητές/τριες γνώσεων και δεξιοτήτων πάνω στην ιστορική και την κοινωνική έρευνα.
- Η προετοιμασία μελλοντικών ερευνητών σε σχετικά θέματα.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Μπουζάκης, Σ. (1986). Νεοελληνική Εκπαίδευση (4^η έκδοση συμπληρωμένη: 2002). Αθήνα: Gutenberg.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ιακωβίδης, Γ. (1998). Η Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα. Αθήνα: Gutenberg.
 Κάτσικας, Χ. & Θεριανός, Κ. (2007α). Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης. Αθήνα: Σαβάλλας.
 Κάτσικας, Χ. & Θεριανός, Κ. (2007β). Τα Πανεπιστήμια Φλέγονται. Αθήνα: Λιβάνης.
 Κάτσικας, Χ., Καβαδίας, Γ., Τσιριγώτης, Θ. & Γρόλλιος, Γ. (1998). Κρίση του σχολείου και εκπαιδευτική πολιτική. Αθήνα: Gutenberg.
 Μπουζάκης, Σ. (1994α). Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα - τ. Α (1^η ανατύπωση: 2002). Αθήνα: Gutenberg.
 Μπουζάκης, Σ. (1994β). Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα - τ. Β' (3^η έκδοση συμπληρωμένη 2002). Αθήνα: Gutenberg.
 Μπουζάκης, Σ. (2002) (Β' έκδοση). Συγκριτική Παιδαγωγική ΙΙΙ. Αθήνα: Gutenberg.

Χαραλάμπους, Δ. (επιμ.) (2007). Μεταπολίτευση & Εκπαιδευτική Πολιτική. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Θα μετριάσει η παραδοσιακή «μετωπική» διδασκαλία, με τη συμμετοχή των φοιτητών, έτσι ώστε αυτοί/ές να αναπτύσσουν αυτενέργεια και προσωπική εμπλοκή στην «ανακάλυψη» και την παραγωγή της γνώσης, καθώς και θα γίνει η διεξαγωγή του διδακτικού έργου με την υποστήριξη των νέων τεχνολογιών (προβολές ταινιών, παρουσιάσεις power-point κλπ.). Θα χρησιμοποιηθεί ως αποθετήριο ψηφιακού υλικού, αλλά και ως χώρος η-διαλόγων, η Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα Moodle. Η ανατροφοδότηση θα γίνεται είτε δια ζώσης, είτε ηλεκτρονικά (e-mail, συζήτηση σε ειδικό Discussion Forum ή Chat-room που θα δημιουργήσει ο διδάσκοντας) και μόνο σε ώρες και μέρες που αυτός θα ορίσει.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η Αξιολόγηση θα βασιστεί στην *εκπόνηση εργασιών* και σε *τελικές εξετάσεις*:

Οι εργασίες είναι υποχρεωτικές. Οι φοιτητές κάνουν 4 ερευνητικές εργασίες. Οι εργασίες θα αναλαμβάνονται έπειτα από έγκριση του διδάσκοντα. Τα θέματα των εργασιών λαμβάνονται από το περιεχόμενο των διαλέξεων του μαθήματος. Δίνονται ενδεικτικοί τίτλοι, αλλά οι φοιτητές/τριες είναι ελεύθεροι/ες να προτείνουν στο διδάσκοντα και δικά τους θέματα. Θα δοθεί η ευκαιρία στους φοιτητές/τριες να κάνουν μια σύντομη παρουσίαση της εργασίας τους στα πλαίσια των μαθημάτων. Οι εργασίες θα συνεισφέρουν στην τελική αξιολόγηση σε ποσοστό 60%.

Οι εξετάσεις θα συνεισφέρουν στην τελική αξιολόγηση σε ποσοστό 40%.

Σημείωση: Για να ληφθεί υπόψη ο βαθμός των εργασιών θα πρέπει να γράψει ο/η φοιτητής/τρια τουλάχιστον 5 στις τελικές εξετάσεις. Επίσης, στις εξεταστικές περιόδους (κανονικές ή «εμβόλιμες») ο βαθμός θα βασίζεται μόνο στην επίδοση στις εξετάσεις, και καμιά πρότερη εργασία δεν θα λαμβάνεται υπόψη.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Εκπαίδευση και αγορά εργασίας

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΔ005

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

6

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Περσεφόνη Φώκιαλη

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Μελετάται η σχέση εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, μέσα από ερευνητικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε τέσσερις άξονες και 13 ενότητες. Οι άξονες είναι:

Βασικές αρχές σχεδιασμού και μεθοδολογίας έρευνας

Μελέτη σε ένα βασικό θέμα στο πεδίο 'Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας'

Χρήση του Στατιστικού Πακέτου Statistical Package for Social Sciences (SPSS).

Υλοποίηση μιας έρευνας στο πεδίο 'Εκπαίδευση και Αγορά εργασίας' στην θεματική που διδάχθηκαν στον άξονα 2,

Οι ενότητες είναι :

Ενότητα 1. Γνωριμία με το μάθημα

Ενότητα 2. Εισαγωγή στη μεθοδολογία έρευνας των κοινωνικών επιστημών

Ενότητα 3. Τα χαρακτηριστικά των ερευνητικών εργαλείων (ερωτηματολόγιο- δελτίο συνέντευξης)

Ενότητα 4 . Δειγματοληψία

Ενότητα 5. Τρόποι επεξεργασίας δεδομένων

Ενότητα 6. Το θεωρητικό πλαίσιο μιας θεματικής στο πεδίο «Εκπαίδευση και αγορά εργασίας» .

Ενότητα 7. Διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων

Ενότητα 8. Οδηγίες για τελική εργασία

Ενότητα 9. Κατασκευή ερευνητικού εργαλείου στην πράξη

Ενότητα 8. Πιλοτική εφαρμογή εργαλείου

Ενότητα 9. Συγκέντρωση στοιχείων

Ενότητα 10. Η χρήση του στατιστικού πακέτου statistical package for social sciences (spas).

Ενότητα 11. Εξεργασία στοιχείων και εξαγωγή αποτελεσμάτων

Ενότητα 12. Εξαγωγή συμπερασμάτων

Ενότητα 13. Σύνοψη μαθήματος

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Απόκτηση γνώσεων σε θέματα μεθοδολογίας έρευνας
- Απόκτηση γνώσεων σε μια θεματική που αναφέρεται στη σχέση εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας
- Απόκτηση ερευνητικών δεξιοτήτων
- Εξοικείωση με τη χρήση στατιστικών πακέτων (SPSS) για ερευνητικές δραστηριότητες

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Babbie E. (2011). Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΕ.

Τσαούσης, Γ. & Ρούσσος, Π., (2011). Στατιστική στις Επιστήμες της Συμπεριφοράς με τη χρήση του SPSS ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.

Cohen, L. & Manion L. (1994 ή νεότερη έκδοση), Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας, ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Blaikie N. (2004) Analyzing Quantitative Data: from description to explanation. London: Sage.
- Bryman, A. (2004) Social Research Methods (second edition). Oxford University Press.
- Dunn, K. (2000) «Interviewing», στο Hay, I. (Επίμ.) Qualitative Research Methods in Human Geography. South Melbourne: Oxford University Press.
- Eyles, J. (1986) «Qualitative methods: a new revolution?» στο Eyles, J. (Επίμ.) Qualitative Approaches in Social and Geographical Research. Occasional Paper No 26, Department of Geography and Earth Science, Queen Mary College, University of London.
- Martin, O. (2008) Η Ανάλυση Ποσοτικών Δεδομένων. Αθήνα: εκδόσεις Τόπος.
- Mertens, D. M. (2009) Έρευνα και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση και την Ψυχολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Ρούσσος, Π. Τσαούσης, Γ. (2002) Στατιστική Εφαρμοσμένη στις Κοινωνικές Επιστήμες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Verma G. K. & K. Mallick (2004), Εκπαιδευτική Έρευνα. Αθήνα: εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Ιωσηφίδης, Θ. (2002) “Η χρήση Η/Υ στην ανάλυση δεδομένων ποιοτικής κοινωνικής έρευνας” στο Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τόμος Θ (33): 111-131.
- Παπαγεωργίου, Γ. (1998), Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα. Αθήνα: Gutenberg- Τυπωθήτω.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διαλέξεις, συζήτηση, διαδραστικές ερευνητικές δραστηριότητες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Μικρές εργασίες και παρουσιάσεις και μεγάλη τελική συνεργατική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Έρευνα: Εκπαιδευτικό παιχνίδι και αειφόρος ανάπτυξη

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΔ014

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Περσεφόνη Φώκιαλη - Λουκάς Μουστάκας

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Μελετάται η σχέση εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, μέσα από ερευνητικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε τέσσερις [4] άξονες και δεκατρείς [13] ενότητες. Οι άξονες είναι:

1. Βασικές αρχές σχεδιασμού και μεθοδολογίας έρευνας.
2. Μελέτη σε ένα βασικό θέμα στο πεδίο «Εκπαιδευτικό παιχνίδι και αειφόρος ανάπτυξη».
3. Γνωριμία με το Στατιστικό Πακέτο Statistical Package for Social Sciences (SPSS) για την ανάλυση δεδομένων πειραματικής μεθόδου.
4. Σχεδίαση εκπαιδευτικών παιχνιδιών.

Οι ενότητες είναι :

Ενότητα 1. Γνωριμία με το μάθημα.

Ενότητα 2. Το θεωρητικό πλαίσιο μιας θεματικής στο πεδίο «Εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη».

Ενότητα 3. Το θεωρητικό πλαίσιο μιας θεματικής στο πεδίο «Εκπαιδευτικό παιχνίδι και αειφόρος ανάπτυξη».

Ενότητα 4. Το θεωρητικό πλαίσιο μιας θεματικής στο πεδίο «Υπαίθριο Εκπαιδευτικό παιχνίδι.

Ενότητα 5. Εισαγωγή στη μεθοδολογία έρευνας των κοινωνικών επιστήμων.

Ενότητα 6. Τα χαρακτηριστικά των ερευνητικών εργαλείων (ερωτηματολόγιο - δελτίο συνέντευξης – δελτίο παρατήρησης).

Ενότητα 7. Τρόποι επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων πειραματικής μεθόδου στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ενότητα 8. Η χρήση του στατιστικού πακέτου (spss) για την επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων πειραματικής μεθόδου στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ενότητα 9. Έρευνα πεδίου «Υπαίθριο εκπαιδευτικό παιχνίδι».

Ενότητα 10. Σχεδίαση υπαίθριου εκπαιδευτικού παιχνιδιού στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Ενότητα 11. Έρευνα πεδίου «Επιτραπέζιο εκπαιδευτικό παιχνίδι».

Ενότητα 12. Σχεδίαση επιτραπέζιου εκπαιδευτικού παιχνιδιού στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Ενότητα 13. Παρουσίαση των δύο [2] ομαδικών εργασιών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Απόκτηση γνώσεων σε θέματα μεθοδολογίας έρευνας.

Απόκτηση γνώσεων σχετικά με το σχεδιασμό και τη χρήση του παιχνιδιού στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Απόκτηση ερευνητικών δεξιοτήτων.

Καλλιέργεια δημιουργικής σκέψης.

Εξοικείωση με τη χρήση στατιστικών πακέτων (SPSS) για ερευνητικές δραστηριότητες.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Blaikie N. (2004) Analyzing Quantitative Data: from description to explanation. London: Sage.
- Bryman, A. (2004) Social Research Methods (second edition). Oxford University Press.
- Dunn, K. (2000) «Interviewing», στο Hay, I. (Επίμ.) Qualitative Research Methods in Human Geography. South Melbourne: Oxford University Press.
- Eyles, J. (1986) «Qualitative methods: a new revolution?» στο Eyles, J. (Επίμ.) Qualitative Approaches in Social and Geographical Research. Occasional Paper No 26, Department of Geography and Earth Science, Queen Mary College, University of London.
- Martin, O. (2008) Η Ανάλυση Ποσοτικών Δεδομένων. Αθήνα: εκδόσεις Τόπος.
- Mertens, D. M. (2009) Έρευνα και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση και την Ψυχολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Ρούσσος, Π. Τσαούσης. Γ. (2002) Στατιστική Εφαρμοσμένη στις Κοινωνικές Επιστήμες. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Verma G. K. & K. Mallick (2004), Εκπαιδευτική Έρευνα. Αθήνα: εκδόσεις Τυπωθήτω.
- Ιωσηφίδης, Θ. (2002) “Η χρήση Η/Υ στην ανάλυση δεδομένων ποιοτικής κοινωνικής έρευνας” στο Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τόμος Θ (33): 111-131.
- Παπαγεωργίου, Γ. (1998), Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα. Αθήνα: Gutenberg- Τυπωθήτω.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διαλέξεις, συζήτηση, διαδραστικές ερευνητικές δραστηριότητες έρευνα πεδίου.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Σχεδίαση και παρουσίαση δύο (2) εργασιών.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΔ011

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διονύσιος Γουβιάς

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα, μέσα από μια διαθεματική προσέγγιση, εντάσσει τη διάσταση του «φύλου» στην εκπαιδευτική διαδικασία. Αφού γίνεται μια εκτενής αναφορά στις θεωρητικές προσεγγίσεις για τις διαφορές των δύο φύλων, επιχειρείται μια ιστορική αναδρομή της ανάδυσης των γυναικών στους κοινωνικούς μετασχηματισμούς της Βιομηχανικής και Μετα-βιομηχανικής Εποχής, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Κατόπιν, συνοψίζεται η σύγχρονη έρευνα για το «φύλο» στην εκπαίδευση. Τέλος, γίνεται επικέντρωση της οπτικής ματιάς στην ελληνική πραγματικότητα, όπου εξετάζεται η εκπαιδευτική και επαγγελματική θέση των γυναικών, και ιδιαίτερα των εκπαιδευτικών.

Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται τα παρακάτω θέματα:

1. Θεωρητικές Προσεγγίσεις: Ψυχολογικές & Κοινωνιολογικές Οπτικές για το Φύλο στην Εκπαίδευση.
2. Θεωρίες για τις Διαφορές των Φύλων.
3. Η Σύγχρονη Έρευνα για το Φύλο στην Εκπαίδευση.
4. Ιστορία των Παιδαγωγικών Ιδεών και ο Παράγοντας Φύλο.
5. Διαστάσεις της Γυναικείας Εκπαίδευσης στην Ελλάδα: ιστορική εξέλιξη (19^{ος}-20^{ος} αιώνες).
6. Φύλο – Εκπαίδευση – Κοινωνικοί Μετασχηματισμοί (Δυτικές χώρες).
7. Φύλο – Κράτος – Επαγγελματική Θέση (Δυτικές χώρες).
8. Φύλο και Εκπαίδευση στη σημερινή Ελλάδα: Η επαγγελματική θέση των γυναικών εκπαιδευτικών.
9. Το γυναικείο φύλο στα αναλυτικά προγράμματα.
10. Παιδαγωγικό πλαίσιο και έμφυλες διαφορές.
11. Φύλο και επαγγελματικός προσανατολισμός.
12. Φύλο και Νέες Μορφές Εκπαίδευσης (εκπαίδευση από απόσταση, εκπαίδευση ενηλίκων, επαγγελματική κατάρτιση, κλπ.).
13. Φύλο και Νέες Μορφές Κατάρτισης.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος-έρευνας είναι να βοηθήσει τους/τις φοιτητές/τριες να παρακολουθήσουν την ιστορική εξέλιξη των έμφυλων ανισοτήτων στην Εκπαίδευση, και να προβληματιστούν για τα γενεσιουργά αίτια αυτών των ανισοτήτων, σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και να μάθουν να αναζητούν, γρήγορα και αποτελεσματικά, πληροφορίες για τα σχετικά θέματα.

Πιο συγκεκριμένα, ο/η φοιτητής/τρια, αφού κατανοήσει τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις των διαφυλικών διαφορών, και αναλύσει την ιστορική εξέλιξη αυτών, αναμένεται να μπορέσει να:

- να λάβει γνώση της ιστορικής «πορείας» των γυναικών στα κοινωνικο-οικονομικά και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, σε παγκόσμιο επίπεδο.
- να αναλύει το ρόλο του εκπαιδευτικού συστήματος και στις τρεις βαθμίδες, ως φορέα κοινωνικοποίησης στο ρόλο του φύλου.
- αποτιμήσει τη θέση της γυναίκας στα σύγχρονα οικονομικά, πολιτικά, εκπαιδευτικά και επιστημονικά περιβάλλοντα.
- επεξεργαστεί λύσεις ξεπεράσματος στερεοτυπικών αντιλήψεων και πρακτικών, σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης (δημόσιας και ιδιωτικής) και επιστημονικής έρευνας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κοινωνικοποίηση του Παιδιού (Υποχρεωτικό Α' έτους).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Παπαγεωργίου, Γ. (2004). Ηγεμονία και Φεμινισμός. Αθήνα: Τυπωθήτω. (1^ο διανεμόμενο σύγγραμμα)
 Δεληγιάννη, Β. και Ζιώγου, Σ. (επ.) (1993/1999). Εκπαίδευση και Φύλο – Ιστορική διάσταση και σύγχρονος προβληματισμός. Θεσσαλονίκη: Βάνιας. (2^ο διανεμόμενο σύγγραμμα)

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Bourdieu, P. (2002). Η ανδρική κυριαρχία (μετάφραση Ε. Γιαννοπούλου). Αθήνα: Πατάκης.
 Δεληγιάννη, Β. και Ζιώγου, Σ. (επ.) (1997). Φύλο και Σχολική πράξη, Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
 Δεληγιάννη-Κουϊμπτή, Β., Σακκά, Δ., Ηρακλείδου, Μ. & Φρόση, Λ. (2005). Μεγαλώνοντας ως αγόρι. Διερεύνηση της ανάπτυξης της ανδρικής ταυτότητας στην εφηβική ηλικία. Αθήνα: Gutenberg.
 Ζιώγου – Καρστεργίου Σ. (2006). Διερευνώντας το Φύλο. Ιστορική Διάσταση και Σύγχρονος Προβληματισμός στη Γενικής, Επαγγελματική και Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
 Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Γ. (1995) Εκπαιδευτική Πολιτική και Πρακτική: Μια Κοινωνιολογική Ανάλυση. Αθήνα: Gutenberg. (κεφ. 1)
 Μαραγκουδάκη, Ε. (1991/2005). Εκπαίδευση και Διάκριση των Δύο Φύλων. Αθήνα: Οδυσσέας. [Αρ. Ταξ. Βιβλ. Ρόδου: 379.156 ΜΑΡ]
 Μουσουρού, Λ. (1993). Γυναίκα και Απασχόληση: δέκα ζητήματα. Αθήνα: Gutenberg. (σελ. 17-38) [Αρ. Ταξ. Βιβλ. Ρόδου: 305.43 ΜΟΥ]
 Μπακαλάκη, Α. (επ.) (1994). Ανθρωπολογία, γυναίκες και φύλο. (κείμενα των Sherry Στρατηγάκη, Μ. (2007). Το Φύλο της Κοινωνικής Πολιτικής. Αθήνα: Μεταίχμιο.
 Babbie E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.
 Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Μτφ: Σ. Κυρανάκης, Μ. Μαυράκη, Χ. Μητσοπουλου, Π. Μπιθάρ, Μ. Φιλιπούλου. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
 Robson, C. (2010). *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου* (2^η έκδοση συμπληρωμένη). Αθήνα: Gutenberg.

γ) Ιστοσελίδες

<http://www.isotita-epeaek.gr/welcome.htm> (Πρόγραμμα που αποσκοπεί στην προώθηση της ισότητας των φύλων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, με πλούσιο ψηφιακό υλικό)

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Οι περισσότερες διαλέξεις θα πραγματοποιηθούν δια ζώσης συναντήσεις, στη διάρκεια των οποίων οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις και εμπειρίες πάνω στις διαλέξεις, να συζητήσουν πάνω σε πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν –ή αντιμετώπισαν – οι γυναίκες στην εκπαίδευση και να λάβουν ανατροφοδότηση, τόσο για το μάθημα, όσο και για την πρόοδο των εργασιών ή/και δραστηριοτήτων που τυχόν έχουν αναλάβει. Επίσης θα υπάρχει και από-απόσταση επικοινωνία, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας MOODLE.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η αξιολόγηση θα γίνει με:

- 4 υποχρεωτικές εργασίες ανακεφαλαίωσης (1.500-3000 λέξεων), οι οποίες θα εμπεριέχουν ανάλυση και κριτική συγκεκριμένων διαλέξεων. [20% συνόλου]
- 3 τουλάχιστον μικρής έκτασης ερευνητικές δραστηριότητες, με θεματολογία που θα προσδιορίσει ο διδάσκων. [60% συνόλου]

- Αξιολόγηση της προσωπικής παρουσίας και συμμετοχής των φοιτητών/τριών στο μάθημα (π.χ. συνεισφορά στις συζητήσεις που θα αναπτύσσονται, είτε διαζώσης, είτε στους Χώρους [ασύγχρονου] Ηλεκτρονικού Διαλόγου στο MOODLE). **[20% του συνόλου]**

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΔ007

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Διονύσιος Γουβιάς

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το συγκεκριμένο μάθημα-έρευνα θα επιχειρήσει να οδηγήσει σε συλλογή, καταχώρηση και ανάλυση στοιχείων που προέκυψαν από την εκπόνηση ερευνών του 4^{ου} Τομέα με στόχο τον προσδιορισμό των «μορφολογικών» χαρακτηριστικών του ενήλικου πληθυσμού που συμμετέχει σε δομές Διαβίου Μάθησης (Δβ.Μ.), μέσα από συμβατικές ή εναλλακτικές μεθόδους (εξ' αποστάσεως εκπαίδευση/κατάρτιση, ηλεκτρονική μάθηση). Επίσης, θα γίνει εισαγωγή στη μεθοδολογία και επιστημολογία της κοινωνικής έρευνας, εξοικείωση με τη στατιστική (περιγραφική & επαγωγική), καθώς και πρακτική άσκηση πάνω στο λογισμικό στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων SPSS for Windows.

1. Εισαγωγή. Τα είδη Κοινωνικής Έρευνας. Προβλήματα – Ερωτήματα.
2. Το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας. Διατύπωση υποθέσεων και ερευνητικών ερωτημάτων. [1^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]
3. Παρουσίαση του ερευνητικού εργαλείου.
4. Χρήση των νέων τεχνολογιών για πρόσβαση, επεξεργασία και αποθήκευση στοιχείων. [2^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]
5. Εισαγωγή στο SPSS for Windows.
6. Εξοικείωση με το SPSS for Windows.
7. Επεξεργασία στοιχείων -1 (κατανομές συχνοτήτων, μέτρα κεντρικής τάσης και διασποράς).
8. Επεξεργασία στοιχείων -2 (περιγραφικά στατιστικά στο SPSS). [3^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]
9. Επεξεργασία στοιχείων -3 (επαγωγικά στατιστικά στο SPSS).

10. Κατανομή ερωτηματολογίων σε φοιτητές/τριες. Έναρξη καταχώρησης στοιχείων της έρευνας.
11. Έλεγχος της πορείας καταχώρησης των στοιχείων. [4^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ].
12. Έλεγχος της πορείας επεξεργασίας & ανάλυσης των στοιχείων.
13. Έλεγχος της πορείας επεξεργασίας & ανάλυσης των στοιχείων, και εκπόνησης μικρής ερευνητικής αναφοράς. [5^η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ]

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Θα επιχειρηθεί να προσδιοριστούν τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων σε προγράμματα Δβ.Μ. και στη διερεύνηση της επίδρασης μιας σειράς παραγόντων πάνω στην απόφαση για συμμετοχή στις δομές αυτές.

Επίσης θα καταγραφεί –ανάμεσα στα άλλα-- η αποτίμηση της εκπαιδευτικής εμπειρίας των ίδιων των εκπαιδευομένων και οι στάσεις που αυτοί/ές έχουν διαμορφώσει για το νόημα και την αξία της Δβ.Μ. στη ζωή τους.

Παράλληλα, επιδιώκεται να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις και δεξιότητες πάνω στην κοινωνική έρευνα.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Robson, C. (2010). *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου* (2^η έκδοση συμπληρωμένη). Αθήνα: Gutenberg.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Babbie E. (2011). *Εισαγωγή στην κοινωνική έρευνα*. Αθήνα: Κριτική.

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Μτφ: Σ. Κυρανάκης, Μ. Μαυράκη, Χ. Μητσοπούλου, Π. Μπιθάρα, Μ. Φιλιπούλου. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Φίλιας, Β. κ.συν. (2001) (β' έκδοση). *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία των Κοινωνικών Ερευνών*. Αθήνα: Gutenberg.

Δημάκη, Ι. (1990). *Η κοινωνιολογία και η μεθοδολογία της: παραδείγματα, μέθοδοι έρευνας και επιστημολογικά προβλήματα*. Αθήνα: Σάκκουλας.

MacRae, S. (1995). *Περιγραφή και ερμηνεία δεδομένων* [επιμέλεια Θεώνη Βελή / μετάφραση Κυριακή Πετρουλάκη]. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Παπαγεωργίου, Γ. (επιμ.) (1998). *Μέθοδοι στην Κοινωνιολογική Έρευνα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Παρασκευόπουλος, Ι. (1984). *Στοιχεία Περιγραφικής και Επαγωγικής Στατιστικής*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ρούσος, Π. & Τσαούσης, Ι. (2002). *Στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Η πραγματοποίηση του μαθήματος-έρευνας θα γίνεται σε εργαστηριακό περιβάλλον, μέσα από σεμιναριακού τύπου μαθησιακές δραστηριότητες, οι οποίες θα γίνονται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Θα χρησιμοποιηθεί ως αποθετήριο ψηφιακού υλικού, αλλά και ως χώρος η-διαλόγων, η Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα Moodle. Η ανατροφοδότηση θα γίνεται είτε δια

ζώσης, είτε ηλεκτρονικά (e-mail, συζήτηση σε ειδικό Discussion Forum ή Chat-room που θα δημιουργήσει ο διδάσκοντας).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η αξιολόγηση θα γίνει καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου, με μικρές εργασίες έρευνας και ανάπτυξης ζητημάτων (essays), οι οποίες θα πραγματεύονται συγκεκριμένα ερευνητικά θέματα (**50%**). Ένα μέρος του τελικού βαθμού (**50%**) θα βασιστεί στην ποιότητα της δουλειάς που θα κάνουν οι φοιτητές/τριες σε δύο επίπεδα: 1) καταχώρηση στοιχείων στο SPSS ή σε άλλο λογισμικό επεξεργασίας ποσοτικών ή ποιοτικών δεδομένων, και 2) επεξεργασία και εκπόνηση μικρών εργασιών ανάλυσης και κριτικής πάνω σε ερευνητικά δεδομένα.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)

Κοινωνικές Διαστάσεις της Αξιολόγησης στο Σχολείο
 Συγκριτική Μελέτη των Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Θεσμών
 Επιστημολογία & Μεθοδολογία Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες: Ποσοτικές & Ποιοτικές Μέθοδοι
 Οικονομική Της Εκπαίδευσης
 Εξ Αποστάσεως Και Ηλεκτρονική Μάθηση: Κοινωνικοοικονομικές Και Πολιτισμικές Διαστάσεις
 Σχεδιασμός Και Ανάπτυξη Νέων Μορφών Εκπαίδευσης
 Φύλο, Θετικές Επιστήμες Και Νέες Τεχνολογίες (Δια Ζώσης Και Από Απόσταση)
 Νομικό Πλαίσιο Και Θεσμοί Της Εκπαίδευσης
 Οργάνωση Και Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων Και Συστημάτων.

5. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τίτλος Μαθήματος: Εισαγωγή στη Διδακτική Μαθηματικών

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕ002

Τύπος μαθήματος:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

A

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Φραγκίσκος Καλαβάσης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Διδακτική Μαθηματικών
Διατύπωση και επίλυση προβλημάτων
Αναπαραστάσεις εννοιών και επιστημολογικά εμπόδια
Λογικό-μαθηματικός συλλογισμός και απόδειξη
Μαθηματικές αναφορές
Θεωρία Αριθμών
Προτασιακός Λογισμός
Συνδυαστική
Μαθηματικές δραστηριότητες και διδακτικές ασκήσεις
Σχέσεις εκφώνησης και επίλυσης προβλημάτων
Περιγραφή υπολογισμών και διατύπωση αποδείξεων
Αναστοχασμός και νοηματική διεύρυνση

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Η κατανόηση των χαρακτηριστικών και των συνθηκών της μαθηματικής δραστηριότητας και του λογικο- μαθηματικού συλλογισμού σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της ανθρώπινης σκέψης, της νοημοσύνης και της επικοινωνίας. Η ανάδειξη, περιγραφή και κατανόηση των διεργασιών μάθησης και οικοδόμησης βασικών μαθηματικών εννοιών. Η διδακτική διαχείριση των δυσκολιών της

κατανόησης και αναπαραγωγής των μαθηματικών, οι ρόλοι της αναπαράστασης και των επιστημολογικών εμποδίων στην μαθηματική εκπαίδευση.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- Ανάμεσα στο Μέρος και στο Όλο: Αναστοχαστική οικοδόμηση Μαθηματικών Εννοιών, Καλαβάσης Φραγκίσκος, Μούτσιος-Ρέντζος Ανδρέας, Εκδ. Gutenberg, [κωδικός Ευδόξου 41955747]
- Η ψυχολογία των μαθηματικών, Βοσνιάδου Στέλλα, Μαρουξής Γιώργος, Σταφυλίδου Ματούλα, Εκδ. Gutenberg [Κωδικός Ευδόξου 31610]

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Καλαβάσης Φ., Μεϊμάρης Μ., Θέματα διδακτικής Μαθηματικών, Προτάσεις 1992
- Αναπολιτάνος Δ., «Εισαγωγή στη Φιλοσοφία των Μαθηματικών» Νεφέλη
- Εξαρχάκος Θ., «Διδακτική Μαθηματικών», Ελληνικά Γράμματα
- Revuz A., « Est- il impossible d'enseigner les mathématiques ? » PUF, 1981
- Sobel M., Maletsky E., Teaching Mathematics Prentice Hall, 1988
- The teacher of Mathematics in the changing world, CIEAEM-42, 1990

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Θεωρητικές Διαλέξεις
Καθοδηγούμενες Εργασίες σε ομοδοσυνεργατική βάση
Παρουσιάσεις Θεμάτων σε ομοδοσυνεργατική βάση

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Υποχρεωτικές Γραπτές εξετάσεις 60 - 100%
Προαιρετικές Ομαδικές Εργασίες στο μάθημα 20%
Προαιρετικές Παρουσιάσεις Θεμάτων στο μάθημα 20%

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Διδακτική Μαθηματικών στην Πρώτη Σχολική Ηλικία

Κωδικός μαθήματος:

YE001

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

A

Εξάμηνο σπουδών:

B

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Σουλτάνα Καφούση

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Εισαγωγή στη Διδακτική των Μαθηματικών: Παραδοσιακές και σύγχρονες προσεγγίσεις για τη μάθηση και διδασκαλία των μαθηματικών (κρίσιμα ερωτήματα της μαθηματικής εκπαίδευσης, φύση των μαθηματικών, κονστρουκτιβισμός, κοινωνικο-πολιτισμικές προσεγγίσεις)

2. Η μαθηματική σκέψη των παιδιών της πρώτης σχολικής ηλικίας :

-Οι πρώτες αριθμητικές έννοιες (προφορική ακολουθία αριθμολέξεων, απαρίθμηση, εκτίμηση ποσοτήτων, συμβολική έκφραση αριθμών, ανάλυση και σύνθεση αριθμών)

- Το δεκαδικό σύστημα αρίθμησης

- Πράξεις με αριθμούς (πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμός, διαίρεση, επίλυση προβλημάτων από παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας)

- Γεωμετρία (βασικά επίπεδα και στερεά σχήματα, χωρικές έννοιες)

- Μέτρηση (μήκος ευθύγραμμου τμήματος και εμβαδόν σχήματος)

3. Σχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών στα μαθηματικά για την πρώτη σχολική ηλικία.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

-Να γνωρίζουν οι φοιτητές/τριες τις διαφορετικές προσεγγίσεις που έχουν αναπτυχθεί στη Διδακτική των Μαθηματικών για τη μάθηση και τη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος

-Να γνωρίζουν τις σύγχρονες βασικές αρχές για τη μάθηση και τη διδασκαλία των μαθηματικών

-Να γνωρίζουν τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα που υπάρχουν για την ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης των παιδιών της πρώτης σχολικής ηλικίας σε συγκεκριμένα μαθηματικά θέματα(αριθμοί, πράξεις, γεωμετρία, μέτρηση)

-Να είναι ικανοί/ές να συνδέουν συγκεκριμένες μαθηματικές έννοιες με πραγματικές καταστάσεις από τον κόσμο των παιδιών

-Να είναι ικανοί/ές να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος μάθησης και διδασκαλίας για τα μαθηματικά στην πρώτη σχολική ηλικία

-Να διαμορφώσουν κατάλληλες προσδοκίες για τη μάθηση των μαθηματικών σε παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

-Καφούση, Σ. & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών. Αριθμοί και χώρος. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα

-Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά μεγάλα μαθηματικά νοήματα*. Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Ζαχάρος, Κ. (2007). *Οι μαθηματικές έννοιες στην Προσχολική Εκπαίδευση και η διδασκαλία τους*. Εκδόσεις Μεταίχμιο
- Kamii, C. K. & De Clark, G. (1995). *Τα παιδιά ξαναεφευρίσκουν την αριθμητική*. Εκδόσεις Πατάκη
- Κολέζα, Ε. (2000). *Γνωσιολογική και Διδακτική προσέγγιση των Στοιχειωδών Μαθηματικών Εννοιών*. Εκδόσεις Leader Books
- Κολέζα, Ε. (2009). *Θεωρία και πράξη στη διδασκαλία των Μαθηματικών*. Εκδόσεις Τόπος
- Χασάπης, Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών. Αριθμοί και αριθμητικές πράξεις*. Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα
- Nunes, T. & Bryant, P. (2007). *Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά*. Επιμ. Δ. Δεσλή. Εκδόσεις Gutenberg
- Streefland, L. (2000). *Ρεαλιστικά Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*. Εκδόσεις Leader Books, Αθήνα
- van de Walle, J. (2005). *Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο: Μια Εξελικτική Διδασκαλία*. Επιμ. Τ.Α. Τριανταφυλλίδης. Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδάνος

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

- Διαλέξεις
- Εργαστήρια με χρήση φύλλων εργασίας (ομαδικές δραστηριότητες σε θέματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος).

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): με φυσική παρουσία

Τίτλος Μαθήματος : Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Προαπαιτούμενο Β' φάσης Πρακτικών Ασκήσεων)

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕ003

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Γ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αγγελική Δημητρακοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Αποσκοπεί στο να γνωρίσουν οι φοιτητές/ριες: α) ιστορικά στοιχεία της ανάπτυξης των εκπαιδευτικών λογισμικών από το 1950 έως σήμερα, β) την επίδραση των βασικών θεωριών μάθησης στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη διαφορετικών ειδών εκπαιδευτικών λογισμικών, γ) τις διαφορετικές κατηγορίες και τα είδη των εκπαιδευτικών λογισμικών, καθώς και τις εκπαιδευτικές χρήσεις των τεχνολογιών της επικοινωνίας από απόσταση μέσω διαδικτύου, δ) Κριτήρια Ποιότητας και Μέθοδοι Αξιολόγησης εκπαιδευτικών εφαρμογών των ΤΠΕ, ε) Ζητήματα υγιούς και ασφαλούς χρήσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στην καθημερινή ζωή καθώς και στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση.

Ειδικότερα το περιεχόμενο του μαθήματος διαρθρώνεται στις επόμενες κύριες ενότητες:

1. Διεπιστημονική θεμελίωση του πεδίου των εκπαιδευτικών εφαρμογών των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ)
 - a. Αντικείμενο και ορισμός του διεπιστημονικού πεδίου
 - b. Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση από τεχνολογική, γνωσιακή και παιδαγωγική άποψη
 - c. ΤΠΕ και θεωρήσεις μάθησης
2. Ιστορική προσέγγιση της εκπαιδευτικής αξιοποίησης των ΤΠΕ
3. Φάσεις εξέλιξης των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
4. Κυρίαρχα ερευνητικά ερωτήματα και εφαρμογές
5. Κατηγορίες και είδη εκπαιδευτικών εφαρμογών των ΤΠΕ
6. Είδη εκπαιδευτικών εφαρμογών
7. Ενσωμάτωση γενικών τεχνολογικών εφαρμογών
8. Διαδικτυακές εφαρμογές και πλατφόρμες
9. Σύγχρονες Τάσεις
10. Αξιολόγηση εφαρμογών των ΤΠΕ
11. Κριτήρια Αξιολόγησης Τεχνολογικών Εφαρμογών
12. Κριτήρια Επιλογής εφαρμογών για χρήση στην εκπαιδευτική διαδικασία
13. Μέθοδοι Αξιολόγησης
14. Ζητήματα ασφαλούς χρήσης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και την καθημερινή ζωή
15. Παιδική ηλικία
16. Εφηβική ηλικία
17. Ενήλικες

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτητές/ριες αναμένεται να:

- Αναγνωρίζουν τα βασικά ιστορικά ορόσημα της ανάπτυξης των εκπαιδευτικών τεχνολογιών

- Γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ταυτότητας του διεπιστημονικού πεδίου των ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
- Ταυτοποιούν τα είδη των εκπαιδευτικών εφαρμογών των ΤΠΕ
- Περιγράφουν την σχέση των θεωριών μάθησης με τα είδη και τις εφαρμογές των ΤΠΕ
- Εξοικειωθούν και να περιγράφουν καλές πρακτικές ένταξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στην διδασκαλία και τη μάθηση
- Να γνωρίζουν τις βασικές μεθόδους αξιολόγησης των εκπαιδευτικών εφαρμογών των ΤΠΕ
- Προβληματιστούν για πιθανές αρνητικές επιπτώσεις των τρόπων χρήσης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, την αγωγή και την καθημερινή ζωή, παιδιών, εφήβων και ενηλίκων

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ

Στοιχεία Γνωστικής Ψυχολογίας

Στοιχεία Διδακτικής Γνωστικών Αντικειμένων

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- Κόμης, Β. (2004), *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών
- Ράπτης, Α. & Ράπτη Α. (2004), *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας*, τόμοι Α & Β, Εκδόσεις Α. Ράπτη
- Βοσνιάδου Σ. (2006). *Παιδιά, Σχολεία και Υπολογιστές*. Εκδ. Δαρδανός ΟΕ., Αθήνα

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Δημητρακοπούλου, Α., Πέτρου, Α. (2008). Θέματα Σχεδιασμού Συνεργατικών Συστημάτων, στο Νίκος Αβούρης, Χαράλαμπος Καραγιαννίδης, Βασίλης Κόμης (Επιμέλεια) *ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ: Συστήματα και Μοντέλα Συνεργασίας για Εργασία, Μάθηση, Κοινότητες Πρακτικής Και Δημιουργία Γνώσης*, σελ. 157 – 178, Εκδόσεις ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ. [www.ltee.gr/adimitr]
- Δημητρακοπούλου Α. (2004). Τρέχουσες και Νέες Τάσεις των εφαρμογών των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών για τη Διδασκαλία και Μάθηση των Φυσικών Επιστημών. Στο Ι. Κεκκές (Επιμ). *Νέες Τεχνολογίες και Εκπαίδευση: Θέματα Σχεδιασμού, Κοινωνικές και Φιλοσοφικές Επεκτάσεις*, Εκδόσεις Ατραπός, Ένωση Ελλήνων Φυσικών, σελ. 203-249 [www.ltee.gr/adimitr]
- Φεσάκης Γ., (2008), *Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση, διαστάσεις και προοπτικές*, 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτική της Πληροφορικής, Πάτρα, 28-20 Μαρτίου 2008 (<http://www.etpe.gr>)

- Φεσάκης Γ., (2009), «Διαδικτυακές υπηρεσίες, web 2.0 και εκπαιδευτικός σχεδιασμός», στο Κοντάκος Αν. και Καλαβάσης Φρ. (επιμ), *Θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού*, τομ. 2ος, Εκδόσεις Ατραπός, σελ. 181-206
- Νικολοπούλου, Κ. (2009), "Οι Τεχνολογίες της πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση". Εκδόσεις Πατάκη.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διάλεξη, συζήτηση, συνεργατικές εργασίες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται συνεκτιμώντας τα επόμενα:

- Εκπόνηση εργασίας (40%),
- Τελική γραπτή εξέταση (60%)

Η αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να προσαρμόζεται από έτος σε έτος.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και διαχείριση εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθηματικά

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕ004

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Γ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος:

Χρυσάνθη Σκουμπουρδή

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Το μάθημα περιλαμβάνει τη μελέτη του ρόλου, των χαρακτηριστικών, των δυνατοτήτων και των ορίων χρήσης υλικών και μέσων διαφορετικών κατηγοριών τα οποία μπορούν να ενταχθούν στη

διδασκτική και μαθησιακή διαδικασία. Ειδική αναφορά γίνεται στη διαχείριση του υλικού αυτού για τα μαθηματικά.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές, στο πλαίσιο του μαθήματος, καλούνται να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν δικό τους εκπαιδευτικό υλικό ή να επιλέξουν το 'κατάλληλο' υφιστάμενο υλικό και να προτείνουν τη διδασκτική αξιοποίησή του, αιτιολογώντας την επιλογή τους και προσαρμόζοντάς το στους σκοπούς και στόχους της προτεινόμενης χρήσης του.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Να γνωρίσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές το ρόλο, τα χαρακτηριστικά, τις δυνατότητες και τα όρια χρήσης υλικών και μέσων για τη διδασκαλία και μάθηση των μαθηματικών.

Να καταστούν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ικανοί να σχεδιάζουν ή/και να επιλέγουν κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και να προτείνουν τη διδασκτική του αξιοποίηση, αιτιολογώντας την επιλογή τους και προσαρμόζοντάς το στους σκοπούς και στόχους της προτεινόμενης χρήσης του.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Σκουμπουρδή, Χ. (2012). Σχεδιασμός ένταξης υλικών και μέσων στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Τζεκάκη, Μ. (2010). *Μαθηματική εκπαίδευση για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία*. Εκδόσεις Ζυγός, Θεσσαλονίκη.

Σκουμπουρδή, Χ. (2015). *Το παιχνίδι στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών*. [ηλεκτρονικό βιβλίο] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο http://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/1295/4/00_master_document_%CE%A4%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ahmed, A., Clark-Jeavons, A. & Oldknow, A. (2004). How can teaching aids improve the quality of mathematics education. *Educational Studies in Mathematics*, 56 (2-3): 313-328.

Alsina, C. (2002). Too much is not enough: Teaching maths through useful applications with local and global perspectives. *Educational Studies in Mathematics*, 50: 239-250.

Arcavi, A. (2003). The role of visual representations in the learning of mathematics. *Educational Studies in Mathematics*, 52(3): 215-241.

Bartolini Bussi, M. (2011). Artefacts and utilization schemes in mathematics teacher education: place value in early childhood education. *Journal of Mathematics Teacher Education*, 14 (2): 93-112.

Elia, I., van den Heuvel-Panhuizen, M. & Georgiou, A. (2010). The role of picture books on children's cognitive engagement with mathematics. *European Early Childhood Education Research Journal*, 18 (3): 125-147.

Καφούση, Σ. & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών: αριθμοί και χώρος. (Πρόλογος Φ. Καλαβάσης). Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Τζεκάκη, Μ. (2007). *Μικρά παιδιά μεγάλα μαθηματικά νοήματα: προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία*. Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διάλεξη, συζήτηση, διερεύνηση υλικών σε ομάδες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Εργασία ή / και εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Εφαρμογών των ΤΠΕ

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕ005

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β

Εξάμηνο σπουδών:

Δ

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Γεώργιος Φεσάκης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες ασχολούνται με τα βασικά στοιχεία των πολυμεσικών εφαρμογών (κείμενο, εικόνα, ήχος, βίντεο κλπ) καθώς και με τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη πολυμεσικών εφαρμογών. Επιπλέον, στο μάθημα γίνεται εξοικείωση με την παραγωγή ψηφιακού περιεχομένου στο διαδίκτυο καθώς και τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων για την αξιοποίηση του ψηφιακού περιεχομένου στην μάθηση. Επικουρικά οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με γνωστές εφαρμογές με έμφαση στα μαθηματικά και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια. Τέλος, στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται μια πρώτη γνωριμία με το σώμα των ερευνητικών εργασιών που αφορούν την εκπαιδευτική αξιοποίηση των πολυμεσικών εφαρμογών στην εκπαίδευση. Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστούν ικανοί οι φοιτητές/τριες: να σχεδιάζουν και να υλοποιούν απλές εφαρμογές, να αξιολογούν έτοιμες εφαρμογές ΤΠΕ και να ενσωματώνουν στην διδασκαλία ΤΠΕ για την καλύτερη επίτευξη των εκπαιδευτικών σκοπών.

Οι θεματικές ενότητες των μαθημάτων είναι οι εξής: Γνωριμία και ενημέρωση για το μάθημα. Εισαγωγή στα πολυμέσα. Βασικά στοιχεία πολυμέσων. Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση πολυμεσικών στοιχείων. Μαθησιακός σχεδιασμός για την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Σύγχρονα περιβάλλοντα προγραμματισμού (π.χ. Scratch, Gamemaker, e-toys, Mediator, eLearning authoring). Παρουσίαση των έργων των φοιτητών. Εκπαιδευτική έρευνα και ΤΠΕ.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτητές μεταξύ άλλων αναμένεται να:

- απαριθμούν τα μέσα
- αναπτύξουν την ικανότητα επεξεργασίας μέσων
- αναπτύξουν την ικανότητα σχεδιασμού και ανάπτυξης πολυμεσικών εφαρμογών
- απαριθμούν γνωστές εφαρμογές για τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες

- αναπτύζουν ικανότητα αξιολόγησης εκπαιδευτικών εφαρμογών
- έχουν την ικανότητα ενσωμάτωσης ΤΠΕ στην διδασκαλία
- έχουν την ικανότητα πρόσβασης και αξιοποίησης σε σχετική εκπαιδευτική έρευνα

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την χρήση βασικών εφαρμογών των ΗΥ (λειτουργικό σύστημα, επεξεργασία κειμένου, επεξεργασία παρουσιάσεων, ηλεκτρονική αλληλογραφία, περιήγηση στο διαδίκτυο κλπ). Επιπλέον οι γνώσεις διδακτικής των μαθηματικών και άλλων γνωστικών αντικειμένων θα βοηθήσει στον σχεδιασμό καλής ποιότητας μαθησιακών εφαρμογών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Βοσνιάδου Στέλλα, De Corte Erik, Glaser Robert, Mandl Heinz, Σελίμης Στάθης, Κουκουτσάκης, (2006). Σχεδιάζοντας Περιβάλλοντα Μάθησης Υποστηριζόμενα από τις Σύγχρονες Τεχνολογίες. Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.

Κόμης Β. (2004). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και των επικοινωνιών, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΜΟΝ. ΕΠΕ

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Λαζαρίδης Φ. (2007), Τεχνολογίες πολυμέσων, Κλειδάριθμος

Μικρόπουλος Σ. (2006), Ο υπολογιστής ως γνωστικό εργαλείο, Ελληνικά Γράμματα

Richard Mayer (ed), (2005), The Cambridge of multimedia learning, University of California

Berman, P. (2006), E-Learning Concepts and Techniques, Institute for Interactive Technologies, Bloomsburg University of Pennsylvania

Schone, B. (2008), Engaging Interactions for e-learning, <http://www.engaginginteractions.com>

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διάλεξη, συζήτηση, επίδειξη-εξάσκηση (για το εργαστηριακό μέρος), χρήση υλικού αυτοεκπαίδευσης (για μέρος των δεξιοτήτων), εκπόνηση σχεδίου εργασίας, ομαδοσυνεργατική μάθηση, μάθηση με σχεδιασμό, αναστοχασμός, διερευνητική μάθηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται συνεκτιμώντας τον επόμενο φάκελο επιτευγμάτων (portfolio assesment):

Εκπόνηση ατομικών εργασιών (σύνταξη αναστοχαστικών κείμενων για βασικές έννοιες) (20%),

Εκπόνηση δύο συνεργατικών σχεδίων εργασίας (projects) (50%)

Παρουσίαση των ομαδικών εργασιών (20%)

Επιμελής και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα (10%)

Η αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να προσαρμόζεται από έτος σε έτος.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία και αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ & ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ**

Τίτλος Μαθήματος: Σχεδιασμός, ανάπτυξη και αξιολόγηση διαδικτυακών εφαρμογών εκπαίδευσης από απόσταση (e-learning)

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΕ016

Τύπος μαθήματος:

Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Γεώργιος Φεσάκης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με εκπαιδευτικές εφαρμογές του διαδικτύου και την ενσωμάτωση τους στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Στις εφαρμογές περιλαμβάνονται απλές υπηρεσίες επικοινωνίας μέσω ΗΥ όπως: forum, chat, audio-videoconference κλπ, εφαρμογές web 2.0 όπως wiki, blogs, youtube κ.α. ολοκληρωμένα συστήματα Learning Management Systems π.χ. e-class, Moodle κ.λ.π καθώς και εικονικοί κόσμοι 3D και online παιχνίδια πολλών χρηστών σε πραγματικό χρόνο.

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με τις υπηρεσίες του διαδικτύου, γνωρίζουν και δοκιμάζουν εκπαιδευτικές εφαρμογές και σχέδια, αναπτύσσουν μαθησιακό περιεχόμενο γνωρίζοντας και βασικά πρότυπα π.χ. SCORM και τέλος ασχολούνται με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Στόχοι του μαθήματος περιλαμβάνουν:

- απарίθμηση εφαρμογών του διαδικτύου στην εκπαίδευση και κατηγοριών αυτών
- εξοικείωση με διάφορες διαδικτυακές υπηρεσίες που έχουν εκπαιδευτικές χρήσεις
- κριτική ανασκόπηση εκπαιδευτικών εγχειρημάτων στο διαδίκτυο
- ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιεχομένου στο διαδίκτυο
- σχεδιασμός μαθησιακών δραστηριοτήτων και ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών σχεδίων με βάση το διαδίκτυο.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την χρήση βασικών εφαρμογών των ΗΥ (λειτουργικό σύστημα, επεξεργασία κειμένου, επεξεργασία παρουσιάσεων, ηλεκτρονική αλληλογραφία, περιήγηση στο διαδίκτυο). Επιπλέον οι γνώσεις διδακτικής των μαθηματικών και άλλων γνωστικών αντικειμένων θα βοηθήσει στον σχεδιασμό καλής ποιότητας μαθησιακών εφαρμογών. Προτείνεται να προηγηθεί η επιτυχής παρακολούθηση του μαθήματος: "Ανάπτυξη εφαρμογών και προϊόντων ΤΠΕ για τα Μαθηματικά και τη Διδασκαλία τους".

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Καμπουράκης, Γ., Λουκής, Ε. (2006). Ηλεκτρονική Μάθηση. Εκδόσεις Κλειδάριθμος
 Alessi, S., Trollip R. (2005). Πολυμέσα και Εκπαίδευση, 3η Έκδοση, Α. Γκιούρδα & ΣΙΑ ΟΕ
 Fernández-Manjón, B., Sánchez-Pérez, J. M., & International Symposium on Educational Informatics (Eds.). (2007). Computers and education: E-learning, from theory to practice ; [selected and improved papers presented in the 4th [i.e. 6th] International Symposium on Educational Informatics (SIEE in Spanish) hold in Cáceres (Spain) on November of 2004]. Dordrecht: Springer.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ελληνόγλωσση:

Φεσάκης Γ., (2009), «Διαδικτυακές υπηρεσίες, web 2.0 και εκπαιδευτικός σχεδιασμός», στο Κοντάκος Αν. και Καλαβάσης Φρ. (επιμ), Θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού, τομ. 2ος, Εκδόσεις Ατραπός, σελ. 181-206

Φεσάκης Γ., Κόνσολας Μ., Μαυρουδή Ελ., (2009), «Ποιοτικά χαρακτηριστικά προγραμμάτων τηλεκπαίδευσης με χρήση διαδικτυακών συστημάτων, για τις πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης», ΘΕΜΑΤΑ Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση, 1(3), Εκδόσεις Κλειδάριθμος, σελ.: 91-118

Φεσάκης Γ., Μαυρουδή Ελ. (2009). "Ταχεία προτυποποίηση για την ανάπτυξη ψηφιακού μαθησιακού υλικού και τα εργαλεία συγγραφής ηλεκτρονικών μαθημάτων." Στο Antonis Lionarakis (ed.), Proceedings of the 5th International Conference in Open & Distance Learning, 27-29 November 2009, Athens, Greece, ISBN: 978-960-87597-2-5, pp. 127-137

Φεσάκης Γ., Μαυρουδή Ελ., Φώκιαλη Π., Βιτσιλάκη Χρ., (2009), «Ανάπτυξη ανοικτών ψηφιακών μαθημάτων με τη μέθοδο της ταχείας πρωτοτυποποίησης. Η περίπτωση του κόμβου τηλεκπαίδευσης της Νομαρχίας Δωδεκανήσου», Στο Ν., Τζιμόπουλος & Α., Πόρποδα, (επιμ.), Πρακτικά του 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ: «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Διδακτική Πράξη», Σύρος 8-10 Μαΐου 2009, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών-Αθήνα, τόμος Β', σελ.: 408-418

Ξενόγλωσση:

Aldrich, C. (2005). Learning by doing. San Francisco: John Wiley & Sons.

Alessi, S. M. & Trollip, S.R. (2001). Multimedia for learning: Methods and development (3rd Ed.). (214, 254-257). Boston: Allyn & Bacon

Berman, P. (2006), E-Learning Concepts and Techniques, Institute for Interactive Technologies, Bloomsburg University of Pennsylvania

Klopfer, E. (2005). Environmental detectives: The development of an augmented reality platform for environmental simulations. Educational Technology Research and Development, 56(2), 203-222;

Klopfer, E., Roque, R., Huang, W., Wendel, D., & Scheintaub, H. (2009). The simulation cycle: Combining games, simulations, engineering and science using StarLogo TNG. E-Learning, 6(1), 71

Quinn, C. (2005). Engaging learning. San Francisco: John Wiley & Sons.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διάλεξη, συζήτηση, επίδειξη-εξάσκηση (για το εργαστηριακό μέρος), εκπόνηση σχεδίου εργασίας, ομαδοσυνεργατική μάθηση, μάθηση με σχεδιασμό, αναστοχασμός, διερευνητική μάθηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται συνεκτιμώντας τον επόμενο φάκελο επιτευγμάτων (portfolio assesment):

- Εκπόνηση ατομικών εργασιών (σύνταξη αναστοχαστικών κειμένων για βασικές έννοιες) (20%),
- Εκπόνηση συνεργατικού σχεδίου εργασίας (project) (50%)
- Παρουσίαση της ομαδικής εργασίας (20%)
- Επιμελής και ενεργή παρακολούθηση (10%)

Η αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να προσαρμόζεται από έτος σε έτος.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία και αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

Τίτλος Μαθήματος: Διδακτική Στατιστικής και Πιθανοτήτων

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΕ001

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Σουλτάνα Καφούση

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

-Εισαγωγή σε βασικές έννοιες της Περιγραφικής Στατιστικής και των Πιθανοτήτων: Κατανομές συχνότητας, Αθροιστικές κατανομές, Μορφές κατανομών, Μέτρα θέσης, Μέτρα διασποράς, Κανονική κατανομή, Κατανομή συχνότητας ενός ζεύγους μεταβλητών, Εισαγωγικά στοιχεία για την έννοια της πιθανότητας.

-Η σκέψη των παιδιών της πρώτης σχολικής ηλικίας σε στοχαστικές έννοιες: Η ανάπτυξη της σκέψης των παιδιών για τη συλλογή, οργάνωση, αναπαράσταση και ερμηνεία δεδομένων στην πρώτη

σχολική ηλικία. Η εξέλιξη της πιθανολογικής σκέψης των παιδιών στην πρώτη σχολική ηλικία (δειγματικός χώρος, πιθανότητα ενδεχομένου και σύγκριση πιθανοτήτων). Η εύρεση συνδυασμών από παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας. Σχεδιασμός αποτελεσματικών μαθησιακών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία των στοχαστικών μαθηματικών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Να γνωρίζουν οι φοιτητές/τριες βασικές έννοιες της Περιγραφικής Στατιστικής και των Πιθανοτήτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη μάθηση και τη διδασκαλία των στοχαστικών μαθηματικών στην υποχρεωτική εκπαίδευση
- Να γνωρίζουν τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα που υπάρχουν για την ανάπτυξη της σκέψης των παιδιών της πρώτης σχολικής ηλικίας στα στοχαστικά μαθηματικά
- Να είναι ικανοί/ές να συνδέουν συγκεκριμένες στοχαστικές έννοιες με πραγματικές καταστάσεις από τον κόσμο των παιδιών
- Να είναι ικανοί/ές να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος μάθησης και διδασκαλίας για τα στοχαστικά μαθηματικά στην πρώτη σχολική ηλικία
- Να είναι ικανοί/ές να σχεδιάζουν κατάλληλες μαθησιακές δραστηριότητες για τα στοχαστικά μαθηματικά στην πρώτη σχολική ηλικία
- Να διαμορφώσουν κατάλληλες προσδοκίες για τη μάθηση των στοχαστικών μαθηματικών σε παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Δεν υπάρχουν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2013). *Εισαγωγή στη στατιστική και τις πιθανότητες*. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα
 -Diamond, I. & Jefferies, J. (2006). *Αρχίζοντας τη Στατιστική*. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

- Φίλιας, Β. (Γενική εποπτεία) (1996). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών*. Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα
 -van de Walle, J. (2005). *Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο: Μια Εξελικτική Διδασκαλία*. Επιμ. Τ.Α. Τριανταφυλλίδης. Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδάνος.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

- Διαλέξεις
 -Εργαστήρια με χρήση φύλλων εργασίας (ομαδικές δραστηριότητες σε θέματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος)

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις): Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Μοντέλα Ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΕ003

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό Επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Η

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αγγελική Δημητρακοπούλου

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Αποσκοπεί στο να γνωρίσουν οι φοιτητές/ριες:

- i) Σε τι συνίσταται και ποια είναι η εκπαιδευτική πολιτική των Ευρωπαϊκών κυρίως χωρών αναφορικά με την ένταξη των εφαρμογών των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά συστήματα
- ii) Σύγχρονα Μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, χαρακτηριστικών χωρών από όλες τις ηπείρους
- iii) Τα Μοντέλα Ένταξης των ΤΠΕ που έχουν εφαρμοστεί στην Ελληνική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- iv) Τα επίπεδα ένταξης σε εθνική διάσταση (μακρο-μέσο-μικρο επίπεδο: από την κεντρική διοίκηση ενός εκπαιδευτικού συστήματος έως το επίπεδο της σχολικής μονάδας)
- v) Τα μοντέλα ένταξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ σε επίπεδο σχολικής μονάδας (γενικές στρατηγικές και ειδικές διδακτικές διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων)
- vi) Διεθνή Πρότυπα ως προς την ασφαλή χρήση και αξιοποίηση της μαθησιακής τεχνολογίας
- vii) Σύγχρονες τάσεις στην υιοθέτηση τεχνολογιών και καλών παιδαγωγικών πρακτικών, στην διοίκηση της σχολικής μονάδας, στην οργάνωση της σχολικής μονάδας, στην επαγγελματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, στην διδακτική πρακτική.
- (viii) Προσεγγίσεις και καλές πρακτικές αξιοποίησης των ΤΠΕ στην πρώτη σχολική ηλικία

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτητές/ριες αναμένεται να:

- Γνωρίζουν τις βασικές διαστάσεις των συναφών εκπαιδευτικών πολιτικών
- Κρίνουν την επάρκεια και καταλληλότητα των σχεδίων εκπαιδευτικής πολιτικής
- Να συγκρίνουν διαφορετικά μοντέλα ένταξης των ΤΠΕ στα εκπαιδευτικά συστήματα σε διαχρονική και σύγχρονη διάσταση
- Αναγνωρίζουν κρίσιμες παραμέτρους αντιφάσεων ανάμεσα στην εκπεφρασμένη και την εφαρμοσμένη εκπαιδευτική πολιτική για τις ΤΠΕ στην Εκπαίδευση
- Ταυτοποιούν τις επιμέρους διαστάσεις των επιπέδων ένταξης των ΤΠΕ σε εθνική εμβέλεια, από την κεντρική διοίκηση σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα έως το μικροεπίπεδο της σχολικής μονάδας.
- Αναλύουν τις απαιτήσεις επαγγελματικής επάρκειας και εξέλιξης των εκπαιδευτικών ως προς την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Τεκμηριώνουν και να κρίνουν καλές πρακτικές ένταξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση, με έμφαση στην πρώτη σχολική ηλικία

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

- Βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ
- Υποχρεωτικό Μάθημα «Εισαγωγή στις Εφαρμογές των ΤΠΕ»
- Υποχρεωτικό Μάθημα «Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Εφαρμογών των ΤΠΕ»

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Βοσνιάδου Σ. (2006). *Παιδιά, Σχολεία και Υπολογιστές*. Εκδ. Δαρδανός ΟΕ., Αθήνα

Νικολοπούλου, Κ. (2009), "Οι Τεχνολογίες της πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση". Εκδόσεις Πατάκη

Horizon Report Europe: Schools Edition, 2014 (2014), New Media Community (NMC), European Commission [<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/horizon-report-europe-2014-schools-edition>]

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Κόμης, Β. (2004), *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών

Ράπτης, Α. & Ράπτη Α. (2004), *Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορίας*, τόμοι Α & Β, Εκδόσεις Α. Ράπτη

Δημητρακοπούλου Α. (2002). Διαστάσεις διδακτικής διαχείρισης των εκπαιδευτικών εφαρμογών των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας: Προς μια ολοκληρωμένη αξιοποίησή τους στην Εκπαίδευση. Στο Χ. Κυνηγός & Ε. Δημαράκη.

(Επιμέλεια) Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα: Παιδαγωγική Αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογία για τη Μετεξέλιξη της Εκπαιδευτικής Πρακτικής, σελ. 57-81, Εκδόσεις Καστανιώτη. [www.ltee.gr/adimitr]

Φεσάκης Γ., (2008), Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση, διαστάσεις και προοπτικές, 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτική της Πληροφορικής, Πάτρα, 28-20 Μαρτίου 2008 (<http://www.etpe.gr>)

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις): Διάλεξη, συζήτηση, συνεργατικές εργασίες

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται συνεκτιμώντας τα επόμενα:

- Εκπόνηση εργασίας (60%),
- Τελική γραπτή εξέταση (40%)

Η αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να προσαρμόζεται από έτος σε έτος.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Εισαγωγή στην Ιστορία και Επιστημολογία των Μαθηματικών Εννοιών και Κατασκευών

Κωδικός μαθήματος:

ΥΕΕ021

Τύπος μαθήματος:

Υποχρεωτικό επιλογής

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

3

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Ανδρέας Μούτσιος-Ρέντζος

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης των βασικών μαθηματικών εννοιών και κατασκευών. Ανάλυση της σχέσης της ιστορίας της μαθηματικής επιστήμης με τη μάθηση και διδασκαλία των σχολικών

μαθηματικών. Ειδικότερα, οι φοιτήτριες και φοιτητές θα εισαχθούν στις ιστορικές αναπαραστάσεις, τις μορφές έκφρασης, τις μεθόδους και τις τεχνικές υπολογισμού. Ενδεικτικά, αναφέρονται: Πρωταρχικές κατασκευές μαθηματικών εννοιών. Συστήματα αρίθμησης. Βαβυλωνιακά μαθηματικά. Αιγυπτιακά μαθηματικά. Αρχαία Ελληνικά μαθηματικά. Προσεγγίζοντας τα σύγχρονα μαθηματικά. Ενσώματα μαθηματικά. Θεωρίες λόγου. Προσεγγίσεις εφαρμογής ιστορικών και επιστημολογικών γνώσεων στη διδακτική των μαθηματικών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Στόχος του μαθήματος είναι να αναγνωρίζουν την ιστορικότητα, τον ανθρωπολογικό χαρακτήρα και τις κοινωνικο-πολιτισμικές ρίζες της οικοδόμησης της μαθηματικής γνώσης με στόχο τη λειτουργική αξιοποίηση (αξιολόγηση και σύνθεση) τους στη διαμόρφωση και χρήση εκπαιδευτικού υλικού για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): -

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Καλαβάσης, Φ., & Μούτσιος-Ρέντζος, Α. (2015). *Ανάμεσα στο μέρος και στο όλο. Αναστοχαστική οικοδόμηση μαθηματικών εννοιών*. Αθήνα: Gutenberg.
Struik, D. J. (2008). *Συνοπτική ιστορία των Μαθηματικών*. Αθήνα: Δαίδαλος.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Boero, P. (Ed.). (2007). *Theorems in school: from history, epistemology and cognition to classroom practice*. Rotterdam: Sense Publishers.
Fauvel, J., & van Maanen, J. A. (Eds.). (2006). *History in mathematics education: The ICMI study*. New York: Kluwer.
Gravemeijer, K. (1994). *Developing Realistic Mathematics Education*. Utrecht: CD-b Press.
Gutiérrez, A. & Boero, P. (2006). *Handbook of research on the psychology of mathematics education: Past, present and future*. Rotterdam/Taipei: Sense Publishers.
Heath, T. L. (1956). *The thirteen books of Euclid's elements*. New York: Dover.
Jankvist, U. T., & Kjeldsen, T. H. (2011). New avenues for history in mathematics education: Mathematical competencies and anchoring. *Science & education*, 20(9), 831-862.
Katz, V. J. (2009). *A history of mathematics: An introduction*. Boston: Addison-Wesley.
Lakoff, G., & Núñez, R. E. (2016). *Από που προέρχονται τα μαθηματικά. Πως ο ενσώματος νους καθιστά τα μαθηματικά υπαρκτά*. Αθήνα: Liberal Books.
Maor, E. (2007). *The Pythagorean theorem: A 4000 year history*. Princeton: Princeton University Press.
Szabó, Á. (1978). *The beginnings of Greek mathematics*. Dordrecht: Reidel Publishing Company.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα γίνεται με διδακτικές διαλέξεις, διδακτική συζήτηση, εργαστήρια, καθώς και παρουσιάσεις εργασιών από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Το μάθημα αξιολογείται με συνδυασμό διαμορφωτικής αξιολόγησης (παρουσιάσεις εργασιών) και τελικής αξιολόγησης (τελική εργασία ή εξετάσεις).

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία και αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ & ΕΑΡΙΝΟ

Τίτλος Μαθήματος: Ο Ρόλος της Αφήγησης στην Κατανόηση Βασικών Εννοιών της Φυσικής

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕ005

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Χατζηγεωργίου Ιωάννης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Γενικά περί εκπαιδευτικής έρευνας, Σχεδιασμός της έρευνας, (Σκοποί, δείγμα, ερευνητικά εργαλεία, ερευνητικά ερωτήματα), Δημιουργία Αφηγηματικού Πλαισίου, Παρουσίαση των ιστοριών από τους φοιτητές, Τελικές παρουσιάσεις της έρευνας.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Κύριος σκοπός της έρευνας είναι να διερευνήσει την αποτελεσματικότητα της αφήγησης ιστοριών στη διδασκαλία και μάθηση βασικών εννοιών από τις φυσικές επιστήμες στην προσχολική εκπαίδευση, σε σχέση με την «παραδοσιακή» διδασκαλία.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Κανένα.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ., 2006. *Προς μια Επιστημονική Παιδεία. Επαναπροσδιορίζοντας το Αναλυτικό Πρόγραμμα και τη διδασκαλία των Φ.Ε.* Γρηγόρης, Αθήνα.

EGAN, K. (2005). *Ο Παιδευμένος Νους*. Αθήνα: Ατραπός.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

EGAN, K. (1986). *Teaching as storytelling*. Chicago: UCP.

ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΥ, Β. & ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ. (2011). *Μια φορά κι έναν καιρό ήταν... το Φυσικό Περιβάλλον*. Γρηγόρης, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

- Παραδόσεις που συμπληρώνονται με
- Διερευνητική διδασκαλία
- Συζήτηση σε ομάδες.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Παράδοση πρωτοκόλλου με το σχεδιασμό, την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της έρευνας (100% της τελικής βαθμολογίας). Η δημιουργία της ιστορίας συμμετέχει κατά 30% στην τελική βαθμολογία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΕ013

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Χειμερινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Σουλτάνα Καφούση

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

α) Σχεδιασμός μιας έρευνας στη Διδακτική των Μαθηματικών: Συζήτηση κρίσιμων ερωτημάτων σχετικά με το σχεδιασμό μιας έρευνας στη Διδακτική των Μαθηματικών. Επιλογή ενός συγκεκριμένου μαθηματικού θέματος από το πρόγραμμα σπουδών του νηπιαγωγείου για την πραγματοποίηση μιας μικρής έρευνας με παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας. Παρουσίαση και συζήτηση σχετικών ερευνητικών δεδομένων για το προς μελέτη μαθηματικό θέμα.

β) Μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την ανάλυση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης μεταξύ δασκάλου-μαθητών και μεταξύ μαθητών σε ομάδες (αλληλεπιδραστική προσέγγιση-τύποι αλληλεπίδρασης, επικοινωνιακή προσέγγιση-αλληλεπιδραστικό διάγραμμα).

γ) Παρουσίαση και συζήτηση των αποτελεσμάτων από την πραγματοποίηση μιας μικρής έρευνας με παιδιά πρώτης σχολικής ηλικίας.

δ) Κριτήρια αξιολόγησης μιας ερευνητικής εργασίας στη Διδακτική των Μαθηματικών.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

- Να μπορούν οι φοιτητές/τριες να αναγνωρίσουν τα κρίσιμα χαρακτηριστικά στοιχεία πραγματοποίησης μιας έρευνας στο πεδίο της Διδακτικής των Μαθηματικών
- Να αναπτύξουν την ικανότητα να προσδιορίζουν τα βασικά στοιχεία σχεδιασμού μιας έρευνας που αφορά στη μάθηση μιας μαθηματικής έννοιας
- Να αναπτύξουν την ικανότητα να πραγματοποιούν μια μικρή έρευνα με εστίαση στην επικοινωνία των μελών μια σχολικής τάξης στα μαθηματικά
- Να αναγνωρίζουν τύπους αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικού και νηπίων
- Να χρησιμοποιούν κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για τη μελέτη της επικοινωνίας μεταξύ μαθητών στα μαθηματικά
- Να μπορούν να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα μιας ερευνητικής εργασίας στη Διδακτική των Μαθηματικών
- Να μπορούν να συγγράψουν μια μικρή ερευνητική εργασία.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): Διδακτική Μαθηματικών στην πρώτη σχολική ηλικία.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):**

Σόνια Καφούση & Πέτρος Χαβιάρης (2013). *Σχολική τάξη, οικογένεια, κοινωνία και μαθηματική εκπαίδευση*. Εκδόσεις Πατάκη. Αθήνα.
 Walkerdine, V. (2013). *Αποκλείοντας τα κορίτσια. Κορίτσια και Μαθηματικά*. Εκδόσεις Gutenberg

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

-Ζαχάρος, Κ. (2007). *Οι μαθηματικές έννοιες στην Προσχολική Εκπαίδευση και η διδασκαλία τους*. Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα
 -Κολέζα, Ε. (2000). *Γνωσιολογική και Διδακτική προσέγγιση των Στοιχειωδών Μαθηματικών Εννοιών*. Εκδόσεις Leader Books
 -Χασάπης, Δ. (2000). *Διδακτική βασικών μαθηματικών εννοιών. Αριθμοί και αριθμητικές πράξεις*. Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα
 -Nunes, T. & Bryant, P. (2007). *Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά*. Επιμ. Δ. Δεσλή. Εκδόσεις Gutenberg -
 van de Walle, J. (2005). *Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο: Μια Εξελικτική Διδασκαλία*. Επιμ. Τ.Α. Τριανταφυλλίδης. Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδάνος

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

- Διαλέξεις
- Εργαστήρια με χρήση φύλλων εργασίας (ομαδικές δραστηριότητες σε θέματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος)
- Εκπόνηση ομαδικών εργασιών.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

- Αξιολόγηση των ομαδικών εργασιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του μαθήματος (κάθε ομάδα παρουσιάζει τουλάχιστον δύο εργασίες κατά τη διάρκεια του μαθήματος που αφορούν στην παρουσίαση ενός επιστημονικού άρθρου από την ελληνική βιβλιογραφία, καθώς και στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνάς τους)
- Τελική ομαδική γραπτή εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία

Τίτλος Μαθήματος: Μαθηματικές Διαδρομές Ανθρώπων Και Πολιτισμών: Σχεδιασμός με Αξιοποίηση της Ποικιλίας

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΕ015

Τύπος μαθήματος:

ΕΡΕΥΝΑ

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Φραγκίσκος Καλαβάσης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Διδακτική των Μαθηματικών
Ποικιλία αντιλήψεων για τα Μαθηματικά και την αξία τους
Αλληλεπιδράσεις με το κοινωνικο-πολιτισμικό περιβάλλον
Πολλαπλότητα και δυσκολίες Διεπιστημονικών προσεγγίσεων
Ιστορία των Μαθηματικών
Επινόηση και πλαισίωση προβλημάτων
Πρωταγωνιστές, σχολές, επιδράσεις
Εκφράσεις, υπολογισμοί και αναπαραστάσεις

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Η κατανόηση της ποικιλίας των συνθηκών και των πλαισίων της κατασκευής μαθηματικών εννοιών σε διαφορετικές εποχές και σε διαφορετικές εποχές. Η ένταξη της ποικιλίας στο σχεδιασμό της μαθηματικής εκπαίδευση. Η σημασία του ρόλου των προσώπων, του περιβάλλοντος, των στερεοτύπων, των επιστημολογικών και εκφραστικών περιορισμών. Η αναζήτηση συσχετίσεων μεταξύ επιστημονικής κατασκευής, διεπιστημονικής εξέλιξης και μάθησης.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις): -

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Ανάμεσα στο Μέρος και στο Όλο: Αναστοχαστική οικοδόμηση Μαθηματικών Εννοιών, Καλαβάσης Φραγκίσκος, Μούτσιος-Ρέντζος Ανδρέας, Εκδ. Gutenberg, [κωδικός Ευδόξου 41955747]

Συνοπτική ιστορία των Μαθηματικών, Dirk J. Struik, Εκδ. Δαίδαλος, [κωδ. Ευδοξος **13256161**]

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Οι Μαθηματικοί (Τόμοι I και II), Bell E.T., Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης [κωδικό Ευδόξος, **723 και 724**]

Μύθοι, Μαθηματικά, Πολιτισμοί: Αποσιωπημένες σχέσεις στην εκπαίδευση, Μ. Καίλα, Φ. Καλαβάσης, Ν. Πολεμικός, Εκδ.Κ. Μπαμπάλη, 2011 [κωδικός Ευδόξου **12265488**]

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Συμμετοχική και συλλογική επεξεργασία και διατύπωση ερωτημάτων

Καθοδηγούμενες Εργασίες σε ομοδοσυνεργατική βάση

Παρουσιάσεις Θεμάτων σε ομοδοσυνεργατική βάση

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Συμμετοχή, οργανωσιακή και συνεργατική ικανότητα

Θεωρητική Διαπραγμάτευση της Ομαδικής Εργασίας

Παρουσίαση, Σύνθεση και Συγγραφή Εργασίας

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος Έρευνας: Υλικά και μέσα για τη μαθηματική εκπαίδευση των παιδιών

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΕ019

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος:

Χρυσάνθη Σκουμπουρδή

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Αφού μελετηθεί η μαθηματική έννοια καθώς και τα υλικά και τα μέσα που είναι κατάλληλα για τη διδασκαλία της, σχεδιάζονται και αναπτύσσονται υλικά ή/και δραστηριότητες που δοκιμάζονται στην πράξη.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Εξοικείωση με τον ερευνητικό σχεδιασμό, τις ερευνητικές μεθόδους και τα εργαλεία.

Μελέτη συγκεκριμένων μαθηματικών εννοιών, καθώς και των υλικών και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διδασκαλία και μάθησή τους.

Σχεδιασμός, ανάπτυξη και διαχείριση δραστηριοτήτων, με χρήση υλικών και άλλων μέσων και εφαρμογή τους στην πράξη.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Η άριστη επίδοση (πάνω από 8,5) στο μάθημα «Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Εκπαιδευτικού Υλικού για τα Μαθηματικά»

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Σκουμπουρδή, Χ. (2012). Σχεδιασμός ένταξης υλικών και μέσων στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Κογκίδου, Δ. (2015). Πέρα από το ροζ και το γαλάζιο: όλα τα παιχνίδια για όλα τα παιδιά. Εκδόσεις Επίκεντρο, Αθήνα.

Σκουμπουρδή, Χ. (2015). *Το παιχνίδι στη μαθηματική εκπαίδευση των μικρών παιδιών*. [ηλεκτρονικό βιβλίο] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο http://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/1295/4/00_master_document_%CE%A4%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8C.pdf

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Ζαχάρος, Κ. (2006). *Οι μαθηματικές έννοιες στην προσχολική εκπαίδευση και η διδασκαλία τους*. Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα.

Καφούση, Σ. & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών: αριθμοί και χώρος. (Πρόλογος Φ. Καλαβάσης). Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Κολέζα, Ε. (2006). *Μαθηματικά και σχολικά μαθηματικά επιστημολογική και κοινωνιολογική προσέγγιση της μαθηματικής εκπαίδευσης*. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.

Λεμονίδης, Χ. (2003). *Μια νέα πρόταση διδασκαλία των μαθηματικών στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου*. Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα.

Τζεκάκη, Μ. (2010). *Μαθηματική εκπαίδευση για την προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία*. Εκδόσεις Ζυγός, Θεσσαλονίκη.

Van de Walle, J. (2001). *Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο: μια εξελικτική διδασκαλία*. (Επιμ. Τριαντάφυλλος Τριανταφυλλίδης). Εκδόσεις Τυπωθήτω, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Θεωρητικές και ερευνητικές

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Εργασίες

Γλώσσα διδασκαλίας:

Ελληνικά

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Με φυσική παρουσία.

Τίτλος Μαθήματος: Μάθηση και Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Κωδικός μαθήματος:

ΕΡΕΕ007

Τύπος μαθήματος:

Έρευνα

Επίπεδο μαθήματος (Προπτυχιακό/Μεταπτυχιακό):

Προπτυχιακό

Έτος σπουδών:

Β, Γ, Δ

Εξάμηνο σπουδών:

Εαρινό

Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS):

6

Αριθμός διδακτικών μονάδων:

4

Όνομα διδάσκοντος / διδασκόντων :

Αγγελική Δημητρακοπούλου, Γεώργιος Φεσάκης

Περιεχόμενο μαθήματος (100-300 λέξεις):

Στο μάθημα οι φοιτητές ενημερώνονται για θέματα εκπαιδευτικής έρευνας γενικά και ειδικότερα για την έρευνα που αφορά στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην μάθηση και την εκπαίδευση γενικότερα. Οι φοιτητές γνωρίζουν πώς εξειδικεύονται οι ερευνητικές μέθοδοι στο συγκεκριμένο πεδίο, αναστοχάζονται πάνω σε παραδείγματα δημοσιευμένων ερευνών, πληροφορούνται τα σύγχρονα ερωτήματα και ερευνητικές κατευθύνσεις και ζητήματα και ενημερώνονται για τα μέσα στα οποία δημοσιεύονται οι σχετικές έρευνες. Οι φοιτητές εφαρμόζουν την νέα γνώση με το σχεδιασμό και την υλοποίηση μια έρευνας μικρής κλίμακας για κάποιο θέμα σχετικό με την εκπαιδευτική αξιοποίηση των ΤΠΕ.

Οι θεματικές ενότητες των μαθημάτων είναι οι εξής:

- Γνωριμία με και ενημέρωση για το μάθημα
- Εκπαιδευτικές έρευνες για τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Επισκόπηση εκπαιδευτικών ερευνών για τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- Παρουσίαση δημοσιευμένης εκπαιδευτικής έρευνας
- Προετοιμασία για σχεδιασμό μικροέρευνας
- Παρουσιάσεις σχεδίων έρευνας
- Υλοποίηση ερευνών, ανάλυση των ερευνητικών δεδομένων
- Παρουσιάσεις αποτελεσμάτων έρευνας

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα (200-500 λέξεις):

Οι φοιτητές αναμένεται να:

- να μπορούν να ενημερώνονται για τα ερευνητικά πορίσματα σχετικά με τις ΤΠΕ
- να μπορούν να αξιοποιούν τα ερευνητικά πορίσματα στις επιλογές και τα μαθησιακά σχέδια που θα αναπτύσσουν ως εκπαιδευτικοί
- να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τη βαρύτητα και την εγκυρότητα δημοσιευμένων ερευνητικών αποτελεσμάτων

- να μπορούν να υλοποιήσουν οι ίδιοι έρευνα ή να συμμετέχουν σε μεγαλύτερες ερευνητικές ομάδες/μονάδες
- να γνωρίζουν τις ερευνητικές μεθοδολογίες και τα ζητήματα στο πεδίο της αξιοποίησης των ΤΠΕ στην εκπαίδευση
- να μπορούν να συντάξουν ερευνητικά άρθρα και αναφορές καθώς και να παρουσιάζουν ερευνητικά αποτελέσματα
- να εφαρμόζουν ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους στην εκπαιδευτική έρευνα.

Προαπαιτούμενα (έως 50 λέξεις):

Για την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος είναι σημαντικό οι φοιτητές να:

- διαθέτουν γνώσεις χρήσης βασικών εφαρμογών των ΤΠΕ (επεξεργασία κειμένου, πινάκων υπολογισμών, παρουσιάσεων, χρήση διαδικτύου)
- έχουν βασικές γνώσεις στατιστικής επεξεργασίας δεδομένων και παραγωγής διαγραμματικών αναπαραστάσεων
- έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τουλάχιστον τα υποχρεωτικά μαθήματα σχετικά με τις ΤΠΕ, του τομέα

Οι γνώσεις εκπαιδευτικής έρευνας από άλλα γνωστικά αντικείμενα βοηθούν.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος (έως 3 συγγράμματα):

Cohen Louis, Manion Lawrence, Morrison Keith (2008) Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας, ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε

Robson Colin (2010) Η έρευνα του πραγματικού κόσμου, Gutenberg/Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία (έως 10 συγγράμματα):

Mertens, D. (2009), Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση & την ψυχολογία, Εκδ. Μεταίχμιο

Cohen, L. & Manion, L. (1997). Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας. Αθήνα: Έκφραση

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2000). Research Methods in Education, Routledge

Καραγεώργος, Δ. (2002), Μεθοδολογία έρευνας στις επιστήμες της Αγωγής, Εκδόσεις Σαββάλας

Ρούσος, Π., Τσαούσης, Γ. (2006), Στατιστική εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες,

Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα

Bell, J. (2001). Μεθοδολογικός Σχεδιασμός Παιδαγωγικής και Κοινωνικής Έρευνας: Οδηγός για φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες. Αθήνα: Gutenberg

Christensen L., (2007), The hands-on guide for science communicators, Springer

Goldbort, R., (2006), Writing for Science, Yale University Press

Willis, J., (2004), Data analysis and presentation skills, Jon Wiley & Sons, Ltd

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι (έως 100 λέξεις):

Διάλεξη, συζήτηση, εκπόνηση σχεδίου εργασίας, ομαδοσυνεργατική μάθηση, μάθηση με σχεδιασμό, αναστοχασμός, διερευνητική μάθηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης (έως 100 λέξεις):

Αξιολογείται:

1. Τακτική παρακολούθηση του μαθήματος, ≤ 15 μονάδες
2. Οι υποχρεωτικές εργασίες ως εξής:
 Ερ. 1^η: Παρουσίαση ερευνητικών μεθόδων, ≤ 10
 Ερ. 2^η: Προετοιμασία παρουσίασης δημοσιευμένης έρευνας, ≤ 10
 Ερ. 3^η: Παρουσίαση δημοσιευμένης έρευνας, ≤ 5
 Ερ. 4^η: Προετοιμασία σχεδίου μικροέρευνας, ≤ 20
 Ερ. 5^η: Παρουσίαση του σχεδίου μικροέρευνας, ≤ 5
 Ερ. 6^η: Υλοποίηση της μικροέρευνας, ≤ 10
 Ερ. 7^η: Το άρθρο δημοσίευσης αποτελεσμάτων μικροέρευνας, ≤ 20
 Ερ. 8^η: Παρουσίαση αποτελεσμάτων μικροέρευνας ≤ 5

Η αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να προσαρμόζεται από έτος σε έτος.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τρόπος παράδοσης μαθήματος (με φυσική παρουσία, εξ αποστάσεως): Φυσική παρουσία και αξιοποίηση της ηλεκτρ. πλατφόρμας Moodle.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (Μη ενεργά)

1. Ειδικά Θέματα Διδακτικής Μαθηματικών
2. Ιστορία - Επιστημολογία Μαθηματικών
3. Παρατήρηση, Καταγραφή, Συλλογή και Επεξεργασία Δεδομένων Μαθηματικής Δραστηριότητας
4. Διαδρομές Ανθρώπων και Πολιτισμών στα Μαθηματικά: Διαχείριση της Ποικιλίας
5. Εθνομαθηματικά: Μάθηση των Μαθηματικών και Πολιτισμικό Περιβάλλον των Παιδιών
6. Χρήση Βασικών Εφαρμογών των Η/Υ I & II
7. Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Δικτυακών Εφαρμογών και Υπηρεσιών των Τ.Π.Ε. για την Εκπαίδευση
8. Διδακτική των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.)
9. Στατιστική Ανάλυση Δεδομένων με Χρήση Η/Υ
10. Διδακτικά Μοντέλα Φυσικών Επιστημών
11. Ιστορία - Επιστημολογία Φυσικών Επιστημών
12. Δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
13. Διαχείριση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Θετικών Επιστημών
14. Εκπαιδευτικός σχεδιασμός, μαθηματικός αλφαριθμητισμός και ΜΜΕ
15. Εκπαιδευτική Μηχανική και Διακυβέρνηση Σχολικής Μονάδας

6. ΕΙΔΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΜΕΛΗ Ε.Ε.Δ.Ι.Π. ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Π.Δ. 407/80

ΕΙΔΙΚΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τίτλος του μαθήματος: **ΜΟΡΦΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ**

Κωδικός μαθήματος: **ΑΑ002**

Τύπος του μαθήματος: **Σεμινάριο & πρακτική άσκηση.**

Εξάμηνο: **Ζ'**

Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων (Ε.Σ.Τ.Σ.): **6**

Αριθμός απονεμόμενων διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.): **4**

Όνομα διδάσκοντος/ουσας: **Θεοδωροπούλου Ελένη – Τσέβης Επαμεινώνδας – Αργυρίου Μαρία**

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος:

Ο στόχος, όπως ορίζει το διαθεματικό ενιαίο πρόγραμμα σπουδών, είναι οι εκπαιδευόμενοι «να γνωρίσουν τις εικαστικές τέχνες, να εμβαθύνουν σ' αυτές και να τις απολαύσουν μέσα από ισόρροπες δραστηριότητες έρευνας και δημιουργίας έργων, αλλά και μέσα από τη γνώση και την κατανόηση του φαινομένου της τέχνης, ώστε να καλλιεργηθούν ως δημιουργοί και φιλότεχνοι θεατές». Επιπλέον, αναπτύσσουν τη δημιουργική σκέψη και ενεργοποιούν καλλιτεχνικές και άλλες δεξιότητες.

Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

Στο πλαίσιο των Πρακτικών Ασκήσεων των φοιτητών του Τμήματος, μέσα από διαδικασίες δημιουργικής σκέψης, τα εικαστικά διαπλέκονται με τη λογοτεχνία, το θεατρικό παιχνίδι, τη μουσική και τις άλλες τέχνες. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές προσεγγίζουν το καλλιτεχνικό φαινόμενο με βιωματικό τρόπο, εξασκούνται σε τεχνικές των εικαστικών Τεχνών.

Περιεχόμενο του μαθήματος (Syllabus):

Οι φοιτητές εξοικειώνονται με υλικό υποστηρικτικό για τη διδασκαλία των εικαστικών καθώς και με σχέδια διδασκαλίας βάσει των οποίων θα διδάξουν τους αυριανούς μαθητές τους να προσεγγίζουν, να αντιλαμβάνονται, να παρατηρούν, να συνειδητοποιούν και να προσλαμβάνουν διαισθητικά το πολιτιστικό και το φυσικό περιβάλλον.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία για μελέτη:

Ελληνόγλωσση:

Μ. Καμπουροπούλου-Σαββαΐδου, Εκπαίδευση Τέχνη Δημιουργικότητα σε σύγχρονα μουσειακά περιβάλλοντα: Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές, Ατραπός, 2015.

Μ. Καμπουροπούλου, Ι. Ευσταθίου, Ε. Στέφος, Εκπαιδευτικές Εφαρμογές Τέχνης και Πολιτισμικής Κληρονομιάς : Αξιολόγηση Εργασιών ως Εκπαιδευτικά Εγχειρίδια, Διάδραση, 2014.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Πρότζεκτ που βασίζονται στη μεθοδολογία δημιουργικής επίλυσης πρόβλημα σε θέματα που αφορούν τα Εικαστικά.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Εργασία, οργάνωση – σχεδίαση και εφαρμογή ολοκληρωμένων πρότζεκτ, συγγραφή εγχειριδίων.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

7. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Η πρακτική επαγγελματική εξάσκηση των φοιτητών/τριών αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα τμήματα του Προγράμματος Σπουδών και στοχεύει στη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη. Πρόκειται για μια βαθμιαία μύηση, μια ευέλικτη προετοιμασία, με ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών/τριών, με σκοπό την ένταξη τους στον επαγγελματικό χώρο που συνδέεται με το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού.

Η υλοποίηση του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης γίνεται με ευθύνη της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος αφενός σε εκπαιδευτικές μονάδες (Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Παιδικούς Σταθμούς, Επιμορφωτικά Κέντρα Ενηλίκων), αφετέρου σε οργανισμούς και επιχειρήσεις εκπαιδευτικών υπηρεσιών και προϊόντων (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Επιχειρησιακά Επιμορφωτικά Κέντρα, Εκδοτικοί Οίκοι, Παραγωγοί Εκπαιδευτικού Παιχνιδιού).

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης κατανέμεται σε τρεις φάσεις και πραγματοποιείται από το 4ο έως και το 8ο εξάμηνο των σπουδών, ως εξής:

Α' φάση: «Ανίχνευση - εξοικείωση και προσανατολισμός», αντιστοιχεί σε **6 πιστωτικές μονάδες (Ε.Κ.Τ.Σ.)** και πραγματοποιείται στο 2^ο έτος (Δ' εξάμηνο) με εποπτεία τριών Τομέων. Στη διάρκεια αυτής της φάσης, οι φοιτητές/τριες επισκέπτονται τάξεις διαφορετικών σχολείων. Μελετούν την οργάνωση του σχολείου, την υλικοτεχνική υποδομή, τη σύνθεση του διδακτικού προσωπικού, τις σχέσεις των διδασκόντων/ουσών, το μαθητικό δυναμικό, τα σχολικά εγχειρίδια, τη χρήση τους και την αποτελεσματικότητά τους. Η πρακτική άσκηση Α' φάσης αντιστοιχεί σε ένα τρίωρο εβδομαδιαίο μάθημα. Το ένα τρίτο περίπου των ωρών αφιερώνεται σε παρακολούθησεις σε Νηπιαγωγεία. Προαπαιτούμενα μαθήματα: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ.

Β' φάση: «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ειδικών Διδακτικών», αντιστοιχεί σε **18 πιστωτικές μονάδες (Ε.Κ.Τ.Σ.)**, πραγματοποιείται στο Ε' έως και το ΣΤ' εξάμηνο με εποπτεία από μέλη ΔΕΠ των αντίστοιχων τομέων και περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες, οι οποίες αντιστοιχούν σε τρίωρα εβδομαδιαία μαθήματα:

Ε' εξάμηνο:

Εφαρμοσμένη Διδακτική των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (6 ECTS).

Προαπαιτούμενο μάθημα είναι ένα από τα παρακάτω Υποχρεωτικά Μαθήματα:

- Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ),
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Εφαρμογών των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

Εφαρμοσμένη Διδακτική Μαθηματικών (6 ECTS).

Προαπαιτούμενα μαθήματα είναι δύο από τα παρακάτω Υποχρεωτικά Μαθήματα:

- Εισαγωγή στη Διδακτική Μαθηματικών,
- Διδακτική Μαθηματικών στην Πρώτη Σχολική Ηλικία,
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Εκπαιδευτικού Υλικού για τα Μαθηματικά.

ΣΤ' εξάμηνο:**Εφαρμοσμένη Διδακτική της Παιδικής Λογοτεχνίας (6 ECTS).**

[Προαπαιτούμενο μάθημα: Παιδικό Βιβλίο: Θεωρία και Ιστορία]

Με επισκέψεις σε μια τάξη, ο/η φοιτητής/τρια θα αναλάβει προοδευτικά το ρόλο της/του Νηπιαγωγού μέσα σε πλαίσια μικροδιδασκαλίας και σε γόνιμη συνεργασία με την/τον Νηπιαγωγό. Οι υποδραστηριότητες που απαρτίζουν την παιδαγωγική εργασία στο Νηπιαγωγείο, δίνουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει ο/η φοιτητής/τρια επιστημονική παρατήρηση των ειδικών διδασκαλιών και στη συνέχεια να σχεδιάσει και να αναλάβει τη διεξαγωγή μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας (διδασκαλία μειωμένου ωραρίου), της οποίας η διδακτική και η μεθοδολογία έχει εγκριθεί στο Πανεπιστήμιο.

Γ' φάση: «Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός και Επαγγελματική Επάρκεια», αντιστοιχεί σε **12 ECTS**, πραγματοποιείται στο Ζ' και στο Η' εξάμηνο υπό την εποπτεία τριών Τομέων, και αντιστοιχεί σε δύο (2) εξάωρα εβδομαδιαία μαθήματα. Στη διάρκεια των τελευταίων εξαμήνων των σπουδών τους, οι τελειόφοιτοι/ες είναι υποχρεωμένοι/ες να αναλάβουν όλα τα καθήκοντα της/του Νηπιαγωγού τις ημέρες διδασκαλίας. Πραγματοποιούν επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία, όπου σχεδιάζουν και αναπτύσσουν με αυτοδύναμη διδασκαλία μια Ολική Διδακτική Δραστηριότητα, διεπιστημονικού περιεχομένου, στην οποία περιλαμβάνεται η μελέτη του μαθητικού δυναμικού, η διαμόρφωση των στόχων και της θεματολογίας, η επιλογή - κατασκευή του εκπαιδευτικού υλικού, η παιδαγωγική διαχείριση και η αξιολόγηση. Συνολικά, οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν και δραστηριοποιούνται παιδαγωγικά στα Νηπιαγωγεία. Με απόφαση της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης, η πρακτική άσκηση μπορεί εναλλακτικά να πραγματοποιείται σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, παιδικούς σταθμούς, στην πρώτη τάξη Δημοτικών σχολείων, καθώς και σε Οργανισμούς ή Επιχειρήσεις που παρέχουν εκπαιδευτικές υπηρεσίες ή παράγουν εκπαιδευτικά προϊόντα.

Τίτλος του μαθήματος: **ΑΣΚΗΣΗ: Α' ΦΑΣΗ: «ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ - ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ»**

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: **ΠΡΑ100**

Τύπος του μαθήματος: **Πρακτική (Εργαστήριο-θεωρία)**

Εξάμηνο: **Δ' Εξάμηνο**

Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2014-17

Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων: 6

Αριθμός απονεμόμενων διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.): 4

Όνομα διδασκόντων/ουσών: **Μαρία Καΐλα, Χρυσή Βιτσιλάκη, Βασίλης Παπαβασιλείου**

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος:

- Περιγραφή, κατανόηση, κριτική και αξιολόγηση της διδακτικής διαδικασίας, όπως εξελίσσεται στο ημερήσιο πρόγραμμα των σχολικών μονάδων, διαμέσου της μεθοδικής πολυπαραμετρικής παρατήρησης.
- Ενεργοποίηση των φοιτητριών/ών έναντι των ποικίλων παραμέτρων που διαμορφώνουν τη θεωρητική υποδομή της διδακτικής και εκπαιδευτικής πράξης στο Νηπιαγωγείο.
- Κατανόηση της διαφοροποίησης των τριών διαφορετικών τύπων σχολείων (νηπιαγωγεία, μονοθέσια - διθέσια, πολυθέσια).
- Αναγνώριση των αρχών και των χαρακτηριστικών στοιχείων συγκρότησης των επίσημων κειμένων/Οδηγών για τους/τις Νηπιαγωγούς.
- Κατανόηση της σύνδεσης των κατευθύνσεων των επίσημων κειμένων με το σχεδιασμό ολιστικής διδασκαλίας.

Προαπαιτήσεις: Προαπαιτούμενα μαθήματα: Μεθοδολογία Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας, Κοινωνικοποίηση του Παιδιού και του Εφήβου και Δημιουργική Μάθηση: Σχεδιασμός και Καινοτομία.

Περιεχόμενο του μαθήματος (Syllabus):

- I. Επίσκεψη από τους/τις φοιτητές/τριες σε τάξεις διαφορετικών σχολείων και παρακολούθηση διδασκαλιών σε τάξη, παράλληλα με την (ανώνυμη) καταγραφή βασικών δημογραφικών στοιχείων του μαθητικού πληθυσμού. Στόχος είναι η απόκτηση μιας πρώτης συστηματικής εμπειρίας του πεδίου ως προς όλες τις όψεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας (οργάνωση του σχολείου, υλικοτεχνική υποδομή, σύνθεση του διδακτικού προσωπικού κ.λπ.), αλλά και ως προς τις σχέσεις των διδασκόντων με το μαθητικό δυναμικό, των μαθητών/τριών μεταξύ τους, αλλά και των τελευταίων με το οικογενειακό τους περιβάλλον.
- II. Απόπειρα πολυεπίπεδης καταγραφής του ψυχολογικού & κοινωνικού προφίλ των μαθητών/τριών, και ενσωμάτωσης του προφίλ αυτού στο συνολικό σχεδιασμό διδασκαλίας και τις προτεινόμενες διδακτικές παρεμβάσεις, τόσο σε επίπεδο σχολικής τάξης, όσο και σε επίπεδο σχολικής μονάδας.
- III. Διαμόρφωση & συμπλήρωση κλείδας παρατήρησης με βάση τα θεωρητικά προαπαιτούμενα τα οποία είχαν αναδειχθεί κατά το προηγούμενο εξάμηνο

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Ελληνική:

- Ballantine J. & Hammack F. (2014). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης – Μια Συστηματική Προσέγγιση* (μτφ.: Υ. Κοσμά, επιμ.: Δ. Γουβιάς). Αθήνα: Επίκεντρο.
- Κακανά Δόμνα (1994). *Θεωρία και μεθοδολογία δραστηριοτήτων στην προσχολική αγωγή*. Αφοί Κυριακίδη.
- Katz, L. G. & Chard, S. C. (2004). *Η μέθοδος project: η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας των παιδιών της προσχολικής ηλικίας* (επιμ. - εισαγ. Μ. Κόνσολας). Αθήνα: Ατραπός.
- Καψάλης Α. & Νημά Ε. (2008). *Σύγχρονη Διδακτική*. Β' Έκδοση. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

- Kingor B. (2010). *Αξιολόγηση στο Νηπιαγωγείο*. Εκδόσεις Δίπτυχο.
- Κουτσοβάνου Ε. (2003). *Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης και η Διαθεματική Διδακτική*. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Νόβα-Καλτσούνη, Χρ. (2010). *Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Gutenberg.
- Sharp, A.M. Splitter, «Φιλοσοφία για παιδιά». (2007). (επιμ. εισαγ.μτφρ. Έ. Θεοδωροπούλου). *Το Κουκλονοσοκομείο, Δίνοντας νόημα στον κόσμο μου. Ένα πρόγραμμα για το παιδί και τον εκπαιδευτικό της Προσχολικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα, Ατραπός.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διαλέξεις - Οργάνωση εργαστηρίων κοινωνικής έρευνας.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

- Συμπλήρωση ερωτηματολογίων για καταγραφή ατομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών των μαθητών/τριών, *ή* καταγραφή στοιχείων από τα μαθητολόγια.
- Παράδοση κλειδών παρατήρησης
- Παράδοση εργασίας: Ερμηνεία και αξιολόγηση κλειδών *ή* Μικρο-ερευνητική αναφορά.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τίτλος Μαθήματος: **ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΤΠΕ) - Β' ΦΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ**

Κωδικός Μαθήματος: **ΠΡ210**

Εξάμηνο Σπουδών: **Ε' εξάμηνο**

Τύπος μαθήματος: **Πρακτική άσκηση**

Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων: **6**

Αριθμός απονεμόμενων διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.): **4**

Όνομα του διδάσκοντος/ουσών: **Αγγελική Δημητρακοπούλου - Γεώργιος Φεσάκης**

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος (επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα)

Οι φοιτητές/ριες αναμένεται να μπορούν να:

- σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν σε πραγματικές εκπαιδευτικές συνθήκες υψηλής ποιότητας μαθησιακά σχέδια με ΤΠΕ για την επίτευξη στόχων από προκαθορισμένα προγράμματα σπουδών.
- αξιολογήσουν την ποιότητα και την εφαρμοσιμότητα για δεδομένα μαθησιακά σχέδια
- αναπτύξουν ικανότητες επαγγελματικής συνεργασίας για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη βελτίωση της μάθησης

Προαπαιτήσεις:

Επιτυχής εξέταση σε ένα από τα παρακάτω Υποχρεωτικά Μαθήματα:

- Εισαγωγή στις Εκπαιδευτικές Εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ),
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Εφαρμογών των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

και ΠΡΑ101 «Ανίχνευση – Εξοικείωση και Προσανατολισμός – Α' Φάση Πρακτικών».

Περιεχόμενα του μαθήματος (Syllabus)

Το μάθημα εντάσσεται στη Β' Φάση ("Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ειδικών Διδακτικών") του προγράμματος πρακτικής άσκησης του Τμήματος. Σκοπός του είναι η σύνθεση των γνώσεων και των ικανοτήτων που ανέπτυξαν οι φοιτητές/ριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους σχετικά με την εκπαιδευτική αξιοποίηση των ΤΠΕ σε ένα ενιαίο, λειτουργικό σύστημα και η δοκιμή τους στην πράξη. Ειδικότερα, οι φοιτητές/τριες σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις με την χρήση ΤΠΕ και τις εφαρμόζουν σε Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Παιδικούς σταθμούς κλπ όπου παρέχονται αυθεντικές συνθήκες εκπαίδευσης. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η ανάπτυξη της ικανότητας σχεδιασμού και διαχείρισης μαθησιακών δραστηριοτήτων με ΤΠΕ στις πραγματικές συνθήκες εφαρμογής τους, έτσι ώστε να είναι ενδιαφέρουσες και ευχάριστες για τα παιδιά και να συνάδουν ταυτόχρονα με τις αρχές της σύγχρονης διδακτικής.

Οι στόχοι του μαθήματος περιλαμβάνουν:

- την εφαρμογή των αρχών του μαθησιακού σχεδιασμού με ΤΠΕ για την παραγωγή μαθησιακών δραστηριοτήτων διαφόρων μορφών σύμφωνα με τις επιταγές της διδακτικής των γνωστικών αντικειμένων και το επίσημο πρόγραμμα σπουδών που ισχύει κάθε φορά
- την ανάπτυξη ικανότητας εφαρμογής και διαχείρισης των μαθησιακών σχεδίων σε πραγματικές συνθήκες
- κριτική αναθεώρηση της υλοποίησης μαθησιακών δραστηριοτήτων για την αξιολόγηση, επέκταση και βελτίωση αυτών
- ανάπτυξη ικανότητας αξιολόγησης του μαθησιακού περιβάλλοντος και αποτελέσματος

Συνιστώμενη βιβλιογραφία (προς μελέτη)

- Δημητρακοπούλου Α. (2002). Διαστάσεις διδακτικής διαχείρισης των εκπαιδευτικών εφαρμογών των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας: Προς μια ολοκληρωμένη αξιοποίησή τους στην Εκπαίδευση. Στο Χ. Κυνηγός & Ε. Δημαράκη. (Επιμέλεια) Νοητικά Εργαλεία και Πληροφοριακά Μέσα: Παιδαγωγική Αξιοποίηση της Σύγχρονης Τεχνολογία για τη Μετεξέλιξη της Εκπαιδευτικής Πρακτικής, σελ. 57-81, Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Φεσάκης Γ., (2008), Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση, διαστάσεις και προοπτικές, 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτική της Πληροφορικής, Πάτρα, 28-20 Μαρτίου 2008 (<http://www.etpe.gr>)
- Φεσάκης Γ., (2009), «Διαδικτυακές υπηρεσίες, web 2.0 και εκπαιδευτικός σχεδιασμός», στο Κοντάκος Αν. και Καλαβάσης Φρ. (επιμ), Θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού, τομ. 2ος, Εκδόσεις Ατραπός, σελ. 181-206
- Νικολοπούλου, Κ. (2009), "Οι Τεχνολογίες της πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Προσχολική Εκπαίδευση". Εκδόσεις Πατάκη

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι

Διάλεξη, συζήτηση, ομαδοσυνεργατική μάθηση, μάθηση με σχεδιασμό, αναστοχασμός, πρακτική εξάσκηση, διερευνητική μάθηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται συνεκτιμώντας τον επόμενο φάκελο επιτευγμάτων (portfolio assessment):

- Εκπόνηση μαθησιακών σχεδίων (20%),
- Παρουσίαση μαθησιακών σχεδίων (10%)
- Παρουσίαση του πρωτοκόλλου της πρακτικής άσκησης (10%)
- Πρωτόκολλο πρακτικής άσκησης (60%)

Η αξιολόγηση του μαθήματος μπορεί να προσαρμόζεται από έτος σε έτος.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τίτλος του μαθήματος: **ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ (Β΄ ΦΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ)**

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: **ΠΡ204**

Τύπος του μαθήματος: **Πρακτικές**

Εξάμηνο: **Ε΄ εξάμηνο**

Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων: **6**

Αριθμός απονεμόμενων διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.): **4**

Όνομα των διδασκόντων/ουσών: **Σουλτάνα Καφούση, Χρυσάνθη Σκουμπουρδή**

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος:

- Η ανάπτυξη της ικανότητας ερμηνείας της σκέψης του παιδιού
- Η ανάπτυξη της ικανότητας αξιολόγησης των γεγονότων που συμβαίνουν μέσα στην σχολική τάξη
- Η ανάπτυξη της ικανότητας σχεδιασμού και πραγματοποίησης διδασκαλιών στο μάθημα των Μαθηματικών σε πραγματικές συνθήκες (νηπιαγωγείο)

Προαπαιτήσεις:

Επιτυχής εξέταση σε δύο από τα παρακάτω Υποχρεωτικά Μαθήματα:

- Εισαγωγή στη Διδακτική Μαθηματικών,
- Διδακτική Μαθηματικών στην Πρώτη Σχολική Ηλικία,
- Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διαχείριση Εκπαιδευτικού Υλικού για τα Μαθηματικά

και ΠΡΑ101 «Ανίχνευση – Εξοικείωση και Προσανατολισμός – Α΄ Φάση Πρακτικών».

Περιεχόμενο του μαθήματος (Syllabus):

Πραγματοποίηση συνεντεύξεων με νήπια, Παρατήρηση διδασκαλίας, Σχεδιασμός μαθησιακών δραστηριοτήτων και πραγματοποίηση διδασκαλιών.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Ελληνική:

- Καφούση, Σ. & Σκουμπουρδή, Χ. (2008). Τα μαθηματικά των παιδιών 4-6 ετών. Αριθμοί και χώρος. Πατάκης, Αθήνα.
- Nunes, T. & Bryant, P. (2007). Τα παιδιά κάνουν μαθηματικά. Gutenberg Ψυχολογία, Αθήνα.
- Τζεκάκη Μ. (2007). Μικρά παιδιά μεγάλα μαθηματικά νοήματα. Gutenberg Παιδαγωγική σειρά, Αθήνα.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διαλέξεις, Εργαστηριακές ασκήσεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης: Παρουσίαση ομαδικών εργασιών, Γραπτές εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τίτλος του μαθήματος: **ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (Β΄ ΦΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ)**

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: **ΠΡ 205**

Τύπος του μαθήματος: **Θεωρία, Εργαστήριο**

Εξάμηνο: **ΣΤ΄ εξάμηνο**

Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων: **6**

Αριθμός απονεμόμενων διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.): **4**

Όνομα του διδάσκοντος/ουσας: **Ιωάννης Σ. Παπαδάτος**

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος:

Να εφαρμόσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εναλλακτικές διδακτικές μεθόδους στα λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά.

Προαπαιτήσεις: Επιτυχής εξέταση στα μαθήματα ΥΓ001: «Παιδικό βιβλίο: Θεωρία και Ιστορία» και ΠΡΑ101: «Πρακτική Άσκηση Α΄ Φάσης: Ανίχνευση – Εξοικείωση και Προσανατολισμός».

Περιεχόμενο του μαθήματος (Syllabus)

Η διδασκαλία της λογοτεχνίας. Τα αφηγηματικά στοιχεία. Στοιχεία θεωριών για την ανάγνωση. Το εικονογραφημένο βιβλίο και το εικονοβιβλίο. Η εικόνα ως μέσο διδασκαλίας της λογοτεχνίας. Η Αφήγηση.

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:

Ελληνική:

- Καρακίτσιος, Α. *Διδασκαλία της Λογοτεχνίας και Δημιουργική Γραφή*. Θεσσαλονίκη, Ζυγός, 2013.
- Κουλουμπή-Παπαετροπούλου, Π. (Επιμέλεια). *Η τέχνη της αφήγησης*. Αθήνα, Πατάκης, 2004.
- Παπαδάτος, Σ. Γ. *Παιδικό βιβλίο και φιλαναγνωσία. Θεωρητικές αναφορές και προσεγγίσεις-Δραστηριότητες*. Αθήνα, Πατάκης, 2009.
- Παπανικολάου, Ρ. - Τσιλιμένη, Τ. *Η Παιδική Λογοτεχνία στο Νηπιαγωγείο - Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα, Καστανιώτης, 2007.
- Παπαντωνάκης, Γ. *Θεωρίες λογοτεχνίας και ερμηνευτικές προσεγγίσεις κειμένων για παιδιά και νέους*. Αθήνα, Πατάκης, 2009.
- Ποσλανιέκ, Κρ. *Να δώσουμε στα παιδιά την όρεξη για διάβασμα*. Μετ. Στ. Αθήνη, Αθήνα, Καστανιώτης, 1992.

Ξενόγλωσση:

- Lockwood, M. *Promoting Reading for Pleasure in the primary school*. London, Sage Publications Inc., 2008.
- Wright, A. *Storytelling with children*. Oxford University Press, 1995.

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι:

Διαλέξεις, Μελέτη αντιπροσωπευτικών κειμένων στην αίθουσα διδασκαλίας, Συζήτηση, Προφορική παρουσίαση ατομικών εργασιών, Χρήση εποπτικού υλικού.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

Αξιολόγηση διδασκαλίας σε Νηπιαγωγεία. Οι φοιτήτριες / φοιτητές προσκομίζουν και το συναφές ανάλογο Πρωτόκολλο της συγκεκριμένης διδασκαλίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.

Τίτλος του μαθήματος: **Γ΄ ΦΑΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ: «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ»**

Κωδικός αριθμός του μαθήματος: **ΠΡΑ301**

Τύπος του μαθήματος: **Πρακτική (Εργαστήριο-Θεωρία)**

Εξάμηνο: **Ζ΄ & Η΄ Εξάμηνο**

Αριθμός απονεμόμενων πιστωτικών μονάδων: **12 (6+6)**

Αριθμός απονεμόμενων διδακτικών μονάδων (Δ.Μ.): **8 (4+4)**

Όνομα διδάσκουσας: **Έλενα Θεοδωροπούλου**

Αντικειμενικοί στόχοι του μαθήματος:

- Διαχείριση και αξιοποίηση των επίσημων κειμένων στο πλαίσιο του σχεδιασμού, της οργάνωσης και της πραγματοποίησης αυτόνομης διδασκαλίας στο Νηπιαγωγείο
- Ανάδειξη του ολιστικού και δημιουργικού χαρακτήρα της διδασκαλίας στην Προσχολική Εκπαίδευση μέσω της κατασκευής ιστοριών και της διδακτικής αξιοποίησής τους
- Συνειδητοποίηση, έλεγχος, διαχείριση και αξιολόγηση των διδακτικών, παιδαγωγικών, ψυχολογικών και κοινωνιολογικών γνώσεων & ικανοτήτων από τη μεριά της/του φοιτήτριας/τη κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και πραγματοποίησης αυτόνομης διδασκαλίας
- Σύνδεση θεωρίας και πράξης στα πολλαπλά επίπεδά της μέσα από το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση διδασκαλιών στο Νηπιαγωγείο
- Ενεργοποίηση των κατακτημένων κατά τη διάρκεια των σπουδών γνώσεων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων, σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και κριτική ενσωμάτωσή τους στο σχεδιασμό και την πράξη της διδασκαλίας
- Σχεδιασμός και υλοποίηση ολιστικής, διαθεματικής διδασκαλίας

Προαπαιτήσεις: Προαπαιτούνται: Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΦΑΣΗΣ 2) Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ».

Περιεχόμενο του μαθήματος (Syllabus):

Οι τελειόφοιτοι/ες είναι υποχρεωμένοι/ες να αναλάβουν όλα τα καθήκοντα του/της Νηπιαγωγού για χρόνο μεγαλύτερο της μιας ημέρας στο χώρο του Νηπιαγωγείου. Στην προοπτική αυτή, προηγείται:

- I. Πολυεπίπεδη σεμιναριακή, συμβουλευτική και εργαστηριακή υποστήριξη ως προς σειρά ειδικών θεματικών, που αφορούν αφενός στο σχεδιασμό διδασκαλίας και στις παιδαγωγικο-διδακτικές προϋποθέσεις και αρχές του και αφετέρου σε ζητήματα παιδαγωγικο-διδακτικής υλοποίησης των σχεδιασμών.
- II. Προπαρασκευαστικές επισκέψεις σε Νηπιαγωγεία, όπου αναπτύσσουν περαιτέρω, παράλληλα με τη σεμιναριακή και εργαστηριακή δραστηριοποίηση, την πρόβλεψη και το σχεδιασμό με αυτοδύναμη διδασκαλία μιας Ολικής Δραστηριότητας, διεπιστημονικού περιεχομένου, στην οποία περιλαμβάνεται η μελέτη του μαθητικού δυναμικού, η διαμόρφωση των στόχων και της μεθοδολογίας, η επιλογή –κατασκευή του εκπαιδευτικού υλικού, η παιδαγωγική διαχείριση και η αξιολόγηση.
- III. Υλοποίηση της αυτόνομης διδασκαλίας και τελική αξιολόγηση τόσο του σχεδιασμού όσο και της ίδιας της αυτόνομης διδασκαλίας.
- IV. Συμβουλευτική υποστήριξη κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των διδασκαλιών

Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**Ελληνόγλωσηση:**

- «Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων», 2002, *Ειδικό Αφιέρωμα στη Διαθεματικότητα*, αρ. 7, Αθήνα, ΥΠΕΠΘ, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- Πρακτικά Διεθνούς Ημερίδας, «Φιλοσοφία, φιλοσοφία, είσαι εδώ; Κάνοντας Φιλοσοφία με τα παιδιά», <http://www.rhodes.aegean.gr/terpaes/>
- Δαφέρμου Χ., Κουλούρη Π., Μπασαγιάννη Ε., *Οδηγός Νηπιαγωγού. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί. Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης*, Αθήνα, ΟΕΔΒ
- Helm J.H., Katz L., 2002, *Μέθοδος Project και Προσχολική Εκπαίδευση. Μικροί Ερευνητές* (επιστ, επιμ. – εισαγ. Κ. Χρυσάφιδης, Ε. Κουτσουβάνου), Αθήνα, Μεταίχμιο
- Καΐλα Μ., Θεοδωροπούλου Έ., Α. Δημητρίου, Ξανθάκου Γ., Αναστασάτος Ν. (επιμ.) 2005, *Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ερευνητικά Δεδομένα και Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός*, Αθήνα, Ατραπός
- Καλαβάσης Φρ., Κοντάκος Α. (επιμ.), 2007, *Θέματα Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού*, Αθήνα, Ατραπός
- Thill Georges-Warrant Françoise, 2001, *Το Πανεπιστήμιο του 21^{ου} αιώνα*, (μτφρ. Θεοδωροπούλου Έ., Ξανθάκου Γ.), σειρά: Κείμενα Παιδείας, αρ. 7, Αθήνα, Ατραπός
- Φιλίππου Γ., Καΐλα Μ., 1992, *Σχολική Εμπειρία. Θεωρία και Πράξη. Οργάνωση. Πειραματισμοί. Προβληματισμοί*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα
- Φώκιαλη Π., Τριάρχη-Hermann, Β., Καΐλα Μ., Θεματικές Επιμόρφωσης και Μετεκπαίδευσης Εκπαιδευτικών, Ακαδημία Dillingen, τρίγλ. Έκδ. Μόναχο, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Αθήνα

Ξενόγλωσηση:

- Anderson L.W., 2004, *Increasing teacher effectiveness*, vol. 79, Paris, UNESCO : International Institute for Educational Planning
- Vecchi G.de, Carmona-Magnaldi N., 2002, *Faire vivre de véritables situations-problèmes*, Paris, Hachette

Διδακτικές και μαθησιακές μέθοδοι: Διαλέξεις. Ομαδοσυνεργατική Διδασκαλία. Μικροδιδασκαλίες.

Μέθοδοι αξιολόγησης/βαθμολόγησης:

- Συμπλήρωση ερωτηματολογίων (αρχικού/τελικού)
- Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού της αυτόνομης διδασκαλίας
- Παράδοση εργασίας: Πρωτόκολλο Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Πραγματοποίησης Διδασκαλίας.

Γλώσσα διδασκαλίας: Ελληνική.